



ಕನ್ನಡ ಬಲಗ ಯು.ಕೆ.

KANNADA BALAGA UK

ಮೂವತ್ತನೆಯ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವ

30TH ANNIVERSARY

King's Hall , Glebe Lane, Church Street, Stoke on Trent ST4 1BL



KANNADA BALAGA U.K 30th Anniversary 25 & 26 May 2013

೩೦ ನೆಯ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವ - ೨೫ ಮತ್ತು ೨೬ ಮೇ ೨೦೧೩



SBI NRI SERVICES

With you all the way

NRE/ NRO/ FCNR Account Opening*
NRI Home Loans** | NRI Car Loans**



Free 24x7 money transfers to India
through SBI UK Internet banking
(Applicable only to eligible account holders meeting minimum balance requirements)

SBI Branches in UK facilitate submission of *NRI Account opening forms & NRI Home Loan application to branches of SBI in India.

Contact India round the clock
Dial from UK 0808 1017 633
UK Call Centre 0800 532 532
E-mail: nriservices.sbiuk@statebank.com
Website: www.sbiuk.com



www.onlinesbi.com/nri

19,000 STATE BANK GROUP BRANCHES IN 34 COUNTRIES | 157 MILLION CUSTOMERS WORLDWIDE | IN THE UK SINCE 1921

PERSONAL BANKING CORPORATE FINANCE TRADE FINANCE DEBIT CARDS INTERNET BANKING MONEY TRANSFER NRI SERVICES

CITY OF LONDON t: 0800 532 532	BIRMINGHAM t: 0121 515 0400	COVENTRY t: 0247 623 4900	EAST HAM t: 0208 470 2992	GOLDERS GREEN t: 0208 458 3856
HARROW t: 0203 114 1027	LEICESTER t: 0116 242 8830	MANCHESTER t: 0161 817 2530	SOUTHALL t: 0208 574 9833	WOLVERHAMPTON t: 0190 271 6050

* Your Account / Deposit is held with a branch of State Bank of India in India and is regulated by the Reserve Bank of India. The legal and regulatory regime applying to State Bank of India in India is different to that of the United Kingdom or the EEA and your rights in relation to your deposit will therefore differ. In particular, the rules and regulations for the protection of depositors under the UK Financial Services and Markets Act 2000 do not apply to business conducted by State Bank of India in India. The services of the Financial Ombudsman Service or the provisions of the Financial Services Compensation Schemes of UK will not be applicable / available to depositors conducting business with State Bank of India in India.

**Any interest expressed by you for Home Loan for properties in India/NRI Car Loan will be processed by State Bank of India in India and will be subject to its Internal Credit, Technical and Legal clearances. Home Loans/Car Loans in India are regulated by the Reserve Bank of India and not by the Financial Conduct Authority (FCA)

Terms and conditions apply for all products. For more information or clarification, please call us or visit your nearest branch. The call centre, 0800-532-532 is open Monday to Friday, from 9:00 am to 6:00pm.

We Care We Cure



Super Speciality Hospital and

Lifeline of the Needy...

- 2400 Beds
- 1200 beds for charity
- 3.8 million patients availed benefit in the last ten years
- 20,000 cardiac surgeries in the last ten years
- 55,000 Cath lab procedures in the last ten years
- Super Speciality Services
 - ◆ Neuro surgery
 - ◆ Pediatric surgery
 - ◆ Diabetes centre
 - ◆ Plastic & Reconstructive surgery
 - ◆ Trauma Care & Emergency Medical Services
 - ◆ Assisted Reproduction center
 - ◆ Renal Transplant
 - ◆ Total Hip & Knee Replacement
- Hi-tech lean lab



Dr. Prabhakar Kore ^{MP}
Chairman, KLE Society
Architect of the KLE
Health Care Services

For the skilled super speciality doctors - a golden opportunity

www.klehospital.org

Nehru Nagar, Belgaum, Karnataka, India.

Tel : +91-831-2473777, Fax: +91-831-2470732,

email : medicaldirector@klehospital.org

The finest Apartment in Town

PREMIER REDWOOD



LALITHA MAHAL ROAD, MYSORE,

APARTMENTS

VILLAS

MALL

WATER FRONT
PROPERTIES

Welcome to Premier Redwood - The unique residential apartments, each floor designed with comfort & convenience in mind. Close proximity to a selection of lifestyle amenities including educational institutions, medical care and essential shopping centre, restaurants and transport makes most livable apartment in Mysore. Luxury lifestyles take on new dimensions in the projects of pride executed by Premier Properties which dot the landscape of charming Mysore at various locales of convenience. Premier is all set to launch projects which will change the skyline of Mysore.



PREMIER PROPERTIES
PROMOTERS - DEVELOPERS - BUILDERS

2270/1, 'Chittaranjan Mahal',
Vinobha Road, Jayalakshampuram,
Mysore-570 012



Gym



Garden/Balcony



French Window



Island Kitchen



Wardrobe



Wooden Flooring



CCTV Security



Video Door Bell

www.premierpropertiesindia.com

E-mail: redwood@premierpropertiesindia.com

For specification and availability Call: 99450 22311



THE BHAVAN CENTRE

Courses, Classes and Events



Vocal Music
 Bengali Music
 Hindustani Vocal
 Karnatic Vocal

Dance
 Bharatanatyam
 Kathak
 Odissi



Instrumental Music
 Hindustani Flute
 Karnatic Flute
 Mridangam
 Tabla
 Sitar
 Vina
 Violin

Languages

Training available for GCSE and A-level standard.

Bengali
Gujarati
Hindi
Tamil
Sanskrit

Drama

Yoga

Art & Archaeology

Other Courses

Please visit our website for full listing: www.bhavan.net

Outreach Classes

As well as a full range of classes at our centre in West Kensington, the Bhavan also conducts outreach classes in Wembley. For more information contact Bhavan.

M.P Birla Millennium Art Gallery

The Visual arts department at the Bhavan Centre offers an ongoing programme of art exhibitions, talks, art workshops and film/video art screenings to engage a diversity of inter-generational audiences of all cultural backgrounds. The state-of-the-art and stunning gallery space is available for hire.

For further information email: curator@bhavan.net

Summer School

The Bhavan's annual Summer School is the major training-oriented Indian cultural event in the UK. Students come from all over the UK and Europe. Summer School participants have a rare opportunity for intensive professional standard study with some of the best teachers from India and the UK.

Events

The Bhavan Centre offers a variety of cultural programmes and events. For a full listing please visit the website: www.bhavan.net

Training for all the above classes is available at open/beginners, diploma, post diploma and advanced levels. For further details and clarification please contact the Bhavan on 020 7381 3086/4608 or visit the website: www.bhavan.net



Classes at Sangam Centre

Outreach courses held in Bharatanatyam, Kathak, Hindustani vocal and Tabla Taught by teachers from the Bhavan Centre. For more information call: 020 8952 7062.



THE BHAVAN CENTRE
 Institute of Indian Art and Culture
www.bhavan.net

4a Castletown Road, West Kensington
 London W14 9HE
 Tel: 0207 381 4608
 email: info@bhavan.net
www.bhavan.net



KBUK Deepotsava at Hatfield November 2012



First ever (outside Karnataka) Vishwa Kannadigara Sammelana August 1988
UMIST MANCHESTER





Kannada Balaga U.K 30th Anniversary 25 & 26 May 2013 Members of the E. C and Volunteers



Standing L-R: Srinidhi, Manish Ramaiah, Suresh Ramaiah, Reshma, Mallikarjun Kodampur, Bhuvan Machani, Ramesh Avatgare, Narendra Rao, Anand Keshavamurthy, Ramamurthy, Shivaprasad, Manjunath, Rajeev Metri, Ramesh Giri, Murali Hathwar, Parthasarathy Pobbathi, Amogh Pobbathi, Nithin Kumar, Shreekar, Sindhu Harave, Meena Shivamurthy.

Seated on chairs L-R: Poornima Shivaprasad, Annapoorna Keshavamurthy, Bhanumathi, Nalini Kulkarni, Prajyoti Madhusudhan, Swarna Vishwanath, Surenu Jayaram, Suman Bellur, Namratha Srinivas, Seetha Ramamurthy, Hema Manjunath, Malini Pawar, Pratibha Vasudev.

On the grass L-R: Muddaiah Jayaram, Devika Rao, Vyshnavi Rao, Harshil Ramaiah, Savitha Suresh.

CONTEMPORARY HOMES IN SOUTH BANGALORE



2 & 3-bedroom luxury apartments
1290 - 1800 sq.ft.
INR 61 lakh onwards*

Presenting Brigade Omega, off Kanakapura Road in South Bangalore. Located opposite Thurahalli Forest, a 600-acre green reserve, Brigade Omega is well connected to commercial hubs and in proximity to well developed social infrastructure. Enjoy all your modern amenities, within the green environs of Brigade Omega. What further makes it an attractive investment is its location in the growing corridor of South Bangalore.

-  Clubhouse with gymnasium, swimming pool & recreation zone
-  Outdoor sports & children's play area
-  Exquisite landscaping

BRIGADE
OMEGA
OFF KANAKAPURA ROAD, BANGALORE

UK contact no.: 07739 161 265

BrigadeOmega.com

*Exclusive of car-park and statutory expenses.

Multiple domains. Single-minded commitment.

Brigade Group commenced operations in 1986, and over the last 26 years, has evolved into a leading brand that is synonymous with Innovation, Quality, Trust and Customer Satisfaction.

With over 20 million square feet of developed real estate, across 100 projects, Brigade Group's portfolio comprises residential, offices, retail, hospitality and education.

Brigade has a presence in Bangalore, Mysore, Mangalore, Hyderabad, Chennai and Chikmagalur, and has been consistently featured amongst 'India's Top 10 Builders', a testimony to its innovation and quality.



Call: +91 80 4046 7600

BrigadeGroup.com

ಗುಣಮಟ್ಟದ ಸಂಭ್ರಮವಲ್ಲ
ತಲೆ ವರ್ಷಗಳೂ...



PobbaathiTM
SILKS



**New Designs
Best Quality
Lowest Prices**

*South Bangalore's
Oldest & Trusted
Showroom for
Silks & Sarees*

PobbaathiTM
SILKS

186, Gandhi Bazaar Main Road, Basavanagudi
Bangalore -04 Tel : +91 -80-2660 9749, 42103204

The Sri Keshava Trust Bangalore

Started in 1988, Sri Keshava Trust(SKT) is a Bangalore based public charitable trust engaged in provision of health care services to those that need it the most. Focusing on eye care in particular, Sri Keshava Trust started in a small way out of [Prabha Eye Clinic and Research Center](#).

Our Work is inspired by our founder Dr K Ramachandramurthy (1943-2008) a visionary ophthalmologist and a very respected pioneering legend in the area of eye care. Dr KRM as he was fondly called, dedicated his life towards providing quality eye care to his countrymen, at a time when such care was scarcely available. He gave us our motto "*Shraddahi Paramagathihi*" (*Dedication is the ultimate goal*) a tenet by which the institution functions to this day.

The driving spirit of the organization is to fulfill the dream of our founder, whose desire was to ensure that

"No one shall go blind for want of money or lack of care"

A need was felt to take diagnostic and treatment services to rural areas around Bangalore. Five rural ophthalmic clinics in Jigani, Anekal, Magadi, Hosur and Yelandur were started with the help of other NGOs and were run for over a decade.

In 1998 the Government of Karnataka granted us land in the new area of Banashankari III stage. Supported by over 3500 donors big and small, SKT built a state of the art tertiary care ophthalmic center called **Vittala International Institute of Ophthalmology (VIO)**. This facility started offering its services since October 2001. Today the Hospital is equipped with the latest diagnostic and treatment equipment for all round eye care.

Sri Keshava Trust is a "Sustainable Charity" engaged in provision of eye care services primarily in the Southern Indian State of Karnataka. The Trust

has its activities in clinical work, out reach programs and in research. The trust undertakes research and training in all areas of ophthalmology and is currently in the process of creating comprehensive care models.

Sri Keshava Trust has a very clear focus on affordable quality eye care by providing cost effective access to preventive and diagnostic care through unique Advanced Eye Care Mobiles. A successful economic model based on revenue sharing with existing medical establishments in the hinterland has proven successful. This model piloted through three separate units for various eye

conditions have proven sustainable and has been replicated in over 17 locations. The institute offers

Cataract, Corneal and Refractive, Retina, Glaucoma, Uvea and Ocular Inflammation, Pediatric, Custom Ocular Prosthesis, Low Vision, Community Ophthalmology and Clinical laboratory services.

Today the Institute has earned a name for itself as a Center of Excellence in various areas of Ophthalmology, and trains doctors and support staff from all over the world.

We request for support to expand our Hospital programmes in eye disease care in the form of grants or donations. The donations or grants will be deployed for ongoing patient care, procurement of new machinery and for patient treatment corpus.

How you can help

Please donate for any of our activities. Your donation can be recognized as per your instructions with a plaque or naming of the work undertaken, reporting can made in any form you desire.

You can also deposit an amount of your choice in the patient corpus fund and surgeries/ camps can be undertaken in your name or a designated name on a given day or days during the year.

General Tax Benefits

All donations are exempt under Section 80g of the Indian Income Tax Act. If you are donating from a foreign country then please contact us to know what tax benefits you can avail. For details write to funding@viiio.org or to

The Community Relations and Fundraising Cell, Vittala International Institute of Ophthalmology, CA Site 1, 2 Cross, 2 Main, 7th block, Banashankari 3rd Stage Hosakerehalli, Bangalore INDIA 560 085.

Phones +91 80 267222 14/15 Fax +91 80 26722213 Help line: +919449072214
e mail: info@viiio.org

More program information can be found at www.viiio.org

Now avail 100% tax exemption under Sec 35 AC of Indian IT Act by donating to our Rural Eye Care project.

Indian Corporate and Individual donors can now claim 100% of the donation amount as pretax expenses. Every rupee you donate can now be tax exempt!

You can also send your donation through Kannada Balaga U.K to get the U.K tax benefit or make it a Gift aid to increase your donation.





"BEST WISHES TO KANNADA BALAGA UK"

For
International Travel Bookings
and
First Class Service



1st Floor, 12 Melton Road, Leicester, LE4 5EA
Telephone: (0116) 266 3810
e-mail: alankartravelsltd@hotmail.com



Philip Millson Associates

With best wishes to Kannada Balaga UK

on their 30th Anniversary

Interior – The Red Bull, Stockport.
Stockport Conservation & Design Award
Commendation



Oddfellows Hall, Ashton under Lyne
LABC Finalist
Best Residential Conversion



The Old Vicarage, Dobcross
LABC Winner
Best Domestic Extension



Property Consultants

Philip Millson Associates Ltd, Hyde Park House, Cartwright Street, Newton, Hyde, Cheshire, SK14 4EH

e: info@philipmillson.com t: +44 (0)161 367 2320

www.philipmillson.com

Registered in Cardiff No 2170580 Regulated by RICS



ಕನ್ನಡಬಳಗ ಯುಕೆ ಮೂವತ್ತನೆಯ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವ

೨೫-೨೬ ಮೇ ೨೦೧೩

ಮುಖ್ಯಸಂಪಾದಕರು:

ಡಾ. ಜಿ. ಎಸ್.ಶಿವಪ್ರಸಾದ್

ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿ:

ಡಾ. ರಾಜಾರಾಮ್ ಕಾವಳಿ

ಶ್ರೀ. ರಾಮಮೂರ್ತಿ

ಡಾ. ಉಮಾ ವೆಂಕಟೇಶ್

ಡಾ. ಶ್ರೀವತ್ಸ ದೇಸಾಯಿ

ಡಾ. ವತ್ಸಲಾ ರಾಮಮೂರ್ತಿ

ಶ್ರೀಮತಿ. ಸವಿತಾ ಸುರೇಶ್

ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ (ಕರ್ನಾಟಕ)

ಡಾ. ಹೆಚ್. ಎಸ್. ವೆಂಕಟೇಶ್‌ಮೂರ್ತಿ

ಡಾ. ಕೆ. ಮರುಳಸಿದ್ದಪ್ಪ

ಶ್ರೀ. ಹೆಚ್. ಎನ್. ಆನಂದ



Registered Charity No. 326572

Kannada Balaga UK 30th Anniversary

25th & 26th May 2013

Chief Editor:

Dr. G.S. Shiva Prasad

Editorial Team

Dr. Rajaram Cavale

Mr. Ramamurthy

Dr. Uma Venkatesh

Dr. Shrivatsa Desai

Dr. Vatsala Ramamurthy

Smt. Savitha Suresh

Overseas Advisors:

Dr. H.S. Venkatesh Murthy

Dr. K. Marulasiddappa

Mr. H.N. Ananda

Email: admin@kannadabalaga.co.uk

Website: www.kannadabalaga.co.uk

Contents

President's Message	4-5	ಭಾರತದಾಚೆಯ ಕನ್ನಡಿಗರು	M. S. Nataraja	45
Abhinandana Patra for S.L. Bhyrappa	6	ಕನ್ನಡ ಒಂದು 'ಸ್ವಗತ'	Dakshayini Gowda	47
Message from S.L. Bhyrappa	7	ಹೊರನಾಡ ಕನ್ನಡಿಗ	GS Shivaprasad	48
Message from C.M. Jagadisha Shettaru	8	ಕನ್ನಡಕಲಿ ತರಗತಿಗಳು	Annapoorna Anand	49
Message from G.S.Shivarudrappa	9	ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಕಲಿಸಿ, ಏಕೆ ಕಲಿಸಬೇಕು?	AR Mitra	50
ಮುನ್ನುಡಿ in Kannada GS Prasad	10	ನಾವು ನೀವು ಹೇಗೆ?	Vatsala Ramamurthy	52
ಕನ್ನಡ ಮೆರೆಸೋಣ- Poem by Nandakumara	11	ನಾವು ನೀವು ಒಂದೇ!	Shrivatsa Desai	53
Preface G.S. Shivaprasad	12	ನನ್ನದೊಂದು ಆಸೆ	Vatsala Ramamurthy	54
E.C Committee & Past Presidents	13	ಸೆವೆನ್ ವ್ಯಾಲಿ	Marula Siddappa	56
KB Past & Future –Ramamurthy	14	ಇರಬೇಕು ಇರುವಂತೆ..	HS Venkatesha murthy	58
Photo KBUK– Early Days	16	ದೇವಾಯಣ	HN Ananda	59
ಕನ್ನಡ ಬಳಗ -ಅಂದು ಇಂದು	17	ಬಡನಾಡಿನ ವಲಸಿಗರು	H. Gopalakrishna	59
ನಾ ಕಂಡ ಭೀಮಸೇನ ಜೋಷಿ by Arvind Kulkarni	19	ನವಿಲು ಮತ್ತು ಮುಳ್ಳು ಹಂದಿ	BR Lakshman Rao	60
ಸಿ. ಅಶ್ವಥ್ - BR Lakshman Rao	20	ಕೋಹಿನೂರ್‌ನ ಹೇಗೆ ವಾಪಸ್ಸು ತರುವುದು?	E.R Ramachandran	61
ಬಿ ಎಮ್ ಶ್ರೀ -ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗೀತೆಗಳು by Shrivatsa Desai	23	ಏಳು ಹೆಜ್ಜೆಗಳ ಏಳುಬೀಳು	Shri Tharala Balu Jagadguru	62
ಜಿ ಪಿ ರಾಜರತ್ನಮ್ Shivakumar	25	ಸಾಗರದಾಚೆಯಿಂದ ಮಿಡಿಯುವ ಹೃದಯಗಳು	Shri Swamy Japananda	63
ನಾನೇಕೆ ಬರೆಯುತ್ತೇನೆ?	28	Halmidi Scripts . A Royal retreat	HN Ananda	65
SL Bhyrappa	30	Think Globally	HN Ananda	66
GS Shivarudrappa	33	'Non-linear jottings'	S Shrikanth	67
ಹೊರನಾಡ ಒಳನಾಡ ಕನ್ನಡಿಗರು	34	'Diva' A poem	GS Shivaprasad	69
GS Shivaprasad	38	'A Guide for convincing your parents'	Ananya Prasad	70
ನಾಕುದಿನದ ಬಾಳಿಗೆ HS Venkatesha Murthy	39	'Dosae, Damrot and Diabetes'	Dr. Preethi Rao	72
ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ.... Uma Venkatesh	40	Bangalore's Road to Growth		74
ದೀಪಾವಳಿ BR Lakshman Rao	41	Profiles of Writers		78
ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ G.S. Jayadeva	42			
ಹೊರನಾಡಿನ ಕನ್ನಡಿಗರ ಅನುಭವ Jayashri Bhat				
ಪ್ರಾರ್ಥನೆ Poem Jayanth Kaikini				
ವಿಕಾಸನ ಸ್ತಂಭನ Rajaram Cavale				

ಕನ್ನಡ ಬಳಗದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆಯ ಸಂದೇಶ



ಪ್ರಿಯ ಕನ್ನಡ ಮಿತ್ರರೇ,

ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಬಳಗವು ೩೦ರ ವಸಂತದಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಟ್ಟಿರುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜಗದೀಶ ಶೆಟ್ಟರ ಅವರು ತಮ್ಮ ಸಂದೇಶವನ್ನು ನಮ್ಮ ಸ್ಮರಣಸಂಚಿಕೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿರುವುದು ಸಂತೋಷದ ಸುದ್ದಿ. ಅವರಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಬಳಗದ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರ ಪರವಾಗಿ ನನ್ನ ಅಭಿನಂದನೆಗಳು.

ಅತ್ಯಂತ ಸಂತಸದ ಸಂಗತಿಯೆಂದರೆ, ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಎಸ್ ಎಲ್ ಭೈರಪ್ಪನವರ ಉದ್ಘಾಟನೆಯಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸಿದ ಈ ಶಿಶು ಈಗ ೩೦ನೆಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪದಾರ್ಪಣ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಈ ಸಂಭ್ರಮದಲ್ಲಿ, ಎಸ್ ಎಲ್ ಭೈರಪ್ಪನವರೇ ಪುನಃ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಜೊತೆಗೊಡುತ್ತಿರುವುದು. ಅವರು ತಮ್ಮ ವೈದ್ವಾಂಸಿಕ, ಐತಿಹಾಸಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸೊಬಗನ್ನು ತಂದು ನಮ್ಮ 'ಕನ್ನಡವೆ ಸತ್ಯ ಕನ್ನಡವೆ ನಿತ್ಯ' ಎಂಬ ಸಾರಸ್ವತ ಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಮೆರುಗನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಭಾಗ್ಯವೇ ಸರಿ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಕೃಷ್ಣೇಗೌಡರು ಮತ್ತು ಡಾ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಚಂದ್ರು ಅವರು ತಮ್ಮ ಹಾಸ್ಯದ ಹೊನಲಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲ ತೇಲಿಸಲಿರುವರು. ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಅವರ ಅರ್ಪಣೆ, ಅರ್ಚನ ಉಡುಪ ಮತ್ತು ಪ್ರವೀಣ್ ಡಿ ರಾವ್ ಅವರ ಅದ್ಭುತ ಕೋಕಿಲ ಗಾಯನ ಅಲ್ಲದೆ ಹಿರೇಮಠ ವೃಂದದವರಿಂದ ಜಾನಪದ ಗೀತೆಗಳು, ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಸಂತೋಷ ಕೊಡಲಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ. ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಕಲೆಗಳ ಸಂಗಮವೇ ನಮ್ಮ ಬಳಗದ ಅಡಿಪಾಯವಾಗಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಎಲ್ಲ ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಬಳಗದ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರ ಪರವಾಗಿ ನಾನು ಸುಸ್ವಾಗತ ಕೋರುವೆ.

ಯುಕೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಮಕ್ಕಳು ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದು, ಬರೆಯುವುದು, ಓದುವುದನ್ನು 'ಕನ್ನಡ ಕಲಿ' ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಿತು, ನೈಪುಣ್ಯತೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲಿ ಎನ್ನುವದೇ ನಮ್ಮ ಅಭಿಲಾಷೆ. ಕನ್ನಡಬಳಗದ ಕಲಾವಿದರುಗಳ ನೃತ್ಯ, ಸಂಗೀತವೂ ಈ ಸಂಭ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಅದರ ಮೆರುಗನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲಿದೆ.

ಕನ್ನಡ ಬಳಗ ಯುಕೆಯ ಕಳೆದ ೩೦ ವರುಷಗಳಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಸಂಸಾರಗಳ ಸ್ನೇಹ ಸೇತುವೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಯುಗಾದಿ ಮತ್ತು ದೀಪಾವಳಿ ಹಬ್ಬಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸುವುದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ, ವರುಷದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಲ ಗಾಲ್ಫ್ ಪಂದ್ಯಗಳ ಏರ್ಪಾಡಲ್ಲದೆ, ಧರ್ಮಾರ್ಥ ಕೊಡುಗೆ-ಸಹಾಯಗಳು, ಮಹತ್ಸಾಧಕರ ಸತ್ಕಾರ ಮುಂತಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿ ಕೊಂಡಿದೆ.

ನಾವುಗಳು ನಮ್ಮ ತಾಯ್ನಾಡಾದ ಕರ್ನಾಟಕದಿಂದ ದೂರ ಬಂದಿದ್ದರೂ, ಅದರ ಕಲೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಭಾಷೆಯ ಪ್ರತಿಭಾನ್ವಿತೆಯನ್ನು ಬಿಂಬಿಸಲು ಕನ್ನಡ ಬಳಗವು ಶ್ರಮವಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅದರ ಹಿರಿಯ ಕಿರಿಯ ಆತ್ಮೀಯ ಮಿತ್ರರೆಲ್ಲರಿಗೂ ನನ್ನ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ವಂದನೆಗಳು.

ಈ 'ಅಬಲೆಗೆ' ಸಹಕಾರ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಎಲ್ಲ ಸಹೃದಯ ಮಿತ್ರರಿಗೂ ನಾನು ಬಹಳ ಚಿರರುಣಿಯಾಗಿರುವೆನು.

ಇತೀ ನಿಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತೆ ಸುರೇಣಿ

The President's Message

Dear Friends,

Kannada Balaga UK has reached the rare distinction of turning 30 years old this year. It is a pleasure to note that at this momentous time, the Chief Minister of Karnataka, Mr Jagadish Shettar has sent his us greetings to our souvenir. On behalf of all the members of Kannada Balaga UK, I send our sincere thanks to the honourable Chief Minister.

Another happy note is that Professor S. L. Bhyrappa, who inaugurated our Kannada Balaga UK in 1983, will once again be with us to celebrate the 30th anniversary of this organisation. It is our privilege that he will share his vast philosophical, historical and cultural expertise with us in our literary seminar. The celebrations will also see Professor Krishna Gowda and Dr Mukhyamantri Chandru immerse us in a sea of mirth. The comic plays of Laxmi Chandrashekar, the wonderful compositions of Archana Udupa and Praveen D Rao, and Hiremath and his group's folk music festival will without any doubt fill all Kannadigas' hearts with joy. I heartily welcome all the artists who are helping to build the cultural bridge between homeland and Kannada Balaga, UK.

It is a wonderful to hear that our children and grandchildren born and brought up in the UK are going to demonstrate their skills in reading, writing, and speaking our mother tongue Kannada which they have learnt in 'Kannada Kali' classes. Music and dance performances from artists of our own Kannada Balaga UK will certainly increase the lustre of our celebrations.

Kannada Balaga UK has been striving successfully not only to build friendly bridges among families with social events such as Ugadi and Deepavali festivals and golf tournaments, but also to perform charitable works making gifts and donations to the poor and needy in Karnataka.

In spite of living away from our motherland of Karnataka, Kannada Balaga UK has reflected and will continue to reflect the greatness of our arts, culture and language. I sincerely thank all the senior and junior members and colleagues who are striving selflessly and tirelessly in this respect. I am grateful for their support.

Yours sincerely,
Surenu Jayaram



ಕನ್ನಡ ಬಳಗ ಯು.ಕೆ. ತನ್ನ ಮೂವತ್ತನೆಯ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವದ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ
ಡಾ. ಎಸ್. ಎಲ್. ಭೈರಪ್ಪ ಅವರಿಗೆ ಆಂಗ್ಲದೇಶದ ಸ್ಟೋಕ್ ಆನ್ ಟ್ರೆಂಟ್ ನಗರದ
ಕಿಂಗ್ಸ್ ಹಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಅರ್ಪಿಸಿದ ಅಭಿನಂದನ ಪತ್ರ.
೨೫ ಮೇ ೨೦೧೩

ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಖ್ಯಾತಿಯನ್ನು ಗಳಿಸಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಲೇಖಕರಾದ ತಾವು ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ಸೌಂದರ್ಯ ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಬರೋಡಾದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಿಂದ ೧೯೬೩ ರಲ್ಲಿ ಪಿ.ಹೆಚ್.ಡಿ ಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಆ ಹೊತ್ತಿಗಾಗಲೇ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸೆಳತೆ ಶುರುವಾಗಿದ್ದು "ಕನ್ನಡದ ಪುಣ್ಯವೆಂದು" ಹೇಳಬೇಕು. ಭೀಮಕಾಯ(೧೯೬೫), ಧರ್ಮಶ್ರೀ (೧೯೬೧) ಹಾಗೂ ಮತದಾನ (೧೯೬೫) ದಂಥ ಕಾದಂಬರಿಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಹೆಜ್ಜೆಗಳನ್ನಿರಿಸಿದ್ದ ನಿಮ್ಮನ್ನು ವಂಶ ವೃಕ್ಷ (೧೯೬೫) ಕೀರ್ತಿಯ ಶಿಖರಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದಿತ್ತು. "ಮಂದ್ರ" ಸಂಗೀತ ಲೋಕದ ಸತ್ಯ ಚಿತ್ರಣದ ಬಹು ಆಯಾಮಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ತೋರಿದ ಭಾರತೀಯ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅನನ್ಯ ಕೃತಿಯೇ ಆಗಿದ್ದು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ 'ಸರಸ್ವತಿ ಸಮ್ಮಾನದ' ಅಪೂರ್ವ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಮೊದಲಬಾರಿಗೆ ತಂದುಕೊಟ್ಟ ಕೃತಿಯೇ ಆಗಿದೆ.

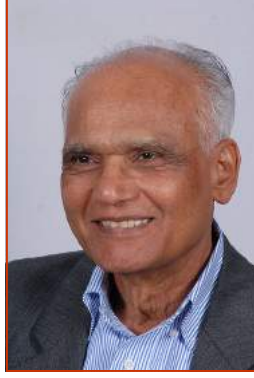
ಹೊಸ ಅನುಭವ ವಲಯಗಳನ್ನು ಅರಸುತ್ತಾ ಹೊದ ನೀವು 'ಪರ್ವ' (೧೯೬೯), 'ತಂತು' (೧೯೯೩) 'ಸಾರ್ಥ' (೧೯೯೮) 'ಆವರಣ' (೨೦೦೭) ಹಾಗೂ 'ಕವಲು' ನಂಥ ಮಹತ್ವದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿ ನೀಡಿದ್ದೀರಿ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕುವೆಂಪು ಕಾರಂತರ ಅನಂತರದ ಮಹತ್ವದ ಕಾದಂಬರಿಕಾರರೆಂಬ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಕಾದಂಬರಿಗಳು ನಮಗೆ ತಂದುಕೊಟ್ಟಿವೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ನಿಮ್ಮ ಕೃತಿಗಳು ಭಾರತದ ಹಲವಾರು ಭಾಷೆಗಳಿಗೂ ಹಾಗೂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಗೂ ಅನುವಾದಗೊಂಡಿದೆ. ನೀವು ಬಂಕಿಮ್, ಶರತ್ ಮತ್ತು ರವೀಂದ್ರನಾಥ್ ಅವರ ಅನಂತರದ ಏಕೈಕ ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಮನ್ನಣೆಯ (Pan-Indian) ಲೇಖಕರೆಂಬ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನುಗಳಿಸಿದ್ದೀರಿ.

ನಿಮ್ಮ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯಕ ಸಾಧನೆಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾಗಿಯೂ ಮಾನ್ಯವಾಗಿದೆ. ತಾವು ಹಲವಾರು ಪೂರ್ವ ಪಶ್ಚಿಮ ಸಮಾವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದು ಅನೇಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕಾರಗಳು ಹಾಗೂ ಹಲವಾರು ಗೌರವ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ಸಂದಿವೆ. ನಿಮ್ಮ ಕೆಲವು ಕಾದಂಬರಿಗಳು ರಜತ ಪರದೆಯಮೇಲೆ ಮಿಂಚಿದ್ದರೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ದೂರದರ್ಶನದ ಧಾರವಾಹಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಾರಗೊಂಡಿವೆ.

'ಜೀವನಾನುಭವವನ್ನು ಸತತವಾಗಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಲೇಖಕನಾಗಿ ನನ್ನ ಬೆಳೆವಣಿಗೆ ನಿಂತು ಹೋಗುತ್ತದೆ' ಎಂಬ ಸತ್ಯವನ್ನು ನಂಬಿರುವ ಹಾಗೂ ಅದನ್ನು ವಾಸ್ತವವಾಗಿಯೂ ಕಾರ್ಯ ಶೀಲವಾಗಿ ಇರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಸೃಜನಶೀಲ ಲೇಖಕರು ನೀವಾಗಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮ್ಮ ಈ ಸಾಹಿತ್ಯಕ ಸಾಧನೆಗಳು ಇತೋಪ್ಯತಿಶಯವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯಲಿ ಎಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇವೆ. ಇತಿ ನಮಸ್ಕಾರಗಳೊಂದಿಗೆ,

ಕನ್ನಡ ಬಳಗ ಯು.ಕೆ.

ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಎಸ್ ಎಲ್ ಭೈರಪ್ಪನವರ ಸಂದೇಶ.



“ಕನ್ನಡಬಳಗದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಶ್ರೀಮತಿ ಸುರೇಣು ಜಯರಾಂ ಮತ್ತು ಬಳಗದ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೂ ನನ್ನ ಶುಭಾಶಯಗಳು. ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಕನ್ನಡ ಬಳಗವು ಆರಂಭವಾದಾಗ ನಾನು ಅದನ್ನು ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದ್ದೆ. ಡಾ. ಸ್ನೇಹ ಕುಲಕರ್ಣಿಯವರು ಆ ದಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆಯರಾಗಿ ಆಯಿಕೆಯಾದರು. ಈಗ ಬಳಗವು ತನ್ನ ಮೂವತ್ತನೆಯ ವರ್ಷವನ್ನು ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಆಚರಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಸಂತೋಷದ ಸಂಗತಿ. ಕನ್ನಡಿಗರು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಸೇರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಓದುವ ಅಭ್ಯಾಸ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯ. ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಿಂದಲೇ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದು, ಹಾಗೆಯೇ ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಓದುವುದು, ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವುದು ಮೊದಲಾದವನ್ನು ಕಲಿಸಬೇಕು. ಮುಂದಿನ ತಲೆಮಾರಿನವರು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಲಿಯದಿದ್ದರೆ ಕನ್ನಡತನವು ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ಬಳಗವು ಸೇರಿದಾಗ ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವಂತೆ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಹಾಡಿ ಆನಂದಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕನ್ನಡಬಳಗದ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಮುನ್ನಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಾರ್ಯಬದ್ಧರಾಗಲಿ ಎಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ.”

--ಎಸ್ ಎಲ್ ಭೈರಪ್ಪ



ಜಗದೀಶ ಶೆಟ್ಟರ
ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು



ವಿಧಾನ ಸೌಧ
ಬೆಂಗಳೂರು - 560 001

ದಿನಾಂಕ 20-3-2013

ದಿಎಂ/ಐಎನ್/93/2013

ಸಂದೇಶ

ಬ್ರಿಟನ್ನಿನ ಕನ್ನಡ ಬಳಗ, ಯು ಕೆ ವತಿಯಿಂದ ಬಳಗದ 30ನೇ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವ ಆಚರಣೆಯನ್ನು 25-5-2013 ಹಾಗೂ 26-5-2013ರಂದು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಹಾಗೂ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಣಸಂಚಿಕೆಯೊಂದನ್ನು ಹೊರತರುತ್ತಿರುವುದು ಸಂತಸದ ಸಂಗತಿ.

ಕನ್ನಡ ನಾಡು, ನುಡಿಯ ಸಮಗ್ರ ವಿಕಾಸದ ಜೊತೆಗೆ ಹೊರ ರಾಜ್ಯದ ಹಾಗೂ ಹೊರ ದೇಶದ ಕನ್ನಡ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಪೂರಕ ಪರಿಸರವನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಮಿಸಿದೆ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ದೇಶದ ಹಲವಾರು ರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಕರಣೆಯೊಳ್ಳ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಕನ್ನಡಿಗರು ಬಳಗವೊಂದನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಂಡು ಕಳೆದ ಮೂರು ದಶಕಗಳಿಂದ ಅನುಕರಣೆಯೊಳ್ಳ ಉಪಕ್ರಮಗಳೊಂದಿಗೆ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿರುವುದು ಶ್ಲಾಘನೀಯ. ಕನ್ನಡ ಬಳಗ, ಯು ಕೆ ವತಿಯಿಂದ ಹಾಲಿ ಜರುಗುತ್ತಿರುವ 30ನೇ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವದ ಆಚರಣೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಹಾಗೂ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಸ್ಮರಣಸಂಚಿಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರೆಲ್ಲರ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕೆ ವೇದಿಕೆಗಳಾಗಲಿ ಎಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕನ್ನಡ ಬಳಗ ಯು ಕೆ ಯ ಎಲ್ಲಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೂ ಸರ್ವರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಶುಭ ಹಾರೈಕೆಗಳು.

The initiatives of Kannada Balaga, U K, since its inception three decades back, towards empowerment of its members are laudable. I wish 30th Anniversary function of Kannada Balaga, U K all success.


(ಜಗದೀಶ ಶೆಟ್ಟರ)

Smt Surenu Jayaram,
President,
Kannada Balaga U K.

ಸಂದೇಶ



ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಡಾ. ಜಿ. ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪನವರು

ವೃತ್ತಿ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾಸಕ್ತಿಗಳಿಂದ ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವ ಕನ್ನಡಿಗರು, ತಮ್ಮದೇ ಆದ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ತಮ್ಮ ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಬಳಗಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ನಾಡಿನ ನೆನಪುಗಳಲ್ಲಿ ಬದುಕುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿಯಷ್ಟೆ. “ಎಲ್ಲಾದರೂ ಇರು, ಎಂತಾದರೂ ಇರು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ನೀ ಕನ್ನಡವಾಗಿರು” ಎಂಬ ಕವಿವಾಣಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಬೆಳೆದು ತನಗೆ ೩೦ ವರ್ಷ ತುಂಬಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವವನ್ನು ಆಚರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಯು.ಕೆ. ಕನ್ನಡ ಬಳಗ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಶುಭಾಶಯಗಳು ಮತ್ತು ಅಭಿನಂದನೆಗಳು. ಯು.ಕೆ. ಕನ್ನಡ ಬಳಗವು ವಿದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಕನ್ನಡಿಗರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಶ್ಲಾಘನೀಯವಾದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಆಂಗ್ಲಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಬೆಸುಗೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ವಿದೇಶದ ಕನ್ನಡಿಗರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ತಾಯ್ನಾಡಿನ ಬೇರುಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವ ನಿಮ್ಮ ಯತ್ನ ಸಫಲವಾಗಲಿ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ-ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವ ಇಂಥ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವ ಮತ್ತು ಸಮ್ಮೇಳನಗಳ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯದ ಮೂಲಕ ದೇಶ ಮತ್ತು ವಿದೇಶಗಳ ಕನ್ನಡಿಗರ ಸಂಬಂಧ ಮತ್ತಷ್ಟು ವೃದ್ಧಿ ಯಾಗಲಿ ಎಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ.

ಡಾ|| ಜಿ.ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ

ಮುನ್ನುಡಿ

೧೯೮೩ಯಲ್ಲಿ ಬೆರಳೆಣಿಕೆಯಷ್ಟು ಕನ್ನಡಿಗರು ತಮ್ಮ ಪರಿವಾರದವರೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿ ಕನ್ನಡ ಕೂಟ ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದಾಗಿದ್ದರೂ ಕನ್ನಡ ಬಳಗವೆಂಬ ಸಮಂಜಸವಾದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಬಳಗ ಯು.ಕೆ. ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ನಂತರ ಮಹಾಕುಟುಂಬವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಈಗ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಮಹಾ ಸಂಘಟನೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಈ ಕೂಟದ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ನಮ್ಮವರೆ ಹಾಗೂ ನಾವೆಲ್ಲ ಒಂದು ಬಳಗ ಅಥವಾ ಪರಿವಾರದವರು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿರುವುದು ಈ ಸ್ಮರಣ ಸಂಚಿಕೆಯ ಓದುಗರಿಗೆ ಅರಿವಾಗಬಹುದು. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಅಭಿಮಾನ, ಕಾಳಜಿ ಹಾಗೂ ಎಕರೂಪ ಧೈಯ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಪರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ಸಂಮ್ಮೇಳನಗಳು ಹಾಗೂ ಸಮಾರಂಭಗಳನ್ನು ಅಚರಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಹೊರನಾಡಿನಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವ ಕನ್ನಡಿಗರು ತಮ್ಮ ತನವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಾಗೂ ತಮ್ಮ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಭಿಲಾಷೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕನ್ನಡಬಳಗವು ಒಂದು ನೆಲೆ ಮತ್ತು ಆಶ್ರಯವನ್ನು ಮೂರು ದಶಕಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನೀಡುತ್ತ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಮೂವತ್ತನೆಯ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವದ ಆಚರಣೆಯ ಸಿದ್ಧತೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವಾಗ ಈ ಸ್ಮರಣ ಸಂಚಿಕೆಯನ್ನು ತರುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಮ್ಮ ಬಳಗದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿಲ್ಪಡುವ ಕೆಲವು "ಲೇಖಕರ" ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿರುವ ನನಗೆ ಸಂಪಾದಕನಾಗುವ ಒಂದು ಅಪೂರ್ವ ಅವಕಾಶ ಬಂದಾಗ ಸಂತಸದೊಂದಿಗೆ ಕೊಂಚ ಆತಂಕದ ಭಾವನೆಗಳು ಮನ್ನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮೂಡಿತ್ತು. ನಾಲ್ಕುತಿಂಗಳ ಕಾಲವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಣಸಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಹೊರತರುವ ಕಾರ್ಯ ಒಂದು ದುಸ್ಸಾಹಸದಂತೆ ತೋರುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸಂಪಾದಕೀಯ ಮಂಡಲಿಯ ಇತರ ಸದಸ್ಯರ ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಬೆಂಬಲದಿಂದ ನಾವು ಕೈಗೊಂಡ ಕಾರ್ಯ ಸಫಲವಾಗಿದೆ.

ಈ ಹಿಂದೆ ನಡೆದ ರಜತಮಹೋತ್ಸವದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಬಳಗವು ಒಂದು ಉತ್ತಮವಾದ ಸ್ಮರಣಸಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಹೊರತಂದಿದ್ದು ಆ ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ನಾವು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೆವಷ್ಟೆ. ಈ ಸಂಚಿಕೆಯ ವಿಶೇಷವೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಸ್ತು ವಿಷಯಗಳನ್ನು (Themes) ಆರಿಸಿಕೊಂಡು

ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯುವಂತೆ ಲೇಖಕರಿಗೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಬರಹಗಳನ್ನು ಲೇಖಕರ ಕೃತಿಗಳಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. "ನಾನೇಕೆ ಬರೆಯುತ್ತೇನೆ", "ಕನ್ನಡಿಗರ ಸಂಬಂಧ" "ಭಾಷೆಯ ಅವನತಿ" ಹೀಗೆ ಗುರುತಿಸಬಹುದಾದ ವಸ್ತು ವಿಷಯಗಳಿವೆ.

ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಹಿರಿಯ ಸಾಹಿತಿಗಳಾದ ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಡಾ. ಜಿ.ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ ಹಾಗೂ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಎಸ್.ಎಲ್. ಭೈರಪ್ಪನವರು ತಮ್ಮ "ನಾನೇಕೆ ಬರೆಯುತ್ತೇನೆ" ಎಂಬ ಲೇಖನವನ್ನು ಅವರ ಕೃತಿಗಳಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಹು ಜನಪ್ರಿಯ ಕವಿಗಳಾದ ಎಚ್.ಎಸ್.ವೆಂಕಟೇಶಮೂರ್ತಿ ಮತ್ತು ಬಿ.ಆರ್. ಲಕ್ಷ್ಮಣರಾವ್ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕೆಲವು ಸುಂದರ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ನಮಗೆ ತಲುಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಇತರ ಪ್ರಮುಖ ಬರಹಗಾರರು, ಅಮೇರಿಕ ಹಾಗೂ ಸಿಂಗಾಪುರ ಕನ್ನಡಕೂಟದ ಲೇಖಕರು ತಮ್ಮ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರೆಗೆಲ್ಲ ಸಂಪಾದಕ ವರ್ಗದ ಪರವಾಗಿ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಮ್ಮ ಯು.ಕೆ. ಕನ್ನಡದ ಬಳಗದ ಸದಸ್ಯರು ಬಹಳ ಮುತುವರ್ಜಿಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ "ಹುದುಗಿದ ಪ್ರತಿಭೆಗಳು" ತಮ್ಮ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಈ ಸ್ಮರಣಸಂಚಿಕೆ ಒಂದು ಸುವರ್ಣ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದು ನಮ್ಮ ಸ್ಥಳೀಯ ಬರಹಗಾರರು ತಮ್ಮ ಬರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಹೀಗೆ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವರೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸ್ಮರಣ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಗಂಭೀರ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲದೆ ಹರಟೆ, ಹಾಸ್ಯ, ಕವನ ಹಾಗೂ ಲಘುಬರಹಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲ ವರ್ಗದ ಓದುಗರ ಆಸಕ್ತಿಗೆ ನಿಲುಕಬೇಕೆಂಬುದು ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ. ಬಳಗದ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಯ ಸದಸ್ಯರಿಂದ ನಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಬರಹಗಳನ್ನು (ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ) ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದು ಒಂದೆರಡು ಲೇಖನಗಳು ಮಾತ್ರ ದೊರೆತಿವೆ. ನಮ್ಮ ಯುವ ಸದಸ್ಯರು ಸಾಹಿತ್ಯಕ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ತೇಜನವನ್ನು ನೀಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಶ್ರಮವಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ನಮ್ಮ ಬಳಗದ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಹಾಗೂ ಲೇಖಕರಾದ ರಾಜರಾಂ ಕಾವಳಿಯವರ ಶ್ರದ್ಧೆ, ತಾಳ್ಮೆ,

ಪರಿಶ್ರಮ ಹಾಗೂ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಪರಿಣತಿಯಿಂದ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿ, ಮರು ಜೋಡಿಸಿ, ರಕ್ಕೆ ಪುಕ್ಕ ಆಕಾರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಣಕ್ಕೆ ತಲುಪಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಪ್ರಶಂಸೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸಂಪಾದಕೀಯ ಮಂಡಲಿಯ ಇತರ ಸದಸ್ಯರುಗಳಾದ ಶ್ರೀ. ರಾಮಮೂರ್ತಿ, ಡಾ.ಉಮಾ ವೆಂಕಟೇಶ್, ಡಾ. ಶ್ರೀವತ್ಸ ದೇಸಾಯಿ, ಡಾ. ವತ್ಸಲಾ ರಾಮಮೂರ್ತಿ ಹಾಗೂ ಸವಿತ ಸುರೇಶ್ ಇವರ ಸಹಾಯ, ಸಲಹೆ, ಹಾಗೂ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಸಹಕಾರಗಳಿಂದ ಈ ಒಂದು ನೆನಪಿನ ಕಾಣಿಕೆ ನಮ್ಮ ಓದುಗರ ಕೈ ತಲುಪಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ನನ್ನ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ಧನ್ಯವಾದಗಳು. ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಮುಖ ಲೇಖಕರುಗಳಾದ ಡಾ. ಕೆ. ಮರುಳಸಿದ್ದಪ್ಪ, ಹೆಚ್.ಎಸ್.ವೆಂಕಟೇಶಮೂರ್ತಿ ಹಾಗೂ ಹಾಸ್ಯಲೇಖಕರು ಮತ್ತು ಪತ್ರಕರ್ತರಾದ ಹೆಚ್.ಎನ್.ಆನಂದ ಅವರು ತಮ್ಮ ಬರಹಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ಸೂಕ್ತ ಸಲಹೆ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಬಳಗದ ಮಾಜಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷಿಣಿ ಡಾ. ಭಾನುಮತಿಯವರು ವಿಶೇಷ ಸಲಹೆ ಮತ್ತು ಉತ್ತೇಜನವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಲವಾರು ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಜಾಹಿರಾತುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ನೆರವು ನೀಡಿ ಶ್ರೀಯುತ ಇಯನ್ ಫೋರ್ಸ್‌ಮೈತ್ ಅವರು ಈ ಹೊತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಅಂದವಾಗಿ ಮುದ್ರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ನನ್ನ ಅನಂತ ವಂದನೆಗಳು.

ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸ್ಮರಣಸಂಚಿಕೆಯು ಒಂದು ಸಮಾರಂಭದ ನೆನಪಿನ ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ಓದುಗರ ಸ್ಮೃತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಣೀಯವಾಗಬೇಕೆಂಬುದು ಅದರ ಉದ್ದೇಶ. ಈ ನಮ್ಮ ವಿಶೇಷ ಸಂಚಿಕೆ ಈ ದೆಸೆಯಲ್ಲಿ ಸಫಲವಾಗಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಓದುಗರಾದ ನೀವು ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕು.

ಡಾ. ಜಿ.ಎಸ್. ಶಿವಪ್ರಸಾದ್
ಮುಖ್ಯ ಸಂಪಾದಕ.

ಕನ್ನಡ ಮೆರೆಸೋಣ

ಮತ್ತೂರು ನಂದ

ಕನ್ನಡವೆಂದರೆ ಕನ್ನಡತನ ಇದು
ನಮ್ಮ ಪರಂಪರೆಯು.
ಕನ್ನಡವೆಂದರೆ ಕನ್ನಡ ನುಡಿ ಜತೆ
ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ||

ಹಳ್ಳಿಯ ಗುಡಿಸಲ ಅಮ್ಮನ ಅಕ್ಕರೆ
ನುಡಿಯೂ ಕನ್ನಡವೇ.
ಪಟ್ಟಣ ದೊಳಗಿನ ಕಾರ್ಯಾಗಾರದ
ಸದ್ದೂ ಕನ್ನಡವೇ ||

ನಮ್ಮೆಲ್ಲ ಮಾರ್ದನಿಯಾಗಲಿ ಅಮ್ಮನ
ಕತ್ತರಿ ಕನ್ನಡವು.
ಪರರಾಜ್ಯವೋ-ಪರ-ದೇಶವೋ ಮನೆಯಲಿ
ಧ್ವನಿಸಲಿ ಕನ್ನಡವು ||

ಸುತ್ತಲ ಜಗವಾವರಿಯಲು ಬಳಸಿದ
ಮಾತದು ಕನ್ನಡವೇ.
ಇಂದೂ ನಾವುಗಳೆಣಿಸಲು ಬಳಸುವ
ಗಣಿತವು ಕನ್ನಡವೇ ||

ನಾವೇ ಆಡದ ಭಾಷೆಯ ಮಕ್ಕಳು
ಆಡುವರೇ ಮುಂದೆ?
ನಮಗೇ ಕಸಿವಿಸಿ ಭಾಷೆಯ ಬಳಸಲು!
ನಾವೇತಕೆ ಹಿಂದೆ?

ಜಡತೆಯ ಬಿಡಿಬಿಡಿ ಇಂದೇ ಪಣತೊಡಿ
ಕನ್ನಡ ಕಲಿಸೋಣ, ಕನ್ನಡ ಮೆರೆಸೋಣ.
ಗೆಳೆಯರು ಸೇರಿದ ಎಡೆಯಲಿ ತಪ್ಪದೆ
ಕನ್ನಡ ನುಡಿಯೋಣ||

ಮತ್ತೂರು ನಂದ

ಲಂಡನ್. ೨೩.೦೪.೨೦೧೩

Preface

In 1983 a handful of likeminded Kannadigas founded the UK Kannada Association and aptly named it "Kannada Balaga" (Kannada Family as it translates). It started as a small family get-together and over the years became an extended family and has now grown into a huge organisation with membership running into several hundred. But it is still a closely knit community, people staying united with common objectives and the family values being embedded in the ethos of this organization. The organization has nurtured the members' desire to preserve, promote, cherish and celebrate their language and culture. It is indeed a cultural oasis for Kannadigas living in the UK. We are now in a jubilant mood to celebrate the 30th anniversary of UK Kannada Balaga and we are pleased to present this souvenir to mark the proud occasion.

When I was invited to organize the literary committee and to bring out a fitting souvenir for the occasion given the time constraint, it seemed like a daunting task and a mission impossible! I am really grateful to members of the souvenir committee who have supported me in this endeavour. Kannada Balaga has produced souvenirs before to mark important events and this has now become a tradition and we are only carrying the baton forward. The special thing about this edition is that we have requested people to write about certain themes we agreed. Articles are largely in Kannada but we have a good mix in English too.

It is indeed an honour that eminent Kannada writers like Dr. S.L. Bhyrappa the Poet Laureate Dr. G.S Shiva Rudrappa have lent their articles. There are other popular

writers and poets who have contributed to our souvenir. It was a pleasant surprise to receive both scholarly and delightful writings from our own members on various issues. I feel we could have done better in mobilizing articles from our young members.

I would like to specially thank Dr.Rajaram Cavale who has put in a great deal of effort and time in shaping this souvenir. We appreciate his patience, diligence and dedication. I would like to express my profound gratitude to the members of the souvenir committee which include Mr. Rama Murthy, Dr. Srivathsa Desai, Dr. Uma Venkatesh, Dr. Vathsala Ram Murthy and Mrs. Savitha Suresh for their support, enthusiasm and co-operation. I would like to thank Dr. Bhanumathi our ex-president for her general guidance and support. My special thanks to overseas writers from India, America and Singapore who have contributed to this anthology. I would like to acknowledge the help of members of Kannada Balaga who have mobilized advertisements from various sponsors which has helped us meet the monetary needs in producing this glossy souvenir.

I would like to extend my sincere thanks to well known writers Dr. K Marulasiddappa, Mr. H.S. Vankatesh Murthy and Mr. H.N. Ananda who have not only contributed articles but have been our special advisors from Karnataka and also to Mr. Ian Forsythe who has printed this souvenir.

Lastly we hope this souvenir is a worthwhile read and can bring back the fond memories of this great occasion.

Dr. G. S. Shiva Prasad, Editor.

*Best wishes to all members of Kannada Balaga U.K
From the Members of the Souvenir Committee*

Members of the EC Committee 2010—2013.

Office Bearers.

Mrs. Surenu Jayaram : President
Dr. Anand Nadgir : Vice President
Dr. Mohan Arkanath : Secretary
Dr. Muttu Puranik : Treasurer

Executive Committee Members :

Mr. Badri Gargeshnari : Deputy Secretary
Mr. Anand Keshavamurthy : Deputy Treasurer
Dr. K.S. Bhanumathi
Mr. Bhuvaneshwar Machani
Dr. Prakash Nayak
Mrs. Vijaya Kotur
Dr. Uma Venkatesh
Dr. Ramesh Avatgere
Mrs. Shanta Hirekodi
Mrs. Suman Bellur
Mrs. Chinmayi Katti-Raj
Dr. Rajaram Cavale –Editor

Past Presidents.

1983 to 1985	Sneha Kulkarni
1985 to 1987	CHS Rao
1987 to 1989	K S Bhanumathi
1989 to 1991	N S Ramaswamy
1991 to 1993	Rama Murthy
1993 to 1995	C R Rao
1995 to 1998	Guru Mallesh/Geetha Jayaram
1998 to 2001	K S Bhanumathi
2001 to 2004	RSS Krishnamurthy
2004 to 2007	Vijaya Kotur
2007 to 2010	K S Bhanumathi
2010 to 2013	Surenu Jayaram.

KANNADA BALAGA PAST AND FUTURE:

a personal view.

RamaMurthy, Basingstoke.



Kannada Balaga is thirty years young this year. Thanks to the two Kulkarni families, ably supported by two or three other couples living in Nottingham area KB was born in 1983. I do not think they had ever dreamt that one day Kannada Balaga UK would be celebrating its thirtieth anniversary . Some of us who attended the first get-together in Nottingham (1984) vividly remember the excitement of meeting Kannadigas from different part the country, perhaps the first time such a large gathering of Kannada speaking people had assembled. Communication was not easy then as the internet or email was largely unknown to the majority of those attended. Word of mouth, and using the age old trusted post had reached some two to three hundred families. Most present were doctors sharing their experiences on NHS. People like me, non medical, were few and far between. Our children were very young and there was some buzz amongst them to see others of similar description.

Today, the method of organising is relatively simpler. Apart from better communication facilities, catering is now outsourced where as in 1984, the food was provided by member volunteers who had prepared it on the premises. In fact this practice continued for a few more years. In 1987 Navarathri celebrations held at Enfield, Rajaram cavale and I went to many shops in Ealing Road asking for advertisements to finance the invitation printing and posting. He had typed the invitation on an antique kannada typewriter. It is heartening to see that some of the young people who were in their teens then, but many are parents now, still attend Balaga events bringing their children.

In the election held in 1987, Dr Bhanumathi was elected as president and decided to host the first Vishwa Kannadigara Sammelana in

Manchester in1988. I was surprised to have been asked to become the chief coordinator for this event. This is strange as I had hardly known Bhanu before. However I am glad to say that this partnership still continues and we have been involved in hosting several big events including Kannada Balaga's silver jubilee celebration at Alvaston Hall near Crewe in 2008.

To my mind, it was the 1988 Sammelana held at UMIST Manchester saw the beginning of an "extended family" concept of Kannada Balaga. There was a tremendous enthusiasm to conduct this event and our members really worked hard day and night to make the event a memorable one. As we were all new to take on big task was a tall order and arranging finance was our number one task. Fortunately one of our members Vishvesharaiah, affectionately known as Vishu, who unfortunately is no longer with us, arranged a donation of £2000 from his employer VW in Milton Keynes. Without this timely help it would have been difficult to meet the expenses.

With the help of Mr Ramakrishna Hegde, then the CM of Karnataka, we were able to put together a team to host this first ever Sammelana outside Karnataka to be held over the Bank holiday weekend of August 1988. Mr Hegde had to step down from his office in June that year and therefore did not attend. His successor Mr Bommai came with some of his ministers and promptly disappeared after the inauguration! This was most embarrassing as we had lined up some programmes for the politicians also.

However, we were very fortunate to have many dignitaries like Shivaram Karanth, Nittoor Srinivasa Rao, M.P.Prakash, Shankar Nag, actor Srinath, then a budding star C Ashwath, and many more were with us on all the three days and entertained us. I am glad to say that some officials like IAVMurthy who was Kannada and Culture Secretary, Krishnamurthy, Director of Information who helped us then have remained friends even today. This was a ground breaking event for the young Kannada Balaga which was still in its infancy. However in the splendid UMIST building the event was an outstanding success. It was during this event many friendships were forged not only for adults but

more importantly for children who were together for three days and actively participated in various cultural activities.

Today, we have more than five hundred families from different parts of the country who are life members. We have a written constitution and a democratically elected management team and a registered charity. We publish a news sheet "Sandesha" where members contribute on various activities. With communications so much easier now the members are kept informed regularly by mail merge and our website is regularly updated. Recently we have formed a golf club where the members meet twice year and play in different courses.

It is a matter of pride that our members and their families are well integrated in to this society. Some have been awarded OBE and MBEs for public service from the British government and Rajyotsava honour from Karnataka government

Lately a relatively younger generation with IT background have migrated in to the UK. Some of them have formed their own regional associations and conduct programmes to suit their taste and budget. It has always been Balaga's intention to integrate our younger generation in to our fold and several attempts have been made here. One of the initiatives was to give them the task of organising Balaga's events, one recent being Deepavali in Hatfield in 2012. In addition, open debates on a wide range of topics such as arranged marriages, cricket matches, a KB quiz competition etc. have helped them to give a sense of belonging. There are two posts reserved for under 35s on the executive committee. In every event they are consulted to see what type of programmes they would like to see.

Back in the nineties, a bold initiative called Discover Karnataka was launched to take some young Kannadigas to their parents' homeland to know more about the history and culture of Karnataka. Although members were enthusiastic but unfortunately fizzled out as there were not many takers in the end.. It is particularly sad as a lot of effort had gone in to planning this tour with the help of Department of Tourism of Karnataka.

Balaga has been meeting to celebrate Ugadi and Deepavali in different parts of the country. We have gone to Wales, Scotland, Northern Ireland and Isle of Wight.

This has really helped as it gives an opportunity for all our members to take part in arranging these

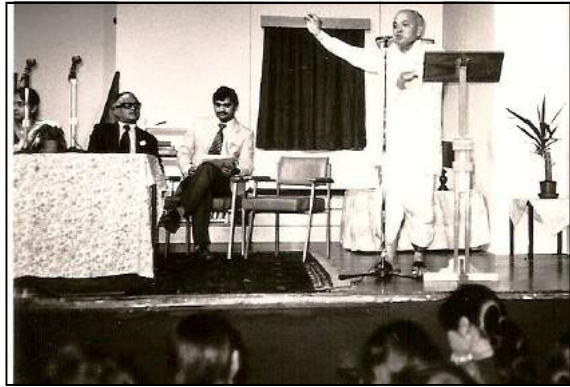
events. Recently Kannada Balaga has started a golf club and members meet twice a year and play in various golf courses around the country.

There are some challenges facing Kannada Balaga. Over the years we have already seen less Kannada is spoken in our gatherings and even the AGMs are conducted in English. There are arguments on both sides, some would say, to encourage younger generation to fully participate English is necessary but on the other argument is that this is primarily a Kannada organisation so preservation of the language is necessary. My own feeling here is a compromise. To promote our culture and tradition is equally important and if English is the principle mode of communication so be it. However, efforts are now made to teach Kannada to children in "Kannada "Kali" classes up and down the country. What is surprising is that other ethnic communities like Tamils, Gujarathis and Punjabis have no problems in teaching children their language but why do Kannadigas struggle here?. I know only a handful of families including my own where the children have spoken Kannada from the beginning. If we want our children to be part of Kannada Balaga the parents must also play a part here and actively encourage children to attend the events. I am glad to see a large number do attend and children have a great time. Why not start speaking to children in Kannada so that they are comfortable in at least listening in another language.

It would be nice if all the UK Kannada organizations come under one umbrella and hold a joint event at least once a year.. It is also some what a matter of concern that the younger generation of UK seem to have very little in common with those who have migrated from Karnataka in the recent years. I feel that a closer bond between these two groups is paramount for the Kannada organisations to survive here in the UK for a foreseeable future.

Kannada has been a spoken language for 2000 years and we have a rich culture and tradition. If children growing up here are made aware of these facts and encourage them to speak our language, Kannada Balaga will have a bright future in the UK. It is up to us to make it happen. Finally, to quote president Kennedy "ask not what America can do for you but what you can do for America". It is up to our younger generation to tell us how they would help and continue to keep the flame of Kannada burning.

EARLY DAYS OF KANNADA BALAGA U.K. 1980'S



Pictures taken at the Events of Kannada Balaga UK During the years 1983 —1988

ಕನ್ನಡಬಳಗ - ಅಂದು ಇಂದು

ಒಂದು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯ

ರಾಮಮೂರ್ತಿ, ಬೇಸಿಂಗ್ ಸ್ಪೋಕ್.

೨೦೧೩ ರಂದು ಕನ್ನಡಬಳಗಕ್ಕೆ ೩೦ ವರ್ಷಗಳು ತುಂಬುತ್ತದೆ. ೧೯೮೩ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಕನ್ನಡಬಳಗವು, ಯುನೈಟೆಡ್ ಕಿಂಗ್‌ಡಮ್ ನಾಟಿಂಗ್‌ಹ್ಯಾಮ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಎರಡು ಕುಲಕರ್ಣಿ ಕುಟುಂಬದವರು ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಮೂರು ದಂಪತಿಗಳು ಧನ್ಯವಾದಗಳಿಗೆ ಅರ್ಹಿತರು. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಬಳಗವು ೩೦ನೇಯ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವವನ್ನು ಆಚರಿಸುವುದೆಂದು ಕಲ್ಪಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್, ಈಮೇಯಿಲ್‌ಗಳ ಯಾವ ಸೌಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದ ಆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ, ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯಬಾರಿಗೆ ೧೯೮೪ರಲ್ಲಿ ದೇಶದ ನಾನಾ ಭಾಗಗಳಿಂದ ಬಂದು ಸೇರಿದ ಕನ್ನಡಿಗರ ಆ ಸಂಭ್ರಮ, ಋಷಿಗಿ ಎಲ್ಲೆಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ತೆರೆದ ಅಂಚೆ ಹಾಗೂ ದೂರವಾಣಿಯ ಮೂಲಕ ಸುಮಾರು ೨೦೦ - ೩೦೦ ಕುಟುಂಬದವರನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅಂದು ದೇಶಕ್ಕೆಬಂದ ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವರು ವೈದ್ಯರೇ ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ವೃತ್ತಿ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು ಮತ್ತು ನನ್ನಂತಹ ವೈದ್ಯಕೀಯವಲ್ಲದವರು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದರು. ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಬಹಳ ಚಿಕ್ಕವರಾದ್ದರಿಂದ ಅವರುಗಳೇ ತಮ್ಮ ಆಟಪಾಠ ಚರ್ಚೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಬಳಗದ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದರು.

ಈಗ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ತುಂಬಾ ಸರಳವಾಗಿದೆ. ಆಧುನಿಕ ಸಂಪರ್ಕದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಂದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಮತ್ತು ಭೋಜನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ೧೯೮೪ ರಿಂದ ಹಲವು ವರ್ಷಗಳು ಅಲ್ಲೇ ಊಟದ ಅಡಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ೧೯೮೭ರಲ್ಲಿ ನವರಾತ್ರಿಹಬ್ಬವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದಾಗ ನಾನು ಹಾಗೂ ರಾಜಾರಾಮ್ ಕಾವಳಿಯವರು, ಈಲಿಂಗ್ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಜಾಹಿರಾತುಗಳಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಲು ಅಲೆದಾಡಿದೆವು. ನಿಮಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ಬಳಗದ ಸುದ್ದಿಪತ್ರವನ್ನು ಕಾವಳಿಯವರೇ ಕನ್ನಡ ಬೆರಳಚ್ಚಿನಲ್ಲೇ ತಯಾರುಮಾಡಿದರು. ಅಂದು ಬಳಗಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಯುವಪೀಳಿಗೆಯವರು, ಈಗಲೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಬರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ತುಂಬಾ ಋಷಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

೧೯೮೭ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಡಾ. ಭಾನುಮತಿಯವರು ಕನ್ನಡಬಳಗದ ಅಧ್ಯಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾದರು. ೧೯೮೮ರಲ್ಲಿ ಮೊದಲಬಾರಿಗೆ ಆತಿಥೇಯ ವಿಶ್ವ ಕನ್ನಡ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ಮ್ಯಾಂಚೆಸ್ಟರಿನಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಡಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರು. ಈ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ನನ್ನನ್ನು ಮುಖ್ಯಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ್ದು ನನಗೇ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಏಕೆಂದರೆ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಪರಿಚಯವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟದ ಅಂದಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಯಾಗಿದ್ದ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಆಗಸ್ಟ್

೧೯೮೮ರ ವಾರಾಂತ್ಯದ ರಜೆದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೆಯಬಾರಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಹೊರಗಡೆ ವಿಶ್ವ ಕನ್ನಡ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ನಡೆಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಆದರೆ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಪದವಿಯಿಂದ ಇಳಿದುಬಂದ ಅವರು ಆಗಮಿಸಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ನಂತರ ಬಂದ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಹಲವು ಮಂತ್ರಿಗಳೊಡನೆ ಆಗಮಿಸಿ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ಉದ್ಘಾಟಿಸಿ ಇದ್ದಕ್ಕಿಂತೆ ಸಮ್ಮೇಳನದಿಂದ ಅದೃಶ್ಯರಾದರು. ಇದು ಅತ್ಯಂತ ವಿಶಾದನೀಯ ಸಂಗತಿಯಾಯಿತು. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರಿಗಿಂತಲೇ ವಿಷೇಶವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿದ್ದಿತು. ಆದರೆ ಅತಿಥಿಗಳಾಗಿ ಆಗಮಿಸಿದ ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತರು, ನಿಟ್ಟೂರು ಶ್ರೀನಿವಾಸ ರಾವ್, ಎಮ್. ಪಿ. ಪ್ರಕಾಶ್, ನಟ ಶಂಕರ್ ನಾಗ್, ನಟ ಶ್ರೀನಾಥ್, ಹಾಗೂ ಆಗತಾನೇ ಖ್ಯಾತರಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಸಿ. ಅಶ್ವಥ್ ಅವರುಗಳು ಆ ಮೂರು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮನರಂಜಿಸಿದರು ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯದ ಐ.ಎ ವಿಟ್ಟಲಮೂರ್ತಿಯವರ ಹಾಗೂ ಸುದ್ದಿ ಸಂಪರ್ಕ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯವರು ಅಂದು ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಹಕಾರದೊಂದಿಗೆ ನಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಸಮ್ಮೇಳನವು ಸರಾಗವಾಗಿ ನಡೆಯಿತು. ಈಗಲೂ ಅವರ ಸ್ನೇಹ ಸಂಪರ್ಕವು ನಮ್ಮೊಂದಿಗಿದೆ.

ಅಂದಿನಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಪಾಲುಗಾರಿಕೆ ಮುಂದುವರೆದು ೨೦೦೮ರಂದು ಚೆನ್ನೈನಲ್ಲಿರುವ ಕ್ರೂ ಎಂಬ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿರುವ ಆಲ್‌ವ್ಯಾಸ್ಟನ್ ಹಾಲ್ ಎಂಬ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಬಳಗದ ಬೆಳ್ಳಿ ಹಬ್ಬ ಹಾಗೂ ಹಲವು ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ನನ್ನಪ್ರಕಾರ ಈ ಸಮ್ಮೇಳನವು ಬಳಗದ ನಿಜವಾದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಈ ಸಮ್ಮೇಳನ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲು ಎಲ್ಲರೂ ರಾತ್ರಿ-ಹಗಲು ಎನ್ನದೆ ಬಹಳ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಪಾಲ್ಗೊಂಡರು. ಈ ಕಾರ್ಯ ಹೊಸದು ಹಾಗೂ ದೊಡ್ಡದಾದುದರಿಂದ, ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸುವುದು ಮೊದಲ ಗುರಿಯಾಗಿದ್ದಿತು. ನಮ್ಮ ಅದೃಷ್ಟಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಆತ್ಮೀಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ವಿಶ್ವ (ಡಿ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ತುಮಕೂರು ಅವರು) ಮಿಲ್ಟನ್‌ಕೀನ್ಸ್ ನಲ್ಲಿರುವ ತಮ್ಮ ಕಂಪನಿ ವಿ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ ವತಿಯಿಂದ ೨೦೦೦ ಪೌಂಡುಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರು. ಇದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಖರ್ಚು-ವೆಚ್ಚಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಇಂದು ೨೦೧೩ರಂತೆ ಹೆಚ್ಚು ಕನ್ನಡ ಸಂಸಾರಗಳು ದೇಶದ ನಾನಾ ಭಾಗಗಳಿಂದ ಆಜೀವ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡಬಳಗವು ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಚುನಾಯಿತಗೊಂಡ ಆಡಳಿತವರ್ಗ ಮತ್ತು ನೊಂದಾಯಿತ ಸಂಘವಾಗಿದೆ. ಸಂಘದ ವತಿಯಿಂದ ವರುಷಕ್ಕೆ ಎರಡುಬಾರಿ 'ಸಂದೇಶ' ಎಂಬ ವಾರ್ತಾಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಸಹ ಹೊರಹಿಡಿಸುತ್ತಿರುವುದೇ. ಈ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ನಮ್ಮ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಕೊಡುಗೆ ಅಪಾರ. ನಮ್ಮದೇ ಆದ ಅಂತರ್ಜಾಲ ತಾಣ ಹಾಗೂ ಈ-ಅಂಚೆಯ ಮೂಲಕ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಇತರರಿಗೆ

ಸಂಪರ್ಕಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಮ್ಮದೇ ಆದ ಗಾಲ್ಫ್ ಸಂಘವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿ, ವರುಷಕ್ಕೆ ಎರಡುಭಾರಿ ಸದಸ್ಯರುಗಳನೆಲ್ಲಾ ಒಗ್ಗೂಡಿಸಿ ಅನೇಕ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಮ್ಮ ತಾಯನಾಡಿನಿಂದ ಯುಕೆಗೆ ಬಂದ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಯುವಪೀಳಿಗೆಯ ಅವರದೇ ಆದ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಘಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿ ಅನೇಕ ಕನ್ನಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅವರದೇ ಆದ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಳಗದ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಮತ್ತು ಈ ಯುವಪೀಳಿಗೆಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ, ಅವರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪರಂಪರೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಿ ನಮ್ಮ ಬಳಗದ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ನಮ್ಮ ಬಳಗದಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಈ ದಿನದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ೨೦೧೨ ನವೆಂಬರಿನಲ್ಲಿ ಹ್ಯಾಟ್‌ಫೀಲ್ಡ್ ನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಯುವಕರನ್ನು ಹುರಿದುಂಬಿಸಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅವರೇ ನಡೆಸಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿರುವುದು ಬಹಳ ಸಂತಸದ ಸಂಗತಿ. ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಾದ ರಸಪ್ರಶ್ನೆ, ಗಾದೆಗಳು, ಆಶುಭಾಷಣ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಾಹಣ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ, ೩೦ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ವಯಸ್ಸಿನವರಿಗೆ ಎರಡು ಸ್ಥಾನಗಳಿವೆ. ಬಳಗದ ಪ್ರತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವಾಗ ಅವರನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ೧೯೯೦ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ 'ಡಿಸ್ಕವರ್ ಕರ್ನಾಟಕ' ಎಂಬ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ ಆರಂಭಿಸಲಾಯಿತು. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅವರ ತಂದೆ ತಾಯ್ನಾಡಿಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದು ಅಲ್ಲಿನ ಇತಿಹಾಸ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಸದಸ್ಯರು ಮುಂದೆಬಾರದ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಅದು ವಿಫಲವಾಯಿತು.

ದೇಶದ ವೇಲ್ಸ್, ಸ್ಕಾಟ್ ಲ್ಯಾಂಡ್, ನಾರ್ಥನ್ ಐಲ್ಯಾಂಡ್, ಐಲ್ ಆಫ್ ವೈಟ್ ಹಾಗೂ ಅನೇಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಗವು ಯುಗಾದಿ ಮತ್ತು ದೀಪಾವಳಿಯನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದರೂ ಬಳಗವು ಹಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಉಪಯೋಗ. ಪ್ರತಿ ಪ್ರದಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕೂಟದಲ್ಲಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಎರಡುಪಕ್ಷದಕಡೆ ವಾದ-ವಿವಾದಗಳು, ಒಂದುಕಡೆ ಯುವ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಮತ್ತೊಂದುಕಡೆ ಮೂಲ ಕನ್ನಡಭಾಷೆಗೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು. ಆದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹಾಗೂ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಲು ಅವರಿಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆ ಅವಶ್ಯಕ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸಲು 'ಕನ್ನಡ ಕಲಿ' ಎಂಬ ತರಗತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಆಡುಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಸಲು ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಆರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ತಮಿಳು,

ಗುಜರಾತಿ, ಪಂಜಾಬಿ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಲು ಆಯಾ ಜನಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಸಮಸ್ಯೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಕನ್ನಡಮಾತ್ರ ತೊಳಲಾಡುತ್ತಿದೆ, ಏಕೆ? ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪರಿವಾರದವರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಮಾತಾಡಲು ಮೊದಲು ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಬೇಕು, ಹಾಗೂ ಅವರನ್ನು ಬಳಗದ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಇತರ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಅವರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಮಾತಾಡಲು ಹುರಿದುಂಬಿಸಬೇಕು. ಯುಕೆ ಯಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಕನ್ನಡ ಸಂಘಗಳು ಒಂದೇ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಪಾಲ್ಗೊಂಡರೆ ಎಷ್ಟು ಚೆಂದ? ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯು ೨೦೦೦ ವರ್ಷದ ಪ್ರಾಚೀನ ಅಧಿಕೃತ ಹಾಗೂ ಆಡುಭಾಷೆ. ನಮ್ಮ ನಾಡು ಪರಂಪರೆ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಂತವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಇದರ ಅವನ್ನು ಮೂಡಿಸಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದರೆ ಕನ್ನಡ ಬಳಗಕ್ಕೆ ಉಜ್ವಲ ಭವಿಷ್ಯವಿದೆ. ಇದೆಲ್ಲ ತಂದೆ-ತಾಯಂದಿರ ಕೈಯಲ್ಲಿದೆ. ಅಮೆರಿಕಾದ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಕೆನಡಿಯವರು ಹೇಳಿದಂತೆ "ಅಮೆರಿಕ ನಿನಗೆ ಏನುಮಾಡಿತೆಂದು ಕೇಳಬೇಡ, ನೀನು ಅಮೆರಿಕೆಗೆ ಏನುಮಾಡಬಲ್ಲೆ!" ಕನ್ನಡದ ಅಖಂಡಜ್ಯೋತಿಯನ್ನು ಆರದಂತೆ ಬೆಳಗಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಯುವಪೀಳಿಗೆಯ ಕೈಯಲ್ಲಿದೆ.

ರಾಮಮೂರ್ತಿ
ಮಾಜೀ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಕನ್ನಡಬಳಗ ಯುಕೆ.
ಬೇಸಿಂಗ್ ಸ್ಪೋಕ್, ಹ್ಯಾಂಪ್ ಶೈರ್
(ಸವಿತಾ ಸುರೇಶ್ ಅವರಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಭಾಷಾಂತರ)

ಮೆಂಥದ ಹಿಟ್ಟು

ಬೇಕಾಗುವ ಸಾಮಾನುಗಳು:

- 1 - 1/2 ಕಪ್ ಕಡಲೆ ಬೇಳೆ
- 2 - 1/4 ಕಪ್ ಉದ್ದಿನ ಬೇಳೆ
- 3 - 1/16 ಕಪ್ ಹೆಸರು ಬೇಳೆ
- 4 - 1/16 ಕಪ್ ತೊಗರಿ ಬೇಳೆ
- 5 - 1 ಟೀ ಸ್ಪೂನ್ ಮೆಂಥ
- 6 - 1/2 ಟೀ ಸ್ಪೂನ್ ಸಾಸಿವೆ
- 7 - 1 ಟೀ ಸ್ಪೂನ್ ಕೊತ್ತಂಬರಿ ಬೀಜ
- 8 - 1/2 ಟೀ ಸ್ಪೂನ್ ಜೀರಿಗೆ
- 9 - 1/2 ಇಂಚ್ ಒಣಗಿದ ಶುಂಠಿ
- 10 - 1/4 ಟೀ ಸ್ಪೂನ್ ಅರಿಶಿನದ ಪುಡಿ
- 11 - ಚೂರು ಇಂಗು
- 12 - 1 ಟೀ ಸೂನ್ ಗೋದಿ ಹಿಟ್ಟು
- 13 - 1 ಟೀ ಸ್ಪೂನ್ ಅಕ್ಕಿ

ಮಾಡುವ ವಿಧಾನ: ಎಲ್ಲಾ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಹುರಿದು (ಏಣ್ಣೆ ಇಲ್ಲದೆ) ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ನುಣ್ಣಿಗೆ ಪುಡಿಮಾಡಿ.

-----ಸೀತಾ ರಾಮಮೂರ್ತಿ

ನಾ ಕಂಡ ಭಾರತರತ್ನ ಪಂಡಿತ ಭೀಮಸೇನ ಜೋಷಿ.



ಡಾ.ಅರವಿಂದ ಕುಲಕರ್ಣಿ.



ಜನವರಿ ೨೮ ೨೦೧೧ ಭಾರತೀಯ ಸಂಗೀತ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಭಾರತರತ್ನ ಪಂಡಿತ ಭೀಮಸೇನ ಜೋಷಿಯವರ ನಿಧನರಾದ ದಿನ ಒಂದು ಕರಾಳ ದಿನ. ವಿಶ್ವದ ಸಂಗೀತ ಪ್ರೇಮಿಗಳು ಇಂತಹ ಅನರ್ಘ್ಯ ರತ್ನವೊಂದನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಅನಾಥರಾದ ದಿನ. ಈ ಯುಗದ ಭಾರತ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತದ ತಾನಸೇನರೆಂದೇ ಪ್ರಖ್ಯಾತರಾದ (ಕಿರಾನಾ ಘರಾಣದ) ಪಂಡಿತ ಭೀಮಸೇನ ಜೋಷಿಯವರು ಕನ್ನಡಿಗರು ಎಂದೆಂದೂ ಅಭಿಮಾನ ಪಡುವಂತಹ ಸಾಧನೆಗಳ ಮಾಲೆಯನ್ನೇ ತೊಟ್ಟಂತಹ ಮಹಾನುಭಾವರು. ಇಂತಹ ಮಹಾನುಭಾವರ ಬಗ್ಗೆ ಹಲವಾರು, ನನ್ನ ಜೀವನದದಲ್ಲಿ ನೆನಪಿಡುವ ವಯುಕ್ತಿಕ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುವ ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನವೇ ಈ ಲೇಖನದ ಉದ್ದೇಶ.

ದಿ. ಪಂಡಿತ ಭೀಮಸೇನ ಜೋಷಿಯವರು, ಕನ್ನಡ ದಾಸರ ಪದಗಳು, ಮರಾಠಿಯ ಅಭಂಗವಾಣಿ, ಹಿಂದಿ ಭಜನೆಗಳು ಹಾಗೂ ವಿವಿಧ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತದ ಕೃತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮನಸಾರೆ ಕೇಳಿ ಆನಂದಿಸುವ ಅಭಿಲಾಷೆ ನನಗೆ ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೇ ಹತ್ತಿದ್ದ ಗೀಳು. ನಾನು ಹಾಗೂ ನನ್ನ ಪತ್ನಿ ಸ್ನೇಹಾ, ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಪಂಡಿತ ಜೋಷಿಯವರ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಗೀತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೂ ತಪ್ಪದೇ ಹೋಗಿ ತನ್ಮಯರಾಗಿ ಕೇಳಿ ಸಂತೃಪ್ತರಾಗುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಮಧ್ಯೆ ವಿರಾಮದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಲು ಹೋದಾಗಲೆಲ್ಲಾ, ಪಂಡಿತ ಜೋಷಿಯವರು ಬಹಳ ಅಂತಃಕರುಣೆಯಿಂದ ನಮ್ಮೊಡನೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರಲ್ಲದೇ, ತಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಸ್ನೇಹಾಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರವೇ ಕೂಡುವಂತೆ ಹೇಳಿ, ತಮ್ಮ ಗೆಳೆಯರಿಗೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಅಭಿಮಾನದಿಂದ "ನೋಡಿರಿ, ಈ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಅವಳು ಪರಕಾರ ಪೋಲಕ ಹಾಕುವಾಗಿನಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾ ಬಂದೀನಿ, ಈಗ ಅವಳು ದೊಡ್ಡ ಡಾಕ್ಟರಾಗಿದ್ದರೂ ನಾನು ಸ್ನೇಹಾ ಎಂದು ಕರೀತೀನಿ.

ಅವಳ ತಂದೆ ದಿ. ಗುರುರಾವ ಕುಲಕರ್ಣಿರ ಮನ್ಯಾಗ ಇದ್ದ ದೊಡ್ಡ ತಲವಾರನ್ನು ಸದಾ ತಿರಗುತ್ತಿದ್ದೆ" ಎಂದು ತಮ್ಮ ಸಂತೋಷವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕನ್ನಡಿಗರನ್ನು ಸದಾ ಧಾರವಾಡದ ಶೈಲಿಯಲ್ಲೇ ಮಾತನಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂತಹ ಅವಿಸ್ಮರಣೀಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೇಳುವ ಅವಕಾಶ ಇನ್ನಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ ಎಂದು ನೆನೆದಾಗ ಬಹಳ ದುಖವಾಗುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಪತ್ನಿ ಸ್ನೇಹಾ ಕುಟುಂಬ ಮತ್ತು ಪಂಡಿತ ಜೋಷಿಯವರ ನಿಕಟ ಸಂಭಂಧ ಸುಮಾರು ೭೦ ವರುಷಗಳಷ್ಟು ಹಳೆಯದು. ತಮ್ಮ ಸಂಗೀತ ಕಲಿಕೆಯ ಕಷ್ಟಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ಅನುಭವಿಸಿದ ಕಠಿಣ ದಿನಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಡೆಯ ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಮರೆಯಲಿಲ್ಲ ಪಂಡಿತ ಜೋಷಿಯವರು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮಾವನವರು ದಿ.ಗುರುರಾವ ಕುಲಕರ್ಣಿ ಹಾಗೂ ಅವರ ತಾಯಿ ಸುಬ್ಬಕ್ಕ ಕುಂದುಗೋಳದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರು. ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಊಟ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಬಹಳ ಪ್ರೀತಿ ಮತ್ತು ಗೌರವದಿಂದ ನೆನಸುತ್ತಿದ್ದ ಪಂಡಿತ ಜೋಷಿಯವರು, ಮುಂಬೈಗೆ ಸಂಗೀತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗಲೆಲ್ಲಾ, ಸ್ನೇಹಳ ತಂದೆಯವರನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರಲ್ಲದೇ ಅವರ ತಾಯಿ ಸುಬ್ಬಕ್ಕರನ್ನು ಮೊದಲು ಅಡುಗೆಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಭೆಟ್ಟಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದರು.

೧೯೮೬ ರಲ್ಲಿ ಜೂನ್ ೧೨ ನೆಯ ತಾರೀಖು, ಯು.ಕೆ.ಕನ್ನಡ ಬಳಗದ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ, ನಾನು ಮತ್ತು ಸ್ನೇಹಾ ನಾಟಿಂಗ್ ಹ್ಯಾಮಿನಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತ ಭೀಮಸೇನ ಜೋಷಿಯವರ ಸಂಗೀತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಬಹಳ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಿದೆವು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರ ಪತ್ನಿ ದಿ.ವತ್ಸಲ, ಮಗಳು ಶುಭದಾ, ತಮ್ಮ ಪರಮ ಶಿಷ್ಯ ಪಂಡಿತ ಮಾಧವ ಗುಡಿ, ಶಶಿಕಾಂತ ಮುಳೆಯವರೊಂದಿಗೆ ನಮ್ಮ ಮ್ಯಾನ್‌ಸೊಫೀಲ್ಡಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತಂಗಿದ್ದರು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಅವರ ಸಾಧಾರಣ ಸರಳಜೀವನದ ವೈಖರಿಯನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಾಣುವ ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯಿತು. ನನ್ನ ಮಗಳು ಅಂಜನಾ ಬೆಳಗಿನ ಉಪಹಾರದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತ ಜೋಷಿಯವರಿಗೆ ಅವರ "ಭಾಗ್ಯದ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಬಾರಮ್ಮ ಹಾಡನ್ನು ಕೇಳುವ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆ" ಎಂದ ಕೂಡಲೇ,

“ಇಷ್ಟೇತಾನೇ? ಇಂದಿನ ಸಂಜೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನೇ ಹಾಡುವೆ” ಎಂದು ಕೂಡಲೇ ಸಮ್ಮತಿಸಿದರು. ಇದು ಅವರ ವಿನಯತೆಯ ಪರಮಾವಧಿ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಅನಿಸಿಕೆ. ಅಂದಿನ ಸಂಜೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮ ಬಳಗದ ಸಂಗೀತ ರಸಿಕರನ್ನು ರಾಗ ಭೀಮ್ ಪಲಾಸ, ಶುದ್ಧ ಕಲ್ಯಾಣಿ, ರುಮ್ಪಿ ಮತ್ತು ಭಾಗ್ಯದ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಬಾರಮ್ಮ ಪದಗಳಿಂದ ಸಂತೋಷ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸಿದರು.

ಕನ್ನಡ ಬಳಗದ ಪರವಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಸನ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ ಸಂಧರ್ಭದಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕೋರಿಕೆಯಂತೆ ಯು.ಕೆ. ಕನ್ನಡ ಬಳಗದ ಆಜೀವ ಸದಸ್ಯತ್ವವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಅತೀವ ಆನಂದಲ್ಲಿ ತೇಲಿಸಿದರು. ತಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅದೆಷ್ಟೇ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟಕ್ಕೇ ಏರಿದರೂ, ಧಾರವಾಡದ ಬದನೇಕಾಯಿಯ ತುಂಬುಗಾಯಿ, ಮಾವಿನಕಾಯಿ ಚಟ್ಟಿ, ಮೆಂಥೆ ಹಿಟ್ಟಿನ ಅನ್ನ, ಜೋಳದ ಭಕ್ತಿ, ತುಪ್ಪ ಮತ್ತು ಕೆನೆ ಮೊಸರಿನ ವ್ಯಾಮೋಹ ಅವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಪತ್ನಿ ಸ್ನೇಹಾಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮನಹ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸೇವಿಸಿ ಆನಂದಿಸಿದರು. ನನ್ನ ಪತ್ನಿ ಸ್ನೇಹಾಳ ಅಡುಗೆಯ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಮನಸಾರೆ ಹೊಗಳಿ ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಕಲಿಸಿ ಮುಂದುವರಿಸುವ ಸಲಹೆ ನೀಡಿದರು. ಹಲವಾರು ವರಷಗಳ ನಂತರ ಪಂಡಿತ.ಜೋಷಿಯವರ ಕೂಡ ಕಡೆಯ ಭೆಟ್ಟಿಯಾಗಿದ್ದು, ಮುಂಬೈನ ಲೀಲಾ ಪೆಂಟಾಸ್ ಹೋಟೆಲಿನಲ್ಲಿ. ಅವರ ಹಾಗೂ ದಿ.ಪಂಡಿತ.ಬಿಸ್ಮಿಲ್ಲಾ ಖಾನರ ಸಂಗೀತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ನಾನು ಮತ್ತೆ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೋಗಿದ್ದಾಗ, ಈ ಇಬ್ಬರು ದಿಗ್ಗಜಗಳು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕುಳಿತು ನೀಡಿದ ಸಂಗೀತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೇಳುವ ಸುವರ್ಣ ಅವಕಾಶ ಬಂದಿದ್ದು ನಮ್ಮ ಪರಮ ಸೌಭಾಗ್ಯ. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತ.ಜೋಷಿಯವರ ದೇಹ ಸ್ಥಿತಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಚೆನ್ನಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ತೋರಗೊಡದೆ ಶಾಲು ಹೊದ್ದು, ಬಹಳ ಹುಮ್ಮಸ್ಸಿನಿಂದ ತಮ್ಮ ಸುಮಧುರ ಕಂಠದಿಂದ ಸಂಗೀತ ರಸಿಕರನ್ನು ಗಂಧರ್ವ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸಿದರು.

ತಮ್ಮ ಗುರು ಸವಾಯಿ ಗಂಧರ್ವರ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಪುಣೆಯ ಸಂಗೀತ ಉತ್ಸವವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಕಿರಾಣಾ ಘರಾನದ ಹೆಸರನ್ನು ಅಜರಾಮರವಾಗಿಸಿದ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆ ಪಂಡಿತ. ಭೀಮಸೇನ ಜೋಷಿಯವರದು. ಇಂತಹ ಮಹಾನ್ ಸಂಗೀತ ಕಲಾಕಾರ, ಭಾರತ ರತ್ನ ಪಂಡಿತ.ಭೀಮಸೇನ ಜೋಶಿಯವರ ನಿಧನದಿಂದ ಭಾರತೀಯ ಸಂಗೀತ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಅಪಾರವಾದ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅವರ ಸಂಗೀತ ಸಾಧನೆ, ಸರಳ

ಮತ್ತು ಆದರ್ಶ ಜೀವನ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಯ ದಾರಿದೀಪವಾಗಲಿ ಮತ್ತು ಅವರ ಸಂಗೀತ ಸಂಸ್ಕಾರ ಚಿರವಾಗಿ ಉಳಿಯಲಿ ಎಂದೇ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಹಾರೈಕೆ. ಭಗವಂತನು ಇಂತಹ ಮಹಾನ್ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಚಿರಶಾಂತಿ ನೀಡಲಿ ಎಂದು ನನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ಸುಗಮ ಸಂಗೀತದ ಅಶ್ವತ್ಥ ವೃಕ್ಷ :

ಸಿ. ಅಶ್ವತ್ಥ

ಬಿ.ಆರ್.ಲಕ್ಷ್ಮಣರಾವ್



ಸುಗಮ ಸಂಗೀತ ಅಶ್ವತ್ಥವೃಕ್ಷದಂತೆ ಇಂದು ಕನ್ನಡದ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಆಳಕ್ಕೆ ಬೇರೂರಿ, ದೃಢವಾಗಿ ನಿಂತು, ಕರ್ನಾಟಕದಾದ್ಯಂತ ತನ್ನ ಕೊಂಬೆಗಳನ್ನು ಚಾಚಿ, ನೂರಾರು ಹಾಡುಹಕ್ಕಿಗಳಿಗೆ ಆಸರೆಯಾಗಿ ನಳನಳಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಉಜ್ವಲ ಪ್ರತಿಭೆಯ ಗಾಯಕ, ಸ್ವರಸಂಯೋಜಕರಾಗಿದ್ದ ಸಿ.ಅಶ್ವತ್ಥ ಅವರ ಕೊಡುಗೆ ಸಹ ಮಹತ್ತರ ಮತ್ತು ಸ್ಮರಣೀಯ.

ಪಿ.ಕಾಳಿಂಗರಾವ್ ಮತ್ತು ಬಾಳಪ್ಪ ಹುಕ್ಕೇರಿ ಸುಗಮ ಸಂಗೀತದ ಮಾರ್ಗಪ್ರವರ್ತಕರು. ಮೈಸೂರು ಅನಂತಸ್ವಾಮಿ ತಮ್ಮ ‘ನಿತ್ಯೋತ್ಸವ’ದ ಮೂಲಕ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಧ್ವನಿಸುರುಳಿಯ ಮೂಲಕ ಹೊಸ ಆಯಾಮ, ವಿಸ್ತೃತ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ನೀಡಿದರು. ಸಿ.ಅಶ್ವತ್ಥ ತಮ್ಮ ‘ಸುಗಮ ಸಂಗೀತ’ ಮತ್ತು ‘ಸ್ವರ ಮಾಧುರಿ’ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಮೂಲಕ ಸುಗಮ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ತನ್ನದೇ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ತಾತ್ವಿಕ ನೆಲಗಟ್ಟು ಮತ್ತು ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರು. ಇದು ಅವರ ಅಗ್ಗಳಿಕೆ. ಜೊತೆಗೆ, ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಅರಮನೆ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ‘ಕನ್ನಡವೇ ಸತ್ಯ’ ಎಂಬ ಅಭೂತಪೂರ್ವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮೂಲಕ ಸುಗಮ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ತಾರಾಮೌಲ್ಯ ತಂದುಕೊಟ್ಟರು. ಇದು ಅವರ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆ.

ಅಶ್ವತ್ಥ ಹಿಂದೂಸ್ತಾನಿ ಸಂಗೀತವನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ತಕ್ಕ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ವಿವಿಧ ರಾಗಗಳ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಸ್ವರವಿನ್ಯಾಸಗಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಪರಿಚಯವಿತ್ತು. ಆದರೆ ಪಾಂಡಿತ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಸ್ವರಲಿಪಿ ಅವರಿಗೆ ಕರಗತವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ವಾದ್ಯವನ್ನು ನುಡಿಸಲು ಅವರಿಗೆ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹಾರ್ಮೋನಿಯಂ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದದ್ದು ಶ್ರುತಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಕವಿತೆಯ ಭಾವಾರ್ಥಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸ್ವರಗಳ ಶೋಧನೆಗಾಗಿ

ಮಾತ್ರ. ಇಷ್ಟಾಗಿ ಅವರೊಬ್ಬ ಶೇಷ ರಾಗಸಂಯೋಜಕರೆಂದು ಮಾನ್ಯರಾದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ, ರಾಗಸಂಯೋಜನೆಗೆ ಅವರು ಅವಲಂಬಿಸುತ್ತಿದ್ದದ್ದು ತಮ್ಮ ಸಂಗೀತಜ್ಞಾನವನ್ನಲ್ಲ, ಅಂತರ್ಬೋಧೆಯನ್ನು (ಇಂಟ್ಯೂಶನ್). ಒಂದು ಕವಿತೆಯನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಅದರ ಅಂತರಾರ್ಥ ಮತ್ತು ಭಾವಕೋಶವನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಾ ಹೋದ ಹಾಗೆ ಆ ಕವಿತೆಯ ನಾದಾನುವಾದದ ಸ್ವರವಿನ್ಯಾಸ ಅವರಿಗೆ ತಾನಾಗಿ ಸ್ಫುರಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಅದು ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ರಾಗದಲ್ಲಿರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆ ಕವಿತೆಗಷ್ಟೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಸ್ವರವಿನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಅಶ್ವತ್ಥ ತಮ್ಮ ಸಂಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರಾಗಸಂಯೋಜನೆ ಎನ್ನುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ಸ್ವರಸಂಯೋಜನೆ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು.

ಈ ಸ್ವರಸಂಯೋಜನೆಯೂ ಒಂದೇ ಬೀಸಿಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಪಲ್ಲವಿ, ಅನುಪಲ್ಲವಿ, ಚರಣ ಹೀಗೆ ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಅಶ್ವತ್ಥ ನಮ್ಮೆದುರು ಪಕ್ಕವಾದ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಹಾಡಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಸ್ವತಃ ಕವಿಗೆ ಅದು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ಪರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ತಕ್ಕ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಂಗೀತಜ್ಞಾನವೂ ಇದ್ದಂತಹ ಚಿಂತಾಮಣಿಯವರ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ಸಲಹೆ, ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು, ಅಂತಿಮ ಸ್ವರವಿನ್ಯಾಸವನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಅಶ್ವತ್ಥ ಕನ್ನಡದ ಅನೇಕ ಪ್ರಮುಖ ಕವಿಗಳ ಗೇಯಗೀತೆಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಕವಿಯದೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಧ್ವನಿಸುರುಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಧ್ವನಿಸುರುಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಂಶ ಎದ್ದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿನ ಸ್ವರಸಂಯೋಜನೆಯ ಧಾಟಿ ಮತ್ತು ಶೈಲಿ ಕವಿಯಿಂದ ಕವಿಗೆ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿವೆ. ಒಂದರಂತೆ ಮತ್ತೊಂದಿಲ್ಲ. ಕವಿಯ ಮನೋಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಸ್ವೋಪಜ್ಞತೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಸ್ವರಸಂಯೋಜನೆಯೂ ರೂಪುಗೊಂಡಿದೆ. ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಗಾಂಭೀರ್ಯ, ಬೇಂದ್ರೆಯವರ ಜಾನಪದ ಸೊಗಡು, ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿಯವರ ಲಾಲಿತ್ಯ, ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪನವರ ಸರಳತೆಯಲ್ಲಿನ ಗಹನತೆ, ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣಭಟ್ಟರ ಚಿತ್ರಗಾರಿಕೆ, ಎಚ್ಚಿತ್ತಿಯ ಪ್ರತಿಮಾತ್ಮಕ ಸಂಕೀರ್ಣತೆ, ದೊಡ್ಡರಂಗೇಗೌಡರ ಗ್ರಾಮೀಣ ಸೊಗಸು, ನನ್ನ ಗೀತೆಗಳ ತುಂಟತನ, ಹಾಸ್ಯ- ಹೀಗೆ ಕವಿಯ ಸಮಗ್ರ ಕಾವ್ಯವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಸ್ವರಸಂಯೋಜನೆಯ ಮೂಲಕ ಅದು ಸ್ಫುಟವಾಗಿ

ಎದ್ದುತೋರುವಂತೆ ನಿರೂಪಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅಶ್ವತ್ಥ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಸಹಜ ಪ್ರತಿಭೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಅಶ್ವತ್ಥ ಕವಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಹಾಗೂ ಕಾವ್ಯರಸಿಕರೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿದ್ದ ನಿಕಟ ಪರಿಚಯ ಮತ್ತು ಆತ್ಮೀಯ ಒಡನಾಟದಿಂದ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಒಂದು ರಸ ಪ್ರಸಂಗ ನೆನಪಾಗುತ್ತಿದೆ: 'ನೂಪುರ' ಎಂಬ ಧ್ವನಿಸಾಂದ್ರಿಕೆಯ ಧ್ವನಿಮುದ್ರಣಕ್ಕಾಗಿ ಅಶ್ವತ್ಥರೊಂದಿಗೆ ಬಾಲಿ ಮತ್ತು ನಾನು ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆವು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಲು ರಾತ್ರಿ ರೈಲ್ವೇನಿಲ್ದಾಣದಲ್ಲಿ ರೈಲಿಗಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತ ನಿಂತಿದ್ದೆವು. ಆಗ ಇಬ್ಬರು ಬಂದೂಕುಧಾರಿ ಪೋಲೀಸರು ಧಡಧಡನೆ ನಮ್ಮತ್ತ ಓಡಿಬಂದರು. ನಮಗೆ ಗಾಬರಿಯಾಯಿತು. ಬಂದವರೇ ಅವರು ಅಶ್ವತ್ಥರ ಪಾದಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಬಿದ್ದು ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, 'ನಾವು ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಮಾನಿಗಳು, ಕರ್ನಾಟಕದೋರು, ತರಬೇತಿಗೆಂದು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರತಿರಾತ್ರಿ ನಿಮ್ಮ ಹಾಡು ಕೇಳಿದರೆನೇ ನಮಗೆ ನಿದ್ರೆ ಬರೋದು' ಎಂದರು. ಅವರಲ್ಲೊಬ್ಬ ನೀವು ಹಾಡಿರುವ 'ಮನಸೇ, ನನ್ನ ಮನಸೇ' ಹಾಡು ನನಗೆ ಪ್ರಾಣ' ಎಂದ. ಅದಕ್ಕೆ ಅಶ್ವತ್ಥ, 'ಹೌದೇನೀ? ಆ ಹಾಡು ಬರೆದಿರೋ ಕವಿ ಇಗೋ ಇಲ್ಲೇ ಇದಾರೆ, ಬೀಳ್ತೀ ಅವರ ಕಾಲಿಗೆ' ಎಂದರು. ಆ ಇಬ್ಬರೂ ಧಡಾರನೆ ನನಗೆ ಅಡ್ಡಬಿದ್ದರು. ಇಂಥ ಅಸಂಖ್ಯಾತ, ಅಜ್ಞಾತ ಅಭಿಮಾನಿಗಳಿದ್ದರು ಅಶ್ವತ್ಥರಿಗೆ.

ಅಶ್ವತ್ಥ ಮಹಾಕನಸುಗಾರರಾಗಿದ್ದರು. ಹಾಗೆಂದು ಕೇವಲ ಕನಸು ಕಾಣುತ್ತ ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂಡದೆ, ತಮ್ಮ ಬಹುತೇಕ ಕನಸುಗಳನ್ನು ಸಾಕಾರಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡ ದೊಡ್ಡ ಸಾಧಕರು ಅವರು. ಉಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತಿದೆ: 'ಯೋ ವೈ ಭೂಮಾ ತತ್ಸುಖಂ/ ನಾಲ್ಪೇ ಸುಖಮಸ್ತಿ'. 'ಅಲ್ಪದಲ್ಲಿ ಸುಖವಿಲ್ಲ, ಭೂಮ ಅಥವಾ ಭವ್ಯವಾದದ್ದರಲ್ಲೇ ನಿಜವಾದ ಸುಖ' ಎಂದು. ಅದರಂತೆ, ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷಿಯಾದ ಅಶ್ವತ್ಥರಿಗೆ ಭವ್ಯವಾದ ಸಾಧನೆಗಳಲ್ಲೇ ಹೆಚ್ಚು ಆಸಕ್ತಿಯಿತ್ತು.

ಹದಿನೇಳು ಮಂದಿ ಕವಿಗಳ ಅರವತ್ತು ಸಂಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನಾಗಾಭರಣರ ನಿರ್ದೇಶನದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರೀಕರಿಸಿ, 'ಗೀತಮಾಧುರಿ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ದೂರದರ್ಶನದ ಮೂಲಕ ಧಾರಾವಾಹಿಯಾಗಿ ಅಶ್ವತ್ಥ ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಿದರು. ತಮ್ಮ ೭೨೦ ಸಂಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ೨೪೦ಕ್ಕೆ ಸ್ವರಪ್ರಸ್ತಾರ ಹಾಕಿಸಿ, 'ಸ್ವರಮಾಧುರಿ' ಎಂಬ ಬೃಹತ್ ಗ್ರಂಥ ಹೊರತಂದರು. ೧೯೯೯ರಲ್ಲಿ ಕುವೆಂಪು ಜನ್ಮಶತಾಬ್ದಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರ ವೈಚಾರಿಕ ಗೀತೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವರಸಂಯೋಜಿಸಿ, ೧೦೦೦

ಗಾಯಕ, ಗಾಯಕಿಯರಿಗೆ ಕಲಿಸಿ, ಬೆಂಗಳೂರಿನ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಕಾಲೇಜ್ ಮೈದಾನದ ಅದ್ವೈತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಹಾಡಿಸಿದರು. ಇಂಥ ಅವರ ಹಲವಾರು ಮಹತ್ವದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಕಿರೀಟಪ್ರಾಯವಾದದ್ದು ೨೦೦೫ರ ಏಪ್ರಿಲ್ ೨೩ರ ಸಂಜೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಅರಮನೆ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ನಡೆದ 'ಕನ್ನಡವೇ ಸತ್ಯ' ಎಂಬ ಕಾವ್ಯಗಾಯನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಂಚ ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಲೇಬೇಕು:

'ಯಾರು ಯಾರೋ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನೋರು, ಹಿಂದಿಯೋರು ಬಂದು ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ಅರಮನೆ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಅದ್ವೈತ ಸಂಗೀತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮಾಡ್ತಾರೆ. ಸಾವಿರಾರು ಜನ ಸೇರ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಭಾವಗೀತೆಗಳಿಗೆ ಆ ಯೋಗ ಯಾವಾಗ ಬರುತ್ತೋ ಕಾಣೆ' ಎಂದು ಅಶ್ವತ್ಥ ಒಮ್ಮೆ ತಮ್ಮ ಮನದಾಳದ ಕೊರಗನ್ನು ನನ್ನ ಮುಂದೆ ತೋಡಿಕೊಂಡರು. ಇದನ್ನು ನಾನು ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಾದ ರಂಗಣ್ಣ(ಕೆ.ಆರ್. ರಂಗನಾಥ್) ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ಅವರು ಆಗ 'ಗ್ಲೋಬಲ್ ಕನ್ನಲೈನ್ಸ್' ಎಂಬ ಸಂಸ್ಥೆಯ ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾಗಿದ್ದರು. ಇನ್ನಿಬ್ಬರು ಪ್ರಭಣ್ಣ(ಎನ್.ಪ್ರಭಾಕರರಾವ್) ಮತ್ತು ಮಂಜಣ್ಣ(ಬಿ.ಜಿ.ಮಂಜುನಾಥ್). ಒಂದು ಸಂಜೆ ನನ್ನ ತಮ್ಮ ಶಂಕರನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಮೂವರು ಅಣ್ಣಂದಿರು, ಅಶ್ವತ್ಥ, ಎಚ್ಚಿಸ್ತಿ, ಕಪ್ಪಣ್ಣ ಮತ್ತು ನಾನು ಸಭೆ ಸೇರಿದೆವು. ಅರಮನೆ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಅಶ್ವತ್ಥ ಮತ್ತು ಸಂಗಡಿಗರಿಂದ ಸುಮಾರು ನಲವತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯಗಾಯನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಏರ್ಪಡಿಸಲು 'ಗ್ಲೋಬಲ್ ಕನ್ನಲೈನ್ಸ್' ಮುಂದೆ ಬಂದಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ಕಪ್ಪಣ್ಣ 'ಕನ್ನಡವೇ ಸತ್ಯ' ಎಂದು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದರು. ಸಿದ್ಧತೆಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಚಾರ ಭರದಿಂದ ಮೊದಲಾದವು. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಚಿತ್ರೀಕರಣ ಮತ್ತು ಪ್ರಸಾರದ ಹಕ್ಕನ್ನು 'ಈ ಟೀವಿ ಕನ್ನಡ' ಪಡೆದುಕೊಂಡಿತು. ಸುಮಾರು ೨೫ರಿಂದ ೩೦ ಸಾವಿರ ಕೇಳುಗರು ಸೇರಬಹುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ಆದದ್ದೇ ಬೇರೆ. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಕನ್ನಡಾಭಿಮಾನಿಗಳು ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲೆಡೆಯಿಂದ ಪ್ರವಾಹದಂತೆ ನುಗ್ಗಿಬಂದು, ಅರಮನೆ ಆವರಣ ಅಕ್ಷರಶಃ ತುಂಬಿ ತುಳುಕಿತು. ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಗಳಾದ ಜೇಯೆಸ್ಸೆಸ್, ಅಂಬರೀಷ್, ಎಸ್.ಪಿ.ಬಾಲಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಂ ಮುಂತಾದವರು ಆವರಣದೊಳಕ್ಕೆ ಬರಲು ಹರಸಾಹಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಸರಿಗಟ್ಟುವಂಥ ಸುವಿಶಾಲ ಕಲಾತ್ಮಕ ವೇದಿಕೆ, ೨೫ ಕಲಾವಿದರ ವಾದ್ಯವೃಂದ, ಧ್ವನಿ ಮತ್ತು ಬೆಳಕಿನ ಅದ್ಭುತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅಶ್ವತ್ಥ ಹದಿಮೂರು ಮಂದಿ ಸಹಗಾಯಕ, ಗಾಯಕಿಯರೊಂದಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಗೀತದ ಪರಂಪರೆಯೇ ಆವಾಹನೆಗೊಂಡಂತೆ, ಆವೇಶಭರಿತರಾಗಿ,

ಅದ್ಭುತವಾಗಿ ಹಾಡಿದರು. ಜನ ಆಲಿಸಿ ನಲಿದರು. ಕೆಲವರಂತೂ ಹುಚ್ಚೆದ್ದು ಕುಣಿದರು. ಸಂಜೆಯಿಂದ ಸರಾತ್ರಿಯ ತನಕ ನಡೆದ ಆ ಅದ್ವೈತೀಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ಸಾರ್ಥಕಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಹಾಗೆಯೇ ಸುಗಮ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಆಯಾಮ, ಘನತೆ, ಜನಪ್ರಿಯತೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪ್ತಿ ತಂದುಕೊಟ್ಟಿತು.

ಡಿಸೆಂಬರ್ ೨೯ ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಜನ್ಮದಿನ. ಅಶ್ವತ್ಥ ಹುಟ್ಟಿದ್ದೂ ಅದೇ ದಿನಾಂಕದಂದು (೨೯/೧೨/೧೯೩೯). ಹೀಗಾಗಿ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ತಮ್ಮ ೭೦ನೇ ಹುಟ್ಟುಹಬ್ಬವನ್ನು ವಿಶೇಷ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆಚರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಶ್ವತ್ಥ ಸಕಲ ಸಿದ್ಧತೆಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ತಮ್ಮ ಯೌವ್ಯತಾಗಿದ್ದ ಹಾನಿಯಿಂದಾಗಿ ಬಳಲಿದ್ದ ಅವರು ತಮ್ಮ ಜನ್ಮದಿನಕ್ಕೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ದಾಖಲಾದವರು ಪ್ರಜ್ಞಾಹೀನಸ್ಥಿತಿ(ಕೋಮಾ) ತಲುಪಿದರು. ಅವರ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲೇ ಅವರ ೭೦ನೇ ಹುಟ್ಟುಹಬ್ಬನ್ನು ರವೀಂದ್ರ ಕಲಾಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸರಳವಾಗಿ ಆಚರಿಸುವುದೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಸಕುಟುಂಬ ಚಿಂತಾಮಣಿಯಿಂದ ಕಾರಲ್ಲಿ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದೆ. ನಗರ ಸಮೀಪಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಅಶ್ವತ್ಥ ಅದೇ ತಾನೇ ಕೊನೆಯುಸಿರೆಳೆದ ಸುದ್ದಿ ನಮಗೆ ಮುಟ್ಟಿತು. ಹೀಗೆ ಅಶ್ವತ್ಥರ ಜನ್ಮದಿನವೇ ಅವರ ಮರಣದ ದಿನವೂ ಆಯಿತು. ಜನ್ಮದಿನದ ಆಚರಣೆಗೆ ಬಂದ ನಾವು ಶೋಕತಪ್ತರಾಗಿ ಅಶ್ವತ್ಥರ ಅಂತ್ಯಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಸುಗಮ ಸಂಗೀತದ ಕೊನೆಯ ದಿಗ್ಗಜ ಕಣ್ಮರೆಯಾಯಿತು. ತೆರವಾದ ಆ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ತುಂಬ ಬಲ್ಲ ಆ ಮಟ್ಟದ ಸಮರ್ಥರು ಯಾರೂ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ನಮ್ಮೆದುರು ಇಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಸುಗಮ ಸಂಗೀತ ನಿಜಕ್ಕೂ ಬಡವಾಯಿತು ಎನ್ನದೆ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ.

ಗೆಳೆಯ ಹನಿಗವಿ ಡುಂಡಿರಾಜನ ಈ ಸಾಲುಗಳೊಂದಿಗೆ ಅಶ್ವತ್ಥರಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯಲೋಕದ ಪರವಾಗಿ ನನ್ನ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ನಮನ ಮತ್ತು ಧನ್ಯವಾದಗಳು:

ಹಾಡಿದರೆ ಹಾಡಬೇಕು
ಅಶ್ವತ್ಥರ ಧರ
ಆದರೆ ಅದು ಸುಗಮವಲ್ಲ
ದುಸ್ತರ
ಏಕೆಂದರೆ ಇವರ ಸ್ವರ
ಸ್ವರವಲ್ಲ
ದೇವರ ವರ

ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀ ಯವರ ಒಂದು

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗೀತೆ

ಡಾ ಶ್ರೀವತ್ಸ ದೇಸಾಯಿ,
ಡೋಂಕಾಸ್ಪರ್



'ಕನ್ನಡದ ಕಣ್ವ'ರೆಂದು ಹೆಸರಾದ ಬಿ. ಎಂ ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯರವರ "ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗೀತೆಗಳು" 1926ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿ ಕನ್ನಡದ ನವೋದಯ ಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ ನಾಂದಿ ಹಾಕಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ 65 ಗೀತೆಗಳಿವೆ (ಅವರು "ಗೀತೆ" ಅನ್ನಲಿಲ್ಲ). ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಹಿಡಿಸಿದ ಒಂದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ತುಲನೆಗೆ ಎತ್ತಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

(ಸ್ಥಳದ ಅಭಾವದಿಂದಾಗಿ ಪೂರ್ತಿ ಕವನವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿಲ್ಲ. ಕವನಗಳನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ಕೊಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಆಂಗ್ಲ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಎರಡೂ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಓದಬಹುದು:

([http://](http://wonderingminstrels.blogspot.co.uk/1999/09/lord-ullin-daughter-thomas-campbell.html)

wonderingminstrels.blogspot.co.uk/1999/09/lord-ullin-daughter-thomas-campbell.html)



"ಕಾರಿ ಹೆಗ್ಗಡೆಯ ಮಗಳು" Thomas Campbell ರಚಿಸಿದ "Lord Ullin's daughter" ಲಾವಣಿಯ (ಹಾಡು ಕಥೆ ballad) ಅನುವಾದ. ಅದನ್ನು ಓದುಗರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಾದರೂ ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಯ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಓದಿ ಆನಂದಿಸಿರ ಬಹುದು. ಇದರ 3 + 4 ಮಾತ್ರಾ ಗಣಗಳ ಲಯ "ಗೋವಿನ ಹಾಡು" ಕಥನ ಕವನದ

ಲಯದಂತಿರುವದರಿಂದ ಅದರಷ್ಟೇ ಸುಲಭವಾಗಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಕಂಠ ಪಾಠವಾಗಿರಲೂ ಬಹುದು. ಈ ಕವನ ಯುವ ಪ್ರೇಮಿಗಳ ಪಲಾಯನದ ಕಥೆಯನ್ನು 14 ಚಿಕ್ಕ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಕಾರಿ ಹೆಗ್ಗಡೆಯ 'ಬೆಡಗಿನ ಕುವರಿ' ಪಡುವ ದಿಬ್ಬದ ಗೌಡನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ ಅವಳ ತಂದೆಗೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮತಿಯಿಲ್ಲ. ಕುಪಿತನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಕಾರಿಯ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶದ ಆಚೆಗಿನ ನಡುಗಡ್ಡೆಯೇ ಪ್ರಿಯಕರನ ನಾಡು. ಇವೆರಡರ ಮಧ್ಯೆ ಕಡಲು. ಇಂದು ಕಾರ್ಮೋಡ ಕವಿದಿದೆ; ಬಿರುಗಾಳಿ ಬೀಸುತ್ತಿದೆ; ಬೆಳಕು ಕುಂದುತ್ತಿದೆ. ಹೇಗಾದರೂ ಭೋರ್ಗರೆಯುವ ಕಡಲು ದಾಟಿ ಆಚೆಯ ದಡ ಸೇರದಿದ್ದರೆ ಉಳಿಗಾಲವಿಲ್ಲ. ಮೂರು ದಿನ ಗುಡ್ಡ ಕಂದರ ಹತ್ತಿಯಿಳಿದು ಬೆನ್ನಟ್ಟಿದ ಕುದುರೆ ಸವಾರರ ಕಣ್ಣು ತಪ್ಪಿಸಿ ಬಂದದ್ದಾಯಿತು.

"ನಮ್ಮ ನೀ ಕಣಿವೆಯಲಿ ಕಂಡರೆ

ಚಿಮ್ಮಿ ಹರಿಯುವದು ನೆತ್ತರು

ಹತ್ತಿ ಕುದುರೆಯ ತರುಬಿ ಬರುವರು

ಮುತ್ತಿ ಕೊಂಡರೆ ನನ್ನ ಕೊಲುವರು"

ಎಂದು ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ಅಂಬಿಗನನ್ನು ಆಚೆ ದಡಕ್ಕೆ ಒಯ್ಯಲು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಿಯಕರನ ಮಾತುಗಳು ಎಂಥವರ ಹೃದಯವನ್ನೂ ಕರಗಿಸುವಂಥವು. "ನನ್ನನ್ನು ಕೊಂದರೆ

'ಘೋರ ದುಃಖದ ನಾರಿಯನು ಬಳಿ

ಕಾರು ನಗಿಸಲು ಬಲ್ಲರು?"

"ಕೊಡುವೆ ಕೇಳಿದ ಹೊನ್ನನು" ಎಂದು ಆಮಿಷ ಬೇರೆ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ.

ಕ್ಯಾಂಬೆಲ್ಲನ ಮೂಲದಲ್ಲೂ ಹಾಗೂ ಬಿ ಎಂ ಶ್ರೀಯವರ ಪರಿವರ್ತನೆಯಲ್ಲೂ ಅಂಬಿಗ ಇನ್ನೂ ಎತ್ತರದ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡುತ್ತಾನೆ.

ಕೂಡಲೇ ನಾವೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧ ಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ:

"ಸುಡಲಿ ಹೊನ್ನು, ಬೆಡಗಿ ನಿನ್ನೀ

ಮಡದಿಗೋಸುಗ ಬರುವೆನು"

ಮುಂದಿನ ಕಥೆ? ಇದು ಸತ್ಯ ಕಥೆಯೇ? ದಂತ ಕಥೆಯೇ? ಆತ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ 'ಪಡುವ ದಿಬ್ಬದ ಗೌಡ' ಕ್ಯಾಂಬೆಲ್ಲನ ಮೂಲ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವನು ಸ್ವಾಟ್ಲಂಡಿನ ಹೆಬ್ರಿಡೀಸ್ ದ್ವೀಪಗಳಲ್ಲೊಂದಾದ 'ಉಲ್ವಾ'ದ ನಾಯಕ. ಅದು ಒಂದು ಚಿಕ್ಕನಡುಗಡ್ಡೆ. ಲಾರ್ಡ್ ಅಲ್ಲಿನ್ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಯೆ ಆದರೆ ದೊಡ್ಡದಾದ 'ಮಲ್' Isle of Mullನ ದೊರೆ. ಇವೆರಡರ ನಡುವೆ ಇಕ್ಕಟ್ಟಾದ ಲಾಕ್ ಗೈಲ್ ಎಂಬ ಜಲಸಂಧಿ (Loch Na Keal). ಅಲ್ಲಿಯೇ ಈ ದುರಂತ 'ಘಟನೆ' ನಡೆಯಿತೆಂದು ಐತಿಹ್ಯ. 1795 ರಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಂಬೆಲ್ಲನು ಮಲ್ ಗೆ

ಭೆಟ್ಟಿ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತವಾಗಿರಬಹುದಾಗಿದ್ದ ಜಾನಪದ ಕಥೆಯನ್ನು ಕೇಳಿರಬಹುದು. 1809 ರಲ್ಲಿ ಈ ಕವನದ ಪ್ರಕಟನೆಯಾದಾಗಿನಿಂದ ಅದರ ದುರಂತ ಕಥಾವಸ್ತು ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿದು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿದೆ. ಅದರ ಅಸಾಧಾರಣ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಅದರ ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಸ್ಥಳ ಪ್ರಜ್ಞೆ. ಓದುಗನನ್ನು ತಕ್ಷಣ Inner Hebrides ನಕ್ಷೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಪುಟ್ಟಪುಟ್ಟಾದ ನಡುಗಡ್ಡೆಗಳ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ 'ಉಲ್ವಾ' ಎಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಕಷ್ಟ ಪಟ್ಟು ಹುಡುಕುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ! ಕತ್ತಿ ಹಿರಿದ ಕುದುರೆ ಸವಾರರೊಂದಿಗೆ ("ಖಣಿ ಖಣಿಧ್ವನಿ ಕೇಳಿತು") ಯಾವ ಗುಡ್ಡ ಕಣಿವೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ದಿನ ಅವರ ಜಾಡು ತಪ್ಪಿಸಿ ಬಂದರು ಎಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯ ಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಅವರು ದೋಣಿ ಹತ್ತಿದ ದಂಡೆಯ ಮೇಲೆಯೇ ನಿಂತು ಈ ಕವಿತೆ ರಚಿಸಿದನೇನೋ ಎನ್ನುವಷ್ಟು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ ವರ್ಣನೆ.

ಅನುವಾದ ಮೂಲಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ನಿಷ್ಠವಾಗಿದೆ? ಮೂಲದ ರಸಕ್ಕೆ ಚ್ಯುತಿ ಬಂತೆ? ನನಗಂತೂ ಹಾಗೆ ಅನಿಸುವದಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಂತ ಒಂದು ತೂಕ ಹೆಚ್ಚೇನೋ ಅನ್ನುವಂತಿದೆ. ಮಲ್ಲಿನಿಂದ ಉಲ್ವಾ ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ಇದೆ, ಗೌಡನ ಪಡುವ ದಿಬ್ಬದಂತೆ. ಇವನದು ಚಿಕ್ಕ ಪ್ರಭುತ್ವ, ಕಾರಿ ಹೆಗ್ಗಡೆಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ. (Lord Ullin v Chief of Ulva) ಸ್ಥಳ, ಪಾತ್ರ ಮತ್ತು ದೇಶ ಪಲ್ಲಟನವಾದರೂ ಕಥೆಯ ಓಟಕ್ಕಾಗಲಿ ನಾಟಕೀಯ ಸಂವೇದನೆಗಾಗಲಿ ಭಂಗ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಆಯ್ದು ಕೊಂಡ ಭಂದಸ್ಸು ಮತ್ತು ಲಯಗಳೂ ಕಾರಣ ವಾಗಿರಬೇಕು.

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪದ್ಯದ ರಚನೆ ಹೀಗಿದೆ: ನಾಲ್ಕು ಪಾದಗಳ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಚರಣದ ಮೊದಲನೆಯ ಮತ್ತು ಮೂರನೆಯ ಸಾಲು iambic tetrameter ನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಉಳಿದೆರಡು ಸಾಲುಗಳು iambic trimeterನಲ್ಲಿ. ಆದರೆ ಕ್ಯಾಂಬಲ್ಲಿನ ಕವನದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರಾಣಗಳ ಪದಗುಚ್ಛಗಳಲ್ಲಿ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಇಲ್ಲದ್ದು ಒಂದು ಕೊರತೆ ಎಂದು ಕೆಲವರು ವಿಮರ್ಶಕರ ಟೀಕೆ. ಆದರೆ ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಈ ನಿಯತತೆಯೇ (3+4) ಅದರ ಬಲ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ನಿಘಂಟುಕಾರ ಸ್ಯಾಮ್ಯುಯಲ್ ಜಾನ್ಸನ್ ವಾದಿಸಿದ: "Poetry, indeed, cannot be translated!" ಆದರೆ ಆ ಮಾತಿಗೆ ಅಪವಾದದಂತಿದೆ ಈ ಅನುವಾದ.

ಉದಾ: ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದದೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿ:

By this the storm grew loud apace
The water-wraith was shrieking;

And in the scowl of heaven each face
Grew dark as they were speaking

ತೂರುಗಳಿಗೆ ಕಡಲು ಕುದಿಯಿತು
ನೀರ ದೆವ್ವಗಳರಚಿಕೊಂಡುವು
ಹೆಪ್ಪು ಮೋಡದ ಹುಬ್ಬುಗಂಟಿಗೆ
ಕಪ್ಪುಗಾದವು ಮುಖಗಳು.

'ಶ್ರೀ' ಯವರು ಭಾವದ ಜೊತೆಗೆ ಆದಿ ಪ್ರಾಸವನ್ನೂ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ!

ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಪದ್ಯವನ್ನು ಓದುತ್ವ ಹೋದಂತೆ, ಪ್ರೇಮಿಗಳ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಿದ ಗಂಡಾಂತರ, ಬೆನ್ನಟ್ಟಿದ ಸೈನಿಕರ ಕತ್ತಿಯ ಖಣಿ ಖಣಿ, ಕುದುರೆಗಳ ಮಿರಪುಟ ಹತ್ತಿರ ಹತ್ತಿರ ಬಂದಂತೆ ಕವನದ ಓಟವೂ ಅವರ ಎದೆಬಡಿತವನ್ನೇ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಸುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕ್ಯಾಂಬೆಲ್ಲನ iambic tetrameter ನ ಬಳಕೆಯಂತೆಯೇ 'ಶ್ರೀ' ಅವರು ಆರಿಸಿಕೊಂಡ ಭಂದಸ್ಸೂ ಅದೇ ರೀತಿಯ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ. ಅವಳಿಗೆ ತಂದೆಯ ಕೋಪದ ಅರಿವಿದೆ. ಆತನನ್ನು ಎದಿರುಸುವದಕ್ಕಿಂತ ಉಕ್ಕಿದ ತೆರೆಗಳನ್ನು ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡಾಳು! "ಬೇಗ, ಬೇಗ ದಾಟಿಸು," ಎಂದು ಹತಾಶೆಯಿಂದ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ:

"ಏಳು, ಬೇಗೇಳಣ್ಣ, ಎಂದಳು
ಹೂಳಿ ಕೊಳ್ಳಲಿ ನನ್ನ ಕಡಲು.
ಮುಳಿದ ಮುಗಿಲ ತಡೆಯಬಲ್ಲೆ,
ಮುಳಿದ ತಂದೆಯ ತಡೆಯನು."

ಅಲೆಗಳ ಅಬ್ಬರ ದೋಣಿಯನ್ನು ಪಾತಾಳಕ್ಕೆ ಎಳೆಯುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಂದೆಯ ಮುನಿಸು ಕರಗಿ 'ಒಪ್ಪಿದೆ, ನಿನ್ನ ನಲ್ಲನ,' ಎಂದು ಕೂಗುವಾಗ ತೀರ ತಡವಾಗಿ ಹೋಗಿತ್ತು.

"ಒಂದು ಕೈ ನೀಡಿದಳು ನೆರವಿಗೆ
ಒಂದು ತಬ್ಬಿತು ನಲ್ಲನ!"

ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜಲನಮಾಧಿ ಹೊಂದುವದರೊಂದಿಗೆ ಕಡಲ ದಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಅಳುತ್ತ ಕುಳಿತ ಕಾರಿಯನ್ನು ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟು ಕವನ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

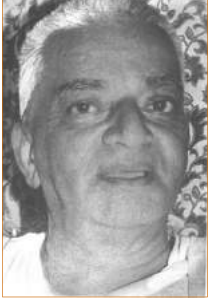
ಡಾ. ರಾಗೌ ಹೇಳಿದಂತೆ ಬಿ.ಎಮ್.ಶ್ರೀ ಅವರ ಮಹತ್ವದ ಕೃತಿ "ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗೀತಗಳು" ಹೊಸಗನ್ನಡದ ಹೊಸತನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಅದರಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಕವನದ ಕಥಾವಸ್ತು ಹಳೆಯದಾದರೂ ಅದರ ಕಾವ್ಯ ರಸ ಇಂದಿಗೂ ಹೊಸಬರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರ ಸೊಗಡನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಆಸ್ವಾದಿಸಲು ಕ್ಯಾಂಬೆಲ್ಲನ ಮೂಲ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು 'ಶ್ರೀ'ಯವರ ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದ ಎರಡನ್ನೂ ಜೊತೆಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಓದ ಬೇಕಾಗಿ ವಿನಂತಿ.

ಜಿ.ಪಿ.ರಾಜರತ್ನಂ

—ಎಂ.ಶಿವಕುಮಾರ್



ಆಗ ನಾನು ಹತ್ತು ವರ್ಷದ ಹುಡುಗ. ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು ಮುಗಿದು ಆಗತಾನೇ ಬೇಸಿಗೆ ರಜೆ ಶುರುವಾಗಿತ್ತು. ಬುಗುರಿ



ಆಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಬಳಿ ಹೊಸದ ಚಾಟಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮನೆಯ ಆಳು ನಿಂಗ ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಚಾಟಿ ಸಪ್ಪೆಯರ್. ಹಾಗಾಗಿ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಎದ್ದ ತಕ್ಷಣ ಮುಖವನ್ನೂ ತೊಳೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಮನೆಯ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ನಿಂಗನ ಬಳಿ ಓಡಿದೆ. ಅವನು ಎರಡು ಎಳೆ ದಪ್ಪ

ದಾರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತನ್ನ ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಸಮಾನಾಂತರವಾಗಿ ಜೋಡಿಸಿ ಹೊಸೆಯಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸುರುಳಿಬಂದ ಚಾಟಿ ಕ್ರಮೇಣ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಹೊರಗಿನ ಗೇಟು ತೆರೆದ ಸದ್ದಾಯಿತು. ಶುಭ್ರವಾದ ಖಾದಿ ಪಂಚೆ, ಖಾದಿ ಜುಬ್ಬ ಧರಿಸಿ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದ ಮಧ್ಯ ವಯಸ್ಕರೊಬ್ಬರು ಗೇಟನ್ನು ದಾಟಿ ಒಳಗೆ ಬಂದು ಮೆಟ್ಟಲು ಹತ್ತಿ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಹೋದರು. ಅದು ಯಾರೆಂದು ನಾನು ನಿಂಗನನ್ನು ಕೇಳಿದೆ. 'ಅವು ಯಜಮಾನ್ಯ ಫೆಂಡ್ಸ್. ರಾಜರತ್ನಂ ಅಂತೋ ಏನೋ ಅವು ಹೆಸರು' ಅಂದ ನಿಂಗ. ತಕ್ಷಣ ನನಗೆ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಅತೀವ ಭಕ್ತಿಭಾವ ಉಕ್ಕಿ, ಓಡಿ ಹೋಗಿ ಅವರ ಕಾಲಿಗೆ ಬಿದ್ದು ಗೌರವ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಯೋಚನೆಯೊಂದು ಮನದಲ್ಲಿ ಹಾದುಹೋಯಿತು. ಅದನ್ನೇನೂ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲಿಲ್ಲ ಅನ್ನಿ.

ಈ ಇನ್ಸ್‌ಟ್ ಭಕ್ತಿಗೆ ಒಂದು ಬಲವಾದ ಕಾರಣವಿತ್ತು. ಆಗ್ಗೆ ಸುಮಾರು ಎರಡುವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನಿಂದ ನಾನು ನಮ್ಮ ತಂದೆ ರಾ.ಶಿ.ಯವರ ಪುಸ್ತಕದ ಬೀರುವಿನಿಂದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕದ್ದು ಓದುವ ಪರಿಪಾಠ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ. 'ಓದು, ಓದು' ಎಂದು ನಮ್ಮ ತಾಯಿ ದುಂಬಾಲು ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ, ಹಾಗೂ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರ ಅನಾಸಕ್ತಿಯಿದ್ದುದರಿಂದ ನನಗೆ ಈ ಕದ್ದು ಓದುವ ಚಾಳಿ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಈ ಓದುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ನಡೆದಿದ್ದಾಗ ಒಮ್ಮೆ ನನಗೆ 'ರಾಬಿನ್ ಹುಡ್' ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು. ಷೆರ್ವುಡ್ ವನದಲ್ಲಿ ರಾಬಿನ್ ಹುಡ್

ಎಂಬ ಹುಡುಗ ಜಿಂಕೆಗಳ ಬೇಟೆಯಾಡುವ ಪ್ರಸಂಗದಿಂದ ಮೊದಲ ಅಧ್ಯಾಯ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿತ್ತು. ಬಾಲಕರಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುವಂತಿದ್ದ ಸರಳ ಶೈಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಆಸಕ್ತಿ ಮೂಡಿಸುವಂತಹ ಸಾಹಸದ ಕತೆ. ಆಟಪಾಠಗಳಿಗೆ ಪೂರ್ಣವಿರಾಮಕೊಟ್ಟು ಒಂದೆರಡು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ 'ರಾಬಿನ್ ಹುಡ್' ಓದಿ ಮುಗಿಸಿದೆ. ಲೇಖಕರ ಹೆಸರು ರಾಜರತ್ನಂ ಎಂದಿತ್ತು. ಸರಿ, ಇದೇ ಲೇಖಕರ ಇತರ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕದಿಯುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸಿದೆ. ನನ್ನ ಅದೃಷ್ಟಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ತಂದೆಯವರ ಪುಸ್ತಕದ ಬೀರು, ಒಂದು ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು. 'ಆಲಿವರ್ ಟ್ವಿಸ್ಟ್', 'ಮಕ್ಕಳ ಮಂಛಾಸನ್', 'ವಿಲಿಯಂ ಟೆಲ್', 'ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ', 'ಗೌತಮ ಬುದ್ಧ' ಇವೇ ಮುಂತಾಗಿ ಹತ್ತಾರು ಪುಸ್ತಕಗಳು ಓದಲು ದೊರಕಿದವು. ಒಂದಾದಮೇಲೊಂದರಂತೆ ಜ್ವರ ಬಂದವರ ಹಾಗೆ ಓದಿದೆ. ಬರೆದರೆ ಹೀಗೆ ಬರೆಯಬೇಕು. ಲೇಖಕರೆಂದರೆ ರಾಜರತ್ನಂ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಮೊಳೆತು ಬೆಳೆಯಿತು.

'ಚಾಟಿ ಪ್ರಸಂಗ' ನಡೆದು ಸುಮಾರು ಎರಡು ವಾರಗಳಾಗಿರಬಹುದು. ಬೆಳಗ್ಗೆ ತಿಂಡಿ ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದಾಗ ನಮ್ಮ ತಂದೆ ನನ್ನನ್ನು ಕರೆದರು. ಈ 'ಕರೆಯುವಿಕೆ', ಪುತ್ರವಾತ್ಸಲ್ಯದಿಂದ ಅಪ್ಪ ಮಗನನ್ನು ಕರೆಯು ರೀತಿಯದ್ದಲ್ಲ. ರಾಜನ ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥ ಖೈದಿಯೊಬ್ಬನನ್ನು ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಕರೆಸುತ್ತಿದ್ದ ವೈಖರಿಯನ್ನು ಹೋಲುತ್ತಿತ್ತು. ನಾನು ಹೆದರುತ್ತಲೇ ಡ್ರಾಯಿಂಗ್ ರೂಮಿಗೆ ಹೋದೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ತಂದೆಯವರೊಡನೆ ರಾಜರತ್ನಂ ಮಸಾಲೆ ದೋಸೆ ತಿನ್ನುತ್ತಾ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ತಂದೆಯವರ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಮಿತ್ರ ವರದನ್.

'ಇವರೇ ರಾಜರತ್ನಂ. ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡು.' ರಾಜಾಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದೆ.

'ನಿನಗೆ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರೆಸೆಂಟ್ ಮಾಡ್ತಾರಂತೆ. ಸುಮ್ಮನೆ ತಗೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬೀರಾಲಿಟ್ಟು ಪೂಜೆ ಮಾಡ್ಡಿ ತಾನೇ?'

ಇದು ಸರ್ಕಾಸಮ್ ಅಂತ ನನಗೆ ಒಡನೆಯೇ ಗೊತ್ತಾಯಿತು.

'ಇಲ್ಲ ಓದ್ತೀನಿ.'

ರಾಜರತ್ನಂ ನನ್ನ ಹೆಸರು ಬರೆದಿದ್ದ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಕೊಟ್ಟರು. ಪುಸ್ತಕ 'ನಾಳೀಜಂಘ' ಎಂಬ ಸಣ್ಣ ಕತೆಗಳ ಸಂಕಲನ. ನನಗೋ ಅಫಿಷಿಯಲ್ಯಾಗಿ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಿಯವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವಂತಾಯಿತಲ್ಲಾ ಎಂಬ ಮಿಷಿ. ನಾಳೀಜಂಘ, ಪಲಿತ ಎಂಬ ಇಲಿಯ ಕತೆ, ಸತ್ತು ಬದುಕಿದ ಬಾಲಕ, ಇವೇ ಮೊದಲಾಗಿ

ಎಲ್ಲಕತೆಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಉಸುರಿನಲ್ಲಿ ಓದಿ ಮುಗಿಸಿದೆ.
ರಾಜರತ್ನಂ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯುತ್ತಾ ಲಂಕೇಶ್ ಹೀಗೆನ್ನುತ್ತಾರೆ.

“ಎಲ್ಲ ಪ್ರತಿಭಾವಂತರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮಂಥ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ಇಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಗೆ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಎಂಬುದು. ರಾಜರತ್ನಂ ಅವರ ದೊಡ್ಡ ಪುಸ್ತಕಗಳಾದ 'ರತ್ನನ ಪದಗಳು', 'ನಾಗನ ಪದಗಳು' ಈ ವಿಚಾರ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ಬೆಳಗ್ಗೆಯೆಲ್ಲ ಅವರ ಮಕ್ಕಳ ಪದ್ಯವಾದ 'ಬಣ್ಣದ ತಗಡಿನ ತುತ್ತೂರಿ' ಯ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.”

ಲಂಕೇಶ್ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಪೂರ್ಣ ಸಹಮತಿ ಇದೆ.

ರಾಜರತ್ನಂ ಅವರು ಬುದ್ಧಧರ್ಮವನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆದಿರುವ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿದೆ. ಇದನ್ನು ರಾಜರತ್ನಂ ಅವರೇ ತಮ್ಮ 'ಹತ್ತು ವರುಷ' ಎಂಬ ಆತ್ಮಕಥನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ದೆಸೆ ಮುಗಿಸಿ, ರತ್ನ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಅಲೆದಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ 'ಸೆನ್ಸಸ್ ಸಾರ್ಟರ್' ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಿರುವುದು ತಿಳಿದು ಬಂತು. ಸರಿ, ರತ್ನನೂ ಅರ್ಜಿ ಗುಜರಾಯಿಸಿದ. ಮಾಸ್ತಿ ವಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರು ಆಗ ಸೆನ್ಸಸ್ ಕಮಿಷನರ್. ಕೆಲಸವನ್ನು ಖಚಿತಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ರತ್ನ ಮಾಸ್ತಿಯವರನ್ನು ನೋಡಲು ಹೋದ. ಅಷ್ಟುಹೊತ್ತಿಗಾಗಲೇ ಸಾಹಿತಿಯೆಂದು ಹೆಸರು ಗಳಿಸಿದ್ದ ರತ್ನನಿಗೆ ಮಾಸ್ತಿಯವರ ಪರಿಚಯ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇತ್ತು. ರತ್ನ ಬಂದದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ಮಾಸ್ತಿಯವರು, 'ನೀವು ಈ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ರೂಪಾಯಿ ಸಾರ್ಟರ್ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಒಂದು ಹೊತ್ತು ಊಟಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಿಮ್ಮ ಬರವಣಿಗೆ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದೇ' ಎಂದರಂತೆ.

'ಒಂದು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಊಟಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಈ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಯಾರು ಸಾರ್ ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದರು?' ಎಂದನಂತೆ ರತ್ನ. ಶ್ರೀನಿವಾಸರು ತಮ್ಮ ಸಹಜಸ್ಮಿತದಿಂದ 'ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಸಾರ್ಟರ್ ಕೆಲಸ ಆರು ತಿಂಗಳು ಮಾತ್ರ ನಡೆಯುತ್ತೆ. ಅದೇ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ರೂಪಾಯನ್ನು ನಾನು ನಿಮಗೆ ಆರು ತಿಂಗಳು ಕೊಟ್ಟರೆ ನಿಮ್ಮ ಬರವಣಿಗೆ ಬರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೀರಾ?' ಎಂದರು. ರತ್ನ ದಮ್ಮಯ್ಯ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿದ. ಮಾಸ್ತಿಯವರು ಘಾಹಿಯಾನನ ಯಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡುವಂತೆ ರತ್ನನಿಗೆ ಪ್ರೇರಿಸಿದರು. ಮುಂದೆ ಈ ಲೇಖನಮಾಲೆ 'ಚೀನಾ ದೇಶದ ಬುದ್ಧಯಾತ್ರಿಕರು' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜು ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘದ ಪ್ರಕಟಣೆಯಾಗಿ

ಹೊರಬಂತು. ನಾನು ಇಂಟರ್‌ಮೀಡಿಯಟ್ ಹಂತಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಸಂಸರ 'ಬೆಟ್ಟದ ಅರಸು' ನಮಗೆ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕವಾಗಿತ್ತು. ರಾಜರತ್ನಂ ಆಗ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಪಾಠ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗಲೆಂದು ರಾಜರತ್ನಂ ಪ್ರಜಾಮತದಲ್ಲಿ 'ಬೆಟ್ಟದ ಅರಸು' ಕುರಿತು ಒಂದು ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ಲೇಖನ ಮಾಲೆಯನ್ನು ಬರೆದರು. ನಾನು ಇಂಟರ್ ಪರೀಕ್ಷೆ ಇದ್ದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದುದು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿದದ್ದರಿಂದ, ಒಂದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಅವರು ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬಂದು 'ಪ್ರಜಾಮತದಲ್ಲಿ 'ಬೆಟ್ಟದ ಅರಸು' ಮೇಲೆ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಕೊಂಡು ಓದಿ' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೋದರು. ವಿಚಿತ್ರವೆಂದರ ಅವರು ನನ್ನನ್ನಾಗಲೀ ನಮ್ಮ ಅಕ್ಕಂದಿರನ್ನಾಗಲೀ ಬಹುವಚನದಲ್ಲೇ ಮಾತನಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾನು ಪ್ರಜಾಮತ ಕೊಂಡು ಅವರ ಲೇಖನವನ್ನು ಓದಿ ಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅಂಡರ್‌ಲೈನ್ ಮಾಡಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡೆ. ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಪುನಃ ರಾಜರತ್ನಂ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ನಮ್ಮ ತಂದೆಯವರೊಡನೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಹಿಂದಿನ ದಿನ ನನಗೆ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಂಡು, ನನ್ನನ್ನು ಕರೆದು ಆ ಕುರಿತು ಕೇಳಿದರು. ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗುರುತು ಮಾಡಿಟ್ಟಿದ್ದ ಅವರ ಲೇಖನವನ್ನು ತೋರಿಸಿದಾಗ ಅವರಿಗಾದ ಸಂತಸ ಅಷ್ಟಷ್ಟಲ್ಲ. 'ಸುಮ್ಮನೆ ಲೇಖನ ಓದಿದರೆ ಸಾಲದು. ಮನನ ಮಾಡಬೇಕು. ನೀವು ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ' ಎಂದರು ರಾಜರತ್ನಂ.

ರಾಜರತ್ನಂ ಅವರ ಹಾಸ್ಯಪ್ರಜ್ಞೆ ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ಹರಿದಿರುವ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಾಕವಿ ಪುರುಷ ಸರಸ್ವತಿ ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ರಾಜರತ್ನಂ ಅವರು ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಆಗಿನ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ನ-ಣ ವಾಗ್ವಾದ. ಕರ್ನಾಟಕವೋ, ಕರ್ನಾಟಕವೋ ಎಂಬ ಬಿಸಿ ಚರ್ಚೆ ನಾಡಿನ ಉದ್ದಗಲಕ್ಕೂ ಹಬ್ಬಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ರತ್ನ ಹೀಗೆ ಬರೆದ. 'ಕರ್ನಾಟಕ ಪುರಾಣವು- ಅರ್ಥಾತ್- ಸಾಲಂಕೃತ ಶತಕಾರ್ಥ ಪಟ್ಟದವು- ಎಂಬ- ಣತ್ಯೋದ್ಧರಣ ಮಹಾ ಕ್ಷುದ್ರ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರಪಂಚವು'

ಎಂಬ ಮಹಾಶೀರ್ಷಿಕೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಷಟ್ಪದಿಯೊಂದು ಮೊಳೆಯಿತು

ಹಾಳು ಕರ್ನಾಟಕದ ನ-ಣ ಬಿರು
ಗಾಳಿ ಬೀಸಿತು ನಾಡ ಮುಸುಕಿತು
ಧೂಳುರೂಪಿನಕರಣವಟನಗಳಕಳದಿದರ
ಬಾಳು ಮುನ್ನಂತಾಗಲೆಂದಾಂ

ಕೇಳಿರುವ ಕರ್ನಾಟಕವನಿದೊ
ಪೇಳಲುದ್ಯೋಗಿಸಿದನೀಶತಕಾರ್ಥ ಷಟ್ಪದವ

ಪುರುಷ ಸರಸ್ವತಿ ತನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ, ಹೀಗೆನ್ನುತ್ತಾನೆ.
ಪೆಸರಿನಲಿ ನಾ ಪುರಿಸ ಸರಸತಿ .
ಹಸುರು ಹುಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಮಂಜಿನ
ಕುಸುರಿ ಕೆಲಸದ ಕುಶಲ ಕರ್ಮದ ನುಣುಪು
ನಯಗಾರ
ಮಸೆದ ಹಲ್ಲಿನದೆರಡು ಹಿಡಿ ಗರ
ಗಸದ ಕುಯಿತವನಾರ್ಪದಲ್ಲದೆ
ರಸರಸಾಂತರಗಳನು ಬಣ್ಣಿಸಬಲ್ಲದೆನ್ನಳಿವು

ರಾಜರತ್ನಂ, ಕೈಲಾಸಂ
ಅವರ ನಿಕಟವರ್ತಿಗಳಲ್ಲೊಬ್ಬರಾಗಿದ್ದರು. ರಾಜರತ್ನಂ
ಬರೆದ 'ರತ್ನನ ಪದಗಳು' ಕೈಲಾಸಂ ಗೆ ಬಹುವಾಗಿ
ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಯಾಗಿತ್ತು. ಈ ಕುರಿತು ರಾಜರತ್ನಂ ಹೀಗೆ
ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ.
'ಮೂವತ್ತನಾಲ್ಕರಲ್ಲಿ ನನ್ನ 'ರತ್ನನ ಪದಗಳು' ಅಚ್ಚಾಗಿ
ಬಂತು. ಕೈಲಾಸಂ ಅವರಿಗೂ ಒಂದು ಪ್ರತಿ ಕೊಟ್ಟೆ. ಪುಸ್ತಕ
ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ತಿರುಗಿಸಿ, 'ಎಲ್ಲಿ ಓದು'
ಎಂದರು. ಬಹು ಒಳ್ಳೆಯವು ಎಂದುಕೊಂಡ ನಾಲ್ಕಾರನ್ನು
ಓದಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಬರುವ,

'ಸುತ್ತಾ ಸಾಯೋ ಬಿಸಿಲಿನ ಚಾಪೆ !
ಅಲ್ಲಲೇ ಒಸಿ ನೆರಳಿನ್ ತೇಪೆ!'

ಎಂಬ ಎರಡು ಪಂಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ, 'ಆಮೇಲೂ
ಅವರನ್ನು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಕಂಡಾಗ, ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡು
ಚಪ್ಪರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ರಾಜರತ್ನಂ.

ರಾಜರತ್ನಂಗೆ ಅರುವತ್ತು ತುಂಬಿದಾಗ ನಾಡಿನ
ಎಲ್ಲ ಹಿರಿಯ ಕಿರಿಯ ಸಾಹಿತಿಗಳೂ ಸೇರಿ ಒಂದು ಅದ್ಧೂರಿ
ಸಮಾರಂಭವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದರು. ಈ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ
ರಾಜರತ್ನಂ ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿಯೇ
ರಾ.ಶಿ ಅವರು ಒಂದು ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಬರೆದರು. ಹಳೆಯ
ನೀತಿಯ ಕತೆಗಳಿಗೆ ಆಧುನಿಕ ಉಡುಗೆ ತೊಡಿಸಿ
ಸ್ವಾರಸ್ಯಮಯವಾಗಿ ಹೇಳುವ ಯತ್ನ, "ಇಂದಾನೊಂದು
ಕಾಲದಲ್ಲಿ" ಎಂಬ ಈ ಪುಸ್ತಕ. ಇದರ ಒಳಪುಟದಲ್ಲಿ
ರಾಶಿಯವರು, ರಾಜರತ್ನಂ ಕುರಿತು, ಪುರುಷ ಸರಸ್ವತಿಯ
ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ:-

ರಾಜರತ್ನಂ ಜೀ.ಪಿ. ಎಂಬ
ಏಜು ಅರವತ್ತರ ಕನ್ನಡದ ಸರ್ವೆಂಟು
ಬಾರ್ಜು ಬುಕ್ಕುಗಳವಗೆ, ಬೀಯಿಂಗು, ಬಿಕಮಿಂಗಿಕ್ಕು

ಕ್ರೇಜಿಯಾಗುವ ತನಕ ಫ್ರೆಂಡ್‌ರನೆ
ನೈಜಿಸವರ ಹ್ಯಾಂಡ್‌ಲಿ ರೈಟಿಸುವನಿವನು
ಗಾರ್ಜಿಯಸ್ ವರ್ಕಿದು ಎಂಬೆ, ಬೆಸ್ಸು ಪರಿಚಾರಿಕೆಯು

ಸಾರ್ಥಕ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಿ, ಬೈಬಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ
Three scores and Ten ವರುಷಗಳ ಆಯುಷ್ಯ ಮುಗಿಸಿ,
ರಾಜರತ್ನಂ ಅನಾಯಾಸ ಮರಣವನ್ನು ಪಡೆದರು. ಅವರ
ಸಾಹಿತ್ಯ, ಅವರ ಚಿಂತನೆ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಜೀವಂತ.

---ಎಂ.ಶಿವಕುಮಾರ್

ಕನ್ನಡ ಪದಗೋಳು

---ರಾಜರತ್ನಂ

'ಯೆಂಡ ಬುಟ್ಟೆ, ಯೆಡ್ಡೀನ್ ಬುಟ್ಟುಡ್!'
ಅಂತ್ ಔನ್ ಏನಾರ್ ಅಂದ್ರೆ,
ಕಳದೋಯ್ ಅಂತ ಕುಣದಾಡ್ಡೀನಿ
ದೊಡ್ಡ ಒಂದ್ ಕಾಟ! ತೊಂದ್ರೆ!

'ಕನ್ನಡ್ ಪದಗೋಳ್ ಆಡೋದ್ದೆಲ್ಲ
ನಿಲ್ಲಿನ್ ಬುಡಬೇಕ್ ರತ್ನ!'
ಅಂತ್ ಔನ್ ಅಂದ್ರೆ, ದೇವ್ರ್ ಆದ್ರ್ ಏನು!
ಮಾಡ್ಡೀನ್ ಔನ್ನೆ ಖಿತ್ನ!

ಆಗ್ಗೆ ಮಾಡೋ ಐಗೋಳ್ ಎಲ್ಲಾ
ದೇವ್ರೆ ಆಗ್ಗೆ, ಎಲ್ಲ!
ಕನ್ನಡ್ ಸುದ್ದೀಗ್ ಏನ್ನ ಬಂದ್ರೆ
ಮಾನಾ ಉಳಿಸಾಕಿಲ್ಲ!

ನರಕಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಗೆ ಸೀಳ್ಳಿ
ಬಾಯ್ ಒಲಿಸಾಕಿದ್ರೊನೆ,
ಮೂಗ್ಗಲ್ ಕನ್ನಡ್ ಪದವಾಡ್ಡೀನಿ!
ನನ್ ಮನಸನ್ ನೀ ಕಾಣೆ!

ಎಂಡ ಓಗ್ಗೆ! ಯೆಡ್ಡಿ ಓಗ್ಗೆ
ಎಲ್ಲಾ ಕೊಚ್ಚೊಂಡ್ ಓಗ್ಗೆ!
ಪರ್ಪಂಚ್ ಇರೋ ತನಕ ಮುಂದೆ
ಕನ್ನಡ್ ಪದಗೋಳ್ ನುಗ್ಗೆ!

ನಾನೇಕೆ ಬರೆಯುತ್ತೇನೆ?

—ಎಸ್.ಎಲ್.ಭೈರಪ್ಪ



ತಾವು ಇಂಥದೇ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಬರೆಯುತ್ತೇವೆಂದು ಎಲ್ಲಾ ಲೇಖಕರೂ ತಮ್ಮ ಜೀವನದುದ್ದಕ್ಕೂ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯಾಗುವಂಥ ಗುರಿಯನ್ನು ಖಚಿತ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಉಳಿದವರ ಮಾತು ಹೋಗಲಿ, ನನ್ನ ಬರವಣಿಗೆಯ ಗೊತ್ತುಗುರಿಗಳು ಇನ್ನು ಒಂದು ವಾರದ ನಂತರ ಯಾವ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ಈ ದಿನ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಹೇಳಲಾರೆ. ಕಳೆದ ಹದಿನೇಳು ವರ್ಷದಿಂದ, ಎಂದರೆ 1959ರಿಂದ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಬರವಣಿಗೆಯ ಯಾಕೆ ಏನುಗಳನ್ನು ಹಲವು ಬಾರಿ ವಿಮರ್ಶಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ, ಬದಲಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ನಾನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆಲೋಚಿಸಿದ್ದ ರೀತಿಯನ್ನು ಮೀರಿ ಕೃತಿಗಳು ಸ್ವರೂಪ ತಳೆದಿವೆ. ಅವುಗಳ ಹೊಸ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಬರವಣಿಗೆಯ ದಿಕ್ಕು ಯಾವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದೂ ಉಂಟು. ಈ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ನಾನೇಕೆ ಬರೆಯುತ್ತೇನೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಉತ್ತರವು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಹೇಳಬಹುದು.

ನನ್ನ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಕೃತಿ 'ಧರ್ಮಶ್ರೀ' ಯನ್ನು ಬರೆದಾಗ ಸಮಾಜದ ಹಲವು ಓರೆ ಕೋರೆಗಳನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೊರಹಾಕಿ ಆ ಮೂಲಕ ತಿದ್ದಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವಿತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿ ನಾನು ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದ ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜದ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಲು ಹೊರಟೆ. ಬರೆದ ನಾಲ್ಕೈದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿಯೇ, ಅದನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿಯೂಬಿಟ್ಟಿದೆ.

ಈ ರೀತಿಯ ಕೃತಿಯ ಮಿತಿಗಳು ನನಗೆ ಕಾಣತೊಡಗಿದವು. ಸಮಾಜಪರಿವರ್ತನೆ ಎಂಬ ಸಾಹಿತ್ಯೇತರ ಉದ್ದೇಶವು ತಲೆ ಎತ್ತಿರುವ ಭಾಗಗಳೆಲ್ಲ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕವಾಗಿ ವಿಫಲಗೊಂಡು, ಮತ್ತು ಗೌಣಪಾತ್ರಗಳು ಜೀವಂತವಾಗಿರುವುದು ತಿಳಿಯಿತು. ಸಮಾಜವನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೂಲಕ ತಿದ್ದುವೆನೆಂಬ ಹುಚ್ಚಿನಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ನಾನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡೆ. ನನ್ನ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು ಓದಿ ಯಾರೂ ಬದಲಾಗಲಿಲ್ಲ, ಸಮಾಜ ತನ್ನ ಪಾಡಿಗೆ ತಾನು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ಭ್ರಮನಿರಸನವೂ ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಆಗಿತ್ತು. ಸಮಾಜಪರಿವರ್ತನೆಗೆ ಹತ್ತಾರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾರಣಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಆರ್ಥಿಕ, ರಾಜಕೀಯ, ಔದ್ಯೋಗಿಕ,

ವೈಚಾರಿಕ, ಹೀಗೆ ಹಲವು ಮುಖಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಮನುಷ್ಯ ಮನುಷ್ಯನ ಸಂಭಂಧದ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಈ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನೂ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಯು ಗುರುತಿಸಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಓದುವವರಿಗೆ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಒಂದು ಬಂಧದ ಅರಿವಾಗಬಹುದು. ಅವರ ಸಂವೇದನೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗಬಹುದು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಮಾಜಪರಿವರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯಕೃತಿಗಳ ಪಾತ್ರವು ಕಿಂಚಿತ್ತೂ ಇಲ್ಲವೆನ್ನಲಾಗದಿದ್ದರೂ, ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಹಲವು ಮುಖಗಳ ಬದಲಾವಣೆಗಳೊಡನೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ ಪರಿವರ್ತನೆಯ ಸಾಧನವಾಗಿ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಅತಿಯಾದ ಮಹತ್ವವನ್ನುಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದ ವಿದ್ಯಾವಂತರಿರುವ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯಕೃತಿಗಳನ್ನು ಓದುವವರ ಪ್ರಮಾಣವೆಷ್ಟು? ಹೀಗೆ ಓದುವವರು ಯಾವ ವರ್ಗದವರು, ಯಾವ ಕಸುಬಿನವರು? ಸಾಹಿತ್ಯಕೃತಿಗಳಿಂದ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಪಡೆದು ಈ ಜನರು ಏನಾದರೂ ಕ್ರಾಂತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅಥವಾ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಎಂದು ನಂಬಿ ಸಾಹಿತಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಆತ್ಮತ್ಯಕ್ತಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಹಾಗಾದರೆ ನನ್ನ ಬರವಣಿಗೆಯ ಗುರಿ ಏನು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯಂತೂ ಆಗಾಗ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕೊರೆಯುತ್ತಲೇಯಿತ್ತು.

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ 'ವಂಶವೃಕ್ಷ' ವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದೆ. ಬರೆದ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳುಗಳ ನಂತರ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಯನ್ನು ಓದುವಾಗ ಬೇರೊಂದು ಉತ್ತರವು ಕಾಣಿಸಿತು: ನಂಬಿಕೆ, ಆಚಾರ ವಿಚಾರಗಳ ಒಂದು ಯುಗವು ಕಳೆದು ಮತ್ತೊಂದು ಯುಗವು ಬರುವಾಗಿನ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬದುಕುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ನೋವು, ಘರ್ಷಣೆ ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುವುದೇ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಗುರಿಯಾಗಬೇಕು ಎನ್ನಿಸಿತು.

'ವಂಶವೃಕ್ಷದ ಹಿನ್ನಡಿಯನ್ನು ಬರೆದನಂತರ, 'ವಂಶವೃಕ್ಷದ' ದಿಂದ ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಅನ್ನಿಸಿಕೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿತು. ಈ ದಿಶೆಯ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ 'ಮತದಾನ'ವನ್ನು ಬರೆದೆ. ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರ ಕಾಲದ ಯಾವ ಹೊರೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಸಮಕಾಲಿನ ಜೀವನದ ಒಂದು ಮುಖವನ್ನು ವಾಸ್ತವತೆಯ ಹದದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಯುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಅದು. ಮುಂದೆ ಈ ಹದವೇ 'ಗೃಹಭಂಗ'ವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿತು. 'ಗೃಹಭಂಗ'ವನ್ನು ಬರೆದುಮುಗಿಸಿದ ನಂತರ ನನ್ನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಗೊತ್ತುಗುರಿಗಳು ನನಗೇ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೋಚರಿಸುವುದು; ನೇರವಾಗಿ ಜೀವನವನ್ನು ನೋಡಿ ಅದರ ನಾಡಿಯ ಮಿಡಿತವನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಸುವುದೇ ಬರವಣಿಗೆಯ ಗುರಿಯಾಗಬೇಕು; ಯಾವ ತತ್ತ್ವಾತ್ಮಕ

ಮೊದಲಾದವುಗಳೂ ನೇರವಾಗಿ ಸಾಹಿತ್ಯಕೃತಿಯ ವಸ್ತುವಾಗಬಾರದು ಎಂಬ ಅರಿವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಯಿತು. ಇದನ್ನೇ ಬೇರೆ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಸತ್ಯಾನ್ವೇಷಣೆಯೇ ಬರವಣಿಗೆಯ ಗುರಿಯಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿ ಸ್ಫುಟವಾಯಿತು.

ಸಾಹಿತ್ಯಕೃತಿಗಳ ಮೂಲಕ ನಾನು ಅರಸುವ ಸತ್ಯದ ಸ್ವರೂಪವೆಂದೆಂದು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಇಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಸಾಲದು. ಸತ್ಯದ ಅನ್ವೇಷಣೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಾಧನವಾಗಿ ನನ್ನ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಪುರಾಣಕಲ್ಪನೆ (myth), ಕನಸು, ಹುಚ್ಚು, ಪಾತ್ರಗಳ ಬಾಹ್ಯ ಮತ್ತು ಆಂತರಿಕಕ್ರಿಯೆಗಳು ಮೊದಲಾದ ಹಲವು ಹನ್ನೊಂದು ಪರಿಕರಗಳು ಸಂಕೇತಿಸುವ ಸತ್ಯವು ಯಾವ ರೀತಿಯದು ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಸಹೃದಯತೆಯಿಂದ, ಅಕಲುಷಿತ ಬುದ್ಧಿ ಮನಸ್ಸು ಭಾವನೆಗಳಿಂದ ಅವಲೋಕಿಸುವ ಸಾಹಿತ್ಯಜ್ಞರಿಗೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಣೆ ಅನಾವಶ್ಯಕ. ಲೇಖಕನು ತನ್ನ ಸುತ್ತಮುತ್ತಿನ ಜೀವನ, ಬಡತನ, ಭೇದ, ಶೋಷಣೆ, ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಉಪೇಕ್ಷಿಸಿ ಯಾವುದೇ ಕನಸಿನ ಲೋಕದ ಮೆರುಗುಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ತೊಡಗಬಾರದು ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಬೇಕಾದ ಮಾತು. ಆದರೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುವಾಗ, 'ನಾವು ಹೇಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲೇ ನಾವು ಬಯಸುವ ಧ್ವನಿ ಮೂಡುವಂತೆಯೇ ನಾನು ಬರೆಯಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಪ್ರಗತಿವಿರೋಧಿ, ಬೂರ್ಜ್ವಾ, ಫ್ಯಾಸಿಸ್ಟ್ ಆಗುತ್ತೇನೆ' ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ರಾಜಕೀಯ ಬೈಗುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ದುಂಡಾವರ್ತಿ ಮಾಡುವುದು ಅಜ್ಞಾನದ ಕುರುಹು. ನಾನು ಬಡತನ, ಅಜ್ಞಾನ, ಭೇದ, ಶೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ ಬಲ್ಲೆ. ನನ್ನ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಇವೇ ದಟ್ಟವಾಗಿ ಬಂದಿವೆ.

ಆದರೆ ಇವುಗಳ ಬಗೆಗೆ ಅತಿಭಾವುಕತೆಯಾಗಲಿ, ಪಕ್ಷಪಾತದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಪ್ರೇಮವಾಗಲಿ, ಅವೈಚಾರಿಕ ಉದ್ವೇಗವಾಗಲಿ, ನನಗಿಲ್ಲ. ಇವುಗಳ ಅನುಭವವಿಲ್ಲದೆ ಶ್ರೀಮಂತ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದವನಿಗೆ ಬರೆಯುವ ಅಧಿಕಾರವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಯಾರಾದರೂ ಹೇಳಬಹುದೇ? ಹಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಟಾಲ್‌ಸ್ಟಾಯ್ ಯಂಥವರು ಬರೆಯಲೇ ಕೂಡದಾಗಿತ್ತು. ಇನ್ನು ನನ್ನ ಅನುಭವವಾದ ಬಡತನ, ಅಜ್ಞಾನ, ಭೇದ, ಶೋಷಣೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಕಲೆಯಾಗಿಸುವ ಪರಿಕ್ರಮದಲ್ಲಿ, ಸ್ವರೂಪ ಕೊಟ್ಟು ಅವುಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು ಹುಡುಕುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನನಗಿರಬೇಡವೇ? 'ನಾವು ಹೇಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಥೈಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ನೀನು

ಪ್ರಗತಿಗಾಮಿ, ನಿನ್ನದೇ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋದರೆ ಪ್ರತಿಗಾಮಿ' ಎಂದು ಬೆದರಿಸುವ ದೊಂಬಿ ಮನೋಭಾವದ ಕೂಗಿಗೆ ನಿಜವಾದ ಯಾವ ಲೇಖಕ ತಾನೇ ಬೆಲೆ ಕೊಟ್ಟಾನು? ವಾಸ್ತವಾಂಶವೆಂದರೆ:

ಇತಿಹಾಸದದುದ್ದಕ್ಕೂ ಮಾನವಕುಲದ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿರುವುದು ಸತ್ಯದಿಂದ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಯುಗದಲ್ಲೂ ಜೀವನದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಹುಡುಕಲು ಸಾಹಿತಿ, ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ, ವಿಜ್ಞಾನಿ, ಇತಿಹಾಸಕಾರ ಮೊದಲಾಗಿ ಹಲವರು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಹೊಸ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಪರಿಸರ, ವ್ಯಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಸಮಾಜಗಳನ್ನು ಬದಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಈ ಸತ್ಯದ ಆವಿಷ್ಕಾರರು, ಬಹುವೊಮ್ಮೆ ಇತರರು ಕ್ರಿಯಾಶೀಲರಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಸಮಾಜವು ಪರಿವರ್ತಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಹೀಗೆ, ಜೀವನದ ಅರ್ಥವನ್ನು, ಸತ್ಯವನ್ನು, ಶೋಧಿಸುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಾಹಿತ್ಯಕೃತಿಯೂ ವೈಚಾರಿಕ ಪ್ರಗತಿಗೆ, ಸಂವೇದನೆಯ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಕಾರಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಮಗೆ ಪ್ರಗತಿ ಬೇಕು, ಸತ್ಯ ಬೇಡ ಎನ್ನುವುದು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನ ಗಾದೆಯ ಮಾತಿನಂತೆ ಕುದುರೆಯ ಮುಂಬದಿಗೆ ಗಾಡಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಆನಂತರ ಗಾಡಿ ಚಲಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕುದುರೆಯ ಮೇಲೆ ಕೋಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಆವಿವೇಕಿಯ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತದೆ.

(ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಎಸ್.ಎಲ್. ಭೈರಪ್ಪನವರ -

'ನಾನೇಕೆಬರೆಯುತ್ತನೆ' ಕೃತಿಯಿಂದ ಆಯ್ದುಭಾಗಗಳು)

Best wishes to

**KANNADA BALAGA U.K
And to its members
On the Occasion of
Their 30th Anniversary**

**JAMES & CO
ACCOUNTANCY**

ನಾನೇಕೆ ಬರೆಯುತ್ತೇನೆ

ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಜಿ. ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ

೧೯೪೭-೪೮ನೆಯ ಇಸವಿ. ಆಗ ನಾನು



ತುಮಕೂರಿನ ಇಂಟರ್‌ಮೀಡಿಯೇಟ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ. ನನಗೆ ಆಗ ಹದಿನಾರು-ಹದಿನೇಳು ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸು. ಆ ಹೊತ್ತಿಗಾಗಲೇ ನನ್ನ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದಿನ ಕಥಾ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬಿ.ವೆಂಕಟಾಚಾರ್ಯರು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತಂದ ಬಂಕಿಮ ಚಂದ್ರರ ಕಾದಂಬರಿಗಳು, ಗಳಗನಾಥ, ಅ.ನ.ಕೃ, ಶಿವರಾಮಕಾರಂತ ಇವರ ಬರಹಗಳು, ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಕಾವ್ಯ ಹಾಗೂ ನಾಟಕಗಳು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನೂ, ರುಚಿಯನ್ನೂ, ಆಕರ್ಷಣೆಯನ್ನೂ ಹುಟ್ಟಿಸಿದ್ದವು.

ಅದೊಂದು ದಿನ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯ ಕವಿತೆಯೊಂದರ ಪಾಠ ನಡೆದಿತ್ತು. ಆ ಕವಿತೆಯ ಹೆಸರು 'An Elegy written on a country church yard'. ಅದನ್ನು ಬರೆದವನು ಥಾಮಸ್ ಗ್ರೇ ಎಂಬ ಕವಿ. ಸಾಕಷ್ಟು ಸುದೀರ್ಘವಾದ ಈ ಕವಿತೆಯೊಳಗಿನ ಒಂದು ಪದ್ಯವನ್ನು ಅಂದು ಅಧ್ಯಾಪಕರು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಪದ್ಯ ಹೀಗಿದೆ :

Full many a gem of purest ray serene
The dark unfathom'd caves of the ocean bear
Full many a flower is born to blush unseen
And waste its sweetness of the desert air

ಈ ಪದ್ಯದ ಧಾಟಿ, ಭಾಷೆಯ ಬಿಡುಗಡೆ, ಅರ್ಥದ ಸೊಗಸು, ಅದ್ಭುತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಗಾಢವಾದ ಪರಿಣಾಮವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿತು. ನಿದ್ರೆ-ಎಚ್ಚರಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಕವಿತೆಯ ವಿಷಾದಭಾವ ನನ್ನನ್ನು ಕಾಡಿತು. ಒಂದೆರಡು ದಿನಗಳ ನಂತರ, ರಾತ್ರಿ ನನ್ನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯದ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೂತು ಆ ಪದ್ಯದ ಭಾವವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಸಿ ಒಂದು ಕವಿತೆಯನ್ನು ಬರೆಯಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ.

ಕಡಲಿನ ಕತ್ತಲು ಗವಿಯಲ್ಲಿ
ಅಡಗಿಹವೆಷ್ಟೋ ರತ್ನಗಳು
ಘೋರಾರಣ್ಯದ ತರುಗಳಲಿ
ತುಂಬಿಹವೆಷ್ಟೋ ಕುಸುಮಗಳು

ಎಸೆಯುವ ರನ್ನವ ಧರಿಸುವರಾರು?
ಕಡಲಿನ ಗವಿಯಿಂ ಹೊರತೆಗೆದು?
ಕುಸುಮದ ಕಂಪನು ಸೇವಿಪರಾರು
ತುಂಬಿದ ಕಾನನ ಮಧ್ಯದಲಿ

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಾಭಿಯಲಿ
ಅಡಗಿಹವೆಷ್ಟೋ ರತ್ನಗಳು
ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಕಾನನದಿ
ತುಂಬಿ ಕಬ್ಬಿಗ ಕುಸುಮಗಳು

ಹೀಗೆ ಆ ಕವಿತೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಯಿತು. ಇಡೀ ಕವಿತೆ, ಥಾಮಸ್‌ಗ್ರೇ ತನ್ನ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದ ಶಬ್ದ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬರೆದ ಅನುಕರಣವಾದರೂ, ಅದರ ಭಾಷೆ,

ಬಂಧ ಹಾಗೂ ಕವಿತೆ ಮೂಲಕ್ಕಿಂತ ಬೇರೆಯೇ ಆದ ಅರ್ಥಾಂತರವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡ ಕ್ರಮ ನನ್ನದೇ. ಈ ಕವಿತೆ ಈ ಮೊದಲು ನನ್ನ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಬರೆದ ಕೆಲವು ಹರುಕು-ಮುರುಕು ಕವನಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಅವಕ್ಕಿಂತ ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ಇದೆ ಎಂದು ತೋರಿತು. ಮರುದಿನ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾದ ಶ್ರೀ ಜಿ.ಪಿ. ರಾಜರತ್ನಂ ಅವರಿಗೆ ಈ ಕವಿತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದೆ. ಅದನ್ನೋದಿ ಅವರು 'ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ಕಣಯ್ಯ, ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ಇದೆಯಲ್ಲ ಪದ್ಯ' ಎಂದರು. 'ಇನ್ನೇನೇನು ಬರೆದಿದ್ದೀಯ ತಂದು ತೋರಿಸು' ಎಂದರು. 'ಈ ಪದ್ಯವನ್ನು ಎಲ್ಲಾದರೂ ಪ್ರಕಟಿಸೋಣ, ಕಾಪಿ ಮಾಡಿ ತಂದು ಕೊಡು' ಎಂದರು. ಅವರ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ನನಗೆ ತುಂಬ ಖುಷಿಯಾಯಿತು. 'ಸಾಹಿತ್ಯ ನಿಧಿ' ಎಂದು ಹೆಸರು ಕೊಟ್ಟು, ಆ ಪದ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಿ ಮಾಡಿ ಅವರ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟೆ. ಕೆಲವೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಶ್ರೀ ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ ಅವರು ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಸಂಪಾದಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿದ್ದ 'ಜೀವನ ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚಾಗಿ, ಅದರದೊಂದು ಗೌರವ ಪ್ರತಿ ನನ್ನ ಕೈಸೇರಿತು. ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲಬಾರಿಗೆ ಪ್ರಕಟವಾದ ಈ ನನ್ನ ಕವಿತೆಯನ್ನು ಕಂಡು ನನಗಾದ ಹಿಗ್ಗನ್ನು ವರ್ಣಿಸಲಾರೆ. ರೀಡಿಂಗ್ ರೂಂನಲ್ಲಿದ್ದ ಆ ಪತ್ರಿಕೆಯೊಳಗಿನ ನನ್ನ ಪದ್ಯವನ್ನೋದಿ ನನ್ನ ಸಹಪಾಠಿಗಳನೇಕರು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಟ್ಟರು. 'ಅದು ಹೇಗಯ್ಯ ಬರೆದೆ?' ಎಂದರು. 'ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ' ಎಂದೆ. 'ನಾನೇಕೆ ಬರೆಯುತ್ತೇನೆ' ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಬಹುಶಃ ಇದೇ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವಿರಬಹುದೇನೋ, ಆದರೆ ಇದು ತೃಪ್ತಿಕರವಾದ ಉತ್ತರವಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತು. ಆದರೂ ಒಂದು ಕವಿತೆಯ ಹುಟ್ಟಿನ ಹಿಂದೆ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳೂ, ಪ್ರೇರಣೆಗಳೂ, ಪ್ರಭಾವಗಳೂ ಇರುತ್ತವೆ ಎಂಬುದಂತೂ ನಿಜ. ನಿದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈಗ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ 'ಸಾಹಿತ್ಯನಿಧಿ' ಎಂಬ ಈ ನನ್ನ ಕವಿತೆ ನೇರವಾಗಿ ನನ್ನ ಅನುಭವದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲ. ಅದರೊಳಗಿನ ಅನುಭವ ದ್ರವ್ಯ ಥಾಮಸ್ ಗ್ರೇ ಕವಿಯದು. ಅಲ್ಲದೆ ಅದು ಅನ್ಯಭಾಷಾ ಪರಂಪರೆಯೊಳಗಿನದು. ಆದರೆ ನಾನು ಬರೆದ ಕವಿತೆಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕವಿತೆಯ ಆ ಸೊಗಸೇ ಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರೇರಣೆಯಾಯಿತು. ಈ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ನಾನು ಬರೆದ ಕವಿತೆ ಅದರ ಅನುಕರಣದಂತೆ ತೋರಿದರೂ, ಅದು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ನನ್ನ ಭಾಷೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡ ಅರ್ಥಾಂತರ ನನ್ನದೇ. ಅಂದರೆ, ಒಂದು ಭಾಷೆ ಹಾಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯದ ರುಚಿ ಹಾಗೂ ಪರಿಚಯದ ಪೂರ್ವಸಿದ್ಧತೆಯಿದ್ದ ನನ್ನಲ್ಲಿ, ಬೇರೊಂದು ಭಾಷಾ ಸಾಹಿತ್ಯದೊಳಗಿನ ಕವಿತೆಯ ಪ್ರೇರಣೆ, ನಾನೂ ಒಂದು ಕವಿತೆಯನ್ನು ಬರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಿತು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ ಕವಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನನಗೆ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿತು. ಆ ಕವಿತೆಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ, ನಾನು ಇಷ್ಟು ದೂರ ಮುಂದುವರಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ತಿಳಿವಳಿಕೆ. ಈ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳ ಮೂಲಕ 'ನಾನೇಕೆ ಬರೆಯುತ್ತೇನೆ' ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ತರ್ಕಬದ್ಧವಾದ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡಂತಾಯಿತು.

ಈಗ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದು, ನಲವತ್ತರ ದಶಕದ ನನ್ನ ಕವಿತೆಯ ಮೊದಲ ದಿನಗಳ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು, ಐವತ್ತರ ದಶಕದ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭ, ಬಹುಶಃ ೧೯೫೨ರ ಕಾಲ ಎಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ನಾನು ಯುವರಾಜಾ ಕಾಲೇಜಿನ ಅಧ್ಯಾಪಕ. ಆ ವೇಳೆಗೆ ನನ್ನ ಮೊದಲ

ಕವನ ಸಂಗ್ರಹ 'ಸಾಮಗಾನ' ಪ್ರಕಟವಾಗಿತ್ತು. ಮೈಸೂರಿನ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಪುರದ ಬಾಡಿಗೆ ಮನೆಯ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಹಿತ್ತಲಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಏಳುಸುತ್ತಿನ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಹೂವಿನ ಗಿಡವಿತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ದುಂಡಗೆ ದಪ್ಪಗೆ ಬೆಳ್ಳಗೆ ದಳ ತೆರೆದು ಅರಳಿದ ಒಂದೇ ಒಂದು ಹೂವು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಆ ಹೂವಿನ ಸೊಗಸು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತಂಗಿತು. ನಾನು-ಹೋದಲ್ಲಿ, ಬಂದಲ್ಲಿ ಆ ಹೂವಿನ ಸೊಗಸು ಹಾಗೂ ಕಂಪು ನನ್ನನ್ನು ಕಾಡಿತು, ಕಡೆಗೊಂದು ದಿನ -

'ನೋಡು ಇದೋ ಇಲ್ಲರಳಿ ನಗುತಿದೆ
ಏಳುಸುತ್ತಿನ ಮಲ್ಲಿಗೆ
ಇಷ್ಟು ಹಚ್ಚನೆ ಹಸುರಗಿಡದಿಂ -
ದೆಂತು ಮೂಡಿತೋ ಬೆಳ್ಳಗೆ!'

ಎಂದು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಕವಿತೆಯೊಂದು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿತು. ಬರೆದಾದ ಮೇಲೆ ಏನೋ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಬಿಡುಗಡೆಯ ನಲವು ಹಾಗೂ ವಿಸ್ಮಯ ನನ್ನ ಪಾಲಿಗೆ ಉಳಿಯಿತು. ಇದೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಕಾಲೇಜಿನಿಂದ ಮನೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದೆ. ನನ್ನ ಮುಂದೆ ನೀಳಜಡೆಯ ಹುಡುಗಿಯೊಬ್ಬಳು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವಳ ಬೆನ್ನ ಹಿಂದೆ ಅತ್ತ ಇತ್ತ ಹೊಯ್ದಾಡುವ ಉದ್ದನೆಯ ಹಾಗೂ ಕಪ್ಪಿನ ಜಡೆ ನನ್ನನ್ನು ಗಾಢವಾಗಿ ಆಕರ್ಷಿಸಿತು. ಆಕೆ ರಸ್ತೆಯ ಮುಂದಿನ ತಿರುವಿನಲ್ಲಿ ಹಾದು ಕಾಣೆಯಾದಳು. ನಾನು ಮನೆ ತಲುಪುವುದರ ಒಳಗೆ 'ಲಲನೆಯರ ಬೆನ್ನಿನೆಡೆ, ಹಾವಿನೊಳು ಜೋಲ್ವ ಜಡೆ' ಎಂಬ ಎರಡು ಸಾಲುಗಳು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ರೂಪುಗೊಂಡವು. ಮನೆ ತಲುಪಿ, ಕಾಫಿ ಕುಡಿದು, ನನ್ನ ಕೋಣೆಗೆ ಹೋಗಿ ಬಾಗಿಲು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬರೆಯಲು ಶುರುಮಾಡಿದೆ. 'ಜಡೆ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಈಗ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ಇಡೀ ಕವಿತೆ ಲಿಖಿತ ರೂಪವನ್ನು ತಾಳಿತು. ಕವಿತೆಯ ಮೊದಲು ಸಾಲುಗಳೆ, ಇಡೀ ಕವಿತೆಯ ರೂಪವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತವೆ ಎಂಬ ರಹಸ್ಯವೂ, ಮತ್ತು ಕವಿತೆಯೊಂದು ತತ್ತ್ವಕ್ಕನು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯೆಂಬಂತೆ ಮೇಲುನೋಟಕ್ಕೆ ತೋರಿದರೂ, ಅದು ಆ ಕ್ಷಣದ್ದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಎಂದೆಂದೋ ಪಟ್ಟ ಅನುಭವಗಳೆಲ್ಲ ಸ್ಮೃತಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಒತ್ತಡದಂತೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತವೆ ಎಂಬ ಸಂಗತಿಯೂ ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಂತಾಯಿತು. ಮತ್ತೊಂದು ದಿನ, ಒಂದು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಚೆಲುವೆಯಾಗಿದ್ದು, ತಾರುಣ್ಯವನ್ನು ದಾಟಿದ ಹೆಣ್ಣೊಬ್ಬಳು, ತಾನು ತನ್ನ ವಯಸ್ಸಿಗಿಂತ ಚಿಕ್ಕವಳಾಗಿ ಕಾಣಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಅತಿಯಾದ ಪ್ರಸಾಧನಗಳನ್ನು ಕಂಡು, ನನಗೆ, ಈ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಕಾಲವನ್ನು ಕುರಿತ ಭಯ, ಹಾಗೂ ಕಾಲದ ಉಪಹತಿಯಿಂದ ಆತನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಡೆಸುವ ವ್ಯರ್ಥ ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ಹಿಂದಿರುವ ವಿಷಾದ - ಒಂದು ಚಿಂತನೆಯಾಗಿ ಮನಸ್ಸನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಂಡಿತು. ಈ ಕುರಿತು ನಾನು ಬರೆದ 'ಭಗ್ನ ಚೆಲುವೆ' ಎಂಬ ಕವಿತೆಯ ಮುಕ್ತಾಯದ ಪಂಕ್ತಿಗಳು ಹೀಗಿವೆ -

'ಓ ಭಗ್ನ ಚೆಲುವೆ ನಿನ್ನನು ಕಂಡು ಮರುಗಿ ನಿಲುವೆ
ಯುಗ ಯುಗದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ನಾಗರಿಕತೆಯ
ಪುನರುಜ್ಜೀವನದ ವ್ಯಥೆಯ ಕಥೆಯನು ನೆನೆದು
ನಿಡುಸುಯ್ಯುವೆ.'

ಈ ಕವಿತೆಯ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ 'ಕಾಲ' ಮತ್ತು 'ಮನುಷ್ಯ' ಇವರ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕುರಿತ ಚಿಂತನೆ, ಮುಂದೆ ನಾನು ಬರೆದ 'ಗಡಿಯಾರದಡಿಯಲ್ಲಿ,' 'ಮುಬ್ಬಿನಿಂದ ಮುಬ್ಬಿಗೆ' ಎಂಬ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯ ಕವಿತೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರೇರಣೆಯಾಯಿತು. ಈ ಕಾಲದ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ 'ಕಾಲ ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯ' ಇನ್ನೂ ಹಲವು ಕವಿಗಳ ವಸ್ತುವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಣೆಗೊಂಡಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಮ್ಮ ಓದುಗರು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆರುವತ್ತರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ನಾನು ಬರೆದ 'ಕನಸಿನಿಂದ ನನಸಿಗೆ' ಎಂಬ ಕವಿತೆಯೊಂದು, ಕವಿಯಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುವ ವಿಸ್ಮಯವನ್ನು ಕುರಿತದ್ದು. ಇದನ್ನು ನಾನು ಬರೆದ ರೀತಿಯೆ ವಿಲಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ. ೧೯೫೫ನೆಯ ಇಸವಿ ಮೇ ತಿಂಗಳ ರಾತ್ರಿ ನಾನು ಚಿತ್ರದುರ್ಗದಲ್ಲಿ ಬಂಧುಗಳೊಬ್ಬರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದಾಗ ನಾನೊಂದು ಪದ್ಯವನ್ನು ಬರೆದಂತೆ ಕನಸು ಕಂಡೆ. ಅದರೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎದ್ದು, ಆ ಕವಿತೆಯನ್ನು ಬರೆಹದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಾಗ, ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಆ ಕಂಡ ಇಡೀ ಕವಿತೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು, ಆ ಕವಿತೆಯ ಮೊದಲ ಪಂಕ್ತಿಯೊಂದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬರೆದಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. 'ಚಂದ್ರ ಜೇಡ ಬಲೆ ನೇಯುತ್ತಿತ್ತು ಬೆಳುದಿಂಗಳ ನೂಲಿನಲಿ' ಎಂಬ ಆ ಒಂದು ಪಂಕ್ತಿಯನ್ನೇ ಸಣ್ಣ ಡೈರಿಯಲ್ಲಿ ಗುರುತು ಹಾಕಿಕೊಂಡೆ. ಮುಂದೆ ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರೂ, ಈ ಪಂಕ್ತಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ಕಂಡ ಉಳಿದ ಪಂಕ್ತಿಗಳು ನೆನಪಿಗೇ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳೇ ಉರುಳಿದವು. ೧೯೬೧ನೇ ಮೇ ತಿಂಗಳು ಒಂದು ದಿನ, ನನ್ನ ಹಳೆಯ ಪುಸ್ತಕಗಳ ನಡುವೆ ಏನನ್ನೂ ಹುಡುಕುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನ ಡೈರಿ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ 'ಚಂದ್ರ ಜೇಡ ಬಲೆ ನೇಯುತ್ತಿತ್ತು ಬೆಳುದಿಂಗಳ ನೂಲಿನಲಿ' ಎಂಬ ಪಂಕ್ತಿ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದಿತು. ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ರಾತ್ರಿ, ಈ ಪಂಕ್ತಿಯ ಸಮೇತ ಇಡೀ ಕವಿತೆಯೊಂದು ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಿತ್ತು ಎಂಬ ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಕೂತೆ. ಅದೇನು ಮೋಡಿಯೋ, ಹಠಾತ್ತನೆ, ಕೇವಲ ಒಂದರ್ಧ ಘಂಟೆಯೊಳಗಾಗಿ, ಈ ಕವಿತೆಯ ಮೊದಲ ಪಂಕ್ತಿ ತನ್ನ ಇತರ ಚರಣಗಳನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪೂರ್ವರೂಪವನ್ನು ತಾಳಿತು.

ಇದುವರೆಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ ಈ ಕೆಲವು ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ, ಕವಿತೆ ಎನ್ನುವುದು ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಅನ್ಯಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ, ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಲೋಕ ಘಟನೆಗಳಿಗೆ ತೋರುವ ತತ್ತ್ವಕ್ಕನು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳಿಂದ, ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಗಾಢವಾದ ಚಿಂತನೆಯಿಂದ, ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಬಹುಕಾಲದ ಪರಿಭಾವನೆಯಿಂದ, ಕೆಲವು ವೇಳೆ ನಮ್ಮ ಎಚ್ಚರದಾಚೆಯ ನಿಗೂಢ ನೆಲೆಗಳಿಂದ ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ ಒಂದು ವಿಸ್ಮಯವಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾನೇಕೆ ಬರೆಯುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನಾಗಲೀ, ನಾನು ಹೇಗೆ ಬರೆಯುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನಾಗಲೀ ಖಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ನಿಜ: ಅದು ಹೇಗೋ ನನ್ನ ಅನುಭವಗಳನ್ನು, ಭಾವನೆಗಳನ್ನು, ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಕವಿತೆಯ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೊಂದು ನನಗೆ ದತ್ತವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ನನ್ನದೇ ಆದ ಅನುಭವ ವಿಶೇಷವನ್ನು ನನ್ನ ಸುತ್ತಣ ಸಮಾಜದೊಂದಿಗೆ ನಾನು

ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ನನ್ನ ಅನುಭವದೊಂದಿಗೆ ಇತರರೂ ಪಾಲುಗೊಳ್ಳುವಂತಾಗುವುದು ನನಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಿಯವಾದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಕಾವ್ಯ ಮೂಲತಃ ಒಂದು ಸಂವಾದ. ಮೊದಲು ಜಗತ್ತಿನೊಂದಿಗೆ; ಅನಂತರ ಸಹೃದಯರೊಂದಿಗೆ, 'ನಾನೇಕೆ ಬರೆಯುತ್ತೇನೆ' ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ನೀಡಿದ ಈ ವಿವರಣೆ ಬಹುಶಃ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಂಜಸವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ.

'ನಾನೇಕೆ ಬರೆಯುತ್ತೇನೆ, ಎಂಬುದನ್ನೇ ಕುರಿತ ಕವಿತೆಯೊಂದು ನನಗೆ ನಾನೇ ಹುಡುಕಿಕೊಂಡ ಉತ್ತರವಾಗಿದೆ. ಆ ಕವಿತೆ ಹೀಗಿದೆ:

ನಾನು ಬರೆಯುತ್ತೇನೆ
ಸುಮ್ಮನೆ ಇರಲಾರದ್ದಕ್ಕೆ
ನನ್ನ ವೇದನೆ ಸಂವೇದನೆಗಳನ್ನು
ಕ್ರಿಯೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು
ದಾಖಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ

ನಿಂತ ನೀರಾಗದೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ
ಹರಿಯುವುದಕ್ಕೆ
ಎಲ್ಲದರ ಜತೆ ಬೆರೆಯುವುದಕ್ಕೆ.

ನಾನು ಬರೆಯುತ್ತೇನೆ
ನನ್ನನ್ನು ನಾನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ
ಮತ್ತೆ ಕಾಣಿಸುವುದಕ್ಕೆ
ನಿಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಸಂವಾದಿಸುವುದಕ್ಕೆ.

ನಾನು ಬರೆಯುತ್ತೇನೆ
ಖುಷಿಗೆ, ನೋವಿಗೆ,
ರೊಚ್ಚಿಗೆ ಮತ್ತು ಹುಚ್ಚಿಗೆ
ಅಥವಾ ನಂದಿಸಲಾರದ ಕಿಚ್ಚಿಗೆ.

(ಜಿ.ಎಸ್.ಎಸ್ ಅವರ ಚದುರಿದ ಚಿಂತನಗಳು ಕೃತಿಯಿಂದ
ಆಯ್ದ ಲೇಖನ)

ಎದೆ ತುಂಬಿ ಹಾಡಿದೆನು

ಕೃತಿ: ಜಿ ಎಸ್ ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ

ಎದೆ ತುಂಬಿ ಹಾಡಿದೆನು ಅಂದು ನಾನು
ಮನವಿಟ್ಟು ಕೇಳಿದಿರಿ ಅಲ್ಲಿ ನೀವು

ಇಂದು ನಾ ಹಾಡಿದರು ಅಂದಿನಂತೆಯೆ ಕುಳಿತು
ಕೇಳಿದಿರಿ ಸಾಕೆನಗೆ ಅದುವೆ ಬಹುಮಾನ
ಹಾಡು ಹಕ್ಕಿಗೆ ಬೇಕೆ ಬಿರುದು ಸನ್ನಾನ

ಎಲ್ಲ ಕೇಳಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಹಾಡುವುದಿಲ್ಲ
ಹಾಡುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯ ಕರ್ಮ ನನಗೆ

ಕೇಳುವವರಿಗಿಂತ ನಾ ಬಲ್ಲೆ ಅದರಿಂದ
ಹಾಡುವೆನು ಮೈದುಂಬಿ ಎಂದಿನಂತೆ
ಯಾರು ಕಿವಿಮುಚ್ಚಿದರು ನನಗಿಲ್ಲ ಚಿಂತೆ.

ಲಂಡನ್ ದಿನಚರಿ

ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಜಿ. ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ

ಲಂಡನ್ ನಗರದ ಪಾತಾಳ ಪ್ರಪಂಚದಾ-
ಳಗಳಲ್ಲಿ ಮಿಂಚಿನ ವೇಗದ ಘಟನಾಪರ್ವಗಳಂತೆ
ಸದಾ ಸಂಚರಿಸುವ ಟ್ಯೂಬುಗಳ ಹೊಟ್ಟೆಯ
ಹೊಕ್ಕು, ಎಸ್ಕಲೇಟರಿನ ಗರುಡರೈಯನ್ನೇರಿ,
ಬಿಲದ ಬಾಗಿಲ ತೂರಿ, ನಾಗರಿಕ ಜೀವನದ
ನಿಷ್ಕರುಣಚಕ್ರಗತಿಗಳ ನಡುವೆ ಹೈಡ್ರಾಪಾರ್ಕ್
ಜೇಮ್ಸ್‌ಪಾರ್ಕ್‌ಗಳ ಅಲೆಮಾರಿಗಳ ಹಸುರ್ದಾಣ-
ಗಳ ದಾರಿಯ ಹುಡುಕಿ, ಹಾಯಾಗಿ ಕನಸು
ಕಾಣುತ್ತೇನೆ.
ಸ್ಯಾಂಡ್‌ವಿಚ್ ತಿಂದು, ಮ್ಯೂಸಿಯಮ್‌ಗಳ
ಚಕ್ರವ್ಯೂಹದೊಳನುಗ್ಗಿ, ಪ್ರಾಚೀನ ಸ್ಫುಟಿಗಳ ಮಧ್ಯೆ
ಭ್ರಮಿಸಿ

ಹೊರಬಂದು ಟ್ರಫಾಲ್ಗರ್ ಸ್ಕ್ವೇರಿನಲ್ಲಿ ಸಹ-
ಸ್ವಾರು ಪಾರಿವಾಳಗಳ ಜತೆಗೆ ರೆಕ್ಕೆ
ಬಿಚ್ಚುತ್ತೇನೆ. ಥೇಮ್ಸ್ ನದಿಯ ಜಲವಿಸ್ತಾರ-
ದಲ್ಲಿ ಗಂಗೆಯ ನೆನಪು, ಪುಟ್ಟನೌಕೆ-

ಯನ್ನೇರಿ ವಿಹಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆಕ್ಸ್‌ಫರ್ಡ್
ಸ್ಟ್ರೀಟಿನಂಗಡಿಯ ಸಾಲುಗಳ ಝಗಮಗದ
ನಡುವೆ ಗಮಾರನಂತೆ ತೊಳಲುತ್ತೇನೆ. ಬಕಿಂಗ್
ಹ್ಯಾಂ ಪ್ಯಾಲೇಸಿನೆದುರು ನಿಶ್ಚಲವಾದ

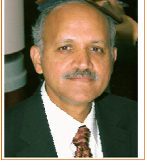
ಶಿಲಾ ಪ್ರತಿಮೆಗಳಾಗಿ ನಿಂತ ಕಾವಲಿನವರ
ಮೌನಕ್ಕೆ ಬೆರಗಾಗುತ್ತ, ಲಂಡನ್ ಟವರಿ
ನಿತಿಹಾಸಗಳ ಕತ್ತಲಿನಲ್ಲಿ ನಿಡುಸುಯ್ಯುತ್ತ,
ದೇಶದೇಶಗಳ ಲೂಟಿಯ ಮಾಡಿ ಹೇರಿ

ತಂದೈಶ್ಚರ್ಯಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನಾಲಯವನ್ನು
ಕನಿಕರ-ತಿರಸ್ಕಾರಗಳಿಂದ ನೋಡುತ್ತ
ಸಾಕ್ಷೀಭೂತವಾಗಿ ನಿಂತಿರುವ ಬಿಗ್‌ಬೆನ್
ಗಡಿಯಾರ ಸ್ತಂಭಕ್ಕೆ ಕೈ ಮುಗಿಯುತ್ತ

ವೆಸ್ಟ್‌ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಅಬೆಯ ಸ್ಮಶಾನ ವೈಭವದ
ಮಧ್ಯೆ ದಿಗ್‌ಭ್ರಮೆಗೊಂಡು ನಿಲ್ಲುತ್ತೇನೆ.
ಕಿರೀಟಗಳು, ಖಡ್ಗಗಳು, ಲೇಖನಿಗಳು,
ತುತೂರಿಗಳು ಮಣ್ಣಾಗಿ ಮಲಗಿದ ಪರಿಗೆ
ಮಣಿಯುತ್ತೇನೆ.

ಹೊರನಾಡ ಮತ್ತು ಒಳನಾಡ ಕನ್ನಡಿಗರ ಸಂಬಂಧ; ನಾವು ನೀವು ನಮ್ಮ ವರಾಗುವುದು ಹೇಗೆ?

ಡಾ. ಜಿ.ಎಸ್. ಶಿವಪ್ರಸಾದ್



ನಮಗೆ ಹೊಸಪರಿಚಯ ಒದಗಿ ಬಂದಾಗ ಹಾಗೂ social networking ಅವಕಾಶದಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಗೆಳೆತನ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಆಲೋಚನೆಗೆ ಬರುವ ವಿಚಾರವೆಂದರೆ 'after all It's a small world'. ಈ computer ಯುಗಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತು ಬಹಳ ಸತ್ಯ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಇರಲಿ ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಸಂಪರ್ಕಿಸಬಹುದು. ಕುವೆಂಪುರವರು 'ಎಲ್ಲಾದರೂ ಇರು ಎಂತಾದರೂ ಇರು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ನೀ ಕನ್ನಡವಾಗಿರು' ಎಂದು ಕರೆಕೊಟ್ಟಾಗ mobile phone ಅಥವಾ computer ಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲ! ಆದರೆ ಈಗ ನಾವು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಅಂದಿನ ಪ್ರಜಾವಣಿ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಓದಬಹುದು, ದಾಖಲಿಸಿದ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಟಿವಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು ಮತ್ತು ನಾವಿರುವ ಹೊರನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಂಘಗಳ ಸಂಪರ್ಕ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಿದ್ದರೂ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡತನವನ್ನು ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಿಂದಿಗಿಂತ ಇಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಗಿ ಲಭ್ಯವಾಗುವ ಅವಕಾಶಗಳು ನಮಗಿವೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಕನ್ನಡಿಗರ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧ ಮುಂದೆ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಈ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹುಡುಕಲು ಹೊರಟಾಗ ನನಗೆ ಥಟ್ಟನೆಹೊಳೆದ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಂದರೆ; ಒಳನಾಡ ಕನ್ನಡಿಗರನ್ನು ಬಿಡಿ, ಹೊರನಾಡ ಕನ್ನಡಿಗರಾದ ನಾವು ಒಂದಾಗುವುದು ಹೇಗೆ? ಭೋಗೋಳಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ದೇಶವಾಗಿರುವ ಯು.ಕೆ. ಯಲ್ಲಿ ಅಮೇರಿಕಾಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಕನ್ನಡಿಗರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ. ನನ್ನ ಅಂದಾಜಿಮೇರೆಗೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕನ್ನಡಿಗರು ಇಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿ ದ್ದರೂ ಅವರು ಕನ್ನಡಬಳಗದ ಸಂಪರ್ಕ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಬಹಳಕಾಲದಿಂದ ಇಲ್ಲಿ

ವಾಸವಾಗಿ ಪೌರತ್ವವನ್ನು ಪಡೆದು ತಮ್ಮನ್ನು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳುಗಳನ್ನು ಅಂಗಮಯವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿಕೊಂಡು ಕನ್ನಡಬಳಗದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿರಾಸಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರಗೆ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿರುವುದು ವಿಷಾದದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡಿಗರು ಬಹಳ ಸಹನಾಶೀಲರಾಗಿದ್ದರೂ ಅವರಿಗಿರುವ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಅಭಿಮಾನದ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಸಂದೇಹವಿದೆ.

ಇಲ್ಲಿನ ತಮಿಳು ಹಾಗೂ ತೆಲುಗು ಸಂಘಟನೆಗಳು ನಮಗಿಂತ ಪ್ರಬಲವಾಗಿವೆ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ವಲಸೆ ಬಂದಿರುವ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕನ್ನಡಿಗರು ಬಹುಪಾಲು ಸಾಫ್ಟ್ ವೆರ್ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳು ನಮ್ಮ ಬಳಗವನ್ನು ಸೇರದೆ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಒಂದು ಕನ್ನಡ ಸಂಘವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ಸಂಗತಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳಿರಬಹುದು ಅದು ಏನೆ ಇರಲಿ ನಮ್ಮ ಬಳಗದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಮ್ಮತದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಒಗಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲ ಕೂಡಿಕೊಂಡರೆ ನಮ್ಮ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಸಂಮೇಳಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗುಣಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೊಗಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸಬಹುದು. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಬಳಗದ ಸದಸ್ಯತ್ವವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಒಂದು ಸಂಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ideological differences ಇರುವುದು ಸಹಜ. ನಾವು ಪರಸ್ಪರ ನಂಬಿಕೆ ಹಾಗೂ ಗೌರವಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಒಂದು ಜಾತ್ಯಾತೀತ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಂತ್ಯಾತೀತ ಕನ್ನಡಿಗರಾಗುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕು.

ನಮ್ಮ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಹೆಸರಾಂತ ಲೇಖಕರುಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಕಲಾವಿದರನ್ನು ಸಮಾರಂಭದ ಅತಿಥಿಗಳಾಗಿ ಆಹ್ವಾನಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇವರ ಪ್ರಯಾಣದ ಹಾಗೂ ತಂಗುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಬಳಗವು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ನಮ್ಮ ಬಳಗದ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದಾಗ ಹಲವಾರು ಆರ್ಥಿಕ ಒತ್ತಾಯಗಳಿಂದಾಗಿ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ನಮ್ಮ ನೆಚ್ಚಿನ ಅತಿಥಿಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಈಡೇರದೆ, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿನ ಉಧ್ನಾಹ ಕುಗ್ಗಿ ನಿರಾಸೆ ಆವರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅದನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಕ್ರಮಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನಮಗೆ ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಮಾಡಬಹುದು.

ನಾ ಕಂಡಂತೆ ನಮ್ಮ ಸಮಾರಂಭಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯಗಳಾಗದೆ ಎರಡು ದಿನಗಳ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಮನೋರಂಜನೆಗೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ನೀಡಿ ಆ ನೆಪದಲ್ಲಿ ಬಾಲಿವುಡ್ ಹಾಡುಗಳಿಗೆ ಕುಣಿಯುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ. ನಮಗೆ ಮನೋರಂಜನೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ ಆದರೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಇರಬೇಕು ಮತ್ತು ಒಂದು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳಿರಬೇಕು. ಹೊರನಾಡ ಅತಿಥಿಗಳನ್ನು ಇಷ್ಟು ದೂರ ಕರೆಸಿ ಅವರಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾಗಿರುವ ಸಮಯವನ್ನ ಒದಗಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಜವಬ್ದಾರಿ. ಒಳನಾಡ ಕನ್ನಡಿಗರು, ಹೊರನಾಡ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಎಷ್ಟೇ ಚಿಕ್ಕದಿದ್ದರೂ ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ಸ್ಥಾನಮಾನ, publicity, press coverage ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಬಳಗದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳನ್ನ ಸಂಪರ್ಕಿಸಲು, ಭೆಟಿಯಾಗಲು ಅಡಚಣೆ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಬೇಕು. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರನಾಡ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಆಹ್ವಾನ ಮತ್ತು ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಯು.ಕೆ. ಅಮೇರಿಕ, ಸಿಂಗಾಪುರ ಹೀಗೆ ರೂಪುಗೊಂಡಿರುವ ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹಲವು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆ ಹೊರನಾಡ ಕನ್ನಡಿಗರ ವಿಶ್ವಸಮಾವೇಶವನ್ನ ಅಚರಿಸಬಹುದು. ಹೊರನಾಡ ಕನ್ನಡಿಗರು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿನ ಆಗುಹೊಗುಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ, ಅರಿವು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬೇಕು. ನಾವು ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಲಮಾನದ ಒಳಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಇತರರೊಡನೆ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವ್ಯವಹರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನನ್ನ ಸನ್ನಿಹಿತರಾದ ಡಾ.ಕಾವಳಿಯವರು ಇದೇ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಲೇಖನದ ಬೇರೊಂದು ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಯು.ಕೆ.ಕನ್ನಡಬಳಗವು ತನ್ನ ೩೦ನೆ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವದ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯವರು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಮೇಲಿನ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಈ ಲೇಖನ ಬರೆಯುವ ವೇಳೆಗೆ ಮನೆಯ ಹೊರಗೆ ಚೈತ್ರಮಾಸದಲ್ಲಿ ಮೂಡುತ್ತಿರುವ ಚಿಗುರಿನಂತೆ ಹೊರನಾಡ ಮತ್ತು ಒಳನಾಡ ಕನ್ನಡಿಗರ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧ ಸಂವೃದ್ಧಿಯಾಗಲಿ ಎಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ.

— ಡಾ. ಜಿ.ಎಸ್. ಶಿವಪ್ರಸಾದ್

ನಾಕು ದಿನದ ಬಾಳಿಗೆ

ಹೆಚ್. ಎಸ್. ವೆಂಕಟೇಶ್‌ಮೂರ್ತಿ

ನಾಕು ದಿನದ ಬಾಳಿಗೆ

ಇರಲಿ ಹಾಲು ಹೋಳಿಗೆ |

ಕೆಡಿಸಬಹುದೆ ಬಾಳ ಹದವ

ಹುಳಿಯ ಹಿಂಡಿ ಹಾಲಿಗೆ ||

ನಗುತ ಹುಟ್ಟಿ ನಗುತ ಮುಗಿವ

ನಗುವ ಹೂವೆ ಮಾದರಿ |

ಮಣ್ಣ ತಿಂದು ಹಣ್ಣ ಕೊಡುವ

ಮರದ ಹಾದಿ ಹಿಡಿಯಿರಿ ||

ಬತ್ತಿಯಿರಿದು ಬೆಳಕ ಬೀರಿ

ಇರುಳ ಭಯವ ಬಿಡಿಸಿದೆ |

ಒಂದು ತುತ್ತು ಅನ್ನ ತಿನದೆ

ಸೌಟು ಊಟ ಬಡಿಸಿದೆ ||

ಹಸಿದ ತುಟಿಗೆ ತಾಯಿಯೊಲವು

ಕ್ಷೀರಧಾರೆ ಹರಿಸಿದೆ |

ಮುಖಕ್ಕೆ ಸೆರಗ ಮರೆಯಮಾಡಿ

ನೀರುಗಣ್ಣ ಒರೆಸಿದೆ ||

ಹಸಿ ಗೊಜ್ಜು

ಮೆಂಥ್ಯದ ಹಿಟ್ಟು

ಹುಣಿಸೆ ರಸ (ನೀರಿನಲ್ಲಿ)

ಸಾರಿನ ಪುಡಿ, ಉಪ್ಪು

ಸಣ್ಣಗೆ ಹೆಚ್ಚಿದ ಸೌತೇಕಾಯಿ

ಕರಿಬೇವು, ಇಂಗು.

ಎಲ್ಲವನ್ನು ಬೆರೆಸಿ .

ಸಾಸಿವೆ ಜೀರಿಗೆ ಒಗ್ಗರಣೆ ಹಾಕಿ.

-----ಸೀತಾ ರಾಮಮೂರ್ತಿ

ಭಾಷೆಯ ಅವನತಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅವನತಿ !

—ಡಾ. ಉಮಾ ವೆಂಕಟೇಶ್



"ಜನನಿ ಜನ್ಮಭೂಮಿಶ್ಚ ಸ್ವರ್ಗಾದಪಿ
ಗರೀಯಸೀ"

ತಾಯಿ ಮತ್ತು ಜನ್ಮಭೂಮಿ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲು ಎಂಬ ಮಾತು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಮನ-ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತವಾಗಿರುವ ನಾಣ್ಣುಡಿ. ಇದೇ ಜನನಿ ಮತ್ತು ಜನ್ಮಭೂಮಿಯ ಮಹತ್ವ, ಆಕೆಯ ನಡೆ-ನುಡಿ, ಆಚಾರ-ವಿಚಾರ, ರೀತಿ-ರಿವಾಜು, ಸಂಪ್ರದಾಯ-ಪರಂಪರೆ ಹಾಗೂ ಜ್ಞಾನಕೋಶಗಳ ಭಂಡಾರ ಜನನಿಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಸತ್ಯವಾದ ಮಾತು. ಆದರೆ ಆ ಮಾತೃಭಾಷೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಬೆಳೆಸಿ, ಮುಂದಿನ ಸಂತತಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನೇ ರವಾನಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೂ ಅಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯ.

ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮಾನವ ಜೀವನದ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಅಂಗಗಳು. ಮಾನವ ಸಮಾಜ ಇಂದು ತನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಮತ್ತು ಉನ್ನತ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಈ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಸಾಧಿಸಿರುವುದು ಹಾಗೂ ಇತರ ಪ್ರಾಣಿವರ್ಗಗಳಿಗಿಂತ ಉನ್ನತ ಪೀಠವನ್ನಲಂಕರಿಸಿರುವುದು ತನ್ನ ಭಾಷಾಪ್ರಾವೀಣ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಪರ್ಕ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಸಹಕಾರದಿಂದ. ಭಾಷೆಯಿಲ್ಲದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ ಕವನದಂತೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವೆರಡು ಒಂದೇ ನಾಣ್ಯದ ಎರಡು ಮುಖಗಳು. ಯಾವುದೇ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಮಹತ್ವ ಕೇವಲ ಭಾಷೆಯೊಂದರ ಮೂಲಕ ಜನಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಪರಿಚಿತವಾಗಲು ಸಾಧ್ಯ. ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆಗಳು, ವಿವಿಧ ಪರಂಪರೆಗಳು, ಸಾಧನೆಗಳು ಎಲ್ಲವೂ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಡುವುದು ಆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಆಧಾರದಿಂದ. ಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗ. ಆಧುನಿಕ ಪ್ರಪಂಚದ ವಹಿವಾಟುಗಳೆಲ್ಲಾ ಭಾಷೆಗಳ ಆಧಾರದಿಂದಲೇ ಜನಜನಿತವಾಗಿವೆ. ಈ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿನ ವಿವಿಧ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಜನಜೀವನ, ವಿವಿಧ ಪರಂಪರೆ, ಸಮಾಜದ ರೂಢಿ ಮತ್ತು ನಿಯಮಗಳು ಒಬ್ಬರಿಂದ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಪರಿಚಿತವಾಗಿರುವುದು ಭಾಷೆಗಳ ಮಾಧ್ಯಮದಿಂದಲೇ. ಭಾಷೆಯ ಮತ್ತೊಂದು ಮುಖವೇ ಪ್ರಸಾರ ಮಾಧ್ಯಮ. ಈ ಪ್ರಸಾರ ಮಾಧ್ಯಮವೇ ಈ ಪ್ರಪಂಚದ ಅಸಲಿ ಬಂಡವಾಳ. ಮಾನವ ಈ

ಭೂಮಿಯ ಇತರ ಜೀವಿಗಳಿಗಿಂತ ಅನೇಕ ಪಟ್ಟು ತನ್ನ ಜೀವನವನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಿ, ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿರುವುದು ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಂಪರ್ಕ ಮಾಧ್ಯಮದ ಬಲದಿಂದ.

ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ತಮ್ಮ ಕಾಲದ ನಡೆ-ನುಡಿ, ಸಂಪ್ರದಾಯ ಮತ್ತು ಜೀವನಶೈಲಿಗಳನ್ನು ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಬೋಧಿಸಿ ಆ ಪರಂಪರೆಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸುವಂತೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವುದು ಭಾಷೆಯೊಂದರ ಮಾಧ್ಯಮದಿಂದ. ನನ್ನ ಅಜ್ಜ-ಅಜ್ಜಿ, ಅಪ್ಪ-ಅಮ್ಮಂದಿರು ತಮ್ಮ ಬಾಲ್ಯದ ಲೀಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಮ್ಮೊಡನೆ ಹಂಚಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಕೇವಲ ಭಾಷೆಯ ಸಹಾಯದಿಂದ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಇನ್ನಾವ ಸಾಮಗ್ರಿಯೂ ಕಬಳಿಸಲಾಗದು. ಇಂತಹ ಭಾಷೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಕಾರಣರಾದ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜರು ನಿಜಕ್ಕೂ ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿಗಳು. ಇಂದು ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ೬೦೦೦ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾಷೆಗಳು ಪ್ರಚಲಿತವಾಗಿವೆ. ಹಲವಾರು ಭಾಷೆಗಳು, ವಿವಿಧ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದವು. ಹಾಗೆಯೇ, ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಈಗಲೂ ಆ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿವೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಗಳೂ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಉಚ್ಚ ಹಾಗೂ ನೀಚ ಸ್ಥಾನಗಳು ಆಯಾಯ ಕಾಲದ ಬಂದಿ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶದ ಫ್ರೆಂಚ್ ಭಾಷೆ ೧೭ ನೆಯ ಶತಮಾನದಿಂದ ೨೦ ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಮಧ್ಯ ಭಾಗದವರೆಗೆ ಜಗತ್ತಿನ ಉಚ್ಚ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಭಾಷೆಯಾಗಿ, ಯೂರೋಪಿನ ಜನತೆಯ ಅದರಲ್ಲೂ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಿತ ವರ್ಗದ ಉಸಿರಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಎರಡನೆಯ ಮಹಾಯುದ್ಧದ ನಂತರ ಆದ ಜಾಗತಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಮೆರಿಕ ದೇಶದ ಉನ್ನತಿ, ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೇರಿಸಿತು. ಇದಲ್ಲದೆ, ಆಂಗ್ಲರ ೩೦೦-೫೦೦ ವರ್ಷಗಳ ಜಾಗತಿಕ ಆಧಿಪತ್ಯದ ಕಾರಣದಿಂದ, ಪ್ರಪಂಚದ ಅರ್ಧಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆ ಪ್ರಮುಖ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೇರಿತಲ್ಲದೇ, ಇಂದೂ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇತರ ಭಾಷೆಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಜಗತ್ತಿನ ವಿಜ್ಞಾನ, ಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರಗಳೆಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯ ಈ ಸುವರ್ಣಯುಗ ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ಇರುವುದೋ ಕಾಣುವು! ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಜನಪ್ರಿಯತೆಗೆ ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಂಗ್ಲರ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಪ್ರಪಂಚದ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಭಾಗವನ್ನಾಕ್ರಮಿಸಿದ್ದ ವಿಷಯ ಮೊದಲನೆಯ ಕಾರಣ.

ಆಂಗ್ಲರು ತಮ್ಮ ಆಧಿಪತ್ಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೂ, ಅವರ ಭಾಷೆ ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಆ ದೇಶಗಳ ಮೂಲಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಬಹಳಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ನುಂಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲದೆ, ಆಧುನಿಕ ಜಗತ್ತಿನ ಕೈಗಾರಿಕೆ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ವಿಜ್ಞಾನದ ಬೆಳವಣಿಗೆ, ಶಿಕ್ಷಣಗಳೆಲ್ಲವೂ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲಾರಂಭಿಸಿ, ಈಗ ನಾವೆಲ್ಲ ಈ ಭಾಷೆಯ ಗುಲಾಮರಾಗಿ ವರ್ತಿಸಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆ ತನ್ನ ಸಹನೆ ಮತ್ತು ಸಹಿಷ್ಣುತೆಯ ಕಾರಣದಿಂದ, ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳ ಅನೇಕಾನೇಕ ವೈವಿಧ್ಯಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು, ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಳ್ಳದೆ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಈಗ ತನ್ನ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ. ಆದರೂ ಸಹ, ಈಗಾಗಲೇ ಅಮೆರಿಕಾ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥಾನದಂತಹ ಬಲಶಾಲಿ ದೇಶವನ್ನು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಆದರೆ ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿ ಸ್ಪಾನಿಷ್ ಭಾಷೆ ಕಬಳಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜಗತ್ತಿನ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಶ್ರೇಷ್ಠ, ಯಾವುದು ಕನಿಷ್ಠ ಎಂಬ ಮಾತು ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಭಾಷೆ ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ 'ಶಿರ'ವಿದ್ದಂತೆ. ಈ ಶಿರವಿಲ್ಲದೇ ದೇಹವಿಲ್ಲ.

ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಪ್ರಪಂಚದ ಎಲ್ಲೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಹಲವಾರು ಭಾಷೆಗಳು ತಮ್ಮ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡಿ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ನಶಿಸುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿ ತಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ ಎಂಬ ಕಟುಸತ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಪಂಚದ ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ದೊಡ್ಡ ಹಾಹಾಕಾರವನ್ನೆಬ್ಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ೨೨ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಆಧುನಿಕ ಮನುಷ್ಯ, ತನ್ನ ಸೈಬರ್ ಪ್ರಪಂಚದ ಸುಖ-ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಹೊದಿಕೆಯೊಳಗೆ ಸೇರಿ, ತನ್ನ ಪೂರ್ಣ ಜ್ಞಾನದ ಬಗ್ಗೆ ತೃಪ್ತಿ ಹೊಂದಿದವನಾಗಿ, ಅಹಂಕಾರದಿಂದ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿರುವುದು ದುರಂತವೇ ಸರಿ. ಹಲವು ಹತ್ತು ಸಹಸ್ರ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ, ಅಲೆಮಾರಿಯಾಗಿ ಬೇಟೆಗಾರನಾಗಿದ್ದ ಮಾನವ; ಮುಂದೆ ಇದೇ ರೀತಿ ಭಾಷೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತನ್ನ ತಿರಸ್ಕಾರ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿದರೆ; ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಭವಿಷ್ಯವಾಣಿಯಂತೆ ಮುಂದೆ ಈ ಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನೆದುರಿಸಲು ಅಸಮರ್ಥನಾಗಬಹುದು ಎಂಬುದು ಅನೇಕ ಭಾಷಾತಜ್ಞರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇಂದು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ದಿನ ೨ ಭಾಷೆಗಳ ಸಾವನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಾಗರಿಕತೆಯೊಂದರ ಪೂರ್ಣ ಜ್ಞಾನಭಂಡಾರವೆನಿಸಿದ ಭಾಷೆಯ ಅವನತಿಯಿಂದ ಮಾನವ ಜನಾಂಗ ತನ್ನ ವೈವಿಧ್ಯವನ್ನೇ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಭಾಷೆಗಳ ಅಸ್ತಿತ್ವ ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗದ ದೊಡ್ಡ ಆಸ್ತಿ. ಭಾಷೆಗಳ ಬಗೆಗಿನ ಮಾನವನ

ಈ ತಿರಸ್ಕಾರ ಧೋರಣೆ ಬದಲಾಗುವ ತನಕ, ಸದ್ಯದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ಕಾಣುವ ಭರವಸೆಯಿಲ್ಲ.

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಯು.ಕೆ.ಕನ್ನಡ ಬಳಗದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಯಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ, ಕನ್ನಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಡಾ.ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಚಂದ್ರು ಅವರು ನಮಗೆ ನೀಡಿದ ಸಂದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರದ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ, ಹೊರನಾಡ ಕನ್ನಡಿಗರು ಮತ್ತು ಇತರ ಅನಿವಾಸಿ ಭಾರತೀಯ ಮಾತಾ-ಪಿತೃಗಳಿಗೆ, ತಮ್ಮ ಮಾತೃಭಾಷೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಲಿಸಿ ಅದನ್ನು ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಜೀವಂತವಾಗಿಡುವ ಹಿರಿಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿದೆ. ಆದರೆ, ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಹೊರನಾಡ ಕನ್ನಡಿಗರು ಗಮನಾರ್ಹ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಿದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಹುತೇಕ ಹೊರನಾಡ ಕನ್ನಡಿಗರ ಮಕ್ಕಳು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ; ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿಸಿದರೆ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸುವ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ರೂಢಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲ. ಅವರ ತಂದೆ-ತಾಯಿಯರು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೇ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿ ತಮ್ಮ ತಾಯ್ನಡಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಕಲಿಸಿ ಬೆಳೆಸಿದರೆ; ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಖಂಡಿತ ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅಭಿರುಚಿ ಮೂಡುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡಿಗರ ನಿರಭಿಮಾನವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನೋಡಬಹುದು. ತಮಿಳು, ತೆಲಗು, ಪಂಜಾಬಿ, ಮರಾಠಿ, ಗುಜರಾತಿ, ಬಂಗಾಳಿ ಜನರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮಗಿಂತ ಬಹು ಮೇಲು. ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮಾತೃಭಾಷೆಯ ಮೇಲೆ ನಮಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಭಿಮಾನವಿದೆ. ತಮ್ಮ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಘಗಳ ಎಲ್ಲ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲೂ ಅವರು ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಮಾತೃ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡಿಗರು ಮಾತ್ರ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕನ್ನಡ ಸಂಘ, ಕನ್ನಡ ಬಳಗಗಳೆಂಬ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಘಗಳ ಹೆಸರಿನ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ, "ಕನ್ನಡ ಉಳಿಸಿ ಬೆಳೆಸಿ, ಎಲ್ಲಾದರೂ ಇರು, ಎಂತಾದರೂ ಇರು, ಎಂದೆಂದಿಗೂ ನೀ ಕನ್ನಡವಾಗಿರು" ಎಂಬ ಕವಿವಾಣಿಯ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯನ್ನು ಕೇವಲ ಸಂಘದ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಭವಿಷ್ಯ ಬಲು ಶೂನ್ಯ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲೇ, ಬಹುಶಃ ಕನ್ನಡದ ಭಾಷೆಯ ಉಳಿವು ಇನ್ನು ೫೦ ವರ್ಷಗಳು ಮಾತ್ರ ಎಂಬ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯ ಸಾಹಿತಿಗಳ ಭಯಂಕರ ಭವಿಷ್ಯವಾಣಿ, ಇನ್ನೂ ಮುಂಚೆಯೆ ನಿಜವಾಗುವ ಪ್ರಬಲ ಸೂಚನೆಗಳಿವೆ.

ಕನ್ನಡಿಗರ ಈ ನಿರಭಿಮಾನ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಮಾರಕವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಡಾ.ಚಂದ್ರ ಅವರು ಹೇಳಿರುವಂತೆ, ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ನಡೆ-ನುಡಿ, ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಪರಂಪರೆ ಎಲ್ಲವೂ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಮುಂದುವರೆಯುವ ಸುವರ್ಣಾವಕಾಶವಿದೆ. ನಮ್ಮ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಗೀತ, ಊಟ-ಉಪಚಾರ ಎಲ್ಲವೂ ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಯ ಮಾಧ್ಯಮವಿಲ್ಲದೆ ಸೊರಗಿ ನಶಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಜೀವಂತವಾಗಿಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಹೊರದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಭಾಷೆ-ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೊರೆಯ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಯಾವ ದೇಶದ ಸರಕಾರವೂ ಅಂತಹ ನಿಷೇಧಾಜ್ಞೆಯನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಹೇರಿಲ್ಲ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ, ಈ ಪಶ್ಚಿಮ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರನಾಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಜೀವಂತವಾಗಿಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಪ್ರತಿ ನಗರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಹೊರನಾಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಏಳಿಗೆಗೆ, ತಮ್ಮ ಪುರಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ, ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ವಿಭಾಗವೊಂದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವರಲ್ಲದೆ, ನಮ್ಮ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಪೋಷಿಸಿ ಬೆಳೆಸಿ ಅದನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಲು ಉತ್ತಮ ಅವಕಾಶ ಮತ್ತು ಉತ್ತೇಜನಗಳನ್ನಿತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಭರವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಉಡುಪು-ತೊಡಪು, ಹಬ್ಬ-ಹರಿದಿನ, ಊಟ-ತಿಂಡಿ ಹೀಗೆ ಹಲವು ಹತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮುಖಗಳ ಮೂಲಕ ಇದನ್ನು ನಾವು ಮುಂದುವರೆಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ, ಭಾಷೆ ಮಾತ್ರ ಹಿಂದುಳಿದಿದೆ. ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮವರಿಗಿರುವ ಈ ತಾತ್ಕಾರದ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಅಳಿಸುವವರೆಗೂ ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಯ ಭವಿಷ್ಯ ಶೂನ್ಯ. ಲಂಡನ್ನಿನ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಗ್ರಂಥಾಲಯದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳ ಪುಸ್ತಕದ ದೊಡ್ಡ ಭಂಡಾರವೇ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಿ ಅದನ್ನು ಜೀವಂತವಾಗಿಡಲು ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರದ ಕೇಂದ್ರಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಅವುಗಳ ಉಪಯೋಗ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಸಂಗತಿ ಅಲ್ಲಿನ ಗ್ರಂಥಪಾಲಕರಿಂದ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಲಂಡನ್ನಿನಲ್ಲಿರುವ ಭಾರತೀಯ ವಿಧ್ಯಾಭವನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ತಮ್ಮ ಭವನದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸುವ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿ ಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೂಲತಃ ಕನ್ನಡಿಗರಾದ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ,

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಇನ್ನೆಲ್ಲಾ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳು ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಕನ್ನಡಿಗರು ಮಾತ್ರ ಇನ್ನೂ ತಮ್ಮ ನಿರಭಿಮಾನದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಕುಟುಂಬದ ಮಕ್ಕಳು ಭಾರತೀಯ ಸಂಗೀತ ಮತ್ತು ನೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಉತ್ಸುಕತೆಯಿಂದ ಕಲಿತು ಆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ನೃತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಅವರು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅರಿವು ಅವರಿಗಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಗೆ ತರ್ಜುಮೆ ಮಾಡಿ, ನಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸೌಧರ್ಯವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅರಿಯದೆ, ಸವಿಯದೆ, ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸನಾತನ ಕಲೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸುವ ಸಾಹಸ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಯ ಮೂಲ ಸೊಗಡು ಮತ್ತು ಸೌಧರ್ಯವನ್ನು ಮನಸಾರೆ ಸವಿಯುವ ಬಂಗಾರದಂತಹ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿನ ಯಾವುದೇ ಉನ್ನತ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆಯಿರದ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಈ ಎಳೆಯ ಮನಗಳನ್ನು ತಲಪುವ ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಪಂಪ, ರನ್ನ, ರಾಘವಾಂಕ, ಕುಮಾರವ್ಯಾಸರ ಕಬ್ಬಿಣ ಕಡಲೆಯ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳಿರಲಿ; ಕುವೆಂಪು, ಬೇಂದ್ರೆ, ಕಾರಂತ, ಮಾಸ್ತಿ, ಡಿವಿಜಿ, ಗೋಕಾಕ್, ಅಡಿಗ, ಅನಂತಮೂರ್ತಿ, ಭೈರಪ್ಪ ಮತ್ತು ತ.ರಾ.ಸು ವಿರಚಿತ ನವೀನ ಕನ್ನಡ ಕೃತಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಓದುವ ಅವಕಾಶದಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕೇವಲ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯ ನೆರಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸುವ ಪೊಳ್ಳು ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದು ಬಹು ದುಃಖಕರವಾದ ಸಂಗತಿ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ, ಹೊರನಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ನಮ್ಮ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಘಗಳು ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನರಿತು ಸಂಘದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಬೇಕು. ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಹೊರನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತಿರುವ " ಕನ್ನಡ ಕಲಿ" ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಸಿ, ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕನ್ನಡ ಕಲಿಯಲು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಬೇಕು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಯಶಸ್ವೀಕರಣಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದೊಡನೆ ಉತ್ತಮ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು, ಅಲ್ಲಿನ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಾವೀಣ್ಯವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪಡೆಯುವ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ.

ಆದರಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯಮಾನವೇ ಬೇರೆ.

ಬಹುತೇಕ ಕನ್ನಡಿಗರು, ಕನ್ನಡ ಸಂಘದ ಸಮಾರಂಭಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಸ್ನೇಹಿತರೊಡನೆ ಕಲೆತು ಸಮಯ ಕಳೆಯುವ ಸಲುವಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಮ್ಮೆ ಆ ಸಮಾರಂಭ ಮುಗಿಯಿತೆಂದರೆ ಆಯಿತು, ಮತ್ತೆ ಇನ್ನಾರು ತಿಂಗಳು ಅಥವಾ ವರ್ಷ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಲೆಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಪದ್ಧತಿ ತಪ್ಪೇನಲ್ಲ, ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನುಳಿಸಿ ಅದನ್ನು ಮುಂದಿನ ಯುವ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಸುವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಉದ್ದೇಶ ಇಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನೆರವೇರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಂಘದ ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಸಮಾರಂಭಗಳಲ್ಲಿ, ಕನ್ನಡದ ಬದಲು ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನಡೆಸುವ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದಿಂದ ಕೆಲವು ಗಣ್ಯರನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿ, ನಮ್ಮ ಸಂಘಗಳ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಒಂದು ದಿನದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವರ ಮುಂದೆ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಡಂಬರದೊಂದಿಗೆ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವ ನಾಟಕ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಏನೂ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಬಂದ ಅತಿಥಿಗಳು ಇದೇನಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಅರಿಯುವ ಮುನ್ನವೇ, ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಹಲವು ನೃತ್ಯ ಮತ್ತು ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಹೀಗೂ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಮೋಡಿಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡತನದ ಅರಿವು ಮೂಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಬಹು ಕಡಿಮೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕ ಮಾತಾ-ಪಿತೃಗಳು ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ದಿನವಹಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಮನೆಯಿಂದ ಒಮ್ಮೆ ಹೊರಗೆ ಕಾಲಿಟ್ಟೊಡನೆ ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲವೂ ಇಂಗ್ಲಿಶೇ! ಹೀಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಸಂಘಗಳಿಗೆ, ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊರುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಕುಟುಂಬದ ಅಪ್ಪ-ಅಮ್ಮ ಮತ್ತು ಅಜ್ಜ-ಅಜ್ಜಿಯರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ದಿನವಹಿ ಮಾತನಾಡದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯ ಸೆರೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿ, ತಮ್ಮತನವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ದಿನಗಳು ಇನ್ನು ದೂರವಿಲ್ಲ. ಒಮ್ಮೆ ನಮ್ಮ ಭಾಷೆ ನಶಿಸಿತೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅಳಿವೂ ಖಂಡಿತ.

"It is not our duty to save languages, the desire has to come from the speakers, it is their heritage and they should want to protect what is a sacred symbol of their civilisation; we can only attempt to persuade".

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬಿ.ಬಿ.ಸಿ. ಸುದ್ದಿಧಾರೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಓದಿದ ಲೇಖನವೊಂದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿರುವ ಸೈಂಟ್ ಆಂಡ್ರ್ಯೂಸಿನ ಲ್ಯೂಕ್ ವೋಲನ್ ಅವರ ಈ ಮೇಲಿನ ನುಡಿಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು ಮಾನವ ಗ್ರಹಿಸಿದರೆ, ಕೇವಲ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳೆ ಉಳಿದು, ಬೆಳೆದು ನಮ್ಮ ಮಾನವ ಕುಲದ ಏಳಿಗೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

—ಡಾ. ಉಮಾ ವೆಂಕಟೇಶ್

ದೀಪಾವಳಿ



ಬಿ.ಆರ್.ಲಕ್ಷ್ಮಣರಾವ್

ದೀಪಾವಳಿ ಎಂದರೆ ಅದೇ ಝಗಮಗ ಬೆಳಕಿನ ಹಬ್ಬ, ಪಟಾಕಿಗಳ ಅಬ್ಬರ, ಮೂರುದಿನ; ವ್ಯಾಪಾರ, ವಹಿವಾಟುಗಳಿಗೆ ಹೊಸ ವರ್ಷ, ತುಪ್ಪದ ಕಚ್ಚಾಯದೂಟ, ಅಷ್ಟೇನಾ?

ಪುರಾಣ, ಪುಣ್ಯಕಥೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವುದೇ:

ಕೃಷ್ಣನಿಂದ ನರಕಾಸುರನ ವಧೆ,
ರಾಮನ ವಿಜಯೋತ್ಸವ, ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮಿ ಜನನ,
ಪಾತಾಳಕ್ಕೆ ಬಲಿಯ ದಮನ.

ನರಕದ ಸೆರೆಯಲ್ಲಿ ವಿಲವಿಲ ನರಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ
ಇಂದಿಗೂ ಅಬಲೆಯರು ಕೋಟ್ಯಂತರ;
ಸೀತೆಯರಿಗಿದ್ದದ್ದೇ ಮತ್ತೆ ವನವಾಸ
ರಾಮ ಪಟ್ಟಕ್ಕೇರಿದ ನಂತರ.

ಅಮಾವಾಸ್ಯೆಯಂದು ಹುಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಧನಲಕ್ಷ್ಮಿ ಗೆ
ಕಷ್ಟು ಬಣ್ಣವೇ ಇಂದಿಗೂ ಶೋಭೆ;
ಸತ್ತದ ನೆತ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಈಗಲೂ ಊರಿದೆ
ತಮಸ್ಸಿನ ಮೂರನೆಯ ಹೆಜ್ಜೆ.

ಅಂತರಂಗದ ಕತ್ತಲಂತವಾಗುವುದೆಂದು,
ಮತಾಂಧತೆಯ ಈ ಹಾವಳಿ?
ಸಹನಾ ಒಳಬೆಳಕು ಮತ್ತೆ ಮೂಡುವುದೆಂದು?
ಅಂದು ನಿಜವಾದ ದೀಪಾವಳಿ.

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ

ಜಿ.ಎಸ್.ಜಯದೇವ, ದೀನಬಂಧು ಟ್ರಸ್ಟ್,
ಚಾಮರಾಜನಗರ



ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ಸುಮಾರು ಮೂರು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸವಿದೆ. ಕ್ರಿಸ್ತಪೂರ್ವ ಒಂದು ಸಾವಿರ ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಮೂಲದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆ ಎನ್ನಬಹುದಾದ ಒಂದು ಭಾಷೆಯಿಂದ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು

ತಮಿಳು ಭಾಷೆಗಳು ಕವಲೊಡೆದು ಎರಡು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರಬಹುದೆಂದು ತಜ್ಞರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಸುಮಾರು ಒಂದೂವರೆ ಅಥವಾ ಎರಡು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ಲಿಖಿತ ಇತಿಹಾಸವಿದೆ. ಎರಡನೇ ಶತಮಾನದ ಭೂಗೋಳ ತಜ್ಞ ಟಾಲೆಮಿ ಹೆಸರಿಸುವ ಅನೇಕ ಊರುಗಳು ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಊರುಗಳೇ ಆಗಿವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ “ಮೊದೊಗೊಲ್ಲ” ಎಂಬುದು ಈಗಿನ “ಮುದ್ದೂರು” ಎಂದು ತಜ್ಞರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೆ. ಬಹಳ ಪ್ರಾಚೀನವಾದ ನಮ್ಮ ಈ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಕಾಲದಿಂದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದೆ. ಕ್ರಿಸ್ತಶಕ ೪ನೆಯ ರಿಂದ ೮ನೆಯ ರವರೆಗೆ ಪೂರ್ವದ ಹಳೆಗನ್ನಡ ಎಂಬ ರೂಪದಲ್ಲಿತ್ತು. ಕ್ರಿಸ್ತಶಕ ೮ನೆಯ ರಿಂದ ೧೧ನೆಯ ರವರೆಗೆ ಹಳೆಗನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಕ್ರಿಸ್ತಶಕ ೧೧ನೆಯ ರಿಂದ ೧೫ನೆಯ ರವರೆಗೆ ನಡುಗನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಇತ್ತು. ಕ್ರಿಸ್ತಶಕ ೧೫ನೆಯ ರಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೊಸಗನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲಗಳಲ್ಲೂ ಕನ್ನಡದ ಜನ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ಕನ್ನಡ ಜನರ ಜೀವನಾರ್ಥಗಳೇನು, ಜೀವನ ಮೌಲ್ಯಗಳೇನು ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡ ಜನರ ತಾತ್ವಿಕ ನಿಲುವುಗಳು ಅವರು ನಡೆಸಿದ ಉದಾತ್ತ ಚಿಂತನೆಗಳು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ದೊರೆತಿರುವ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಗ್ರಂಥ ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ ಕ್ರಿಸ್ತಶಕ ೮ನೆಯ ರ ಕಾಲದ್ದು. ಇದರ ಕೃತಿಕಾರನ ಒಂದು ಮಾತು ಹೀಗಿದೆ – “ಕಸವರ ಮೆಂಬುದು ನೆರೆಸೈರಿಸಲಾರ್ಪೊಡೆ ಪರವಿಚಾರಮುಮಂ ಪರಧರ್ಮಮುಮಂ” ಎಂದರೆ ಚಿನ್ನ ಅಥವಾ ಸಂಪತ್ತು ಎಂಬುದು ಯಾವುದಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಪರರ ವಿಚಾರವನ್ನು, ಪರಧರ್ಮದ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯವನ್ನು ಸಹಿಸುವ ಗುಣ ಎಂದು ಅರ್ಥ. ಎರಡು ಮಹಾಯುದ್ಧಗಳನ್ನು ಕಂಡಿರುವ ನಮ್ಮ ಈ ಆಧುನಿಕ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಮನಸ್ಸಿನ ಸಹಿಷ್ಣುತೆಯ ಸಂದೇಶಗಳು ಬೆಳಕಾಗಿ ನಿಲ್ಲಲಾರವೆ? ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಇಂತಹ ಅನೇಕ ಉದಾತ್ತ ಚಿಂತನೆಗಳು, ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಿರುವ ಮಹನೀಯರ ಚರಿತ್ರೆಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ವರ್ತಮಾನದ ನಮ್ಮ ಬದುಕು ಗತಕಾಲದ ಅನುಭಾವಮೃತದಿಂದ ಪುಷ್ಟಿಗೊಳ್ಳಬೇಕು, ಇತ್ಯಾತ್ಮಕ ದಿಕ್ಕನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶತಮಾನಗಳಿಂದಲೂ ವಿಕಾಸಗೊಂಡ ಮನುಷ್ಯನ ಜೀವನ-

ಚಿಂತನಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಭಾಷೆ ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿರುತ್ತದೆ. ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಭಾವಸಮುದ್ರದಿಂದ ಸಂವಹನ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ಕೆಲವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅಂಶಗಳನ್ನಾದರೂ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ವಾಹಕವಾಗುತ್ತದೆ ಭಾಷೆ. ಈ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಕಲ್ಪಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತ ಶಬ್ದರೂಪವಾಗಿ, ವಿಶಾಲವಾದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಿಧಿಯ ಅನೇಕ ಮಜಲುಗಳಿಗೆ ಕೊಂಡಿಯಾಗಿ ಭಾಷೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಉದಾತ್ತವಾದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆಯ ಶಬ್ದರೂಪವೇ ಭಾಷೆ, ಬರಹರೂಪವೇ ಸಾಹಿತ್ಯ. ಆದರೂ ಭಾಷೆ ಕೇವಲ ಸಂವಹನ ಸಾಧನ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ಒಂದು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಆಯಾಪ್ರದೇಶದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬೆಳೆದಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಭಾಷೆ ನಾಶವಾದರೆ ಆ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಬೆಳೆದ ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೂ ನಾಶವಾದಂತೆ. ಆ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಬೆಳೆದಿರುವ ಅಮೂರ್ತವಾದ ಜ್ಞಾನಭಂಡಾರಗಳು, ಜೀವನ ಮೌಲ್ಯಗಳು, ಜನಗಳ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಭಾಗವಾಗಿ ಜೀವಂತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಭಾಷೆ ಒಂದು ಸಂವಹನ ಸಾಧನ ಮಾತ್ರವಾಗಿದ್ದರೆ ಆ ಭಾಷೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಷೆಗೆ ತರ್ಜುಮೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಮೂಲಭಾಷೆ ಧ್ವನಿಸುವ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅರ್ಥ-ಭಾವಗಳು ನಮಗೆ ದೊರೆಯಬೇಕು. ಆದರೆ ತರ್ಜುಮೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಮೂಲಾರ್ಥವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಿಂತ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಹೆಚ್ಚು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾರತದ ನುಡಿಗಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ಗೆ ತರ್ಜುಮೆ ಮಾಡಿ ಮೂಲ ನುಡಿಗಟ್ಟಿನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅರ್ಥ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವೆ? ಅಥವಾ ನಮ್ಮ ಒಗಟುಗಳನ್ನು, ಗಾದೆಗಳನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ಗೆ ತರ್ಜುಮೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೆ? ಇದೇ ವಾದವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದರೆ ಐಲೆಂಡಿನ ಕಲ್ಟಿವಾಲ ಜಾನಪದ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಮಲೆ ಮಹದೇಶ್ವರ ಜಾನಪದ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಐರಿಷ್ ಭಾಷೆಗೂ ತರ್ಜುಮೆ ಮಾಡಿ ಅದೇ ಅನುಭವವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದೆ? ಅಥವಾ ಮರಳುಗಾಡಿನ ಅರಬರಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿರಬಹುದಾದ ಜಾನಪದ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತರ್ಜುಮೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಓದಿದರೆ ಅದು ನಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಬಹುದೆ? ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದೆ ಬಳಸಿದ ಭಾಷೆ ಸೀಮಿತ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಧ್ವನಿಸುತ್ತದೆ. ತನ್ನ ಸ್ವಂತಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಪರಭಾಷೆ ಯನ್ನವಲಂಬಿಸಿ ಬದುಕುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಕುಬ್ಜರಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದಲೂ ನಾವು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕೇವಲ ಸಂವಹನ ಸಾಧನವೆಂದು ವಿಜ್ಞಾನ ಗಣಿತವನ್ನು ನಿಖರವಾಗಿ ಬೋಧಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತಹ ಭಾಷೆಯೊಂದಿದ್ದರೆ ಸಾಕೆಂದು ಭಾವಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡದಂತಹ ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾಷೆ ತನ್ನ ಗತಕಾಲದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಮೃದ್ಧಿಯೊಡನೆ ವರ್ತಮಾನದಲ್ಲಿ ಬೆಳಕಾಗಿ ನಮಗೆ ದಾರಿ ತೋರಿಸಬೇಕು. ಅನನ್ಯವಾದ ಈ ಬೆಳಕು ನಮ್ಮೆದುರಿಗೇ ಇದ್ದರೂ ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ ತಡಕಾಡುವುದು ಬುದ್ಧಿವಂತರ ಲಕ್ಷಣವಲ್ಲ.

ಜಿ.ಎಸ್.ಜಯದೇವ, ದೀನಬಂಧು ಟ್ರಸ್ಟ್,
ಚಾಮರಾಜನಗರ

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ಮಹತ್ವ ಹಾಗೂ ಭವಿಷ್ಯ: ಹೊರನಾಡ ಕನ್ನಡಿಗರ ಅನುಭವ



ಜಯಶ್ರೀ ಭಟ್ ಸಿಂಗಪುರ

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ಮಹತ್ವ ಕನ್ನಡಿಗರಾದ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ದೇಶ ಬಿಟ್ಟು ದೇಶ ಅಲೆಯುವ ಪರದೇಶಿಗಳಾದ ನಮಗೆ ಕವಿವಾಣಿಯಂತೆ "ಕನ್ನಡ ಎನೆ ಕವಿ ನಿಮಿರುವುದು" ಎಂದುದಂತೂ ಸತ್ಯ. ಹಾಗೇ ಕನ್ನಡ ಎನೆ ಕುಣಿದಾಡುವ ಎದೆಯೂ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರದಾಗಿರಬೇಕು. ಕನ್ನಡವೆಂದರೆ ಅಮ್ಮನ ಕೈಯಡುಗೆಯಷ್ಟು ಆತ್ಮೀಯವಾಗಿರುವಂಥದ್ದು. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಂತೂ ನಮ್ಮ ಜೀವನಶೈಲಿಯೇ ಆಗಿದ್ದು ಅದೆಂದಿಗೂ ನಮ್ಮಿಂದ ದೂರ ಹೋಗಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಾವು ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ "ಪುಸ್ತಿ ಕ್ಯಾಟ್, ಪುಸ್ತಿ ಕ್ಯಾಟ್..." ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟಷ್ಟೇ ಅಪ್ಯಾಯತೆಯಿಂದ "ಬಾ ಬಾ ಗಿಳಿಯೇ ಬಣ್ಣದ ಗಿಳಿಯೇ...." ಎಂದೂ ಉಲಿಯಲು ಕಲಿಸಿದರೆ ಅದೆಷ್ಟು ಚೆನ್ನ. ಆದರೆ ಈ ಭಾವನೆ, ಕನ್ನಡ ಪರವಾದ ಈ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಹೊರನಾಡ ಕನ್ನಡಿಗರೆಲ್ಲರಲ್ಲೂ ಇದೆಯೇ ಎಂಬುದೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿ ಉಳಿದಿದೆ ಈಗ.

ಭಾಷೆಗೂ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೂ ಅವಿನಾಭಾವವಾದ ಸಂಬಂಧವಿದೆ. ಹಾಗೇ ಕನ್ನಡತನ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಒಂದೇ ನಾಣ್ಯದ ಎರಡು ಮುಖಗಳು. ಒಂದು ನಾಣ್ಯ ಚಲಾವಣೆಯಲ್ಲಿರಲು ಅದರ ಎರಡು ಮುಖಗಳೂ ಹೇಗೆ ಅವಶ್ಯಕವೋ ಹಾಗೆಯೇ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅದರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹಾಗೂ ಭಾಷೆ ಎರಡನ್ನೂ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಹಾಗೂ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇಂದಿನ ಗ್ಲೋಬಲೈಸೇಶನ್ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹೊರನಾಡ ಕನ್ನಡಿಗರ ಪಾತ್ರ ನಾಡಿನ ಜನತೆಯಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ನನಗೊಂದು ಕಿರು ಜಾಹೀರಾತು ಚಿತ್ರದ ನೆನಪಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮದೇ ಎಂ.ಟಿ.ಆರ್. ಬ್ರಾಂಡ್‌ನ "ಪುಳಿಯೋಗರೆ ಸಿದ್ದ ಪುಡಿ"ಯನ್ನು ದೂರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಅಮ್ಮ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಅಡುಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಮಗು ಬಾಯಲ್ಲಿ ನೀರು ತರಿಸಿಕೊಂಡು

ತೊದಲುತ್ತಾ "ಪುಲಿಯೋ..ಗರೆ.." ಎನ್ನುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಮಗರ್ಥವಾಗುವುದು ಕನ್ನಡದ ಪುಳಿಯೋಗರೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಮಗುವಿನ ನಾಲಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಕ್ಷಿಪ್ತ ಪದವಾಗಿ ತೊದಲಲ್ಪಡುತ್ತದೆ ಎಂದು. ಅದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಇನ್ನೊಂದು ಬಲುಮುಖ್ಯ ಸಂದೇಶ ಅಡಗಿರುವುದು - ಉಚ್ಚಾರ ತಪ್ಪಾದರೂ ಪುಳಿಯೋಗರೆಯ ಸ್ವಾದ ಮಗುವಿಗೆ ಆಗಲೇ ಹಿಡಿಸಿ, ಅದು ಬಾಯಿ ಚಪ್ಪರಿಸುತ್ತಿರುವುದು!

ಅದರರ್ಥ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಒಂದಂಶವಾದ ನಮ್ಮ ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಾವು ಬಿಡದೇ ಪಾಲಿಸುತ್ತಾ, ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಅದರ ರುಚಿ ಹತ್ತಿಸಿದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡತನದ ಮೊದಲ ಮೊಳಕೆ ಕುಡಿಯೊಡೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ.

ಒಂದು ಹಳೆಯ ಗಾದೆ ಮಾತಿದೆ "ಗಂಡಸಿನ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಬಾಯಿಯ (ಚಪಲದ) ಮೂಲಕ ಸುಲಭವಾಗಿ ಲಗ್ಗೆ ಇಡಬಹುದು" ಎಂದು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಬಾಯಿಯ (ಆಹಾರದ) ಮೂಲಕ ಸುಲಭವಾಗಿ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು" ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದೇನೋ?

ಹೀಗೆ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ಭಾಷೆ ಹಾಗೂ ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಚಿಕ್ಕ ತುಣುಕೊಂದನ್ನು ವಿದೇಶೀ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಮಗುವೊಂದರ ಮನದಲ್ಲಿ ಜಾಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡಾದ ಮೇಲೆ ಮುಂದಿನದೆಲ್ಲ ಪವಾಡದಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಮಗು ತಾನು "ಭಾರತೀಯ" ಮೂಲದ್ದೆಂದು ಆ ಪರಕೀಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೂ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಾದಂತೆ ತಾನು ಪಂಜಾಬಿ ಅಲ್ಲ, ಗುಜರಾತಿ ಅಲ್ಲ ಕನ್ನಡದ ಮಗು ಎಂದು ಅವಲೋಕಿಸಬಲ್ಲುದಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಕನ್ನಡದ ಊಟ, ತಿಂಡಿ ಮಾಡುವ ಅದನ್ನು ಮೆಚ್ಚುವ, ಆ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿ ಅನುಭವವಿರುವ ಆ ಮಗು ಕನ್ನಡವೆಂದರೆ "ತನ್ನತನ" ಎಂದು ತಿಳಿಯುವುದರಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವಿಲ್ಲವಷ್ಟೇ? ಇವಿಷ್ಟು ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಅನುಭವದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಆದರಲ್ಲಿ ಪೋಷಕರ ಪಾತ್ರ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನಾವು ಕನ್ನಡದ ಊಟ, ತಿಂಡಿ, ಆಚಾರ-ವಿಚಾರಗಳ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಸದೆ ಬರೀ ಪಿಜ್ಜಾ, ಬರ್ಗರ್‌ಗಳಲ್ಲೇ ಬೆಳೆಸಿದರೆ ಅದು ಇಟಾಲಿಯನ್, ಫ್ರೆಂಚ್ ಭಾಷೆ ಕಲಿತೀತೇ ಹೊರತು ಕನ್ನಡವನ್ನಲ್ಲ.

ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಮಾತನಾಡುವ, ಅವುಗಳ ಎಲ್ಲ ಬೇಕು-ಬೇಡಗಳಿಗೂ

ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಉತ್ತರಿಸುವ ಪರಿಪಾಠವನ್ನು ತಂದೆ, ತಾಯಿಯರು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮಕ್ಕಳು ಕೇವಲ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿಯೇ ಉತ್ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಪೋಷಕರು ತಮ್ಮ ಕನ್ನಡದ ತುತ್ತೂರಿ ಊರುತ್ತಲೇ ಇರಬೇಕು. ನೀವು ಗಮನಿಸಿ, ಮಕ್ಕಳು ಹೇಗೆ ಹೇಗೆ ಹುಟ್ಟುತ್ತಲೇ ಬೈ-ಲಿಂಗ್ವಿಯಲ್ ಆಗಿರುತ್ತವೆಂದು. ಅವರು ಉತ್ತರಿಸುವ ಭಾಷೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಅವರಿಗೆ ನೀವು ಹೇಳಿದ್ದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದಂತೂ ಸತ್ಯ. ನಾನೇ ಎಷ್ಟೋ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಎರಡಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಏಕಕಾಲಕ್ಕೆ ನಿಭಾಯಿಸುತ್ತ ಸಹಜವಾಗಿ ವರ್ತಿಸುವುದನ್ನು. ಅಂತಹ ಅದ್ಭುತ ಶಕ್ತಿ ಮಕ್ಕಳಿಗಿರುತ್ತದೆ.

ಹೀಗೆ ಹೊರನಾಡಿನಲ್ಲಿದ್ದರೂ ನಮ್ಮತನವನ್ನು ಬಿಡದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಅಭಿಮಾನವನ್ನು ಪೋಷಕರಾದ ನಾವು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಕನ್ನಡವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವುದು ಕಷ್ಟದ ಕೆಲಸವೇನೂ ಅಲ್ಲ.

ಭಾಷೆ ಉಳಿದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಉಳಿದೀತು ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಉಳಿದರೆ ಭಾಷೆಯೂ ಉಳಿದೀತು. ಅರೆರಡನ್ನೂ ಬೇರ್ಪಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ನಾನು ವಿದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸಿಂಧಿ ಗೆಳತಿ ಹೇಗೆ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಸಿಂಧಿ ಭಾಷೆ, ಊಟ-ತಿಂಡಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತಾ ಹೊರದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ತಾವು "ಸಿಂಧಿ" ಜನಾಂಗದವರೆಂದು ಮರೆಯದ ಹಾಗೆ ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಇಷ್ಟಕ್ಕೂ ಸಿಂಧಿ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಈಗಿನ ಪಾಕಿಸ್ತಾನದಲ್ಲಿದ್ದು ಆ ಜನರು ಉತ್ತರ ಭಾರತ, ಮುಂಬಯಿ ಮುಂತಾದ ಕಡೆ ಹರಿದು ಹಂಚಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿದ್ದೂ ಅವರಿಗೆ ಸಿಂಧಿ ಮಾತನಾಡಲು ಹೆಮ್ಮೆ, ಅವರ ಆಹಾರ ಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಮಾನ. ನಾವು ಕರ್ನಾಟಕದವರೆಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ೧೯೧೯೭೬ ಚದರ ಕಿ.ಮೀ. ಜಾಗದಲ್ಲಿದ್ದು, ಭೂಪಟದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮದೇ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಹೀಗಿದ್ದೂ ನಾವು "ಕನ್ನಡಿಗ"ರೆನ್ನಲು ಏಕೆ ಹಿಂಜರಿಯಬೇಕು? ಕನ್ನಡವೆಂದರೆ ಏಕೆ ಕುಗ್ಗಬೇಕು? "ಕನ್ನಡತನ" ವೆಂದರೆ "ನಮ್ಮತನ" ವೆಂದೇಕೆತಿಳಿಯಬಾರದು? ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ "ನಮ್ಮತನ" ವಿರುತ್ತದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಮ್ಮದಾದ ಭಾಷೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಕಲವೂ ಹರಿಯುವ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಚ್ಚಿ ಹೋಗದೆ ಬಂಡೆಕಲ್ಲಿನಂತೆ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದು ಒಳನಾಡ ಕನ್ನಡಿಗರಲಿ, ಹೊರನಾಡ ಕನ್ನಡಿಗರಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮಾನವಾಗಿ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ.

- ಜಯಶ್ರೀ ಭಟ್
 ೬೪, ತಮನ್ ವರ್ಣ, ಸಿಂಗಪುರ-೨೭೬೩೮೭
 jayashree@benakaartconservation.com

ಪ್ರಾರ್ಥನೆ



ಜಯಂತ ಕಾಯ್ಕಿಣಿ

(ಗಾಂಧೀಜಿ ಅವರಿಗೆ ಬಲು ಇಷ್ಟವಾಗಿದ್ದ, ನರಸಿಂಹ ಮೆಹತ ರಚಿತ 'ವೈಷ್ಣವ ಜನತೋ ತೇನ ಕಹಿಯೇ' ಗುಜರಾತಿ ಗೀತೆಯ ರೂಪಾಂತರ)

ಎಲ್ಲರ ನೋವನು ಬಲ್ಲವನಾದರೆ
 ಗೆಲ್ಲುವೆ ನೀ ಬಾಳಲ್ಲಿ
 ಲೋಭವಿಲ್ಲದ ಉಪಕಾರವೆ ಸುಖವು
 ಗರ್ವವು ಬರದಿರೆ ಮನದಲ್ಲಿ.

ಸಕಲ ಜೀವದಲಿ ಗೌರವವಿರಲಿ
 ನಿಂದೆ ಅಸೂಯೆ ಅಳಿದಿರಲಿ
 ನಿರ್ಮಲ ನಡೆನುಡಿ ನಿಶ್ಚಲ ನಿಲುವನು
 ಕಲಿಸಿದ ತಾಯಿಗೆ ಹಿತವಿರಲಿ.

ಸಮಭಾವದಲಿ ದುರಾಸೆಯು ನೀಗಲಿ
 ವನಿತೆಗೆ ಅಭಯದ ನೆರಳಿರಲಿ
 ಸುಳ್ಳಿನ ರುಚಿಯನೆ ಅರಿಯದ ನಾಲಿಗೆ
 ಪರಧನವನ್ನು ಬೇಡೆನಲಿ.

ಥಳುಕು ಬೆಳಕುಗಳ ಮೋಹವ ಮೀರಿ
 ಸ್ಥಿತಪ್ರಜ್ಞೆಯಮನ ಉದಯಿಸಲಿ
 ಮನುಜ ರೂಪದಲಿ ದೇವರ ಕಂಡರೆ
 ಪುಣ್ಯಧಾಮಗಳು ಹೃದಯದಲಿ.

ಕಪಟವರಿಯದೆ ಸಾಗು ನೀ ಬೀಳದೆ
 ರಾಗ ದ್ವೇಷಗಳ ಸುಳಿಯಲ್ಲಿ
 ಮಮತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಮನುಜನಾಗುವಾ
 ಪಯಣವೆ ಬಾಳಿನ ಗುರಿಯಲ್ಲಿ.

ವಿಕಾಸನ ಸ್ತಂಭನ

(Developmental Arrest.)



ಡಾ. ರಾಜಾರಾಮ್ ಕಾವಳಿ

ಹೊಸದಾಗಿ ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ನವಕನ್ನಡಿಗರು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಒಂದು ಹೊಸ ಕನ್ನಡಿಗರ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಉಗಾದಿ ಮತ್ತು ದೀಪಾವಳಿ ಹಬ್ಬಗಳನ್ನು ಬಹಳ ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಸಲ ಈ ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ನಾನೂ ಪ್ರೇಕ್ಷಕನಾಗಿ ತೆರಳಿದ್ದೆ. ಆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಎಲ್ಲಾ ನವಕನ್ನಡಿಗರು ನನಗಿಂತಲೂ ಬಹಳ ಯುವಕರಾಗಿದ್ದರು. ಎಲ್ಲೋ ಮೂರೋ ನಾಲಕ್ಕೋ ನನ್ನಂತಹ ಬಿಳಿಕೂದಲಿನ ಹಿರಿಯರಿದ್ದರು. ಯುವಕರೆಲ್ಲಾ ನನ್ನನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಆದರಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೂ ಅವರುಗಳು ನನ್ನನ್ನು 'ದೊಡ್ಡವರು' ಎಂಬ ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದಲೋ ಅಥವಾ ಸಂಕೋಚದಿಂದಲೂ ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಬಿಚ್ಚುಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸಂಭಾಷಣೆಗಳು ಅಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದವು. ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದ ನಂತರ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಒಬ್ಬರು ಹಿರಿಯರು, ನನ್ನ ಬಿಳಿಯಕೂದಲನ್ನು ನೋಡಿಯೋ ಅಥವಾ ನನ್ನ ವಯಸ್ಸನ್ನು ನೋಡಿಯೋ ನನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡತೊಡಗಿದರು.

ಅವರು: "ನಮಸ್ಕಾರ".

ನಾನು: "ನಮಸ್ಕಾರ ಸಾರ್"

ಅವರು: "ಯಾವಾಗ ಬಂದಿ?"

ನಾನು: "ಈ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಒಂಭತ್ತು ಘಂಟೆಗೆ ಬಂದೆ"

ಅವರು: "ಪರವಾಗಿಲ್ಲವೇ, ನೀವು ಇಷ್ಟು ಬೇಗ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೀರಲ್ಲಾ! ನೀವೇನು ನಿದ್ದೆಗಿದ್ದೆ ಮಾಡಿದರೋ ಇಲ್ಲವೋ?"

ನಾನು: "ನಮ್ಮ ಮನೆ ಬಹಳ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲೇ ಇದೆ, ಅದಕ್ಕೇ ಇಷ್ಟು ಬೇಗ ಬಂದೆ. ನನಗೇನೂ ನಿದ್ದೆಯ ತೊಂದರೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ"

ಅವರು: "ಏನು ಮಗನ ಮನೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದೀರೋ?"

ನಾನು: "ಇಲ್ಲಾ, ನನ್ನ ಮಗ ಲಂಡನ್ನಿನಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ, ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಅವನಿಗೇಕೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡಬೇಕು, ಅವನಿಗೆ ಸಣ್ಣ ಸಂಸಾರ, ಕೆಲಸ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಅವನ ಮನೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಹಳ ದೂರ."

ಅವರಿಗೆ ಯಾಕೋ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಮಾನವಾದಂತೆ ಆಯಿತು.

ಅವರು: "ಹಾಗಾದರೆ ನೀವು ಎಲ್ಲಿ ತಂಗಿದ್ದೀರ?" ಅಂತ ಕೇಳಿದರು.

ನಾನು: "ನಾನಿರೋದು ಇಲ್ಲೇ ಇಷ್ಟು ಮೈಲಿಗಳ ದೂರದಲ್ಲಿ, ಬೇಸಿಂಗ್‌ಸ್ಟೋಕ್ ಎಂಬ ಊರಿನಲ್ಲಿ"

ಅವರು: "ಏನು ನೀವು ಇನ್ನೂ ಮೈಲಿಗಳಲ್ಲೇ ಲೆಕ್ಕಮಾಡ್ತೀರ, ನೀವು ತಂಗಿರುವ ಊರು ಎಷ್ಟು ಕಿಲೋಮೀಟರುಗಳ ದೂರದಲ್ಲಿದೆ? ಏನು ನೀವಿರೋದು ಸ್ವಂತ ಮನೆಯೇ?"

ನಾನು: "ಅಂದರೆ, ಬೇಸಿಂಗ್‌ಸ್ಟೋಕ್ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಸುಮಾರು ಮೂವತ್ತು ಕಿಲೋ ಮೀಟರಿನಷ್ಟು ದೂರದಲ್ಲಿದೆ, ನಾನಿರೋದು ಸ್ವಂತ ಮನೆ"

ಅವರಿಗೆ ಅನುಮಾನ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆ ತೋರಿತು.

ನಾನು: "ನೀವಿರೋದು ಎಲ್ಲಿ?"

ಅವರು: "ನಾವಿರೋದು ತಿಪಟೂರಿನಲ್ಲಿ, ನಾನು ಮತ್ತು ನನ್ನ ಮಿಸೆಸ್ ನಮ್ಮ ಮಗಳ ಬಾಣಂತನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಅಳಿಯ ರೆಡಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ನಾನು ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳು ವಾಪಸ್ಸು ತಿಪಟೂರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ, ನನ್ನ ಮಿಸೆಸ್, ಮಗಳ ಬಾಣಂತನವೆಲ್ಲಾ ಮುಗಿದಮೇಲೆ ಆರು ತಿಂಗಳು ಆದಮೇಲೆ ವಾಪಸ್ಸು ಬರುತ್ತಾಳೆ"

ನನಗೂ ಅವರಿಗೂ ಏನಾದರೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಸಂಗತಿಗಳು ಇರಬಹುದೆಂಬ, ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲು ಅವರು ಕೇಳಿದರು:

ಅವರು: ನೋಡಿ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರವೂ ಸ್ಥಿರವಾಗಿಲ್ಲ, ದಿನವೂ ಬೆಲೆಗಳ ಏರಿಕೆ, ಎಲ್ಲಿನೋಡಿದರೂ ಕರಪ್‌ಶನ್. ಹೊರದೇಶದವರು ನಮ್ಮದೇಶದಿಂದ ದೋಚಿದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒಳದೇಶದವರೇ ದೋಚುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಏನಂತೀರ?"

ನಾನು: "ನನಗೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ರಾಜಕೀಯದ ಯಾವ ವಿಷಯವೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಯಾರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಅನ್ನೋದೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ"

ಕೊನೆಗೂ ಅವರ ಅನುಮಾನ ಹೆಚ್ಚಿ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಸಂದೇಹವನ್ನು ಪರಿಹಾರಮಾಡಲು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿದ್ದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿಯೇಬಿಟ್ಟರು.

ಅವರು: "ನೀವು ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದು ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಾದವು?"

ನಾನು: "ನಾನು ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಲವತ್ತೈದು ವರ್ಷಗಳಾದವು. ಈಗ ನಿವೃತ್ತನಾಗಿ, ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳುಗಳು ಇದೇ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಮತ್ತು ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಇದೇ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದೇವೆ."

ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲು ಇನ್ನು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರು ಈ ರೀತಿ

ಹೇಳಿದರು:

ಅವರು: "ಓಹೋ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿ, ನೀವು ಡಾಕ್ಟರೇನು? ಈ ದೇಶದಲ್ಲೇ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಇಲ್ಲೇ ನಿವೃತ್ತರಾಗಿದ್ದೀರ. ನಾನೇನೋ ಅಂದುಕೊಂಡೆ, ನೀವು ಇವತ್ತಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆನೇ ಇಂಡಿಯಾದಿಂದ ಬಂದ್ರೆನೋ ಅಂತ. ನಮಸ್ಕಾರ, ಬರುತ್ತೇನೆ" ಎಂದು ಮಾತನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೇ ಮುಗಿಸಿ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಮಾಯವಾದರು.

ನನಗೆ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಿತು. "ಏನು? ನಾನು ಕರ್ನಾಟಕದ ಯುವಕನ್ನಡಿಗರೊಂದಿಗೂ ಸಂಭಾಷಿಸಲಾರೆ ಅಲ್ಲದೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಹಿರಿಯರೊಂದಿಗೂ ಸಂಭಾಷಿಸಲಾರೆ. ನಾನು ಅಲ್ಲಿಗೂ ಸೇರಿದವನಲ್ಲ, ಇಲ್ಲಿಗೂ ಸೇರಿದವನಲ್ಲ, ಏನು ನಾನು ತ್ರಿಶಂಕು ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವನಾ? ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು?" ಎಂದು ಯೋಚಿಸತೊಡಗಿದೆ.

ನಾನಿರುವುದು ಆಂಗ್ಲದೇಶದ ಲಂಡನ್ನಿನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಬೇಸಿಂಗ್‌ಸ್ಪೋಕ್ ಎಂಬ ಒಂದು ಉಪನಗರದಲ್ಲಿ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅಂದರೆ ಕಳೆದ ಹತ್ತುವರ್ಷಗಳಿಂದೀಚೆಗೆ, ನಮ್ಮ ಊರಿಗೆ ಬಹಳಮಂದಿ ಯುವಕನ್ನಡಿಗರು ಬಂದು ನೆಲಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಬಹಳಮಂದಿ ಈ ನವಯುಗದ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು. ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಉದ್ಯಮಗಳಲ್ಲೂ ಈಗ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಅಥವಾ ಗಣಕದ ಬಳಕೆಯು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದರ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಾಂಶಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ಸ್ಥಳೀಯ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳಲ್ಲದ ಭಾರತದಂತಹ ಹೊರದೇಶಗಳಿಂದ ಈ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸಲಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಭಾರತದಿಂದ ಅದರಲ್ಲೂ ಕರ್ನಾಟಕದಿಂದ ಅನೇಕ ಯುವಕನ್ನಡಿಗ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ವಲಸೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಊರಾದ ಬೇಸಿಂಗ್‌ಸ್ಪೋಕ್, ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ರೆಡಿಂಗ್‌ನಗರದಲ್ಲೂ ಅಲ್ಲದೆ ಲಂಡನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕನ್ನಡಿಗರು ನೆಲಸಿದ್ದಾರೆ.

ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಈ ಯುವಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಎಲ್ಲರಂತೆ 'ಗೃಹವೇದನೆ' ಅಂದರೆ ಹೋಮ್‌ಸೈನಿಸ್ ಆಗುವುದು ಸಹಜ. ಇದೇರೀತಿಯ ಗೃಹವೇದನೆಯ ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬಂದಹೊಸದರಲ್ಲಿ ನಮಗೂ ಆಗಿದ್ದಿತು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ನವಕನ್ನಡಿಗರು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಕನ್ನಡ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದೆಬಂದ ನಮಗೂ, ಈಗಬಂದಿರುವ ಇವರಿಗೂ

ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದದು ಏನೆಂದರೆ, ನಲವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನಾವುಬಿಟ್ಟು ಬಂದ ಭಾರತಕ್ಕೂ, ಇದೀಗ ಬಿಟ್ಟುಬಂದ ಯುವಕನ್ನಡಿಗರ ಭಾರತಕ್ಕೂ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿವೆ.

ನಮ್ಮ ಬಾಲ್ಯದ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಆಂಗ್ಲರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಭಾವ ಆಗ ಇನ್ನೂ ಉಳಿದಿದ್ದಿತು. ಬಾಲಕರಾದ ನಮಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದದು ಆಂಗ್ಲದೇಶದ ಮತ್ತು ಅಮೆರಿಕಾದ ವಾಹನಗಳು. ಆಪ್ಲಿನ್, ವಾಕ್ಸಲ್, ಫೋರ್ಡ್, ಶವೆಲ್, ಬ್ಯೂಕ್, ಸ್ಟುಡಿಬೇಕರ್ ಮುಂತಾದ ವಾಹನಗಳನ್ನು ನಾವು ದಿನವೂ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಮಹಾರಾಜರ ಪ್ರಭಾವ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದವು, ಸ್ವಚ್ಛವಾದ ಸಾಲುಮರಗಳ ರಸ್ತೆಗಳು, ಮುತ್ತಿನ ಹಾರದಂತೆ ಜೋಡಿಸಿದ ರಸ್ತೆಯ ಸಾಲುದೀಪಗಳು. ಇವುಗಳು ಬಹಳವಾಗಿ, ಲಾಲ್‌ಬಾಗ್ ಮತ್ತು ಕಬ್ಬನ್‌ಪಾರ್ಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದಾಗಿದ್ದಿತು. ಆದರೆ ಯುವಕರಾಗಿ ಬೆಳೆದು, ಇಪ್ಪತ್ತು ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳನಂತರ ನಾವು ಬಿಟ್ಟುಬಂದ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಉದ್ಯೋಗ, ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅವಕಾಶಗಳು ಅತಿವಿರಳವಾಗಿದ್ದವು. ಆಹಾರ ಅಭಾವ, ರೇಶನ್ ಮತ್ತು ನಿರುದ್ಯೋಗಗಳಿಂದ ಜೀವನ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕಷ್ಟವಾಗಿದ್ದಿತು. ಹೊರದೇಶಗಳ ವಾಹನಗಳು ಮಾಯವಾದವು. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಅಂಬ್ಯಾಸಿಡರ್ ಮತ್ತು ಫಿಯಟ್ ಕಾರುಗಳು ಅಲ್ಲದೆ ಸ್ಕೂಟರ್‌ಗಳು ಹೆಚ್ಚಾದವು. ರಾಜಕೀಯ ಪುಠಾರಿಗಳೂ ಹೆಚ್ಚಾದರು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಸರ್ಕಾರವು ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದ್ದಿತು, ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ನಿರ್ಬಂಧ ಕಟ್ಟಿಕೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾದವು. ಇವುಗಳೇಮುಂತಾದ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಹೊರದೇಶಗಳ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶ ದೊರೆತುದರಿಂದ ಊರನ್ನು ಬಿಡಲು ನಾವು ಹಿಂಜರಿಯಲಿಲ್ಲ.

ಬಂದ ಹೊಸದರಲ್ಲಿ, ಈಗಿನ ನವಕನ್ನಡಿಗರಹಾಗೆ ನಾವೂ ಗೃಹವೇದನೆಗೊಳಗಾಗಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ವೆತ್ಯಾಸವಿತ್ತು. ಅದೇನೆಂದರೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ದೇಶದಲ್ಲೆಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಚದುರಿಹೋಗಿದ್ದೆವು. ಒಂದುಕಡೆ ಸೇರಿ, ಉಗಾದಿ ದೀಪಾವಳಿಗಳಂತಹ ಕನ್ನಡಹಬ್ಬಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ದೂರದ ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಒಂದೆರಡು ಸ್ನೇಹಿತರನ್ನು ನೂರಾರು ಮೈಲುಗಳ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಿ ಭೇಟಿಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ನಮ್ಮ ತಾಯಿನಾಡಿಗೆ ಪದೇಪದೇ ಹೋಗಲಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ರೈಲ್ವೇ ಸ್ಪೇಷನ್ನಿನಲ್ಲೇ ಅಥವಾ ಸೂಪರ್ ಮಾರ್ಕ್ ಟ್ರೈನಲ್ಲೇ ಸಂಧಿಸಿದ ಅಪರಿಚಿತಕನ್ನಡಿಗರನ್ನು ಮಾತಾಡಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಊಟಕ್ಕೂ ಕರೆದು ಉಪಚಾರಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು.

"ಎಂದಿದ್ದರೂ ಒಂದುದಿನ ನಾವು ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗುವೆವು" ಎಂಬ ಅಭಿಲಾಷೆಯಿಂದ, ನಮ್ಮೊಡನೆ ನಾವು ತಂದಿದ್ದ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡಭಾಷೆ, ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಪರಂಪರೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲೇ ಹುದುಗಿಸಿ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಅನೇಕವರ್ಷಗಳನ್ನು ಕಳೆದೇವು. ಆದರೆ ನಮಗರಿವಿಲ್ಲದೇ ನಮ್ಮ ಮಾನಸಿಕ ವಯಸ್ಸನ್ನೂ ತಡೆಹಿಡಿದಿದ್ದೇವು. ಅಂದರೆ ನಾವು ಬಂದ ಹೊಸದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದ ಈ ನೆನಪುಗಳು, ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಪರಂಪರೆಗಳನ್ನು, ವಯಸ್ಸನ್ನೂ ಕೂಡ ಸೇರಿಸಿ "ಸ್ತಂಭನ"ಗೊಳಿಸಿ ಸೆರೆಹಿಡಿದಿದ್ದೇವು. ಈ ಆಂಗ್ಲದೇಶದ ರಾಜಕೀಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಪರಂಪರೆಗಳು ಅಷ್ಟಾಗಿ ನಮಗೆ ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಗಿನಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೇರವಾದ ಟೆಲಿಫೋನು, ಭಾರತದ ಸುದ್ದಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಸರಿಸುವ ಟೆಲಿವಿಷನ್‌ಗಳಾವುವೂ ಈ ಹೊರದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದ ನಮಗೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಸುದ್ದಿಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಂಟರ್‌ನೆಟ್ ಅಂದರೆ ಏನು ಎಂಬುದೇ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಮಗೆ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ನಮಗೆ ಅಲ್ಲಿನ ಹಿರಿಯರೊಡನೆ ಮತ್ತು ಯುವಕರೊಡನೆ ಸರಾಗವಾಗಿ ಸಂಭಾಷಿಸಲು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಈಗಲೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೇ ನಮ್ಮ "ವಿಕಾಸನ ಸ್ತಂಭನ".

ಕರ್ನಾಟಕದಿಂದ ಈಗ ಬಂದಿರುವ ಈ ಯುವಕನ್ನಡಿಗರೂ ನಮ್ಮಹಾಗೆ ವಿಕಾಸನಸ್ತಂಭನವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವರೇ? ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ. ಆಧುನಿಕ ತಾಂತ್ರಿಕ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಈ ದೇಶದ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತಗೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ನವಕನ್ನಡಿಗರು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಒಂದೇ ಊರಿನಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಲು ಅವಕಾಶ ಒದಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈಗಿನಕಾಲದಲ್ಲಾಗಿರುವ ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧನಗಳ ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳಿಂದ, ಇವರೇನೂ ನಾವು ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಈ "ವಿಕಾಸನ ಸ್ತಂಭನವನ್ನು" ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕ ತಾಯಿನಾಡಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪರಂಪರೆಗಳು ಅಷ್ಟೇನೂ ದೂರವಿಲ್ಲ. ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಎರಡು ಘಂಟೆಗೆ ಲಂಡನ್ನಿನಲ್ಲಿ ವಿಮಾನವನ್ನು ಹತ್ತಿದರೆ ಕೇವಲ ಒಂಭತ್ತುವರೆ ಘಂಟೆಗಳ ನಂತರ ಬೆಂಗಳೂರನ್ನು ತಲುಪಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ಈಗಿನ ನವಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಕೊರತೆ ಅಷ್ಟೇನು ಇಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆ.

ಆದರೆ ಒಂದು ಯೋಚನೆ ನನಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಈ ನವಕನ್ನಡಿಗರು ಮೂವತ್ತು ನಲವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಾದನಂತರ ನಮ್ಮಹಾಗೆ "ವಿಕಾಸನ ಸ್ತಂಭನ"ವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವರೇ? ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ, 'ಹೌದು ಅನುಭವಿಸುವರು' ಎಂದು.

ಅವರೂ ಇದನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವರು. ಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳೊಂದರಿಂದಲೇ ಈ ಸ್ತಂಭನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ವಯೋವೃದ್ಧಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಜನಾಂಗಗಳಲ್ಲೂ ಆಗುವುದು. ಈ ಸ್ಥಳೀಯ ಜನಾಂಗದಲ್ಲೂ ಆಗುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಜನಾಂಗದ ಎಲ್ಲಾ ವಯೋವೃದ್ಧರೂ ತಮ್ಮ ಯುವಜನಾಂಗದೊಂದಿಗೆ ಅಷ್ಟುಸುಲಭವಾಗಿ ಸಂಪರ್ಕಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ದೇಹದ ಆಲನೆ, ವೀಕ್ಷಣೆ, ಚಾಲನ ಮುಂತಾದ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಶಕ್ತಿಗಳು ಕುಗ್ಗಿದಾಗ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಂಪರ್ಕಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಕುಗ್ಗುವುದು ಇದೇ ವಿಕಾಸನ ಸ್ತಂಭನ. ಅಂದರೆ ಇದು "cultural differences due to the generation gap" ಅಲ್ಲವೇ? ಆದರೆ ನೀವು ಈ ರೀತಿ ಕೇಳಬಹುದು, "ಇದೆಲ್ಲಾ ಜನರೇಶನ್ ಗ್ಯಾಪ್ ಅಂತ ಹೇಳಿದಿರಲ್ಲ, ತಿಪಟೂರಿನಿಂದ ಬಂದಿದ್ದ ನಿಮ್ಮ ವಯಸ್ಕರೇ ಆದ ಆ ಹಿರಿಯ ಮಹನೀಯರೊಂದಿಗೆ ನಿಮಗ್ಯಾಕೆ ಸಂಭಾಷಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ?", ಎಂದು.

ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಲಿಲ್ಲವೆ, ನಮಗೆಲ್ಲಾ ವಿಕಾಸನ ಸ್ತಂಭನವಾಗಿ ನಾವು ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಹೇಗೆ ಹುಡುಗು ಸ್ವಭಾವದಲ್ಲಿದ್ದವೋ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಹುಡುಗರಾಗಿ ಉಳಿದು, ನಮಗೆ ಹಿರಿಯರೊಂದಿಗೆ ಸೀರಿಯಸ್ಸಾಗಿ ಮಾತಾಡಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ನಮ್ಮ ವಿಕಾಸನ ಸ್ತಂಭನವಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೇನು?

ಹಾಗೆಂದರೆ ಸಮವಯಸ್ಕರಾದ ಕರ್ನಾಟಕದ ಹಿರಿಯ ಕನ್ನಡಿಗರ ಮತ್ತು ಹೊರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಹಿರಿಯ ಕನ್ನಡಿಗರ ನಡುವೆ ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ಜನರೇಶನ್ ಗ್ಯಾಪ್ ಇದೆಯಂತಾಗಲಿಲ್ಲವೇ?

--ರಾಜಾರಾಮ್ ಕಾವಳೆ.

*With Best Complements
From*

Oakford
COURT APARTMENTS

Newshaw Lane, Hadfield, Derbyshire SK13 2AB.

ಭಾರತದಾಚೆಯ ಕನ್ನಡಿಗರು ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ



ಡಾ|| ವೈ.ಶ್ರೀ. ನಟರಾಜ, ಪೊಟೋಮೆಕ್, ಮೇರೀಲ್ಯಾಂಡ್, ಅಮೆರಿಕ.

ಕರ್ನಾಟಕದ ಏಕೀಕರಣವಾಗುವ ಮುನ್ನ ಮಹಾರಾಜರ (ಹಳೆ) ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನ ಮತ್ತು ಅದರ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಹಂದು ಹಂಚಿಹೋಗಿದ್ದ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿದ್ದವು. ಮೊದಲು ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಹಳೆ ಮೈಸೂರು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಿತು. ಕ್ರಮೇಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಆಲ್ಟಿಮೇಟ್ ಮದ್ರಾಸ್ ಮತ್ತು ಮುಂಬೈ ಆಧಿಪತ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದ ಹಾಗೂ ಹೈದರಾಬಾದಿನ ನಿಜಾಮರ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಅನೇಕ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಭಾಗಗಳಾದವು. ಆದರೂ ಇಂದಿನ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ, ಗೋವಾದಲ್ಲಿ, ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ, ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರು ಉಳಿದುಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನೆಲ್ಲ ಗಡಿನಾಡ ಕನ್ನಡಿಗರು ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಡಿ ಗುರುತಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ವೃತ್ತಿ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಭಾರತದ ಹಲವಾರು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ಮುಂಬೈ, ದೆಹಲಿ, ಕೊಲ್ಕೊತ್ತಾ, ಚೆನ್ನೈ ಮುಂತಾದ ಮಹಾನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರು ದೊಡ್ಡ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರನ್ನು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಹೊರನಾಡ ಕನ್ನಡಿಗರೆಂದು ಗುರುತಿಸುತ್ತೇವೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಾನಂತರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರು ಭಾರತದಾಚೆ ಬಂದು ನೆಲೆಸಿದ್ದಾರೆ.

ಅಮೆರಿಕಾದಲ್ಲಿ, ಯೂರೋಪಿನ ಹಲವು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ, ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ಸಿಂಗಪುರ್ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಪ್ರಾಚ್ಯದ ಕೊಲ್ಲಿ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಮಂದಿ ಕನ್ನಡಿಗರು (ಕೆಲವರು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿದ್ದರೂ, ಹೆಚ್ಚಿನವರು ಬೇರೆ ದೇಶಗಳ ನಾಗರಿಕತ್ವವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ) ನೆಲೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರನ್ನು ಹೊರದೇಶದ ಕನ್ನಡಿಗರು ಅಥವಾ ಕಡಲಾಚೆಯ ಕನ್ನಡಿಗರು ಮುಂತಾಗಿ ಗುರುತಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಮೊದಮೊದಲು, ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು ೩೦-೪೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಹೊರದೇಶಗಳಿಗೆ ಬಂದ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗಿದ್ದಂಥಾ ಪರಕೀಯತೆಯ ಅನುಭವ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ವಲಸೆಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗಿದ್ದಂತಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಹೊರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವ ಕನ್ನಡಿಗರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ದೇಗುಲಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ದೂರವಾಣಿಯ ಸಂಪರ್ಕ ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಭವಾಗಿರುವುದಲ್ಲದೇ ಹೆಚ್ಚಿನೂ ದುಬಾರಿಯಲ್ಲದ ರೀತಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಲಭ್ಯವಾಗಿದೆ. ವಿಮಾನ ಸಂಪರ್ಕ ಕೂಡ ಉತ್ತಮಗೊಂಡು ಪ್ರಮುಖ ನಗರಗಳಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಪಯಣಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸಹಸ್ರಾರು ಮಂದಿ ಹಿರಿಯ ಕನ್ನಡಿಗರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಕಾಲಕಳೆಯಲು ಅಮೆರಿಕಾ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಮುಂತಾದ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿಕೊಡುವುದೂ ಸರ್ವೇಸಾಧಾರಣವಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ವಾಣಿಜ್ಯದ ಕಾರಣದಿಂದಲೂ ಭಾರತ ಮತ್ತು ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ದೇಶಗಳ ನಡುವೆ ಓಡಾಟ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ವರ್ಧಿಸಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ, ಹೊರದೇಶದ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೂ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೂ ಸಂಪರ್ಕ ಕಳೆದ ಒಂದೆರಡು ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.

ಒಮ್ಮೆ ದುರ್ಲಭವಾಗಿದ್ದ ಕನ್ನಡ ಸಿನಿಮಾ, ಕನ್ನಡ ಟೀವಿ, ಕನ್ನಡ

ಸಂಗೀತ, ನೃತ್ಯ ಮುಂತಾದ ಮನರಂಜನೆಯ ಹಾಗೂ ಸುದ್ದಿ ಮಾಧ್ಯಮಗಳೂ ಬೇಕಾದಹಾಗೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಲೇ ಇವೆ. ಅಂತರ್ಜಾಲದ ಕಾರಣ ಕನ್ನಡನಾಡಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸುದ್ದಿಯ ವಿವರಗಳೂ ಹೊರದೇಶದ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ವಿಳಂಬವಿಲ್ಲದೇ ಸಿಗುತ್ತಿವೆ. ಅಂತೂ ಕನ್ನಡನಾಡಿನಿಂದ ದೂರವಿದ್ದರೂ ಕನ್ನಡದಿಂದ ದೂರವಿರಬೇಕಾದ ಪ್ರಮೇಯವಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ಕನ್ನಡದ ಬಗ್ಗೆ, ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಆಗುಹೋಗುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕುತೂಹಲ ಮತ್ತು ಕಾಳಜಿ ಇದ್ದವರಿಗೆ, ಎಷ್ಟು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟೂ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ (ಮತ್ತು ಸಿಂಗಪುರ್, ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್, ಮಧ್ಯಪ್ರಾಚ್ಯ, ಮತ್ತು ಇತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ), ವರ್ಷೇವರ್ಷೇ ನಡೆಯುವ ಬೃಹತ್ ಕನ್ನಡ ಮೇಳಗಳ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಉದ್ದಾಮ ಪಂಡಿತರ, ಸಾಹಿತಿಗಳ ಮತ್ತು ರಂಗಕಲಾವಿದರ ದಂಡೆ ಬಂದಿ ಳಿಯುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡಿಗರ ಒಕ್ಕೂಟಗಳು ನಡೆಸುವ ಮೇಳಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೂರು ದಿನಗಳು ಸತತವಾಗಿ, ಕನ್ನಡದ ಊಟ, ಉಪಚಾರ, ಹಾಡು, ಕುಣಿತ ಮುಂತಾದ ಮನರಂಜನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಹಳೆಯ ಸ್ನೇಹಿತರ ಭೇಟಿ ಮತ್ತು ಹೊಸ ಮಿತ್ರರನ್ನು ಸಂಧಿಸುವ ಅವಕಾಶಗಳು ದೊರಕುತ್ತವೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ನನ್ನಂಥಾ ಕನ್ನಡಿಗರು ದಶಕಗಳ ಹಿಂದೆ ನಾಡು ನುಡಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಂದ ಹೊಸತರಲ್ಲಿ ಪಡುತ್ತಿದ್ದ ಸಂಕಟ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬಂದಿರುವ, ಬರುತ್ತಿರುವ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಇಲ್ಲವೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. (ಮನೆಮಂದಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಂದ ಕೊರತೆ ಇರುತ್ತದೆಯಾದರೂ ಅದು ಹಾಸನದಿಂದ ಮುಂಬೈಗೆ ಹೋದಾಗ ಆಗುವ ಅನುಭವಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವೇನಲ್ಲ.)

ಹಿಂದೆ ಬಂದು ನೆಲೆಸಿದ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೂ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಭಾರತವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಂದಿರುವ/ಬರುತ್ತಿರುವ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೂ ಒಂದುರೀತಿಯ ಪೀಳಿಗೆಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೂ ಕೂಡಿದಂತೆ ಅವರ ಯೋಚಿಸುವ ರೀತಿಗಳೂ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಹಳಬರಾದ ನನ್ನಂಥವರು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಹಿಂದೆ ವಲಸೆಬಂದ ನಾವು, ಬಿಟ್ಟುಬಂದ ಭಾರತವನ್ನೇ ನೆನೆದುಕೊಂಡು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿನಿಸುವಷ್ಟೇ "ಕನ್ನವೇಟಿವ್" ಆಗಿ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದೇವೆನೋ ಎಂಬ ಅನುಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ.

ದಶಕಗಳಿಂದ ಪಶ್ಚಿಮ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿದ್ದೂ ಬದಲಾಗದಷ್ಟು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡೇ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯೀಕರಣಕ್ಕೊಳಗಾಗಿರುವ ಹಲವಾರು ಹೊಸಬರನ್ನು ಕಂಡಾಗ ನಾವು ವರ್ಷಾನುಗಟ್ಟಲೆಯಿಂದ ಸ್ಥಗಿತಗೊಂಡಿದ್ದೇವೆನೋ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ನನ್ನನ್ನು ಕಾಡಿದೆ. ಭೇಟಿಗೆಂದು ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗಲೂ ನಾವು ಒಂದು ರೀತಿಯ ಇಬ್ಬಗೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯವನ್ನು ಕಳೆದಿರುವ ನಮ್ಮ ಕರ್ಮಭೂಮಿಯೇ ನಾವು ತಾರುಣ್ಯವನ್ನು ಕಳೆದ ಜನ್ಮಭೂಮಿಗಿಂತ ಹತ್ತಿರವಾದಂತೆ ತೋರಲು ಪ್ರಾಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. (ಪ್ರಾಯಶಃ, ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಉಸಿರಾಡುವ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಬೆರೆತ ಧೂಳು, ಅದರಿಂದ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುವ ನಮ್ಮ ಶ್ವಾಸಕೋಶಗಳು, ಬಂದಿಳಿದ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳಲ್ಲೇ ಕೆಮ್ಮಲು ಶುರುವಾಗಿ, ಶುದ್ಧವಾಯು, ಶುದ್ಧ ನೀರುಗಳನ್ನು ನೆನೆಯುತ್ತಾ "ನಮ್ಮೂರಿನ" ನೆನಪು ಕಾಡಲು ಶುರುವಾದಾಗ, ಹೌದು ನಾನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ "ಅಮೆರಿಕನ್ ಆಗಿಬಿಟ್ಟೆ" ಎಂಬ ವಿಷಯ ಮನವರಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ!)

ನಾನು ಎಲ್ಲಿಂದಲೋ ಎಲ್ಲಿಗೋ ಬಂದೆ, ಕಾರಣ ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ, ಭಾರತಕ್ಕೆ ಭೇಟಿಕೊಟ್ಟಾಗ ಆದ ಅನುಭವಗಳ ನೆನಪು ಇನ್ನೂ ಹಸಿರಾಗೇ ಇದೆ. ಆದರೆ, ನಾನು ಈ ಪುಟ್ಟ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಹೇಳ ಹೊರಟಿದ್ದು ಏನೆಂದರೆ, ಹೊರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವ ಕನ್ನಡಿಗರು ನಾವು "ವಿಶ್ವಕನ್ನಡಿಗರು" ಸಮಾನಹೃದಯಿಗಳು, ಸಮಾನ

ಚಿಂತಕರು, ಸಮಾನ ವ್ಯಸನಿಗಳೂ ಆಗಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಹೆಚ್ಚು. ನಮಗಿರುವ ಅನುಕೂಲಗಳು ಮತ್ತು ತೊಂದರೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು-ಕಮ್ಮಿ ಒಂದೇ ರೀತಿಯವು. ಈಗ ಯು.ಕೆ. ಕನ್ನಡ ಬಳಗ ಆಚರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಾರಂಭ ಸಿಂಗಪುರದಲ್ಲೂ ಆಗಬಹುದು, ದುಬೈನಲ್ಲೂ ಆಗಬಹುದು ಅಥವಾ ಅಮೆರಿಕದ ಒಂದು ನಗರದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೂ ಆಗಬಹುದು. ನಾವೆಲ್ಲ, ಬೇರು ಸಹಿತ ಕಿತ್ತಲ್ಪಟ್ಟು ಮತ್ತೆ ನೆಡಲ್ಪಟ್ಟು ಚಿಗುರಿದ ಮರಗಳು. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿನ ಮಣ್ಣಿನ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ, ಹುಟ್ಟಿದ ನಾಡಿನ ಮಣ್ಣಿನ ಗುಣವನ್ನೂ ಒಂದಿಷ್ಟು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಹೆಮ್ಮರವಾಗುತ್ತೇವೆ. ಇಂಥಾ ಮರಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಡುವ ಹಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಬೀಜಗಳಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸುವ ಹೊಸ ಸಸಿಗಳಂತೆ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಹೊಸಮಣ್ಣನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಹೀರಿಕೊಂಡು ನಮಗಿದ್ದ ತೇಲುತ್ತನವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಕನ್ನಡ ಮಕ್ಕಳು ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಕನ್ನಡ ಮಕ್ಕಳ ಜ್ಞಾತಿಗಳಂತಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ, ಭಾರತದಾಚೆಯ ಕನ್ನಡಿಗರ ನಡುವೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಪರ್ಕ ಸಹಜವಾಗುತ್ತದೆ, ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೊರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ ಕನ್ನಡಿಗರು ಪರಸ್ಪರ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಗಮನಹರಿಸಿಲ್ಲ, ಹರಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಸಲಹೆ. ಈಗ, ಡಾ|| ಶಿವಪ್ರಸಾದ್ ಅವರು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಅಭಿಮಾನವಿಟ್ಟು ಲೇಖನವೊಂದನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿದ್ದು ಇಂಥಾ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಆಭಾರ.

ಭಾರತದಾಚೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಾದರೂ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಬಯಸಬಹುದು. ನ್ಯೂಯಾರ್ಕಿನ ಕನ್ನಡ ಮಗುವೊಂದು ಲಂಡನ್ನಿನ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಡುವ ದಿನವೂ ಬರಬಹುದು. ಈಗಾಗಲೇ ಅಮೆರಿಕದ ಹಲವು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಅಂಥಾ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಕ್ಕಳು ಬಂದು ಕಲಿಯಬಹುದು. ಅಂದರೆ, ನಾವು ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೇ ಹೋಗಬೇಕಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಕ್ಕಳು ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಪರಿಣತಿ ಪಡೆದು ಕಚೇರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರಲ್ಲ, ಭರತನಾಟ್ಯವನ್ನು ಕಲಿತು ಉತ್ತಮವಾದ ರಂಗಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರಲ್ಲ, ಹಾಗೆ, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನಮಾಡಿ ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಡುವ ದಿನವೂ ಬಂದೇ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ಯು.ಕೆ. ಕನ್ನಡ ಬಳಗ ಮತ್ತು ಅಮೆರಿಕದ ಹಾಗೂ ಇತ್ತೀಚಿನ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕನ್ನಡ ಸಂಘಗಳು ಏನು ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಚಿಂತಿಸಬೇಕು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ, ಹಂಪಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಮುಂತಾದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೆಲ್ಲ ಕೈಜೋಡಿಸಿ ಹೊರದೇಶದ ಕನ್ನಡ ಮಕ್ಕಳ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಗುವಂಥ ಓದು, ಬರಹ, ಸಂಶೋಧನೆ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ, "ಕನ್ನಡಸಾಹಿತ್ಯರಂಗ" (www.kannadasahityaranga.org) ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಮತ್ತು ಉಳಿಸುವ ಯತ್ನದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಕನ್ನಡಿಗರ ಕನ್ನಡದ ಓದು ಮತ್ತು ಬರವಣಿಗೆ ಇವುಗಳ ಉತ್ತೇಜನಕ್ಕಾಗಿ ದುಡಿಯುತ್ತಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಐದು ವಸಂತ ಸಾಹಿತ್ಯೋತ್ಸವಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ಆರನೆಯದನ್ನು ಹ್ಯೂಸ್ಟನ್ ನಗರದಲ್ಲಿ ಮೇ ೧೮, ೧೯, ೨೦೧೩ ರಂದು ರೈಸ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವ ತಯಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲೇ ನೆಲೆಸಿದ ಕನ್ನಡ ಬರಹಗಾರರು ಬರೆದ ಕಥೆ, ಪ್ರಬಂಧ, ಬದುಕಿನ ಅನುಭವಗಳ ಸಂಗ್ರಹವೇ ಅಲ್ಲದೇ ಇನ್ನೂ ಇತರ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದೆ. ಈ ಪ್ರಸ್ತುತಗಳಿಗೆ ಪಂಡಿತ-ಪಾಮರರಾದಿಯಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು

ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥಾ ಕೆಲಸಗಳು ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್, ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ, ಸಿಂಗಪುರ್ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಪ್ರಾಚ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ನಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ, ಆದರೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. (ಇಲ್ಲಿ ನಾನು, ವರ್ಷಾಂತರದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ಸ್ಮರಣ ಸಂಚಿಕೆಗಳನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ.) ಇಂಥಾ ಗಂಭೀರಯತ್ನಗಳು ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಮುಂತಾದೆಡೆಗಳಲ್ಲೂ ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ನಮ್ಮ ಸಲಹೆ. ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಂಗ ಕೂಡ ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಕೈಜೋಡಿಸಬಲ್ಲದು. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಕನ್ನಡದ ಉತ್ತಮ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪರಿಚಯ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯರಿಗೂ ಆಗುವಂತೆ ಉತ್ತಮ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಅನುವಾದ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯವೂ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೇ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮತ್ತಿತರ ಭಾಷೆಗಳಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೂ ಅನುವಾದ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಮಿತಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಬೆಳ್ಳಿ ಹಬ್ಬ, ಚಿನ್ನದ ಹಬ್ಬ ಮುಂತಾದ ಆಚರಣೆಗಳ ಜೊತೆಜೊತೆಗೆ ನಾನು ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ಗಂಭೀರ ಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಭಾರತದಾಚೆಯ ಕನ್ನಡ ಸಂಘಗಳು ಯೋಚಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಭಾರತದಾಚೆಯ ನಮ್ಮ ಬದುಕು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಅನುಭವಗಳ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ನಾವು ಮಾಡದೇ ಮತ್ತಾರು ಮಾಡಿಯಾರು? ನಾವು ಕಲಿತ ಕನ್ನಡ ನುಡಿಯ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ನಾವೆಂದಿಗೂ ಕೈಬಿಡದಿರೋಣ. ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟೂ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡೋಣ. "ಖಂಡಾಂತರ ಕನ್ನಡ ಸಂಪರ್ಕ"ಕ್ಕೆ ನಾನಿ ಹಾಡೋಣ. ಸಿರಿಗನ್ನಡಂ ಗೆಲ್ಲೆ! ಸಿರಿಗನ್ನಡಂ ಬಾಳ್ಗೆ!!

—ಡಾ|| ಮೈ.ಶ್ರೀ. ನಟರಾಜ.

ತುಡಿತ

ಓ ನನ್ನ ಮುದ್ದು ಕಂದಾ,
ಜನಿಸಿರುವೆ ನೀನು
ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ
ನನ್ನ ಉದರದಲಿ.
ಕೆಸರಿನೋಳ್ ಕಮಲದಂತೆ,
ದೂರ ಬಹುದೂರದಲಿ
ಹೋಗಿ ನಿಂದಿಹೆ,
ಸಾಗರದೋಳ್ ಒಂಟಿಕಮಲದಂತೆ.
"ಕಮಲದ ಕಂಪಿನಂತೆ
ಪಸರಿಸಲಿ ನಿನ್ನಯ ಖ್ಯಾತಿ,
ದೇಶವಿದೇಶಗಳಲಿ
ಚಿರಾಯವಾಗಲಿ ನಿನ್ನ ಕೀರ್ತಿ,
ನಿನ್ನ ನಾಮ, ನಿನ್ನ ಧೈಯ"
ಎಂದು ಅನುದಿನವೂ ದೇವರಲ್ಲಿ
ಮೊರೆಯಿಡುತ್ತಲಿರುವ

ಪದ್ಮ ಶ್ರೀನಿವಾಸ್

ಕನ್ನಡ ಒಂದು 'ಸ್ವಗತ'

— ದಾಕ್ಷಾಯಿನಿ ಗೌಡ



"ಕನ್ನಡವೆನೆ ಕುಣಿದಾಡುವುದೆನ್ನೆದೆ
ಕನ್ನಡವೆನೆ ಕಿವಿ ನಿಮಿರುವುದು....."

ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣ ಹತ್ತಿರವಾದೆಂತೆಲ್ಲ
ಮನ ತಂತಾನೆ ಹಾಡತೊಡಗಿತ್ತು. ಉದ್ದ
ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಕಾದು, ಮಾತನಾಡದೆ
ಪಾಸ್ ಪೋರ್ಟ್ ಮೇಲೆ ಸ್ಟ್ಯಾಂಪ್
ಒತ್ತುವ ಕೆಲಸಗಾರರಾಗಲಿ, ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಗೊಣಗುವ
ಸಹಪ್ರಯಾಣಿಕರಾಗಲಿ ನನ್ನ ಉತ್ಸಾಹ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು
ಸಮರ್ಥರಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ಅವ್ಯಕ್ತ ಆನಂದ ನನ್ನದು
ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಅನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲರ ಮುಖದಲ್ಲು ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿತ್ತು.
ಬೆಳಗಿನ ಜಾವ ೫ರ ಸಮಯದ ಗಾಳಿ ಹಿತವಾಗಿ
ಬೀಸುತ್ತಿತ್ತು. ನಗರವಾಗಲಿ ಎಚ್ಚರವಾಗಿ ಹೊಸದಿನಕ್ಕೆ
ತಯಾರಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಅಮ್ಮನ ಮನೆ ಸೇರಿ ಅಕ್ಕಿರೊಟ್ಟಿ ಏಣ್ಣೆಗಾಯಿ ತಿಂದು,
ಪಟ್ಟಾಗಿ ನಿಡ್ಡೆ ಹೊಡೆದು ಎದ್ದಾಗ ಚೆಟ್ ಲಾಗ್ ಅನ್ನುವ
ಪದ ಅರ್ಥ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ನಾನು ಸದಾ ಇಲ್ಲಿ
ಇದ್ದೆ ಅನ್ನಿಸಿತ್ತು.

ಕಾಲುದಾರಿಯಿಲ್ಲದ ರೋಡಿನಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ
ನಡೆದು ಗೆಳತಿಯ ಮನೆಗೆ ಹರಟೆಹೊಡೆಯಲು ಬಂದಾಗ
ಸಂಜೆಯಾಗಿತ್ತು. ನನ್ನ ಮಗಳು ಅವಳು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ
ಟಿಪ್ಪುಸುಲ್ತಾನನ ಶೈಲಿಯ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟು
ಯುಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಕನ್ನಡ ಚನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾಳೆ
ಅನ್ನುವ ಶಹಭಾಷ ಗಿರಿ ಗಿಟ್ಟಿಸಿದಳು. ಕನ್ನಡವನ್ನು ಅವಳು
ಹೇಗೆ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ 'ಸೀಕ್ರೆಟ್ ಲ್ಯಾಂಗ್ವೇಜ್' ಆಗಿ
ಬಳಸುತ್ತಾಳೆನ್ನುವ ವಿಷಯ ಮಾತಾಡಿ ನಾವಿಬ್ಬರು ನಕ್ಕೆವು.

ನಾವಿಬ್ಬರು ಭೈರಪ್ಪನವರ 'ಜಲಪಾತ' ಇನ್ನೂ
ನಮ್ಮ ಬದುಕಿಗೆ ಹೇಗೆ ಅನ್ವಯ ಅನ್ನುವ ಗಹನ
ವಿಚಾರದಿಂದ, ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದ ಕಾದಂಬರಿ,
ಚಲನಚಿತ್ರದಿಂದ ಹಿಡಿದು ನೆರೆಮನೆಯವರ ಮಗನ
ಮದುವೆಯವರೆಗೆ ಮಾತನಾಡಿ ಮುಗಿಸುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ
ಮನೆಪಾಠಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದ ಅವಳ ಮಗಳು ಚಂದನ ಮನೆಗೆ
ಬಂದಳು. ನಾನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಅವಳು
ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ
ತುಸು ಬೇಸರವಾಯಿತು. ನನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನರಿತ ಗೆಳತಿ,
'ಅರ್ಥ ಆಗುತ್ತೆ ಆದರೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ಕಡಿಮೆ,
ಜೊತೆಯ ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲಾ ಹೀಗೆಯೆ 'ಅಂತ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಳು'.
"ಕನ್ನಡವೆನೆ" ಹಾಡು ಮನದಲ್ಲಿ ಲಯತಪ್ಪಿ

ಹಾಡತೊಡಗಿತ್ತು

ಮನದಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆಗಳ ಧಾಳಿ ಶುರುವಾಗಿತ್ತು.
ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ನಮ್ಮ
ಪೂರ್ವಪರ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಧರ್ಮ, ಭಾಷೆ ತಿಳಿದು
ಬೆಳೆಯಲೆನ್ನುವ ಆಸೆ ಸಹಜವಾಗಿಯೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ
ಕಸುಬು ಸಹ ಸೇರಿತ್ತು, ಆದರೆ ಅದರ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಈಗ
ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಭಾಷೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು
ಮುಂದುವರಿಸಲೆಂಬ ಆಸೆಯು ಸಹ
ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆಯೆ ?

ಹೊರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ನಮ್ಮಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮತನದ
ಅಭಿಮಾನ ಸ್ವದೇಶದಲ್ಲಿರುವವರಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿಯೆ?
ತಾಯ್ನಾಡನ್ನು ತೊರೆದು ಬಂದಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ, ನಮಗೇ
ತಿಳಿಯದಂತೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪಾಪ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಬೆಳೆದಿದೆಯೆ? ನಮ್ಮ
ಮಕ್ಕಳು ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ಕನ್ನಡಿಯಾಗಿರಲೆಂದು
ಬಯಸುವುದು ಸಹಜವಾದುದೆ ಅಥವಾ ಸ್ವಾರ್ಥವೆ ?

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಷೆಯಂತೆಯೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೂ
ಶತಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಬೆಳೆದು ಬಂದ ಪರಂಪರೆ, ಕವಿತೆ,
ಕಗ್ಗ, ವಚನ, ಕಾದಂಬರಿಗಳಿವೆ. ಭಾಷೆಯೊಡನೆ ಇದೆಲ್ಲವೂ
ಭವಿಷ್ಯ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದಂತೆ ಕಾಯುವುದು
ನಮ್ಮಗಳೆಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯ.

ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಬಹಳ ಸುಂದರ ಹಾಗೂ
ಶ್ರೀಮಂತ. ಆದರೆ ಮಾತನಾಡಲು ಬರುವ ಮುಂಚೆಯೆ
ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಗಳಲ್ಲಿ 'ಲಿಟಲ್ ಕೃಷ್ಣ' ಅಥವಾ 'ಪಿಂಗು'
ನೊಡತೊಡಗುವ ಈ ಪುಟ್ಟ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕನ್ನಡ
ಕಲಿಸುವುದು ಖಂಡಿತಾ ಸುಲಭವಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು
ಫಲಕಾರಿಯಾಗುತ್ತವೆಂಬ ಗ್ಯಾರಂಟಿಯಿಲ್ಲ. ಅಂಗ್ಲ ಭಾಷೆ
'ಇಂಟರ್ ನೆಟ್' ಮೂಲಕ ತನ್ನ ಅಧಿಪತ್ಯ ಮೊದಲಿಗಿಂತ
ಜಾಸ್ತಿ ಭದ್ರಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಹಾಗೆಂದು ನಾವು ನಮ್ಮ
ಪ್ರಯತ್ನ ಕೈ ಬಿಡಬೇಕೆ, ಇಲ್ಲಾ ಮೊದಲಿಗಿಂತ
ಬಲಪಡಿಸಬೇಕೆ? ಸರಳವಾದ ಉತ್ತರವಿಲ್ಲ ಅನ್ನುವುದು
ವಿವೇಕಕ್ಕೆ ತಿಳಿದಿದ್ದೆ ಆಗಿತ್ತು.

ಮನೆಗೆ ಬಂದು 'ವಾಪಸ್ಸು ಹೋಗುವುದರೊಳಗೆ ದಪ್ಪ
ಆಗೋದು ಗ್ಯಾರಂಟಿ' ಅಂತ ಹೇಳಿಕೊಂಡೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆಲ್ಲ
ತಿಂದು, ನಡುಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಅಮ್ಮ 'ಬೇಡರ ಕಣ್ಣಪ್ಪ'ನ
ಕತೆಯನ್ನು ರಸವತ್ತಾಗಿ ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು, ಅವು
ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಆಲಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ದೂರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ
ಚಿತ್ರಗೀತೆ ಬಿತ್ತರವಾಗುತ್ತಿತ್ತು, "ಕನ್ನಡಿಗನು ನೀನೆಂಬ
ಅಭಿಮಾನವಿರಲಿ" ಉತ್ತರ ಕಣ್ಣಮುಂದೆಯೆ ಮಿನುಗುತ್ತಿತ್ತು.
ಇದರಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವ ಮೂರ್ಖತನವೇಕೆ

ಬಂತೆಂದು ಹಳಿದುಕೊಂಡೆ. ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಪ್ರೀತಿ, ಹೆಮ್ಮೆ ಇರುವವರೆಗೆ "ಕನ್ನಡ ಕಲಿ" ಅನ್ನುವ ಹಂಚಿಕೆಗೆ ಜಯವಿದೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಭವಿಷ್ಯವಿದೆ.

“ಇನ್ನು ಮೂರು ವಾರ ಮಜಾ ಮಾಡೋಣ ಮಗಳೆ, ಸಿರಿಗನ್ನಡಂ ಗೆಲೆ” ಅನ್ನುವ ನನ್ನ ಕೂಗಿಗೆ ನನ್ನ ಮಗಳು ಸಿರಿ, ಎನೆಂದು ಪೂರ್ತಿ ಅರ್ಥವಾಗದಿದ್ದರೂ ಮುದ್ದಾಗಿ ನಕ್ಕಳು.

— ದಾಕ್ಷಾಯಿನಿ ಗೌಡ

ತೊಳಲಾಟ

ಇಂಡಿಯಾ ಅಥವಾ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್
ನಿರಂತರ ಹೋರಾಟ ಮನದಲ್ಲಿ,

ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಬೇಕು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ತಂಪು,
ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬೇಕು ತಾಯ್ನಾಡಿನ ಸೊಂಪು,

ಅಲ್ಲಿನ ಗಲಾಟೆ ಗದ್ದಲ ಕಿವಿಗೆ ಕರ್ಕಷ.
ಇಲ್ಲಿನ ನಿಶಬ್ದವೂ ಬೇಸರ, ನೀರಸ

ಪ್ರಶಾಂತ ಜೀವನ, ಪರಿಣಿತಿಗೆ ಆಹ್ವಾನವಿಲ್ಲ,
ಕಲಕಲದ ಕಿತಾಪತಿಯೂ ಬೇಕು ಜೀವನದಲ್ಲಿ,

ಬರ್ಗರ್, ಬನ್, ಬ್ರೆಡ್, ತಿಂದು ಬೋರು,
ಮಸಾಲೆದೋಸೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾದರೂ ದೇಹಕ್ಕೆ ತಕರಾರು

ಎಲ್ಲವೂ ಬೇಕು ಅದರದೆ ಪರಿಮಿತಿಯಲ್ಲಿ,
ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪರಿಹಾರವೆಲ್ಲಿ?
ತ್ರಿಶಂಕು ಸಹ ತರಲಾರ ಉತ್ತರ ನಮ್ಮ ಇಬ್ಬದಿಗೆ
ನಾವೆ ತರಬೇಕು ಶಾಂತಿ, ಸಂತೋಷ ನಮ್ಮ
ಮನಸ್ಸಿಗೆ.

—ದಾಕ್ಷಾಯಿನಿ ಗೌಡ

ಹೊರನಾಡ ಕನ್ನಡಿಗ

—ಡಾ. ಜಿ.ಎಸ್.ಎಸ್. ಪ್ರಸಾದ್



ಲಂಡನ್ ಮಹಾನಗರದ ಥೇಮ್ಸ್ ದಡದಲ್ಲಿ ನಿಂತು
ಕಾವೇರಿಗೆ ಕೈ ಮುಗಿದ ಕನ್ನಡಿಗ
ಬಕಿಂಗ್ ಹ್ಯಾಂ ಪ್ಯಾಲೇಸಿನ ಎದುರು ನಿಂತು
ಮೈಸೂರರಮನೆಯ ವಿಜೃಂಭಣೆಯ ನೆನಪ ಕನ್ನಡಿಗ

ಲೇಕ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ನ ಬೆಟ್ಟ ಸರೋವರಗಳಲ್ಲಿ
ಅಲೆದಾಡಿ
ಮಲೆನಾಡಿನ ಸೊಬಗನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿದ ಕನ್ನಡಿಗ
ವರ್ಷವರ್ಷ ಸಮಾಧಿಯ ಬಳಿ ನಿಂದು
ಕನ್ನಡ ಕವಿಗಳಿಗೆ ಧನ್ಯನಾದ ಕನ್ನಡಿಗ

ಸ್ಕಾಟ್ ಲ್ಯಾಂಡಿನ ಪಾಳುಬಿದ್ದ ಕೋಟೆಗಳ ಕಂಡು
ಹಾಳು ಹಂಪಿಗೆ ಕೊರೆಗಿದ ಕನ್ನಡಿಗ
ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಭಳಿ ಮಳೆಗೆ ಬೇಸತ್ತು
ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಬೆಸಿಲಿಗೆ ತವಕಿಸುವ ಕನ್ನಡಿಗ

ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು
ತಾಯ್ನಾಡಿಗೆ ಮರಳುವ ಕನಸ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು
ಅನಿವಾರ್ಯ ದ್ವಂದ್ವದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡು
ಆಗೊಮ್ಮೆ ಈಗೊಮ್ಮೆ ನರಳುವ ಕನ್ನಡಿಗ

ಒಣಕಲು ಬ್ರೆಡ್ಡನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು
ಇಡ್ಲಿ ದೋಸೆಗೆ ಹಾತೊರೆಯುವ ಕನ್ನಡಿಗ
ಇಲ್ಲಿನ ದಕ್ಷತೆಗೆ, ಶಿಷ್ಟಾಚಾರಕ್ಕೆ ಮಣಿದು
ಅಲ್ಲಿನ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಕ್ಕೆ ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸುವ ಕನ್ನಡಿಗ

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಆಲೋಚಿಸಿ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹರಿಸಿ
ಎಲಿಜಬೆತ್ ರಾಣಿಗೆ ತಲೆ ಬಾಗಿರುವ ಕನ್ನಡಿಗ
ಎಲ್ಲಿದ್ದರು ಎಂದಿದ್ದರು ಕನ್ನಡತನವನ್ನು
ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೋರಾಡುವ ಕನ್ನಡಿಗ

'ಕನ್ನಡ ಕಲಿ' ತರಗತಿಗಳು ಹೊರನಾಡ ಕನ್ನಡಿಗರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತುತವೆ?

ಅನ್ನಪೂರ್ಣ ಆನಂದ್



ನಮ್ಮ ಮಾನವ ಜನಾಂಗದ ಯಾವುದೇ ಸಮಾಜ, ಗುಂಪು ಅಥವಾ ಸಮುದಾಯದ ಜನ, ನಮ್ಮನ್ನ ನಾವು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮೊದಲು ನಾವಾಡುವ ಭಾಷೆಯಿಂದ, ನಂತರ ನಮ್ಮ ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಆಚಾರ ವಿಚಾರಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಮ್ಮ ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿಗಳಿಂದ ಕೂಡ.

ಹೀಗೆ, ಕನ್ನಡ ನಮ್ಮನ್ನ ಒಂದುಗೂಡಿಸುವ ಸೂತ್ರ. ನಮ್ಮ ಅನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನ ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಮಾಧ್ಯಮ. ನಮ್ಮ ತನವನ್ನ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಧನ. ಹೇಗೆ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜರು ನಮಗೆ ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಯನ್ನ ಕಲಿಸಿದರೋ ಹಾಗೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಕಲಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಇದರಿಂದ ಭಾಷೆ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ, ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.

ಹೊರನಾಡಿಗೆ ಕಾರಣಾಂತರಗಳಿಂದ ಬಂದು ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಅನಿವಾಸಿ ಕನ್ನಡಿಗರಾದ ನಾವು ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಕಲಿಸುವುದು ಸುಲಭ ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲ! ಬೆಳಿಗ್ಗೆಯಿಂದ ಸಂಜೆಯವರೆಗೂ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹರಿಸಿ ಮನೆಗೆ ಬರುವ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸಹಜವಾಗಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಶಾಲೆಯಿಂದ ಬಂದ ಮಕ್ಕಳು ಬಲು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಿಷಯಗಳನ್ನ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ನಲ್ಲಿ ಪಟಪಟ ಹೇಳಲು ಹೊರಟಾಗ ನಾವು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡು ಅಂದ ತಕ್ಷಣ ಅವರ ಮಾತಿನ ಲಹರಿ ತುಂಡಾಗಿ, ಕೋಪ ಬಂದು ಬಹಳಷ್ಟು ಸಾರಿ ಮಾತನಾಡದೇ ಹೊರಟುಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಪೋಷಕರಾದ ನಾವು ಸಂಯಮದಿಂದ ಅವರನ್ನು ಸಮಾಧಾನಿಸಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವಷ್ಟು ಹೊತ್ತಾದರೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವಂತೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ, ನಮ್ಮ ಗಾದೆ, ನುಡಿಗಟ್ಟುಗಳನ್ನ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿ, ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗಿನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನುಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಸಿನೆಮಾ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಕನ್ನಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನ

ತೋರಿಸಬೇಕು. ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತ ಮೊದಲಾದ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಹಬ್ಬಹರಿದಿನಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸಿ, ಅದರ ವಿಶೇಷತೆಗಳನ್ನ ವಿವರಿಸಬೇಕು. ಕನ್ನಡ ಸ್ನೇಹಿತರ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹೋದಾಗ ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೇ ಮಕ್ಕಳು ಮಾತನಾಡುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹಿಂಜರಿತವಿಲ್ಲದೆ ಮಾತನಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಕಲಿ ತರಗತಿಗಳು ಖಂಡಿತ ಪ್ರಸಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡ ಓದಿ ಬರೆಯಲು ಕಲಿಯುವುದು ಉಪಯುಕ್ತ. ಭಾಷೆಯ ಮೇಲಿನ ಹತೋಟಿ ಹೆಚ್ಚಿ, ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಇಮ್ಮಡಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ, ಶ್ರದ್ಧೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.

ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪೋಷಕರಾದ ನಾವು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿ, ಮಕ್ಕಳು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ನಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅವರೆಂದೂ ಕನ್ನಡವನ್ನ ಕಲಿಯಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅರ್ಥವಾದರೂ ಮಾತನಾಡಲು ಪದಗಳು ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಹೊಳೆಯದೇ ವಿಚಲಿತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಕಷ್ಟವಾದಷ್ಟೂ ಆಸಕ್ತಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಕಲಿ ತರಗತಿಗಳು ಪ್ರಸಕ್ತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ವಾರ ಅಥವಾ ಎರಡು ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ನಡೆಯುವ ಈ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿತದ್ದನ್ನು ಮಕ್ಕಳು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟ. ಸಮಯ ವ್ಯಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಉಪಯೋಗವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಪೋಷಕರೂ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಕಲಿ ತರಗತಿಗಳನ್ನ ನಡೆಸುವವರು ಒಗ್ಗಟ್ಟಾಗಿ, ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನ ಮಾತನಾಡುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅದರೊಟ್ಟಿಗೆ ಈ ತರಗತಿಗಳನ್ನ ನಡೆಸಿದರೆ ಈ ಪ್ರಯೋಗ ಪ್ರಸಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಹೋಮದಂತಾಗುತ್ತದೆ!

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆ ಪ್ರಪಂಚದಾದ್ಯಂತ ಪಸರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈಗಿನ ನಮ್ಮ ನಿತ್ಯ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಈ ಭಾಷೆ ಅನಿವಾರ್ಯ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಯನ್ನ ಬಿಡುವುದು ಸಮಂಜಸವಲ್ಲ.

ದೇಶ ಬಿಟ್ಟರೂ ಭಾಷೆ ಬಿಡಬಾರದು ದಯವಿಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡೋಣ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ನಮ್ಮ ಪೀಳಿಗೆಗೇ ಮುಗಿಯದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳೋಣ

ಅನ್ನಪೂರ್ಣ ಆನಂದ್

ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಕಲಿಸಿ

-ಅ.ರಾ.ಮಿತ್ರ



ಪ್ರೀತಿಯ ಕನ್ನಡ ತಾಯಿತಂದೆಗಳೆ, ಪೋಷಕರೆ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಕಲಿಸುವ ಇಚ್ಛೆ ನಿಮಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕಾರುಗತಗೊಳಿಸುವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಯೋಚಿಸಿ.

೧ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಕಲಿಸುವಾಗ ಎದುರಿಸಬೇಕಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದಾವುದು ಗೊತ್ತೆ? ಸಿಟ್ಟಾಗಬೇಡಿ. ನೀವೇ ದೊಡ್ಡಸಮಸ್ಯೆ ಎಂದರೆ ನಿಮಗೆ ಕೋಪ ಬರುತ್ತದೆ. ಬರಲಿ ಆ ಕೋಪದಿಂದಲಾದರೂ, ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೆ ನಾನು ಧನ್ಯ. ನಿಮ್ಮನ್ನೇ ಮೊದಲ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿ.

೨ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನೀವು, ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳು, ಹಿರಿಯರು ಮನೆಯ ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿ, ಹಾಗೆ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಬೋರ್ಡು ತೂಗು ಹಾಕಿ. ನೀವು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹರಟಿ, ಅಡಿಗೆ ವಿಷಯ ಚರ್ಚಿಸಿ, ಕನ್ನಡ ಕಥೆ ಓದಿ. ಈಗ ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿವಿಧ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿರುವ ಕನ್ನಡ ಹಾಡುಗಳ ಧ್ವನಿ ಮುದ್ರಣಗಳನ್ನು ನೀವು ಕೇಳಿ ಮೆಚ್ಚುವುದನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಹಜವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಧ್ವನಿಯು ಪರಿಚಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ಮಕ್ಕಳು ದಿನಕ್ಕೆ ಎರಡು ಹೊಸ ಕನ್ನಡ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಕಲಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಿ. ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮೂವರು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರೆ ಅವರಲ್ಲೇ ಮಾತಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿ. ಅವರಲ್ಲೇ ಒಬ್ಬನನ್ನು ಅಥವಾ ಒಬ್ಬಳನ್ನು ನಾಯಕರಾಗಿ ಮಾಡಿ. ಅವರು ನಿಮಗೆ ದಿನವೂ ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸುವಂತೆ ಹೇಳಿ.

೩ ಅಲ್ಲಿಯ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕನ್ನಡ ಮಕ್ಕಳ "ಕೇರಿಯರ ಸಂಘ"ವೊಂದನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ. ನೀವೆಲ್ಲ ಸೇರಿದಾಗ ಅವರದೇ ಒಂದು ಸಭೆ ಮಾಡಿ, ಸಂಭಾಷಣೆಗೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ, ಬಹುಮಾನಗಳನ್ನು ಘೋಷಿಸಿ.

೪ ಅಮೇರಿಕಾದ ಪೋರ್ಟ್‌ಲ್ಯಾಂಡಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ವಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಬಾರಿ ಸಭೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಅಲ್ಲಿ ನೋಟಕರು ಅಷ್ಟೆ. ಆದರೆ ಅವರು ತುಂಬ ಹೋಮ್ ವರ್ಕ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಂದು ವಾರ 'ಪ್ರಮಾಣ' ಎಂಬ ಹಣೆಪಟ್ಟಿ, ಪ್ರವಾಸದ ವಿಷಯ, ಬಸ್ಸು ಕಾರು ವಾಹನಗಳ ವಿಷಯ ಅಥವಾ ವಸ್ತು, ಹಳ್ಳಿ, ಪಟ್ಟಣ, ನಗರ, ಜಲಯಾನ, ವಿಮಾನಯಾನ-ಯಾವುದರ ಒಗೆಗಾದರೂ ೪-೫ ಸ್ಪಷ್ಟ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಹುಡುಗ-ಹುಡುಗಿ ಮಾತಡುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಬಹುಮಾನ ಕೊಡಿ. ಕಳೆದ ಬಾರಿ ಪೋರ್ಟ್‌ಲ್ಯಾಂಡಿನಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ತರಕಾರಿ ಮೇಳ

ನಡೆಯಿತು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಹುಡುಗ ಅಥವಾ ಹುಡುಗಿ
ಟೊಮ್ಮಾಟೋ ಕೋಸಂಬರಿ
ಚಪಾತಿ ಕೋಸು ಗೊಜ್ಜು
ರೊಟ್ಟಿ ಸೊಪ್ಪು ಪಲ್ಯ
ದೋಸೆ ಆಲುಗಡ್ಡೆ ಚಟ್ನಿ
ಮಸಾಲೆವಡೆ ಈರುಳ್ಳಿ
ರಾಯತ ಕೇಸರಿಭಾತ್

ಈ ವಿಷಯಗಳ ಬಗೆಗೆ ೧ ನಿಮಿಷದ ಭಾಷಣ ಮಾಡಲಿ. ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಡಾಲರ್, ಸೆಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಏಣಿಸಿ ಇಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಮಾಡಿಸಿ.

ಒಂದು ತಿಂಗಳು 'ಬಣ್ಣಗಳ ಮೇಳ' ಎನ್ನಿ. ಹಸಿರು, ಕೆಂಪು, ಕಪ್ಪು, ಹಳದಿ, ನೀಲಿ, ಕಾಫಿ ಕಲರ್, ಈ ಸಂಭಾಷಣೆ ಜರುಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ. ಹಸಿರು ಶಾಲು, ಕೆಂಪು ಲಂಗ, ಹಳದಿ ಮೀನು, ಕರಿಯ ರಗ್ಗು ಇತ್ಯಾದಿ ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುವಂತೆ ತಿಳಿಸಿ.

ಹೀಗೆಯೇ ಸಂಬಂಧಗಳು- ಅಣ್ಣ, ತಮ್ಮ, ತಂದೆ, ತಾಯಿ, ಅಕ್ಕ, ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ, ನಾದಿನಿ, ಅತ್ತಗೆ(ವೈವಿ) ಇಂತಹ ನೂರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹರಟಿ.

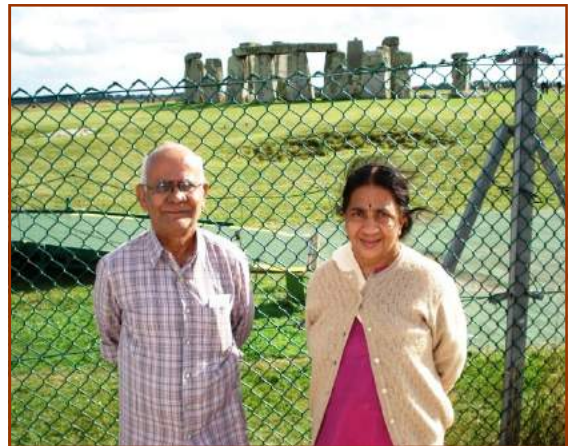
ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತುಂಬ ಆಸೆ ಹುಟ್ಟುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಆಟೋಟ ಸ್ಪರ್ಧೆ ನಡೆಸಿ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ರನ್ನಿಂಗ್ ಕಾಮೆಂಟ್ರಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೇಳಿಸಿ. ಕಣ್ಣು, ಕಾಲು, ಚರ್ಮ ಈ ವಿವರ ನೀಡಿ.

ಇವೆಲ್ಲ ಕಷ್ಟ ಎನ್ನಬೇಡಿ. ನೀವು ಸುಮ್ಮನೆ ಚಲಾವಣೆಗೆ ತನ್ನಿ. ಮುಂದೆ ನಿಮಗೇ ಎಷ್ಟು ಚರ್ಚಿಸಲು ಹೊಳೆದಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

ಮೈಚಳಿ ಬಿಟ್ಟು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡುವಂತೆ ನೀವು ತಯಾರಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಇಂಡಿಯಾಗೆ ಬಂದಾಗ ಕಷ್ಟಪಡುವುದು ತಪ್ಪುತ್ತದೆ..

ಏನಂತಿರಿ?

-ಅ.ರಾ.ಮಿತ್ರ



ಕನ್ನಡ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಏಕೆ ಕಲಿಸಬೇಕು

-ಅ.ರಾ.ಮಿತ್ರ



ಕನ್ನಡ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಏಕೆ ಕಲಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಬೆಳಕುಬೀರಿ ಎಂದು ಸಂಪಾದಕರು ಎಚ್ಚರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ನಿಜ. ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಏಕೆ ಕಲಿಸಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಕನ್ನಡ ಬಲ್ಲ ತಾಯಿ ತಂದೆಯರಿಗೆ ತಿರುಗಿಸಿ ಕೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ? ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಗಂಧವೇ ಇಲ್ಲದ ಜರ್ಮನಿಯ ಮಿಷಿನರಿಗಳು ಕನ್ನಡವನ್ನು ನಮಗಿಂತ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಲಿತದ್ದೆ ಅಲ್ಲದೆ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನೂ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಈ ಮಣ್ಣಿನ ಗುಣವೇ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯೇ? ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚಿಸಿ. ಕನ್ನಡ ಎಂದರೆ ಅದು ಒಂದು ಭಾಷೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಅದು ಕನ್ನಡ ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಎದ್ದು ಬಂದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ. ಈ ಭಾಷೆ ಕಲಿಯದೆ ವ್ಯವಹರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಅದು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿ. ಕನ್ನಡವು ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹರಿದು ಬಂದಿರುವ ಒಂದು ಮೈತುಂಬಿದ ಭಾಷಾ ನದಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಧ್ವನಿಯಿದೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಿದೆ, ನಡವಳಿ ಇದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ 'ಸತ್ತ' ಎಂದರೆ ನಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಗೌರವಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳಬಯಸುವವರು. ಅವನು ಕೈಲಾಸವಾಸಿಯಾದ, ವೈಕುಂಠವಾಸಿಯಾದ, ಕ್ರೈಸ್ತವಾಸಿಯಾದ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. 'ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟರು' ಎಂದು ಗದಗದ ಕಂಠದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸತ್ತವನ ಮೇಲೆ ಸಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ 'ನೆಗೆದುಬಿದ್ದ' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಕೋಪವಿದ್ದರೆ 'ನೆಗೆದುಬಿದ್ದು ನಲ್ಲಿ ಕಾಯಾದ' ಎಂದು ಆರ್ಭಟಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಮಣ್ಣಿನ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಸುದ್ದಿರೂಪಗಳು. ಬೇರೆ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅನುವಾದಿಸಲು ಆಗದ ಸೂಕ್ಷ್ಮಭಾಷೆ. ನಾವು ಹುಡುಗರಾಗಿದ್ದಾಗ ನಮ್ಮ ಮಾಸ್ತರೊಬ್ಬರು ನೀನು ನಿಮ್ಮಪ್ಪನಿಗೆ ಎಷ್ಟನೇ ಮಗ? ಎಂಬುದನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳು ನೋಡೋಣ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗಲೂ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಉತ್ತರವಿಲ್ಲ. ಬೇಂದ್ರೆ ಒಂದು ಕಡೆ 'ಎಸ್ತಕನ್ನಡಿ ಹರಳು, ಬೆಸ್ತ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ' ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಇದನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಇಡುವುದು ಹೇಗೆ ಹೇಳಿ. ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ವಾಗ್ಮೂಢಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡಿದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಹೇಳಿಕೊಡಬೇಕು.

ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ವಿದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋದ ತಂದತಾಯಿಗಳ ಮಕ್ಕಳು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಅಜ್ಜಿಯ ಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಲೀಲಾಜಾಲವಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡುವುದನ್ನು ಕಲಿತು

ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಏಕೆಂದರೆ ಕನ್ನಡವಲ್ಲದೆ ಬೇರಾವ ಭಾಷೆಯು ಅಜ್ಜಿಯವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗಿನ ಅಜ್ಜಿಯವರು ಹಾಗಲ್ಲ. ತಾವೇ ಆ ಮಗುವನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಸಲು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅತ್ತ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಹೇರಿಕೆ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ನೆಲದ ಭಾಷಾ ರೀತಿನೀತಿಗಳು ಇವನ್ನು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳು ಕನ್ನಡ ಕಲಿಯಲು ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಯ ಧ್ವನಿಗಾರಿಕೆ, ಕಾಕುಗಳು, ಶ್ಲೇಷಗಳು, ಹಾಡುಗಳ ಸ್ವಾರಸ್ಯ ಒಂದೇ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇಂದಿನ ವಿದೇಶಿ ಕನ್ನಡ ಮಕ್ಕಳು ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಸಮುದಾಯದೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆಯಲಾಗದೆ ಸಂಕಟದಿಂದ ನರಳುತ್ತವೆ. ಅವರ ಭಾಷೆ ಮೊಟಕಾಗುತ್ತದೆ ಅಂತರಂಗದ ಭಾವವನ್ನು ಖಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳಲಾಗದೆ ತಡವರಿಸುತ್ತವೆ. ಎಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಾದಿತೋ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಸ್ಥಿತಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಪಂಡಿತ ನೆಹರು ಅವರು ಅಡಿಗ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಊಟಕ್ಕೆ ಕುಳಿತಾಗ ಹಿಂದಿಯಲ್ಲೇ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಮಾತಾಡಬೇಕೆಂದು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆಂದು ಕೃಷ್ಣ ಹಫೀಸಿಂಗ್ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ವಿದೇಶಿಕನ್ನಡ ತಾಯಂದೆಗಳು ದಿನಕ್ಕೆ ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ಒಂದು ಗಂಟೆಯಷ್ಟಾದರೂ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಕೆಲಸ ತುಂಬಾ ಸಲೀಸಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ತಮಿಳು ಸ್ನೇಹಿತರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿ, ಅಲ್ಲಿಯ ಮಕ್ಕಳು ಎಷ್ಟು ಸರಾಗವಾಗಿ ತಮಿಳು ಮಾತಾಡುತ್ತಾರಲ್ಲ- ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಏಕೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿ.



'Of course I have a car. But I don't have a road to drive it on!'

R.K. Laxman in 'The Times of India'

ನಾವು, ನೀವು ಹೇಗೆ ಒಂದಾಗುವುದು?

ಇದೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ

--ಡಾ. ವತ್ಸಲಾ ರಾಮಮೂರ್ತಿ.



ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಭಾರತಮಾತೆಯ ಮಕ್ಕಳು. ಕನ್ನಡನಾಡಿನಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ ಮತ್ತು ನೆಲೆಸಿರುವವರು, ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡಿರುವವರು.

ಹೊರನಾಡಿನ ಕನ್ನಡಿಗರು ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಬಂದಾಗ ಅವರಿಗೆ 'ಜೀವನ' ಬೇರಿಲ್ಲದ ಮರದಂತಿತ್ತು. ನಾನಾ ತರಹದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಕೆಲಸದ ಭದ್ರತೆ, ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗುವ ಗುರಿ, ಒಂದು ಸೂಟ್‌ಕೇಸಿನೊಂದಿಗೆ ಜೇಬಿನಲ್ಲಿ ಮೂರು ಪೌಂಡುಗಳಷ್ಟು ಚಿಲ್ಲರೆ ಬಂದ ಇವರು, ಬಟ್ಟೆಬರೆ, ದುಡ್ಡುಕಾಸು, ಮನೆಮಠ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಸ್ವಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಹೂಡಬೇಕಾಗಿದ್ದಿತು. ಮೊದಲನೆಯ ವಲಸೆ ಬಂದವರು, ಸ್ವಾಭಿಮಾನದಿಂದ, ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಾಧಿಸಿದರು. ಆದರೂ ಒಂದು ಕೊರತೆಯಿದ್ದಿತು. ಅದು ನಮ್ಮ ಬೇರು. ಅಂದಿನ ಪ್ರಸ್ತುತ ಲೌಕಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಗೆಹರಿದಮೇಲೆ, ಪರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ನಮಗೆ ನಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ, ನಮ್ಮ ಭಾಷೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಪರಂಪರೆಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ನಾವು ಧೃಡವಾಗಿ ಜೀವಿಸಲು ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸಂಘಟನ ಸಂಸ್ಥೆ ಬೇಕಾಯಿತು. ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಮತ್ತು ಭಾವಪರವಶತೆಗೆ ಸ್ಥಿರವಾಗಿರಲು ನಾವು ಬಹು ಉತ್ಸಾಹ ಮತ್ತು ಹುರುಪಿನಿಂದ 'ಕನ್ನಡಬಳಗ' ವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದೆವು. ಅದು ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಸ್ವವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಮೂಲವನ್ನು ಗಟ್ಟಿಮಾಡಲು ಅನುವು ಮಾಡಿತು.

ಕನ್ನಡಬಳಗ ಯುಕೆ ಈಗ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಬೇರುಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನೂರಾರು ಕನ್ನಡಿಗರು ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಕನ್ನಡಬಳಗಕ್ಕೆ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಸೇರಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹೊಸ ಕನ್ನಡಿಗರು ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಭಾಷೆ, ನಾಟ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಗೀತ ಕಲೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ಕಾಪಾಡಲು ಉತ್ಸುಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಯುವಕನ್ನಡಿಗರು ಎಲ್ಲರಂತೆ ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲುಬಂದ ನಮ್ಮಗಳ ಆಚಾರ

ವ್ಯವಹಾರ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳು ಮೂವತ್ತು ನಲವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನವು. ಈಗಿನ ಯುವಜನಾಂಗದ ಆಸೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳೇ ಬೇರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಸಿಲುಕಿದ್ದಾರೆ.

ಹೀಗಿರುವಾಗ ಈ ಮೂರು ಜನಾಂಗಗಳನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸುವುದು ಹೇಗೆ? ಯಾವ ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು? ಎಂದು ನಾವು ಹಿರಿಯರು ಯೋಚಿಸಬೇಕು.

೧ ಎಲ್ಲಾ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೂ 'ನಾವು ಕನ್ನಡಿಗರು' ಎಂದರೆ ಏನು ಅರ್ಥ? ಕನ್ನಡಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತಾನಾಡುವುದೋ? ಸಿನಿಮಾ ಸಂಗೀತ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದೋ?

ಅಥವಾ 'ನಮ್ಮತನ' a sense of belonging to our culture and people, expressed through the language and activities and shared vision establishing a 'common purpose'. ಆದರೆ ಈ ಮೂರು ಜನಾಂಗಗಳನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ?

೨. ಹೊರನಾಡಿನವರು ಒಂದುಗೂಡಿದಮೇಲೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವ ಮೂಲಕನ್ನಡಿಗರ ಜೊತೆಗೆ ಸಂಬಂಧ, ಬಾಂಧವ್ಯದ ಸೇತುವೆ ಹೇಗೆ ಕಟ್ಟಬೇಕು? ಅವರಿಗೂ ಎರಡು ಜನಾಂಗದ ಸಮಸ್ಯೆ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಯುವಜನಾಂಗ 'ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ' ಯನ್ನು ತುಂಬಾ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವವರು. ನಮ್ಮ ಜೊತೆಯವರು ಇನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ನಡುವಳಿಕೆ, ನಮ್ಮ Moral values, life style ಇರಬೇಕು ಅನ್ನುವರು. ಯುವಜನಾಂಗದವರು Pizza ತಿನ್ನಬೇಕು ಅಂತಾರೆ, ನಾವು ಇಡ್ಲಿ ಬೇಕು ಅನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಇವರಿಬ್ಬರಿಗೂ ಸಾಮರಸ್ಯ ಹೇಗೆ ತರುವುದು?

೩ ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಉತ್ತರವಿದೆ, ನನ್ನ ಪ್ರಕಾರ. ಕನ್ನಡ ಬಳಗ ಯುಕೆ ಏನು ಮಾಡಬಹುದು? All the parties concerned keep a 'Shared Vision'. ಅಂದ್ರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಗುರಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಯಾರೇ ಆಗಲಿ, ಹೊರನಾಡಿನ ಕನ್ನಡಿಗರು, ಯುವಕರು, ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಬಂದವರು, ಈಗಿನ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕನ್ನಡಿಗರು, ಯುವಕರೇ ಆಗಲಿ ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗದವರೇ ಆಗಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಗುರಿ ಆಗಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಅಂತರಗಳನ್ನು ಮರೆತು ಒಂದಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲರೂ ಭಾಗಿಗಳಾಗಬೇಕು. ಆಗ 'Community spirit, shared vision' ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

೪. ಉದಾಹರಣೆ: ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿ ಒಂದು 'Project' ಶುರುಮಾಡಬೇಕು. ಅದು ಏನುಬೇಕಾದರೂ ಆಗಿರಬಹುದು. ಒಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನ ಶಾಲೆಯ ಹುಡುಗರಿಗೆ

ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಹಂಚುವುದು ಅಥವಾ 'ಆರೋಗ್ಯ ತಪಾಸಣೆ'(Health Check)ಮಾಡುವುದು. ಇನ್ನೂ ನೂರಾರು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿವೆ, ನಾವೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಅಳಿಲು ಸೇವೆ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡನಾಡಿಗೆ ಮಾಡಬಹುದು. ನೀವು ಏನಂತೀರ? ಹೊರನಾಡಿನ ಕನ್ನಡಿಗರು, ಒಳನಾಡಿನ ಕನ್ನಡಿಗರೊಂದಿಗೆ ಬಾಂಧವ್ಯ ಬೆಳೆಸಲು ಕನ್ನಡ ಬಳಗ ಯುಕೆಯಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆ ಒಂದು ಸೇತುವೆಯಾಗಬಹುದು.

"ಎಲ್ಲಾದರು ಇರು ಎಂತಾದರು ಇರು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ನೀ ಕನ್ನಡಿಗನಾಗಿರು".

--ಡಾ. ವತ್ಸಲಾ ರಾಮಮೂರ್ತಿ.

ನಾವೂ ನೀವೂ ಒಂದೇ!

ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮೂವತ್ತಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ವರ್ಷಗಳಾದವೆಂದಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿಯವರಿಂದ ಕೆಲವಾದರೂ ಒಳ್ಳೆಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕಲಿತಿದ್ದೇವೆ ಅನ್ನಲೇ ಬೇಕು! ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಅತಿಥಿಗಳನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಮನೆಯವರಂತೆಯೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಕನ್ನಡ ಬಳಗದಲ್ಲೂ ಹಾಗೆಯೇ. ಊಟದ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೊಡನೆ ಅವರನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಡುತ್ತೇವೆ, ಒಮ್ಮೆಮ್ಮೆ! ೧೯೯೬ರಲ್ಲಿ ಸ್ಟ್ಯಾನ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಬಳಗದ ದೀಪಾವಳಿ ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ಮಾಸ್ಪರ್ ಹಿರಣ್ಣಯ್ಯ ತಮ್ಮ ಚಿರಂಜೀವಿಯರೊಂದಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ತಂದೆಯೊಬ್ಬರೇ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಮಾಸ್ಪರ್ ಹಿರಣ್ಣಯ್ಯನವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರ ಮಂಥನದ ಕಥೆಯನ್ನು ಬಹಳೇ ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರವಾಗಿ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ನಾಟಕೀಯ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅಸುರರು ಮೊಣಕೈ ಮಡಿಚದಂತೆ ನೇರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದಾಗ ಅಮೃತವನ್ನು ತಮ್ಮ ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ತಾವೇ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲಾರದೆ ಎಲ್ಲರೂತಮ್ಮ ಪಾಲನ್ನು ಕಳಕೊಂಡು, ಆದ ಗೊಂದಲದ ವರ್ಣನೆ, ಕರತಾಡನ, ಅದಾದನಂತರ ಊಟ. ಈಗಾಗಲೇ ವಾಸುಕಿಯ ಬಾಲದಂತೆ ಬೆಳೆದ ಊಟದ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಪರಿಚಿತರು-ಹೊಸಬರು ಎಲ್ಲರೂ ನಿಂತಿದ್ದೇವೆ. ನನ್ನ ಹಿಂದೆ ನಿಂತ ತಡವಾಗಿ ಬಂದ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಿಗೆ ಮೇಲಿನಂತೆ ವರ್ಣಿಸಿ ಅದರ ಸವಿಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ಸವಿದೆ. "ನಾನು ಯಾರೂ ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿರಲಿಲ್ಲ, ನೀವುಕೇಳಿದ್ದೀರಾ?" ಎಂದು ನನ್ನ ಮುಂದೆ ನಿಂತವರನ್ನು ಕೇಳಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡು ನಿಂತ ಅವರ ಬೆನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೋಡಿದ್ದೆ. ಅವರು ನನ್ನ ಕಡೆ ಹೊರಳಿ "ಓ ಹೋ, ಅದೆಷ್ಟೋಬಾರಿ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ!" ಎಂದಾಗ ನನ್ನ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಕುಣಿಯುತ್ತಿದ್ದ ನೂರಾರು ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕ ಚಿಹ್ನೆಗಳ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮುಗುಳ್ಳಗೆ ನಕ್ಕು, "ನಾನು ಅವರ

ಮಗ ಸಾರ್!" ಎಂದಾಗಲೇ ನನಗೆ ಅವರು ಯಾರು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. "ಕ್ಷಮಿಸಿ" ಎಂದೆ. ಎಷ್ಟು ಸರಳವಾಗಿದ್ದರು! ಇಂಥವರ ಮಗ, ಎಂಬ ದೊಡ್ಡಸ್ತಿಕೆ ಇಲ್ಲ; ನನಗೆ ಮಣೆ ಹಾಕಲಿಲ್ಲವೆಂಬ ದೂರಿಲ್ಲ. ಆ ದಿನ ಸಂಜೆ ನಾಟಕವೊಂದರಲ್ಲಿ ತಂದೆಯೊಂದಿಗೆ ಮಗನ ಅಭಿನಯ. ಬೆರಳು ಕಚ್ಚುವಂತಿತ್ತು. ನಾನು ನಾಲಿಗೆ ಕಚ್ಚಿಕೊಂಡೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಮಾರಂಭಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಊರಿಂದ ಬಂದ ಅತಿಥಿಗಳೂ (ಕೆಲವರು ಅಲ್ಲ ಎಂಬುದು ವಿಷಾದ) ತಮ್ಮ ಉತ್ತುಂಗ ಸ್ಥಾನದಿಂದ 'ಧರೆಗಿಳಿದು' ಬಂಧು ಬಳಗದ ಸದಸ್ಯರೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆತು ಒಡನಾಡಿದ್ದನ್ನು ಪದೇಪದೇ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ (ಯು.ಕೆ)ಬನ್ನಿ; ನಾವೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ!

-- ಶ್ರೀವತ್ಸ ದೇಸಾಯಿ.

ಮಾತು ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಮಾತೆ!



ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹರಟೆ ಹುಟ್ಟಿತು ಜಗಲಿಯ ಮೇಲೆ, ಸಂಜೆಗತ್ತಲ ಸೀಮೆ ಎಣ್ಣೆ ದೀಪದಡಿ ಆಗ ಸಂಭಾಷಣೆಗೊಂದು ಕಳೆಯಿತ್ತು.

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸೀಮೆಗೆ ವಲಸೆ ಬಂದರು ದೊಡ್ಡ ಮನೆಯಾ ಲೌಂಜಿನಲಿ, ಕೂತ ಕೂಚು ಬಟಾಟೆಗಳು. ಭೂತಾಕಾರದ ಟಿ ವಿ ಪರದೆ ಎದುರಿಗೆ ಯೋಂಬಿಯ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಗಳು! ಆ ಊ ಇಷ್ಟೇ ಮಾತು

ಈಗ ನವ ಯುಗದ ಆಗಮನ. ಎಲ್ಲರ ಕೈಯಲ್ಲೂ ಐ ಫೋನು-ಐ ಪ್ಯಾಡು ಮಾತಿಲ್ಲ ಕತೆಯಿಲ್ಲ, ಅಕ್ಕ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಕುಳಿತಿದ್ದರೂ ಎಸ್ಸೆಮೈಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಇವರ ಸಲ್ಲಾಪ.

ಮಾತನ್ನೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿದೆ ಮಾತೆ (tablet) ತ್ರಾಹಿ ವಾಗ್ದೇವಿ ಸರಸ್ವತಿ ಮಾತೆ!

--ಶ್ರೀವತ್ಸ ದೇಸಾಯಿ

ನನ್ನದೊಂದು ಆಸೆ (ಹರಟೆ)



—ವತ್ಸಲಾ ರಾಮಮೂರ್ತಿ.

ನನಗೆ ತುಂಬಾದಿನದಿಂದ ಒಂದು ಆಸೆ ಇತ್ತು, ಆತಿಆಸೆ ಅನ್ನಬಹುದು. ಒಂದುದಿನ ಮುಸ್ಸಂಜೆ ನಮ್ಮ ಅಕ್ಕನವರ ಮನೆಯ ಉಯ್ಯಾಲೆಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ತೂಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಸುಮಾರು ೬-೮ ವಾರಗಳು ಯುಕೆಯ ಭಳಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪಿಂಚಣಿಯಾದಮೇಲೆ ಹಾಯಾಗಿ ಇರೋಣ ಅಂತ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಅಡಿಗೆ ಕಸ ಮುಸುರಿಗಳ ತಾಪತ್ರಯವಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಧೂಳು, ಗಲಾಟೆ, ಒಂದೆಡೆ ಬಡತನ ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಅತಿ ಐಶ್ವರ್ಯತನ ಅಲ್ಲದೆ ಮಧ್ಯಮವರ್ಗಗಳವರ ಸಂಸಾರ ತಾಪತ್ರಯ, ಹೀಗೆ ನಾನಾತರಹದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಉಯ್ಯಾಲೆಯಲ್ಲಿ ತೂಗುತ್ತಾ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಈಗಂತೂ ವಿಪರೀತ ಕಾರುಗಳು, ದ್ವಿಚಕ್ರವಾಹನಗಳು, ಹಸುಗಳು, ಪಾದಚಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಮೂತಿಸುಡುವ ಸೂರ್ಯನ ಬಿಸಿಲು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯೋಚಿಸಿ ನನ್ನಾಸೆ ನಿರಾಸೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಅಂದುಕೊಂಡೆ.

ನಮ್ಮಕ್ಕನ ಮನೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಊರ ಹೊರಗಡೆಯಿದೆ. ಸಾಯಂಕಾಲ ವಾತಾವರಣ ತುಂಬಾ ಸುಮಧುರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬಾನಿನಲ್ಲಿ ತೇಲುವ ವಿವಿಧ ಆಕಾರದ ಮೋಡಗಳು, ಸುತ್ತಲೂ ಸುಮಧುರ ಸುವಾಸನೆಯನ್ನು ಬೀರುವ ರಾತ್ರಿರಾಣಿಹೂವಿನ ಗಿಡಗಳು, ಸಣ್ಣಕೊಳದಲ್ಲಿ ಅರಳುತ್ತಿರುವ ಕಮಲದ ಮೊಗ್ಗು, ಮನೆ ಸೇರುತ್ತಿರುವ ಗಿಳಿ ಪಾರಿವಾಳಗಳು, ಚಿಕ್ಕಹಕ್ಕಿಗಳು ಮತ್ತು ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಅಲೆಅಲೆಯಾಗಿ ಕೇಳಿಬರುವ ಸುಮಧುರವಾದ ವೀಣಾಗಾನ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಆಹ್ಲಾದವಾಗಿ, “ನಾನು ಇಲ್ಲೇ ಇರಬೇಕು, ಭಳಿದೇಶ ಬೇಡ” ಎಂದು ಅನಿಸಿತು.

ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಹಾಗೆ ನನ್ನ ಅರೆಕನಸು ಒಡೆಯಿತು. ನನ್ನ ಅಕ್ಕನ ಚಿಕ್ಕ ಮಗ ಸುರೇಶ ಬಂದ. ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ವರ್ಷದವನು. ತುಂಬಾ ಹುಡುಗು ಸ್ವಭಾವ, ಇನ್ನೂ ಬೆಳೆದಿಲ್ಲ; ಪ್ರಪಂಚದ, ಸಂಸಾರದ ಭಾದೆಯಿಲ್ಲ. ಅವನು ಹಿಂದಿನಿಂದ ಬಂದು 'ಟಪಾರ್' ಅಂತ ಬೆನ್ನಿನಮೇಲೆ ಗುದ್ದಿದ. ನನಗೆ ಜ್ಞಾನ ತಪ್ಪುವುದೊಂದು ಬಾಕಿ. ಈ ತರಹದ ಹುಡುಗಾಟವೆಲ್ಲಾ ಮರೆತುಹೋಗಿ ಒಂದುತರಹ ಒಂದೇಸಮದಲ್ಲಿ ಜೀವನ ನಡೆಸಿ ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದ ನಾನು ಚೇತರಿಸಿಕೊಂಡು, “ಯಾಕೋ ಈ ವಯಸ್ಸು ಆದೋಳನ್ನ ಹೆದರಿಸುತ್ತೀ? ಹೃದಯಾಘಾತವಾಗಿ ಸತ್ತರೆ

ಭೂತವಾಗಿ ನಿನ್ನ ಕಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ” ಅಂತ ತಮಾಷೆ ಮಾಡಿದೆ. ಈ ತರಹ ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಲು ಆಗೊಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಅರ್ಥವಾದರೆತಾನೆ! ಹಾಗೆ ಹೀಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಅಕ್ಕನ ಮಗನಿಗೆ ನನ್ನಾಸೆ ಹೇಳಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವನು ಜೋರಾಗಿ ನಗುತ್ತಾ, “ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ, ನಿನಗೆ ಯಾಕೆ ಯೋಚನೆ? ನಿನ್ನಾಸೆ ತೀರಿತು ಅಂತ ತಿಳಿದುಕೊ” ಅಂದ. ಆಮೇಲೆ ನಾನು ಆ ವಿಚಾರ ಮರೆತೇಬಿಟ್ಟೆ.

ಒಂದು ಮಟಮಟ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಸುರೇಶ ಬಂದ, ನಾನು ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣಿನ ರಸ ಸವಿಯುತ್ತಾ ಆನಂದಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅವನು ಬಂದವನೇ ಹೇಳಿದ, “ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ, ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ಏಳು. ಆಮೇಲೆ ಹಣ್ಣಿನ ರಸ ಕುಡಿ” ಅಂತ ಅವಸರ ಮಾಡಿದ. “ಯಾಕೋ, ಏನು ಕತೆ ಹೇಳೋ” ಅಂದೆ. “ಕಾಗೆ ಪುರಾಣ ಕೇಳಬೇಡ, ”ನಡಿ” ಅಂದ. ಸರಿ ಅವನ ಹತ್ತಿರ ಯಾಕೆ ವಾಗ್ವಾದ ಅಂತ ಎದ್ದೆ. ಅವನು ಹೊರಗಡೆ Suzuki ಕಾರು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದ. “ಬಾ, ಕೂತುಕೋ, ಏನೂ ಕೇಳಬೇಡ” ಅಂದ. ಸರಿ ಅಂತ ಕುತೂಹಲಳಾದರೂ, ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂತೆ. ಸುಮಾರು ಜನ ನಿಬಿಡವಾದ ಹೆಚ್ಚು ಗಲಾಟೆಯಿಲ್ಲದ ಬೀದಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದ.

“ಈಗ ಚಾಲಕನ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೋ, ಕಾರು ಬಿಡು” ಅಂದ. ನನಗೆ ತಲೆಸುತ್ತು ಬಂದು ಬೆವರು ಹರಿಯಲು ಶುರುವಾಯಿತು. “ಏಯ್ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ ನಿಮ್ಮೂರಲ್ಲಿ ಹಂಗೆ ಹಿಂಗೆ ೭೦, ೮೦ ಮೈಲಿ ಸ್ಪೀಡಿನಲ್ಲಿ ಕಾರು ಬಿಡುತ್ತೀನಿ ಅಂತ ಜಂಭ ಮಾಡ್ತೀಯಲ್ಲಾ ಈಗ ಬಿಡು” ಅಂತ ಸವಾಲು ಹಾಕಿದ. ಈ ಚಿಕ್ಕ ಹುಡುಗನ ಜತೆ ಸೋಲಲು ಆಸೆಯಿಲ್ಲದೆ ಚಾಲಕನ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತೆ. ವಾಹನದ ಸ್ವಿಚ್‌ಕೀ ತಿರುಗಿಸಿ “ಕಿರ್” ಅಂತ ವಾಹನಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಣ ಕೊಟ್ಟೆ. ಆಕ್ಸಿಲರೇಟರ್ ಒತ್ತಿದೆ, ವಾಹನ “ಭರ್” ಅಂತ ಹೋಗಿ “ಬಡಕ್” ಅಂತ ನಿಂತಿತು. ಬಹಳ ಅವಮಾನವಾಯಿತು. ಸುರೇಶ, “ಅಯ್ಯೋ! ಹೀಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಟ್ಟರೆ ಹೇಗೆ? ಚಾಲನೆ ಮಾಡು, ಹಿಂದೆ ನೋಡು, ನಿನ್ನಿಂದ ಎರಡು ಕಾರುಗಳು ನಿಂತಿವೆ, ಹೂಟ್ ಮಾಡ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ” ಅಂದ. ಇನ್ನೂ ಗಾಭರಿಯಾದೆ.

“ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ ಇಬ್ಬರು ಮೋಟಾರ್‌ಬೈಕ್‌ನವರು ಆಕಡೆ ಈಕಡೆ ಓವರ್‌ಟೇಕ್ ಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಸುರೇಶ ಬೇರೆ, “ಕಾರುಬಿಡು ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ” ಅಂತ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡ್ತಾ ಇದ್ದ. ಸರಿ ಅಂತ ಮೂರನೆಯ ಗೇರ್ ಹಾಕಿ “ಟಕ ಟಕ” ಅಂತ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ಇನ್ನೂರು ಅಡಿಗಳಷ್ಟು ಸಾಗಿದೆ. ದಾರಿಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ, ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಮೈಯನ್ನು ಕಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಒಬ್ಬ ಶ್ವಾನರಾಯ ಹೆಂಡತಿ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಸಹಿತ ಮಲಗಿದ್ದರು. ಹಾರ್ನ್ ಮಾಡಿದರೆ, ಕಣ್ಣನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ನಮ್ಮಕಡೆ ಹಾಯಿಸಿ, 'ಅದು ನಮಗಲ್ಲ' ಎಂದು ಮತ್ತೆ

ಗೊರಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದರು. ಹಿಂದಿನ ಕಾರಿನವರು ಮತ್ತು ದ್ವಿಚಕ್ರ ವಾಹನದವರು ಇಳಿದು ಬಂದು, “ಏನ್ ಮೇಡಮ್ ಯಾವ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಚಾಲನೆ ಮಾಡಲು ಕಲಿತರಿ?” ಅಂತ ಕೇಳಿದರು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಅಂತ ಹೇಳಲು ಹಿಂಜರಿದು, “ಇಲ್ಲಾರೀ, ನಾನು ಕಾರು ಬಿಡುವುದನ್ನು ಈಗ ಕಲಿತಾ ಇದ್ದೀನಿ” ಅಂದೆ. ಅವರು, “ಈ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಈಕೆಗೆ ಯಾಕೆ ಕಾರು ಬಿಡುವ ಹವ್ಯಾಸ?” ಅಂದುಕೊಂಡರೋ ಇಲ್ಲವೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಅಂತೂ ಇಂತೂ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕಾರುಬಿಡುವ ನನ್ನ ಆಸೆ ತೀರಿತು.

----ವತ್ಸಲಾ ರಾಮಮೂರ್ತಿ.

ಬಣ್ಣದ ಚಿಟ್ಟೆ



ಓ ಚಿಟ್ಟೆ.....

ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಚಿಟ್ಟೆ....

ಹೂವಿಗೆ ನಿನ್ನ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟೆ

ನಿನ್ನ ಹಿಡಿಯಲು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಪಟ್ಟೆ

ಅದರೆ ಅಯಿತು ಕೊಳೆ ನನ್ನ ಮೈ ಬಟ್ಟೆ

ಕೊನೆಗೂ ನನ್ನ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಬಿಟ್ಟೆ

ನಿನ್ನ ರೆಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಅದೆಷ್ಟು ಬಣ್ಣದ ಪಟ್ಟೆ

ಪಟ್ಟೆ!

--ಹರ್ಷಿಲ್ ರಾಮಯ್ಯ, 8 ವರ್ಷ



'Kannada Kali' Group of Bradford

'Kannada Kali' classes have been conducted very successfully in Bradford by Mrs. Savitha Suresh. Children in this group not only are able to speak fluently in Kannada, but also sing Kannada songs correctly in tune in their group.

ಬ್ರಾಡ್‌ಫೋರ್ಡಿನ 'ಕನ್ನಡ ಕಲಿ' ತಂಡ

ಶ್ರೀಮತಿ ಸವಿತಾ ಸುರೇಶ್ ಅವರು ಬ್ರಾಡ್‌ಫೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ 'ಕನ್ನಡ ಕಲಿ' ತರಗತಿಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ತರಗತಿಯ ಮಕ್ಕಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸರಾಗವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದಲ್ಲದೆ, ಕನ್ನಡದ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ತಂಡದಲ್ಲಿ ರಾಗವಾಗಿ ಹಾಡಬಲ್ಲರು.



ಸೆವೆನ್ತ್ ವ್ಯಾಲಿ ಹಾಗು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕ್ರಾಂತಿಯ ತೊಟ್ಟಿಲ ನಡುವೆ

ಒಂದು ದಿನ

ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಕೆ. ಮರುಳಸಿದ್ದಪ್ಪ.

(ಡಾ. ಮರುಳಸಿದ್ದಪ್ಪ ಅವರ 'ನೋಟ ನಿಲುವು' ಪ್ರವಾಸ
ಕಥನದಿಂದ ಆಯ್ದ ಲೇಖನ)



ನಾನು ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದಾಗ ಬರ್ಮಿಂಗ್‌ಹ್ಯಾಮ್ ಮತ್ತು ಮಿಡ್ಲೆಂಡ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ 'ಸೆವೆನ್ತ್ ವ್ಯಾಲಿ' ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಒದಗಿಬಂತು. ಈ ರೈಲು ನಿಲ್ದಾಣ ತಲುಪಿ ಟಿಕೆಟ್ ಕೊಂಡು ಈಗಾಗಲೇ ಹೊರಟು ನಿಂತಿದ್ದ ಉಗಿ ಬಂಡಿಯನ್ನೇರಿ ಕುಳಿತೆವು. ಉದಕ ಮಂಡಲ ಹಾಗು ಕೂನೂರು ನಡುವೆ ಹಾಕಿರುವ ಪ್ರವಾಸಿ ಆಕರ್ಷಣೆಯ ಮಾದರಿಯ ರೈಲುದಾರಿ ಇದು. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೊಂದು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಹೆಳುತ್ತಾರೆ. ಹದಿನೆಂಟನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕ್ರಾಂತಿಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಸೆವೆನ್ತ್ ನದಿ ದಂಡೆಯ ಹದಿನಾರು ಮೈಲಿಗಳ ಉದ್ದಕ್ಕೆ ಈ ಉಗಿಬಂಡಿಯ ರೈಲು ಮಾರ್ಗವಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು, ಕಬ್ಬಿಣ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಸಾಗಿಸುವ ಹಾಗು ಕಾರ್ಮಿಕರು ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಈ ರೈಲುದಾರಿ ಜಗತ್ತಿನ ಪ್ರಾಚೀನ ರೈಲುಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೆಂದು ಹೆಸರಾಗಿದೆ. ಈಗ ಕೇವಲ ಪ್ರವಾಸಿ ಆಕರ್ಷಣೆಯಾಗಿ ಉಳಿದಿದೆ. ಒಂದುಕಾಲ ಗಂಟೆ ಪ್ರಯಾಣದಲ್ಲಿ ಈ ರೈಲು ಆರು ಊರುಗಳನ್ನು ಹೊಕ್ಕುಸಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾರ್ಗದುದ್ದಕ್ಕೂ ಸೆವೆನ್ತ್ ನದಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತದೆ. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಅಡ್ಡಹಾಯುತ್ತದೆ ಆಗ ನಮ್ಮ ರೈಲು ಸೇತುವೆಯಮೇಲೆ ನದಿ ದಾಟುತ್ತದೆ. ನದಿ ಹಾಗು ರೈಲು ಮಾರ್ಗದುದ್ದಕ್ಕೂ ಗುಡ್ಡಸಾಲುಗಳು ತಪ್ಪಲಿನಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲುಗಳು, ಗಿಡಮರಗಳು ಹುಲ್ಲುಗಾವಲಿನಲ್ಲಿ ಮೇಯುತ್ತ ವಿಶ್ರಮಿಸುತ್ತ ನಿಂತಿರುವ ಮಲಗಿರುವ ಹಸುಗಳು, ಕುರಿಗಳು, ಹೀಗೆ ಒಂದುಗಂಟೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ Bewdley ಎಂಬ ಚಿಕ್ಕ ಊರನ್ನು ತಲುಪಿದೆವು. ರೈಲು ನಿಲ್ದಾಣಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡೆ ನದಿ ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದು ಅದರ ಆಚೆದಂಡೆಗೆ ಸೇತುವೆಯ ಮೂಲಕ ದಾಟಿ ಸೇರಿದೆವು. ದಂಡೆಯ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಮರದ ನೂರಾರು ಬೆಂಚುಗಳು, ಎರಡನ್ನು ಆಯ್ದು ಕುಳಿತು ಮನೆ ಇಂದ ತಂದ ಲಘುಉಪಹಾರ ಸೇವನೆ ನಡೆಯಿತು. ನದಿಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತಾರು ಸುಂದರ

ಹಂಸಗಳು ತೇಲುತ್ತಿದ್ದವು. ದಡದಲ್ಲಿ ಹವ್ಯಾಸಿ ಮೀನುಗಾರರು ಜಾಗ ಹಿಡಿದು ಕುಳಿತು ಮೀನುಹಿಡಿಯುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದರು. ರೈಲ್ವೆನಿಲ್ದಾಣ ಹಾಗು ಊರಿನಂಚಿನಲ್ಲಿದ್ದ ದೊಡ್ಡ ಗುಡ್ಡದಲ್ಲಿ ಒತ್ತೊತ್ತಾಗಿ ಮರಗಳು ಬೆಳೆದಿದ್ದವು. ಆವುಗಳನಡುವೆ ಹಲವು ಕಾಲುದಾರಿಗಳು, ಪ್ರವಾಸಿಗಳು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳೊಡನೆ, ನಾಯಿಗಳೊಡನೆ ಈ ದಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಡಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಅಥವಾ ಸೈಕಲ್ ಸವಾರಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾವು ಕುಳಿತಿದ್ದ ಎರಡೂ ಬೆಂಚುಗಳನ್ನು ಯಾರೋ ಧರ್ಮಾತ್ಮರು ರಾಜಕುಮಾರಿ ಡಯಾನಾಳ ನೆನಪಿಗಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದರು. ಇಂತಹ ನೂರಾರು ಸ್ಮಾರಕ ಬೆಂಚುಗಳನ್ನು ತಮಗೆ ಇಷ್ಟವಾದವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನದಿಯ ದಂಡೆಯುದ್ದಕ್ಕೂ ಹಾಗು ಹತ್ತಿರದಲ್ಲೇ ಇರುವ ಉದ್ಯಾನ ವನದಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಕಿದ್ದರೆ.

'ಸೆವೆನ್ತ್ ವ್ಯಾಲಿ ರೈಲ್ವೆ' ಒಂದು ಸ್ವಯಂಸೇವಾ ಸಂಘಟನೆ. ಪ್ರಯಾಣಿಕರೇ ಅದರ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ಪಾಲುದಾರರು. ಈಗಲು ಯಾರುಬೇಕಾದರು ಈ ಸಂಘಟನೆಗೆ ಸದಸ್ಯಶುಲ್ಕ ತೆತ್ತು ಸೇರಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಕೆಲವು ವಿಶೇಷ ಸವಲತ್ತುಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಡ್ರೈವರ್, ಗಾರ್ಡ್ ಮುಂತಾದ ಅಗತ್ಯ ಸೇವೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ಉಳಿದೆಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಾರರು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು. ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದೆರಡು ದಿನ ಅವಕಾಶವಿದ್ದಾಗ ಉಚಿತಸೇವೆ ಮಾಡಬಯಸುವವರು ತಮ್ಮ ಹೆಸರು ನೋಂದಾಯಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ಸೂಕ್ತ ತರಬೆತಿನೀಡಿ ಅವರ ಸೇವೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಟಿಕೆಟುಗಳನ್ನು ಚೆಕ್ ಮಾಡಿದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಇಂತಹ ಸ್ವಯಂಸೇವಕ, ತಕ್ಕ ಯೂನಿಫಾರ್ಂ ಧರಿಸಿಯೇ ಆತನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಕಲ್ಲಿದ್ದಲಿನ ಇಂಧನ ಬಳಸಿ ಓಡುವ ಈ ಉಗಿಬಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಓಡಾಡುವುದೇ ಈ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ಮನರಂಜನೆ. ಬಹುಪಾಲು ಜನ ಸ್ವಂತ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವವರು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾರಿಗೆ ಬಳಸುವವರು ತೀರಾ ಕಡಿಮೆ. 'ಸೆವೆರೆನ್ತ್ ವ್ಯಾಲಿ ರೈಲ್ವೆ' ಈ ಜನರಪಾಲಿಗೆ ಚರಿತ್ರೆಯ ಒಂದು ಸವಿನೆನಪಿನಂತೆ ಪ್ರವಾಸಿ ಆಕರ್ಷಣೆಯಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದೆ. ಭೂತಕಾಲದ ನೆನಪಿನ ವ್ಯಾಮೋಹಿಗಳಾದ ಈ ಪ್ರಯಾಣಿಕರು ಉಗಿ ಉಕ್ಕುತ್ತಾ ಬರುವ ಎಂಜಿನ್ನಿನ ಚಿತ್ರ ತೆಗೆಯಲು ಪ್ರತಿ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಮರಾ ಹಿಡಿದು ಮುನ್ನುಗ್ಗುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿಯೂ 'ಪಬ್'ಗಳ ಮುಂದೆ ಬಿಯರ್ ಗ್ಲಾಸ್ ಹಿಡಿದು ಕುಡಿಯುತ್ತಾ, ತಿನ್ನುತ್ತ ಹರಟೆಯಲ್ಲಿ ಮಗ್ನರಾಗಿರುವ, ಬೆಂಚುಗಳಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಸಾವಕಾಶವಾಗಿ ರಜೆ ಕಳೆಯುವ ಪ್ರವಾಸಿಗಳು ನಮಗೆ ಎದುರಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಸೆವೆರ್ಸ್ ನದಿ ದಂಡೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಾಸು ಕುಳಿತು ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡಮೇಲೆ ಹಿಂದಿರುಗಲು ರೈಲ್ವೆ ನಿಲ್ದಾಣಕ್ಕೆ ವಾಪಸಾದೆವು. ರೈಲ್ವೆನಿಲ್ದಾಣಕ್ಕೆ ಬಂದೊಡನೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಉಗಿಬಂಡಿ ಏರಿ ಪ್ರಯಾಣ ಹಿಂದುವರಿಸಿದೆವು. ನಾವು ಐದು ಮಂದಿ ಇದ್ದ ಕಾರಣ ಎದುರು ಬದುರಾಗಿ ಎರಡೆರಡು ಆಸನಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದಾಗಿ ನಾನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಮತ್ತೊಂದು ಆಸನದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ದಂಪತಿಗಳೆದುರು ಕುಳಿತುಕೊಂಡೆ. ಬ್ರಿಟಿಷರು ಅಪರಚಿತರನ್ನು ಹಸನ್ಮುಖದಿಂದ ತಾವೇ ಮೊದಲು ಶುಭಕೋರಿ ಮಾತನಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು ಶಿಷ್ಟಾಚಾರದ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಸಂಭಾಷಣೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದು ಈ ವಾಡಿಕೆಗೆ ಅಪವಾದವೆಂಬಂತೆ ಈ ದಂಪತಿಗಳು ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಲೋಕಾಭಿರಾಮವಾಗಿ ಮಾತುಕತೆಗೆ ತೊಡಗಿದರು. ಮೊದಲು ತಮ್ಮನ್ನು ಹಾಗೂ ತಮ್ಮ ಸಂಗಾತಿಯಾಗಿದ್ದ ಶ್ವಾನಮಹಾಶಯ 'ಮ್ಯಾಕ್' ನನ್ನು ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು. 'ಮ್ಯಾಕ್' ನನ್ನನ್ನು ನೆಕ್ಕಿ ಸ್ನೇಹತೋರಿಸಲು ಮುಂದಾದ. ನಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಂಡರೆ ನನಗೆ ಪ್ರೀತಿಯಿದೆಯಾದರೂ ನೆಕ್ಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಉತ್ಸಾಹವಾಗಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯಾಗಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಾಲೆಗೆ ಹಿಂದಿರುವ ಅವನ ಹಲ್ಲುಗಳ ನೆನಪಿನಿಂದಾಗಿ ನಾನು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಎಚ್ಚರ ವಹಿಸಿದೆ. ಆದರೆ 'ಮ್ಯಾಕ್' ನನಗೆ ಧೈರ್ಯ ತುಂಬುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಎಂಬಂತೆ ತನ್ನ ಒಡೆಯ ಒಡತಿಯರ ಮುಖ ಕೈ ನೆಕ್ಕಿ ತೋರಿಸಿದ. ನಾನು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಹಿಂದೆ ಸರಿದುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ಯಜಮಾನರು 'ಮ್ಯಾಕ್' ಗೆ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಗದರಿಸಿದರು. ಅಪಮಾನಿತನಾದ 'ಮ್ಯಾಕ್' ನಿರಾಸೆ ಹಾಗೂ ದುಃಖದಿಂದ ಮುಖ ಮುದುಡಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತ. ಹಿರಿಯ ದಂಪತಿಗಳು ನಾನು ಯಾವ ದೇಶದವನು? ಇಲ್ಲಿಗೆ ಏಕೆಬಂದಿದ್ದೇನೆ? ಜೊತೆಯವರೊಂದಿಗೆ ನನ್ನ ಸಂಭಂಧವೇನು? ಸ್ವಂತ ಊರಿನಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಇನ್ನು ಯಾರು ಯಾರು ಸಂಬಂಧಿಗಳಿದ್ದಾರೆ? ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಿಸಿಕೊಂಡರು. ಇವರನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಯ ಸರಳ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ನನಗೆ ನೆನಪಾದರು ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗೆಬರುವ ಯಾವನೇ ಅಪರಿಚಿತನನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಎಗ್ಗಿಲ್ಲದೆ ಯಾವ ಮತಸ್ಥರು? ಎಂದು ಕೇಳಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಕಾಲ ಬದಲಾಗಿದೆ. ಅವರೆಲ್ಲ "ನಾಗರಿಕ" ರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಕೊಳಕು ಜಾತಿ ವಾದಿಗಳಾಗಿರುವವರು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಜಾತಿ ಕೇಳುವವರನ್ನು ಬಿಂಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ನಾಗರಿಕತೆಯ ಲಕ್ಷಣ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಕಲಿತದ್ದು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ಎಂದೇ

ನಾನು ನಂಬಿರುವವನು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮುಗ್ಧಹಳ್ಳಿಗರಂತೆ ಇರುವ ಹಿರಿಯ 'ಅನಾಗರಿಕ' ರನ್ನು ಕಂಡು ನನಗೆ ತುಂಬ ಸಂತೋಷ ವಾಯಿತು. ಅವರೊಂದಿಗೆ ನನ್ನ ಪ್ರವರವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿಕೊಂಡೆ. ಪ್ರಯಾಣ ಮುಗಿದು ಇಳಿಯುವಾಗ ಅವರು ನಮ್ಮ ಪ್ರವಾಸ ಸುಖಕರವಾಗಲೆಂದು ಹಾರೈಸಿ ಬಿಟ್ಟೊಂಡರು.

ಟೆಲ್‌ಫೋರ್ಡ್ ಊರಿಗೆ ಐದುಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ಸೆವೆರ್ಸ್ ನದಿಗೆ ಒಂದು ಬ್ರಹ್ಮ ಕಬ್ಬಿಣದ ಸೇತುವೆಯನ್ನು ೧೭೭೯ರಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸ್ಥಳವು ಈಗ Iron Bridge Gorge ಎಂದು ವಿಖ್ಯಾತವಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು ನೂರಾ ಇಪ್ಪತ್ತು ಅಡಿ ಉದ್ದದ ಈ ಸೇತುವೆಗೆ ಅಡಿಪಾಯವಾಗಿ ಅರ್ಧಚಂದ್ರಾಕೃತಿಯ ನಾಲ್ಕುಸಾಲಿನ ಮೂರು ಹಂತದ ಕಬ್ಬಿಣದ ಕಮಾನುಗಳನ್ನು ಎರಡೂಬದಿಗೆ ಕಲ್ಲು ಮತ್ತು ಗಾರೆ ಒತ್ತಾಯಿಸಿದೆ. ಆಂಜಲಿ ಟನ್ ಕಬ್ಬಿಣವನ್ನು ಎರಕೊಯ್ದು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿರುವ ಈ ಸೇತುವೆಗೆ ಒಂದು ಇತಿಹಾಸವಿದೆ. ಹದಿನೆಂಟನೆ ಶತಮಾನದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಆರಂಭದ ಫಲವಾದ ಈ ಸೇತುವೆ ಇಂದು ಪ್ರಾವಾಸಿಗಳ ತಾಣ. ಸೆವೆರ್ಸ್ ನದಿಯ ಕಣಿವೆಯದ್ದಕ್ಕೂ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ಮತ್ತು ಕಬ್ಬಿಣದ ಅದಿರು ಹದಿನೆಂಟನೆ ಶತಮಾನದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕ್ರಾಂತಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಪ್ರೇರಣೆಯಾಯಿತು. ಜಗತ್ತಿನ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕ್ರಾಂತಿ ಆರಂಭವಾದದ್ದೇ ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಂಬುದನ್ನು ನೆನೆದಾಗ ಸೊಜಿಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಹುಶಹ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಎಲ್ಲೆಡೆ ವಿಸ್ತಾರಗೊಳ್ಳಲು ಈ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕ್ರಾಂತಿ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ಮತ್ತು ಸುಣ್ಣದ ಕಲ್ಲನ್ನು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಸೆವೆರ್ಸ್ ನದಿಯ ಮೂಲಕ ಹಡಗುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ನದಿಯ ಎರಡು ದಂಡೆಗಳ ನಡುವೆ ಸಂಪರ್ಕವಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿನ ಉದ್ಯಮಿಗಳೇ ಈ ಸೇತುವೆ ಕಟ್ಟುವ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಸಂಪೂರ್ಣ ಖಾಸಗಿ ಓಡತನದಲ್ಲಿ ಈ ಸೇತುವೆ ಕಟ್ಟಲು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಅನುಮತಿದೊರೆಯಿತು. ಕೆಲವು ಜನ ಪಾಲುದಾರರು ಸೇರಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಈ ಸೇತುವೆಯ ಮೊದಲ ಅಂದಾಜು ಮೂರು ಸಾವಿರದ ಐನೂರು ಪೌಂಡುಗಳು! ಅಬ್ರಹಾಂ ಡಾರ್ಬಿ ಎಂಬ ಉದ್ಯಮಿ ಈ ನಿರ್ಮಾಣದ ಕಾರ್ಯದ ಮೂಂಚೊಣೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆಗಬಹುದಾದ ಹಣದ ವೆಚ್ಚವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಾನೆ ಒದಗಿಸುವೆನೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ! ನಿರ್ವಾಣಕಾರ್ಯ ಮುಗಿದಾಗ ವೆಚ್ಚ ಆರುಸಾವಿರ ಪೌಂಡುಗಳಿಗೆ ಅಬ್ರಹಂ ಡಾರ್ಬಿ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಸಾಲಮಾಡಿ ಕೆಲಸಮುಗಿಸಿದನಂತೆ.

ಆವನ ಮಕ್ಕಳು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಈ ಸಾಲದ ಹೊರೆಹೊತ್ತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಯಿತೆಂದು ಚರಿತ್ರೆ ಇದೆ. ಈ ಸೇತುವೆಯ ಮೇಲೆ ಸರಕು ಸಾಗಾಣಿಕೆ, ಕುದುರೆಗಾಡಿ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಓಡಾಟಕ್ಕೆ ಶುಲ್ಕವಿಧಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಸುಮಾರು ಎರಡು ಶತಮಾನಗಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೇವೆ ಮಾಡಿದ ಈ ಸೇತುವೆ ಈಗ ಕೇವಲ ಮ್ಯೂಸಿಯಂ ಆಕರ್ಷಣೆಯಾಗಿ ಉಳಿದಿದೆ. ೧೯೭೯ರಲ್ಲಿ ಈ ಸೇತುವೆಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ವರ್ಷ ತುಂಬಿದ ನೆನಪಿಗಾಗಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಾರಂಭ ನಡೆದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಅಥಿತಿಯಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದ ರಾಜಕುಮಾರ ಚಾರ್ಲ್ಸ್ (Prince Charles) ಸಹ ಶುಲ್ಕ ತೆತ್ತು ಸೇತುವೆ ದಾಟಿ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದರಂತೆ! ಈಗ ಸೇತುವೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಲು ಒಂದು ಟ್ರಸ್ಟ್ ಇದೆ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ರಾಜ ಮನೆತನವೇ ಈ ಟ್ರಸ್ಟಿಗೆ ಪೋಷಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ಯನೆನ್ನೋದವರು ಪುರಾತನ ಸಂಕೇತಗಳೆಂದು ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ಗುರುತಿಸಿ, ವಿಶೇಷ ರಕ್ಷಣೆ ಹಾಗೂ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಒಂದು.

ಇರಬೇಕು ಇರುವಂತೆ...

ಹೆಚ್. ಎಸ್. ವೆಂಕಟೇಶ್‌ಮೂರ್ತಿ

ಇರಬೇಕು ಇರುವಂತೆ ತೊರೆದು ಸಾವಿರ ಚಿಂತೆ ಮಳೆ ಸುರಿಸಿ ಹಗುರಾದ ಮುಗಿಲಿನಂತೆ|

ತನ್ನೊಡಲ ತಾರೆಗಳ ಗುಡಿಸಿ ರಾಶಿಯ ಮಾಡಿ ಬೆಳಕಿನುಂಡೆಯ ಬಾನಿಗುರುಳು ಬಿಟ್ಟು ಹೇಗೆ ಮರೆಯಾಗುವುದೋ ನಿರ್ಧನಿಕ ನಟ್ಟಿರುಳು ಹಾಗೆ ಬಾಳಿಸು ಗುರುವೆ ಕರುಣೆಯಿಟ್ಟು|

ತಾನು ಬಿಸಿಲಲಿ ನಿಂತು ತನ್ನ ಬಳಿ ಬರುವವಗೆ ತಣ್ಣಗಿನ ಆಸರೆಯ ನೆರಳ ಕೊಟ್ಟು ಹೇಗೆ ಗೆಲುವಾಗುವುದೋ ಹಸಿರೆಯ ಹೊಂಗೆ ಮರ ಹಾಗೆ ಬಾಳಿಸು ಗುರುವೆ ಪ್ರೀತಿಯಿಟ್ಟು|

ತಾನು ಕೆಸರಲಿ ಕುಸಿಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ತಾವರೆಯು ಮರಿದುಂಬಿಗಳ ಪೊರೆವ ತೊಟ್ಟಿಲಾಗಿ ಹೇಗೆ ತಾಯನವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಲಿ ಮೆರೆಯುವುದೋ ಹಾಗೆ ಬಾಳಿಸು ಗುರುವೆ ಕರುಣೆಯಿಟ್ಟು|

ದಾರಿಯುದ್ದಕು ಪೈರು ನಗುವಂತೆ ನೀರುಣಿಸಿ ಹಾಲುತೆನೆಯಲಿ ಅಮೃತ ತುಂಬಿ ನದಿಯು ಹೇಗೆ ದೂರದ ನೀಲಿಯಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವುದೋ ಹಾಗೆ ಕೊನೆಗಾಣಿಸು ಕೃಪೆಯನಿಟ್ಟು|

ಸ್ಮರಣೆ



ಡಾ. ವಾಣಿ ದೇಸಾಯಿ

1948 - 2010

ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಬಳಗ ಉದಯಿಸಿದ ಕ್ಷಣದಿಂದ ಹಿಡಿದು ತನ್ನ ಕೊನೆಯ ಉಸಿರು ಇರುವ ವರೆಗೆ ಇಪ್ಪತ್ತೆಂಟು ವರ್ಷ ಆಜೀವ ಸದಸ್ಯೆಯಾಗಿದ್ದರು. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಡೆದ ಮುಕ್ತಾಳು ಪಾಲಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಾರಂಭಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಪಾಲುಗೊಂಡು, ನಮ್ಮ ಬಳಗದ ಧೈಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ನಮ್ಮ ನುಡಿ, ಸಂಗೀತ, ಸಂಸ್ಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡು ಮುಂದಿನ KB ಕೂಟವನ್ನೇ ಕಾತುರದಿಂದ ಎದುರು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ವಾಣಿದೇಸಾಯಿಯನ್ನು ಬಳಗದ ಮೂವತ್ತನೆಯವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ನೆನೆಯುತ್ತಿರುವ ಅವಳ ಕುಟುಂಬ ಮತ್ತು ಮಿತ್ರರು.

Kaveri Tumkur



It is with great regret we have learnt that one of our life members, Kaveri Tumkur passed away at her home in Newport Pagnel recently. She was born in Coorg but was raised in Bangalore, the city she loved, and moved to the UK in 1970 to marry Vishu Tumkur who was her childhood friend and neighbour. Sanjiv her only son survives her.

ದೇವಾಯಣ

* ಆನಂದ

**ಹೊಸ ದೇವರೆಂದರೆ ಅದನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕೆ?
ಸೃಷ್ಟಿಸಬೇಕೆ? ಊಹಿಸುವುದೆ?**

ನಾನೇ ಒಂದು ದೇವರನ್ನು ಮಾಡಬಾರದೇಕೆ ಎಂಬ ಯೋಚನೆ ಅಂದು ಹೊಟೇಲಿನಲ್ಲಿ ಉದ್ದಿನ ವಡೆ ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಬಂದಿತು. ಎದುರಿಗೆ ಆಳೆತ್ತರಕ್ಕೆ ನಿಂತಿದ್ದ ರಾಘವೇಂದ್ರ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ನನ್ನನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು.

ಇಷ್ಟೊಂದು ಪಕ್ಷಗಳಿದ್ದರೂ ಹೊಸ ಹೊಸ ಪಕ್ಷಗಳು ಉದಯವಾಗುತ್ತಿರುವಂತೆ ಓಸಿ ಕೋಟಿ ದೇವತೆಗಳಿದ್ದರೂ - ಅಷ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯೇ ಇದ್ದಿತು ಒಮ್ಮೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ - ನನ್ನದೂ ಒಂದು ದೇವರಿರಬಾರದೇಕೆ ಎಂದುಕೊಂಡು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸತೊಡಗಿದೆ.

ಹೊಸ ದೇವರು ಎಂದ ಮೇಲೆ ಅದು ಒಂಜಿನಲ್ ದೇವರುಗಳಾದ ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣು, ಮಹೇಶ್ವರರಂತೆಯೇ ಅಥವಾ ಮಾನವರಂತೆ ಜನಿಸಿ ನಂತರ ದೈವ ಪಟ್ಟಕ್ಕೆ ಏರಿದ ರಾಮ ಕೃಷ್ಣ ಮುಂತಾದವರಂತೆ ಇರಬೇಕೆ?

ಹೊಸ ದೇವರೆಂದರೆ ಅದನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕೆ? ಸೃಷ್ಟಿಸಬೇಕೆ? ಊಹಿಸುವುದೆ? ಕಲ್ಪಿಸುವುದೆ? ಆದರೆ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಕೆಲಸ ದೇವರದಲ್ಲವೆ? ಹಾಗಿದ್ದಾಗ ದೇವರ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡುವುದೆ? ಆದರೆ ಹೊಸ ದೇವರೆಂದ ಮೇಲೆ ಯಾರಾದರೂ ಸೃಷ್ಟಿಸಬೇಕಲ್ಲವೆ? ಶೂನ್ಯದಿಂದ ದೇವರು ಬರಲು ಇದೇನು ಸಾಯಿಬಾಬ ವಿಭೂತಿಯೆ?

ಹೇಗೋ ಮಾಡಿ ದೇವರನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದೆವು ಎಂದುಕೊಳ್ಳಿ ಅದು ಹೆಣ್ಣಾಗಿರಬೇಕೆ? ಗಂಡಾಗಿರಬೇಕೆ? ಅಥವಾ ಆರ್ಥನಾರೀಶ್ವರ? ಎರಡು ಕಣ್ಣು ಎರಡು ಕೈ, ಎರಡು ಕಾಲು ಸಾಕೆ? ಒಂದೇ ತಲೆ ಇರಲೆ? ಅದೂ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಯಿತು ಎಂದರೆ ಎಕ್ಸ್ಟ್ರಾ ಫಿಟ್ಟಿಂಗ್ಸ್ ಇರಬೇಕೆ? ಅಂದರೆ ಈಶ್ವರನಿಗೆ ಇದ್ದಂತೆ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಗಂಗೆ, ಕೊರಳಿನಲ್ಲಿ ಹಾವು, ಕೃಷ್ಣನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಚಕ್ರ. ಸರಸ್ವತಿ ಕೈಯಲ್ಲಿ ವೀಣೆ, ಚಾಮುಂಡಿ ಬಳಿ ತ್ರಿಶೂಲ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಮತ್ತೆ ಡ್ರೆಸ್? ನಾರು ಮಡಿಯೆ? ಪೀತಾಂಬರವೆ? ಹೆಣ್ಣಾದರೆ ಸುಲಭ ಏಕೆಂದರೆ ಸೀರೆ ಇದ್ದರೆ ಸಾಕು. ಪ್ರತಿ ದೇವತೆಯ ಹಿಂದೆ ಈಗಾಗಲೇ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ದೇವರಿದ್ದಾನೆ - ಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣ, ಪಾರ್ವತಿ ಹಿಂದೆ ಈಶ್ವರ, ಸರಸ್ವತಿಯ ಹಿಂದೆ ಬ್ರಹ್ಮ. ಹಾಗಾಗಿ ನಾವೊಂದು ಹೆಣ್ಣು ದೇವತೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದರೆ/ಸೃಷ್ಟಿಸಿದರೆ/ ಊಹಿಸಿದರೆ/ಕಲ್ಪಿಸಿದರೆ ಅದರ ಹಿಂದಿರುವ ಗಂಡು ಯಾರಾಗಬೇಕು? ಅದನ್ನು ನಾವೇ ಸೃಷ್ಟಿಸಬೇಕೆ? ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ದೇವತೆ ಸಿಂಗಲ್ ವುಮನ್ ಆಗುತ್ತಾಳೆ. ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಸಲ್ಲಳು.

ಈ ದೇವತೆಗೆ ಯಾವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಹಿಸುವುದು? ಹಣ, ವಿದ್ಯೆ, ಯಶಸ್ಸು ಮುಂತಾದವುಕೆಲ್ಲಾ ಖಾತೆವಾರು ದೇವತೆಗಳಿರುವಾಗ ನಮ್ಮದೇ ಆದ ಈ ದೇವತೆಗೆ ಯಾವ ಬಾಬು ಮೀಸಲಿಡುವುದು? ಈ ದೇವತೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ, ವಾಸಸ್ಥಾನ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಿರ್ಧರಿಸುವುದು ಹೇಗೆ? ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕತೆ ಉಪಕತೆ ಹೆಣೆಯುವುದು ಯಾರು?

ಈ ಎಲ್ಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ದೈವಾನುಗ್ರಹದಿಂದ ಪರಿಹಾರವಾಯಿತು ಎಂದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಎದುರಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೇವತೆಯನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿಸುವುದು ಹೇಗೆ? ಭಕ್ತಾದಿಗಳನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುವುದು ಹೇಗೆ? ಪವಾಡಗಳ ಮೂಲಕವೆ? ಎಲ್ಲ ದೇವಾನುದೇವತೆಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಮಾಡಿರುವ ಪವಾಡಗಳೇ ಅದ್ಭುತ. ಅತ್ಯದ್ಭುತ ಪವಾಡಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ದೇವತೆ ಸಲ್ಲಬಲ್ಲಳು. ಆದರೆ ಈ ಅತ್ಯದ್ಭುತ ಪವಾಡಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ?

ಎಲ್ಲವೂ ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ಒಂದು acceptable ದೇವತೆ ತಯಾರಾಯಿತು ಅಥವಾ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಯಿತು ಎಂದುಕೊಳ್ಳಿ ಅದನ್ನು ಒಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಏನೇನು ಮಾಡಬೇಕು? ತಿರುಪತಿ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ, ಧರ್ಮಸ್ಥಳದ ಮಂಜುನಾಥ ಇವರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸುವಂತೆ ಇದಕ್ಕೂ ಹರಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕೆ? ಆಗ ಈಡಿಯಾದ ಕೃತಿ ಚೌರ್ಯವಾದಂತಾಯಿತು. ಹೊಸದಾಗಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲದಲ್ಲ 'ಹೊಸ ನೀರು ಹಳೆಯ ಬಾಟಲ್' ಎಂದಾಗುತ್ತದೆ.

ನನ್ನೆಲ್ಲ ಈ ಜಿಜ್ಞಾಸೆಯನ್ನು ನನ್ನ ಮೇಧಾವಿ ಗೆಳೆಯ ಚಂದ್ರಿಯ ಬಳಿ ತೋಡಿಕೊಂಡೆ. ಅವನೂ ತುಸು ಯೋಚಿಸಿ 'ಒಂದು ಹೊಸ ದೇವರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಖಂಡಿತ' ಎಂದಾಗ ಆಲ್ ಮೇಧಾವೀಸ್ ಥಿಂಕ್ ಅಲ್ಟೈಕ್ ಎಂಬ ನಾಣ್ಣುಡು ನೆನಪಿಗೆ ಬಂದಿತು.

'ಯಾರಿಗೆ? ಏಕೆ?' ಎಂದೆ. 'ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದೋಡಿಸುವಂತಹ ದೇವರು ಬೇಕೇ ಬೇಕು' ಎಂದ.

ಈಗ ಅದರ ರೂಪರೇಷೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಅವನಿಗೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ಅವನ ದೇವರು ತಾನೇ?

ಬಡನಾಡಿನ ವಲಸಿಗರು

* ಎಚ್. ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ

ಎಲ್ಲಾ ಜಂಜಾಟಗಳ ನಡುವೆಯೂ ತಮ್ಮತನ ಮತ್ತು ಐಡೆಂಟಿಟಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಎನ್ನಾರೈಗಳು ಪಡುತ್ತಿರುವ ಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಲಾಂ!

ಎಪ್ಪತ್ತರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಅಮೇರಿಕೆಗೆ ಹೊರಟಿದ್ದವರೊಬ್ಬರು ಇಲ್ಲಿನಿಂದ ಹತ್ತು ಡಜನ್ ಟೂತ್ ಬ್ರಷ್ ತಗೊಂಡು ಹೋದರು ಅಲ್ಲಿ ಆಗ ಒಂದು ಬ್ರಷ್‌ಗೆ ಒಂದೂವರೆ ಡಾಲರ್ ಇತ್ತಂತೆ. ಹತ್ತು ವರ್ಷದ ನಂತರ ಅವರು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದು ಪಾರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಮಾರ್ಕೆಗೆ ೫೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಟಿಪ್ಪ್ಸ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು!

ಫಾರಿನ್‌ನಿಂದ ಬಂದ ಬಂಧುಗಳೊಬ್ಬರ ಮದುವೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದ ನಮ್ಮ ತಾಯಿಗೆ ಒಂದು ಬೆಳ್ಳಿ ತಟ್ಟೆ ಉಡುಗೊರೆ ನೀಡಿದ್ದರು.

ಅದನ್ನು ಮನೆಗೆ ಬಂದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ತೋರಿಸಿ ಫಾರಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರುವವರು ಹೇಗೆ ಸಾಹುಕಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅಂತ ಖುಷಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದು ೧೯೬೦ರ ಸಮಯ.

ಮತ್ತೊಂದು ಫಾರಿನ್ ಮದುವೆಗೆ ಹೋದಾಗ ದೊಡ್ಡ ಬ್ಯಾಗೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದೆವು. ದೊಡ್ಡ ತಟ್ಟೆಯನ್ನೋ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನೋ ಕೊಟ್ಟರೆ ಕಳ್ಳಕಾಕರ ಕಣ್ಣು ತಪ್ಪಿಸಿ ತರುವುದು ಸುಲಭವಾಗಲಿ ಅಂತ. ಈ ಸಲ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ದೀಪದ ಸೊಡರು ಉಡುಗೊರೆ ಬಂತು. ಹಿತ್ತಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಮೊಳಹಾಕಬಾರದು ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಆಗಲೇ ಕಲಿತಿದ್ದೆವು - ದೀಪದ ಕಂಬ ಉಡುಗೊರೆ ಬಂತು ಅಂತ ಹೇಳಿಕೊಂಡೆವು. ಇದು ೧೯೮೦

೧೯೯೫ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಎನ್ನಾರೈ ಮದುವೆ. ಆಗ ಜರ್ಮನ್ ಸಿಲ್ವರ್ ತಟ್ಟೆ ಉಡುಗೊರೆ. ಹಣ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿ ಬದುಕು ಹಸನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೋದವರು ಪಾಡು ಪಡ್ತಿದಾರೆ ಅಂತ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿ ನೋವೂ ಆಗಿತ್ತು.

ಈಗ ಫಾರಿನ್‌ನಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಣಲು ಬರುವವರ ಅಲ್ಲಿನ ಚಾಕಲೇಟು, ಖರ್ಜೂರ,ಬಾದಾಮಿ, ಗೋಡಂಬಿ, ಪಿಸ್ತಾ...ಹೀಗೆ ತಂದು ಹಂಚುತ್ತಾರೆ...

ಎನ್ನಾರೈಗಳು ನಮ್ಮ ಹಾಗೆ ಬಡವರಾಗಿಬಿಟ್ಟಿರಾ? ಸಾಹುಕಾರಿಕೆಯ ಪ್ರದರ್ಶನ ಬೇಡ ಎನ್ನುವ ಒಳ್ಳೆಯ ಮನೋಭಾವ ಹುಟ್ಟಿದೆ ಎಂಬುವ ಒಂದು ತರ್ಕ ಬವಣೆಗಳೂ ಸಹ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಅನಿಸುತ್ತೆ.. ಆನೆಭಾರ ಆನೆಗೆ... ಅನ್ನುವಂತೆ. ಫಾರಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರುವವರ ಒಂದು ನೋಟ ಮಾತ್ರ ನಮಗೆ ದೊರಕಿರುತ್ತೆ -ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡವರು, ಎಕರೆಗಟ್ಟಲೆ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಮನೆ ಮಾಡಿದವರು... ಹೀಗೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ಹಾಗೇ ಕೈಗೆ ಮತ್ತು ಬಾಯಿಗೆ ಹೊಂದಿಸಲು ಪರಿಪಾಟಲು ಪಡುತ್ತಿರುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಜಂಜಾಟಗಳ ನಡುವೆಯೂ ಅವರು ತಮ್ಮತನವನ್ನು, ಐಡೆಂಟಿಟಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಶ್ರಮ ಕಂಡಾಗಲಂತೂ ಎನ್ನಾರೈಗಳ ಮೇಲೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಪ್ರೀತಿ ಮತ್ತು ಅಭಿಮಾನ ಹುಟ್ಟಿ ನಮ್ಮ ಅರಿವಿಗೆ ಬಾರದ ಹಾಗೆ ಕಣ್ಣಂಚಿನಲ್ಲಿ ಹನಿ ನೀರು ಒಸರುತ್ತದೆ !



I've solved the parking problem. I've just sold the car!

R.K. Laxman in 'The Times of India'.

ನವಿಲು ಮತ್ತು ಮುಳ್ಳುಹಂದಿ

ಬಿ.ಆರ್.ಲಕ್ಷ್ಮಣರಾವ್

ನವಿಲು
ಗತ್ತಿನಿಂದ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕುತ್ತ
ಕುಣಿದರೆ ಗಂ ಬಿಚ್ಚಿ,
ರಸಿಕರು ಮನ ಮೆಚ್ಚಿ
ನೋಡುತ್ತಾರೆ,
ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಾರೆ
ಅದರ ಪರಂಪರಾಗತ ಕಲೆ,
ಚೆಲುವು.
ನೀಡುತ್ತಾರೆ ರಾಷ್ಟ್ರಪಕ್ಷಿಯೆಂಬ
ಬಿರುದು.

ಸರಿ,
ಆದರೆ, ನವಿಲು
ಬೇಡನೆಗೆ ಸುಲಭದ ಈಡು,
ಅವನಿಗೆ ಬೇಕಾದ್ದು
ಅದರ ಬಾಡು.
ಇನ್ನು, ವ್ಯಾಪಾರಿಗೆ ಸಾಕು
ಅದರ ಬೆಲೆ
ಬಾಳುವ ಗರಿ.

ಮುಳ್ಳುಹಂದಿ
ನವಿಲಿನಂತೆ ಸುಂದರವಲ್ಲ;
ಬಿಂಕ ಬಿನ್ನಾಣಗಳಲ್ಲ, ನಿಜ.
ಆದರೆ ಅದೂ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ
ಬಿಚ್ಚುತ್ತದೆ ತನ್ನ ಪುಚ್ಚ,
ಬಣ್ಣಬಣ್ಣದ ಮುಳ್ಳು ಬರಲು.
ಆಗ ಅದೂ ಸಹ
ತೋರುತ್ತದೆ
ಪುಟ್ಟ ನವಿಲಿನ ತರಹ.
ಆದರೆ ಅದು
ತನ್ನ ಬಣ್ಣದ ಬೀಸಣಿಗೆ ಬಿಚ್ಚುವುದು
ರಸಿಕರ ನೋಟಕ್ಕಲ್ಲ,
ಕೊಂಡಾಟಕ್ಕಲ್ಲ;
ಮೇಲೇರಿ ಬಂದ
ಶತ್ರುವಿನಿಂದ ಆತ್ಮರಕ್ಷಣೆಗೆ.
ಅದರ ಒಂದೊಂದು ಮುಳ್ಳೂ
ಒಂದು ಈಟಿ.
ಸೂಜಿಯಂತೆ ಚೂಪು,
ಉಕ್ಕಿನಷ್ಟು ಗಟ್ಟಿ.
ಹುಲಿಯಂಥ ಹುಲಿಯೂ
ಹೆದರುತ್ತದೆ
ಅದನ್ನು ಅಡ್ಡಗಟ್ಟಲು,
ಮುಟ್ಟಲು.

ಆದ್ದರಿಂದ
ನವಿಲು ಮತ್ತು ಮುಳ್ಳುಹಂದಿ
ಒಂದಾಗಲಿ.

---+---

ಕೋಹಿನೂರ್‌ನ ಹೇಗೆ ವಾಪಸ್ಸು ತರೋದು?

* ಇ.ಆರ್. ರಾಮಚಂದ್ರನ್

ನಾನು ಪೇಪರ ಓದಿದ್ದಾಗ ಟಿವಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ಆಜ್ಜಿ 'ಅವರು ಮಾಡಿದ ಪಾಪಕ್ಕೆ ನಿಜವಾಗಿ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪಪಟ್ಟಿದ್ದಾನೇ ಅಂತಿಯಾ ಅಥವಾ ಎಲ್ಲಾ ಬೂಟಾಟಿಕೇನಾ?' ಅಂದು.

ಆಜ್ಜಿ ಹಾಗೆ ಶುರು ಮಾಡಿದ್ದೆ ಯಾರಿಗೋ ಗ್ರಹಚಾರ ವಕ್ರಿಸುತ್ತೆ. ಅಜ್ಜೇದು ಪ್ರಿನ್ಸ್ ಫಿಲಿಪ್‌ನ ಬಾಯಿ ಹಾಗೆ. ಯಾವ ಕ್ಷಣ ಏನು ವದರುತ್ತೋ ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ! ಈಗೀಗ ಯಾಕೋ ಪೋಪ್ ಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಾಗೇನೇ.

ತಲೆಯೆತ್ತಿ ನೋಡಿದ್ದೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಪ್ರೈಮ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಡೇವಿಡ್ ಕ್ಯಾಂಟನ್ ಪಂಜಾಬಿನ ಜಲಿಯನ್‌ವಾಲಾಬಾಗ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅಮಾನುಷ ಕೃತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂತಾಪ ಮತ್ತು ಶೋಕ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

'ಅಜ್ಜಿ! ಅವರೇ ಹೇಳ್ತಿದಾರಲ್ಲ. ಸಂತಾಪ, ಶೋಕಾಂತ..'

'ಕ್ಷಮೆ ಕೇಳ್ತಲ್ವಲ್ಲೋ ಅವು. ಬರೀ ಸಂತಾಪ ಅಷ್ಟೆ.'

ಐದೊಂದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಲಕ್ಕಿ ಅಜ್ಜಿ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲೇ ಬರೆಸಿಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚಿಟ್ಟನ ಒತ್ತಿಸಿ ಕಾಗದವನ್ನು ಸೀರೆಯ ಮಧ್ಯೆ ಸೊಂಟಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು.

'ಅಲ್ಲೋ! ಇದರ ಜೊತೆ ಅವನು ನಮ್ಮ ಕೋಹಿನೂರ್ ವಜ್ರವನ್ನೂ ಕೊಡೋದಿಲ್ಲಾಂತ ಹೇಳ್ತಾನಲ್ಲಾ... ನಮ್ಮದನ್ನು ಕದ್ದು ಇಲ್ಲಿಂದ ತೊಗೊಂಡೋಗಿ, ನಮ್ಮ ಮುಖಕ್ಕೆ ಹೊಡೆದ ಹಾಗೆ ಕೊಡೋದಿಲ್ಲಾಂತ ಹೇಳ್ತಾನೇ.. ಅವು ಅಪ್ಪನ ಮನೆ ಗಂಟೇನೋ. ಅದು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸ್ವತ್ತು.'

ಅಜ್ಜಿಯ ಈ ಮೂಡ್ ಡೇಂಜರಸ್. ಇದು ಹೀಗೇ ಬೆಳೆಯೋದಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟೆ ಒಂದು ದಿನ ಮೂರನೇ ಮಹಾಯುದ್ಧ ನಮ್ಮನೆಯಿಂದಲೇ ಶುರುವಾಗುತ್ತೆ.

'ಅಜ್ಜಿ! ಯಾವುದೋ ಒಬೇರಾಯನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆದ ಘಟನೆಗಳು.. ನೀನು ಇದನ್ನು ಕದ್ದೆ, ಅದನ್ನು ಕದ್ದೆ ಅಂತ ಕೂತ್ರೆ ಇದು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಮುಗಿಯುತ್ತೆ. ಹಾಗೆ ನೋಡಿದ್ದೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಇರೋದಿಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲಿಂದ ಇಲ್ಲಿಂದ ತಂದ ಸಾಮಾನುಗಳೇ! ಅದೆಲ್ಲಾ ಅವು ವಾಪಸ್ ಕೊಡ್ತಾಹೋದ್ದೆ ಅವರ ಹತ್ತ ಉಳಿಯೋದು ಬರೀ ತೆಂಗಿನ ಚಿಪ್ಪೇ! ಸದ್ಯದಲ್ಲೇ ಇಂಗ್ಲೆಂಡೂ ಹಿಂದುಳಿದ ದೇಶವಾಗಲಿದೆ!'

'ಅಯ್ಯೋ ರಾಮ! ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮಜ್ಜಿ ಅವರ ತಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಹೋಗ್ಬೇಕಂತ ಕುಣಿಯೋವಲ್ಲೋ!'

'ಅದು ಯಾವಾಗ್ಲೋ ಹೋಯ್ತುಜ್ಜಿ.'

'ಆದ್ರೂ ನಮ್ಮ ಕೋಹಿನೂರ್ ಕೊಡೊಲ್ಲಾಂದ್ರೆ ಹೊಟ್ಟೆ ಉರಿಯುತ್ತೆ ನೋಡು.'

'ಅದು ನಿಜ. ಏನೂ ಮಾಡಕ್ಕಾಗಲ್ಲ ಈಗ.'

ಅಜ್ಜಿ ಒಂದು ಪಟ್ಟು ಹಿಡಿದು ಮುಗಿತು. ಉಡದ ತರಹ. ಹಿಡಿದು ಬಿಡೊಲ್ಲ.

'ನಾವು ಸಚಿನ್ ತೆಂಡೂಲ್ಕರ್‌ನ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಚಿನ್ನ, ವಜ್ರಾಂತ ಹೊಗಳ್ತೇವಿ. ಅವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟೆ ಕೋಹಿನೂರ್ ನಮಗೇನಾದ್ರೂ ಸಿಗುತ್ತಾ?'

ನಾನು ಓಡೋಗಿ ಮುಂಬಾಗಿಲು ಕಿಟಕಿ ಹಾಕಿ ಬಂದೆ!

'ಅಜ್ಜಿ, ಬಿಡೂ ಅನ್ನು! ಈ ತರಹ ಮಾತು ಪಿಸುಗುಟ್ಟು ಬೇಡ! ಸಚಿನ್ನ ಕೊಟ್ಟೆ ಅವು ಕೋಹಿನೂರ್ ಜೊತೆ ಬೇರೆ ಏನೇನೋ ಚಿನ್ನ,

ಬೆಳ್ಳಿ ಎಲ್ಲಾ ಕೊಡ್ತಾರೆ... ಕೇಳಿದ್ದು ಕೊಡ್ತಾರೆ...'

'ಹಾಗಾದ್ರೆ ಏನೋ ಪ್ರಾಬ್ಲಂ?'

'ಇದು ನಿನ್ನ ಐದಿಯಾಂತ ಗೊತ್ತಾದ್ರೆ ನಮ್ಮಿಬ್ಬರನ್ನು ದೇಶದಿಂದ ಗಡಿಪಾರು ಮಾಡ್ತಾರೆ, ನಾವೂ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಹೋಗ್ಬೇಕಾಗುತ್ತೆ. ಅಲ್ಲಿ ಭಯಂಕರ ಭಳಿ! ನೀನು ವುಲ್ಲನ್ ಸೀರೆ ಕಟ್ಟೊಂಡು ಕೈಗೆ ಗ್ಲವ್ಸ್, ತಲೆಗೆ ಹ್ಯಾಟ್ ಹಾಕೋಬೇಕಾಗುತ್ತೆ.'

'ಅದೇನು ಮಹಾ! ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೇ ಕೆಲ್ಸ ಮಾಡ್ತಿದೀವಲ್ಲಾ.'

'ನೀನು ಆ ಭಳಿಗೆ ಬ್ರಾಂಡಿಯೋ ರಮೋ ಕುಡಿಬೇಗುತ್ತೆ ದಿನಾ? ಸರೀನಾ?'

'ಅಯ್ಯೋ! ಈ ವಯಸ್ಸಲ್ಲಿ ಅದೂ ಮಾಡ್ಬೇಕಾ? ಮನೇಹಾಳ!'

ಗಾದೆಗಳು- 'our Karnataka . com' ನಿಂದ

For more proverbs visit www.ourkarnataka.com

- ಅಕ್ಕ ಪಕ್ಕದವರ ಅಕ್ಕರೆಯೇ ಅಷ್ಟೈಶ್ವರ್ಯ.
- ಅಕ್ಕರೆಯಿಲ್ಲದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಕ್ಕಿ ಬಿಕ್ಕಿ ಅಳಬೇಡ.
- ಆಸೆ ಹೆಚ್ಚಾಯ್ತು ಆಯುಷ್ಯ ಕಮ್ಮಿಯಾಯ್ತು.
- ಆಡುವ ಮಕ್ಕಳ ಸಿಂ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ.
- ಇದ್ದದ್ದನ್ನು ಬಿಡಬೇಡ. ಇಲ್ಲದ್ದನ್ನು ಬಯಸಬೇಡ.
- ಉಂಡು ಉಂಡು ಮಲಗೋ ಗುಂಡುಕಲ್ಲು ಸಿದ್ಧ.
- ಉಕ್ಕಿದ ಮೇಲೆ ಸಾರಲ್ಲ ಸೊಕ್ಕಿದ ಮೇಲೆ ಹೆಣ್ಣಲ್ಲ.
- ಊರೂರು ತಿರುಗಿ ಉಟ್ಟು ಬಟ್ಟೆ ಹರೀತು.
- ಎಮ್ಮೆಗೆ ಎರಡು ಕೋಡು, ಹೆಮ್ಮೆಗೆ ಎಂಟುಕೋಡು.
- ಮದ್ದೆ ಆಗದೇ ಹುಚ್ಚು ಬಿಡೋಲ್ಲ. ಹುಚ್ಚು ಬಿಡದೇ ಮದ್ದೆ ಆಗೋಲ್ಲ.
- ಎಕ್ಕಡ ಕಾಲು ಕಚ್ಚಿತೂಂತ ನಾವು ಅದನ್ನು ಕಚ್ಚಿದರೆ ಚಂದವೇ?
- ಏಳಲಾಗದ ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳು ಕೂರಲಾರದ ತಾತ.
- ಓಂಕಾರಕ್ಕಿಂತ ಹೂಂಕಾರವೇ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿ.
- ಓದೋದ್ರ ಜೊತೆಗೆ ನನ್ನ ಮಗ ಸೇದೋದ್ರೂ ಕಲ್ತ.
- ಕಸಬರಿಕೆ ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ಹೋದ್ರೂ ಕಸ ಗುಡಿಸೋದು ತಪ್ಪಿಲ್ಲ.
- ಕರೆಯದೆ ಇದ್ದ ನೆಂಟರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ, ಬೇಯದೆ ಇದ್ದ ದೋಸೆ ತಿಂದು ಬಂದರು.
- ಕುಂಬಳಕಾಯಿ ಉರುಳಿ ಹೋದ ಮೇಲೆ, ಸಾಸಿವೆ ಕಾಳಿಗೆ ನೇಣು ಹಾಕಿಕೊಂಡರು.
- ಗುಡಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಕಸವಿರಬಾರದು, ಬಡಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಹಸಿವಿರಬಾರದು.

"ಏಳು ಹೆಜ್ಜೆ"ಗಳ ಏಳು ಬೀಳು



ಶ್ರೀ ತರಳಬಾಳು ಜಗದ್ಗುರು
ಡಾ|| ಶಿವಮೂರ್ತಿ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ
ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳವರು

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ 'ಏಳು' ನಾಮಪದವೂ ಹೌದು, ಕ್ರಿಯಾಪದವೂ ಹೌದು. ನಾಮಪದವಾದರೆ ಅದೊಂದು ಸಂಖ್ಯಾವಾಚಕ ಪದ. ಕ್ರಿಯಾಪದವಾದರೆ ಅದು ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಎಚ್ಚರಿಸಲು ಬಳಸುವ ಪದ. ದಿನನಿತ್ಯದ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಂತೆ 'ಏಳು' ಒಂದು ಸಂಖ್ಯೆ. ಏಳನೇ ಸಂಖ್ಯೆಯ ವಿಶೇಷವೆಂದರೆ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಸ್ವರಗಳು ಏಳು, ವ್ಯಾಕರಣದಲ್ಲಿ ವಿಭಕ್ತಿಗಳು ಏಳು, ವಾರದಲ್ಲಿ ದಿನಗಳು ಏಳು, ಸಮುದ್ರಗಳು ಏಳು, ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಬಣ್ಣಗಳು ಏಳು, ಆಗಸದ ಸಪ್ತರ್ಷಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿರುವ ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ಏಳು. ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಸಹಜವಾದ ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಹೊಂಗನಸುಗಳನ್ನು ಕಾಣುವ ಯುವಕ-ಯುವತಿಯರು ಹಿಂದೂಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಮದುವೆ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ತುಳಿಯುವ ಹೆಜ್ಜೆಗಳೂ ಏಳು (ಸಪ್ತಪದಿ). ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಒಳ್ಳೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯುಳ್ಳ ಏಳರ ಸಂಖ್ಯೆ 'ಏಳು-ಬೀಳು' ಎಂದು ಅವಜ್ಜಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗದೇ ಇಲ್ಲ.

ಏಳರ ಸಂಖ್ಯೆಯ ವಿಚಾರ ಏನೇ ಇರಲಿ, ಮದುವೆ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ 'ಏಳು ಹೆಜ್ಜೆ'ಗಳನ್ನು ತುಳಿಯುವ ದಂಪತಿಗಳ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬರೋಣ. ಮಂಗಳ ವಾದ್ಯಗಳ ಸುಮಧುರ ನಿನಾದದ ಮಧ್ಯೆ ಮಾಂಗಲ್ಯ ಧಾರಣೆಯ ನಂತರ ಸತಿಪತಿಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಕೈಹಿಡಿದು ಅಗ್ನಿಕುಂಡದ ಸುತ್ತ ಅಥವಾ ಅಕ್ಕಿಯ ಏಳು ರಾಶಿಗಳ ಮೇಲೆ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾಗಿ 'ಇಷ ಏಕಪದೀ, ಊರ್ಜೇ ದ್ವಿಪದೇ...' ಎಂದು ಮಂತ್ರೋಚ್ಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಡುವ ಏಳು ಹೆಜ್ಜೆಗಳೇ 'ಸಪ್ತಪದಿ'. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿರುವ ಈ ಮಂತ್ರಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯವಧಾನ ವಧೂ-ವರರಿಗಾಗಲೀ ತಿಳಿಸಿಕೊಡುವ ಕಾತುರತೆ ಪುರೋಹಿತರಿಗಾಗಲೀ ಆಗ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಗುರುಹಿರಿಯರ, ಬಂಧುಬಾಂಧವರ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ಸಪ್ತಪದಿಯನ್ನು ತುಳಿಯುವ ಸಂಪ್ರದಾಯದಲ್ಲಿರುವ ಮೂಲ ಆಶಯ ನವದಂಪತಿಗಳು ಜೀವನಪರ್ಯಂತ ಬಾಳಸಂಗಾತಿಗಳಾಗಿ ಜೊತೆಗೂಡಿ ನಡೆಯುವ ಸತ್ಯಸಂಕಲ್ಪ. ವಧೂ-ವರರು ಈ ಮಂತ್ರೋಚ್ಚಾರಣೆಯ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸುಖವನ್ನಷ್ಟೇ ಹಾರೈಸದೇ ತಾವು ಬದುಕಿ ಬಾಳಬೇಕಾದ ಸಮಾಜದ ಸುಖವನ್ನೂ ಹಾರೈಸಿ ದೇವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬಾಳಿನುದ್ದಕ್ಕೂ ಬರುವ ಸುಖ-ದುಃಖಗಳನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಜೊತೆಗೂಡಿ ನಡೆಯುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಗುರುಹಿರಿಯರ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ಈ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಧಿಯ ಮೂಲಕ ಪ್ರಮಾಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಬಾಳಿನ ದಾರಿಯ ಸುಗಮವಾಗಿ ಸಾಗುವ ಹೈಟೆಕ್ ಹೆದ್ದಾರಿಯೇನಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ನಾನಾ ತಿರುವುಗಳು, ಹಳ್ಳ-ಕೊಳ್ಳಗಳು, ತಗ್ಗು-ತಿಟ್ಟುಗಳು, ಅನೂಹ್ಯ ಕಲ್ಲು-ಮುಳ್ಳುಗಳು ಹೇರಳವಾಗಿ ಎದುರಾಗುತ್ತವೆ. ಆದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳದಿಂಗಳೂ ಇದೆ, ಬಿಸಿಲೂ ಇದೆ. ಬೆಳದಿಂಗಳು ಬಿಸಿಲಾಗಿ ಕಾಡುವುದೂ ಉಂಟು; ಬಿಸಿಲಿನ ಉರಿ ತಗ್ಗಿ ಆಹ್ಲಾದಕರವಾದ ಚಂದ್ರನ ತಂಪೂ ಉಂಟು. ಭಾರತೀಯರ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಮದುವೆಯೆಂಬುದು ಇಬ್ಬರು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಖಾಸಗಿ ಸಂಗತಿಯಲ್ಲ. ಅದು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸುಖಕ್ಕಾಗಿ ಇರುವುದಾದರೂ, ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಹಿತ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳು ಸಹ ಅಡಕವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅದು ಎರಡು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ನಡುವಣ ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ಒಪ್ಪಂದವಾಗಿರದೆ ಎರಡು ಕುಟುಂಬಗಳ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದ ನಡುವಣ ಬಾಂಧವ್ಯದ ಬೆಸುಗೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಸಪ್ತಪದಿಯ ಕೊನೆಯ ಹೆಜ್ಜೆಯ ಮಂತ್ರ 'ಸಖಾ ಸಪ್ತಪದೇ!' ಅಂದರೆ ಅನ್ಯೋನ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರೀತಿ-ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಸ್ನೇಹಿತನಂತೆ ಇರುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ವಧೂ-ವರರು ಪರಸ್ಪರರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಭಾಷೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ? ಮದುವೆಯಾದ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ವಿವಾಹವಿಚ್ಛೇದನ! ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ 'ಉದ್ಯಾನನಗರೇ' ಎನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಬೆಂಗಳೂರು ಈಗ 'ಡೈವೋರ್ಸ್‌ನಗರೇ' ಆಗಿದೆ! ತಮ್ಮ ಮಗ/ಮಗಳು ಸಪ್ಲವೇರ್ ಎಂಜಿನಿಯರಾಗಿ ಅಮೇರಿಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೆಂದು ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳಿಂದ ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲವೇಕೆ? ಅನೇಕ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳು ತಮ್ಮ ಮಗನ/ಮಗಳ ತಪ್ಪು ಇದೆಯೆಂದು ಕಂಡುಬಂದರೂ ಫೀಜಿಗಾಗಿ ಕೊಲೆಗಾರನಾದ ಕಕ್ಕಿದಾರನ ಪರ ವಹಿಸುವ ವಕೀಲರಂತೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮದುವೆ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿಕಾಳು ಹಾಕಿ ಆಶೀರ್ವಾದಿಸಿದವರೇ ಶತ್ರುಗಳಂತೆ ಹರಿಹಾಯುತ್ತಾರೆ. ಆದಕಾರಣ ಸಪ್ತಪದಿಯ ಮಂತ್ರಕ್ಕೆ ಇರುವ ತಾಂತ್ರಿಕ ಅರ್ಥ ಕಳೆದುಹೋಗಿ ಈಗ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಬರುವುದು ಸಹಜ. ಆ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕಲಹಗಳು ತಲೆದೋರಬಹುದು. ಅವುಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಪರಸ್ಪರದಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ ಮತ್ತು ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಿನಿಮಾ ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದಿದೆ ಎಂದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ. ಅಪರೂಪಕ್ಕಿಂತ 'ಸರ್ಕಸ್‌ಗೆ ಹೋಗೋಣ'. ಸರಿ, ಫರ್ಷಣೆ ಶುರುವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ 'ಈ ಭಾನುವಾರ ನೀನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಆಗಲಿ, ಸರ್ಕಸ್‌ಗೆ ಹೋಗೋಣ; ಮುಂದಿನ ಭಾನುವಾರ ನಾನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಹೋಗೋಣ!' ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೆಂಡತಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಒಪ್ಪುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಹೇಳಲು ಗಂಡನ 'ಈಗೋ' ಬಿಡುವಿಲ್ಲ. 'ಹೋಗೋದಾದ್ರೆ ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಹೋಗೋಣ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಏನೂ ಬೇಡ' ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ ಗಂಡ. ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಲು ಹೆಂಡತಿಯ 'ಈಗೋ' ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ 'ಸಿನಿಮಾನೂ ಬೇಡ, ಸರ್ಕಸ್ಸೂ ಬೇಡ, ಯಾವುದೂ ಬೇಡ' ಎಂದು ಆಕೆ ಮುಖ ಸಿಂಡರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. 'ತಥ್, ನಿಂದು

ಯಾವಾಗ್ಯೂ ಇದೇ ರಗಳೆ ನೋಡು, ಏನೂ ಬೇಡ ಅಂದರೆ ಬೇಡ ಬಿಡು, ನನಗೇನಂತೆ, ಖರ್ಚಾಗೋ ದುಡ್ಡು ಉಳಿತು! ಎಂದು ಗಂಡ ಹಂಗಿಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾನೆ. ಇಂತಹ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಘಟನೆಗಳೇ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಬಿರುಕು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಯುವ ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ಎಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸ್ವಾವಲಂಬಿಗಳು. ಅಮೇರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ ಅನೇಕ ಯುವದಂಪತಿಗಳ ಒಡನಾಟದಿಂದ ನಮಗೆ ತಿಳಿದುಬಂದ ಸಂಗತಿಯೆಂದರೆ: ಅವರ ಸಾಂಸಾರಿಕ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳ ಬೀಜ ಮೊಳೆಯಲು ಅವರು ಹತ್ತಿರದ ಬಂಧುಗಳಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವು ನೀಡುವ ಸಂಭರ್ಭಗಳೂ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತಿವೆ. ತನ್ನನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ, ಒಳ್ಳೆಯ ವಿಧ್ಯೆಯನ್ನು ಕೊಡಿಸಿ ಮೇಲೆ ತಂದ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಿಗೆ, ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಾಗ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವು ನೀಡಿ ಕೈಹಿಡಿಯುವುದು ಗಂಡನಿಗಾಗಲೀ, ಹೆಂಡತಿಗಾಗಲೀ ಅಗತ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಇಬ್ಬರೂ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಗಂಡನು ಅಂತಹ ನೆರವನ್ನು ನೀಡಿದಾಗ ಹೆಂಡತಿಯು ಸ್ವಾರ್ಥಿಯಾಗದೆ ಅದನ್ನು ತನ್ನ ಮುಖದ ನೇರಕ್ಕೆ ನೋಡಿ ಅಸಹನೆಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಗಂಡನು ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಪರಿಭಾವಿಸಬೇಕು. ಅದೇ ರೀತಿ ಹೆಂಡತಿಯು ತನ್ನ ತವರಿನವರಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯ ನೀಡಿದಾಗ ಗಂಡನೂ ಸಹ ಅಸಹನೆಪಡದೆ, ಅದು ಆಕೆಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಪರಿಭಾವಿಸಬೇಕು.

ಇಂಥ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಹೇಳಿದಷ್ಟು ಸುಲಭವಲ್ಲವಾದರೂ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ತಪ್ಪದೇ ಮಾಡಬೇಕು. ಸತಿ-ಪತಿಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧವೆಂದರೆ ಎರಡು ನದಿಗಳು ಸೇರಿ ಹರಿವಂತೆ. ಸೇರುವ ಮೊದಲು ತುಂಗೇ ಬೇರೆ, ಭದ್ರೆ ಬೇರೆ. ಎರಡೂ ಬೆರೆತು ಹರಿದಾಗ ಯಾವುದು ತುಂಗೇ, ಯಾವುದು ಭದ್ರೆ! ಅಲ್ಲಿ ತುಂಗೆಯೂ ಇಲ್ಲ, ಭದ್ರೆಯೂ ಇಲ್ಲ; ಅಲ್ಲಿರುವುದು ತುಂಗಭದ್ರೆ ಮಾತ್ರ! ನಮ್ಮ ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ಯುವದಂಪತಿಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮಾತನ್ನು ನೆನಪಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದರಂತೆ ನಡೆದರೆ ಅವರ ಸಂಸಾರ ಸುಖದ ಆಗರವಾಗುತ್ತದೆ:

**(ಒಪ್ಪಿಕೋ, ನಿನ್ನದು ತಪ್ಪಾಗಿದ್ದರೆ
ತಪ್ಪಿರು, ನಿನ್ನದೇ ಸರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ!)**

ಶ್ರೀ ತರಳಬಾಳು ಜಗದ್ಗುರು
ಡಾ|| ಶಿವಮೂರ್ತಿ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ
ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳವರು
ಸಿರಿಗೆರೆ.

ಸಾಗರದಾಚೆಯಿಂದ ಮಿಡಿಯುವ ಹೃದಯಗಳು

* ಸ್ವಾಮಿ ಜಪಾನಂದ



ಕನ್ನಡ ಬಳಗ ಯು.ಕೆ, ತನ್ನದೇ ಆದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ತಾಯ್ನಾಡಿನಿಂದ ಸಾವಿರಾರು ಕಿ.ಮೀ. ದೂರವಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ತಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿಗೆ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಶ್ಲಾಘನೀಯವಾದುದು.

ಇದರೊಂದಿಗೆ ಕನ್ನಡದ ಕಂಪು ಮತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ಪುರಾತನವಾದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಕಲೆ ಹಾಗೂ ಜೀವನ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು, ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಹಾಗೂ ದಿನನಿತ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಹಿರಿಮೆ, ಗರಿಮೆಯನ್ನು ಮತ್ತೂ ಹೆಚ್ಚು ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವ ಕನ್ನಡ ಬಳಗ ಯುಕೆಯ ಕಾರ್ಯವೈಖರಿಯನ್ನು ಸುಮಾರು ಎರಡು ದಶಕಗಳಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವ ನನಗೆ ಅತೀವ ಸಂತೋಷವೂ ಹಾಗೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವೂ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಾರಣ ಕನ್ನಡ ಬಳಗದ ಆಜೀವ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಹಾಗೂ ವಿಶೇಷ ಆಹ್ವಾನಿತನಾಗಿ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ೧೯೯೮ರಿಂದ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವ ನನಗೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್, ಯುಕೆ ಎಂದಾಕ್ಷಣ ಕನ್ನಡಿಗರ ಆ ಪ್ರೀತಿ ಪೂರ್ವಕ ಹಾಗೂ ವಿಶ್ವಾಸದಾಯಕ ಪರಿಸರಗಳೇ ನೆನಪಿಗೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಕಲೆ, ಸೊಬಗು ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುವುದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕನ್ನಡ ತಾಯಿಯ ಮಕ್ಕಳು ತಾವು ಎಲ್ಲೇ ಇದ್ದರೂ ಕನ್ನಡವೇ ನಮ್ಮ ಉಸಿರು ಎಂದು ಬಗೆದು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ಸಾಲದು.

ಕನ್ನಡ ಬಳಗಯುಕೆ, ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಹಲವಾರು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಇಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಕನ್ನಡದ ಅಭಿಮಾನವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವಂತಹ ಹಾಗೂ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಡುವಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲೂ ಸಹ ನಾನು ಸ್ವತಃ ಭಾಗಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಿಂದ ಬಹುದೂರ ಇದ್ದರೂ ಕನ್ನಡದ ಕಂಪನ್ನು ಮೊಳಗಿಸಿ ತನ್ನೂಲಕ ತಮ್ಮ ತಾಯ್ನಾಡಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಗೌರವ ಮತ್ತು ಋಣವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಬಳಗ ಯುಕೆಯ ಯುವ ಜನತೆ ಕೈಗೊಂಡಿರುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಶ್ಲಾಘನೀಯವಾದುದು.

ಇದೇ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಬಳಗ ಯುಕೆ ತಮ್ಮ ತಾಯ್ನಾಡಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಮಹತ್ತರವಾದ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಸಹಾಯ ಹಸ್ತವನ್ನು ಸದಾ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಗಣನೀಯವಾದುದು. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪ ಬಂದರೂ ಅಥವಾ ಅನೇಕ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಹಾಯ ಹಸ್ತವನ್ನು ಯಾಚಿಸಿದಾಗ ಸಂತೋಷದಿಂದ ತತ್‌ಕ್ಷಣ ಸ್ಪಂದಿಸುವ ಅಪೂರ್ವವಾದ ಸಂಸ್ಥೆ ಕನ್ನಡ ಬಳಗ ಯುಕೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಅನೇಕ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಹಾಗೂ ಜ್ವಲಂತ ಸಾಕ್ಷಿಗಳು ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿನ ಮುಂದೆ ಯುಕೆ ಕನ್ನಡಿಗರ ಅಧ್ಬುತ ಹೃದಯವಂತಿಕೆಯನ್ನು ತೋರುತ್ತದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲು ಖಂಡಿತಾ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಯೂ ನಮ್ಮ ಅನುಭವವನ್ನು ಈ ಲೇಖನದೊಂದಿ

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರ, ಪಾವಗಡದಲ್ಲಿ ತನ್ನದೇ ಆದ ಪ್ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಅತ್ಯಂತ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ವಿಶ್ವದ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆದುಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಅಧ್ಯುತ ಯಶಸ್ಸಿನ ಹಿಂದೆ ಕನ್ನಡ ಬಳಗದ ಎಲ್ಲ ಹೃದಯವಂತರೂ ಭಾಗಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಓದುಗರಿಗೆ ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯ ತರಬಹುದು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತವಾಂಶವನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇವೆ. ನಾನು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಡಾ||ಪ್ರಭಾಕರ ರೆಡ್ಡಿ ಹಾಗೂ ಡಾ||ಆರ್.ಎಸ್.ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ಶೆಟ್ಟಿ, ಕನ್ನಡ ಬಳಗದ ಅತ್ಯಂತ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರು ನನ್ನನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದಾಗ ನನಗೆ ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯವೇ ಕಾದಿತ್ತು. ಅದೇನೆಂದರೆ ೧೯೯೮ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಯೂರೋಪ್ ಪ್ರವಾಸ ಮುಗಿಸಿ ಪ್ರಪಂಚದ ಬಾರಿಗೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಕನ್ನಡಿಗರ ಆಹ್ವಾನದ ಮೇರೆಗೆ ಭೇಟಿಯಿತ್ತಾಗ ನನಗಾದ ಅಪರಿಮಿತ ಸಂತೋಷ ವಿವರಿಸಲಾಗದು. ಕಾರಣ ಕನ್ನಡಿಗರ ಮನೆ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿಯಿತ್ತು ನಾ ಕಂಡ ಅಧ್ಯುತವೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಧರ್ಮ ಹಾಗೂ ಕಲೆಗಳಿಗೆ ಚ್ಯುತಿ ಬರದಂತೆ ಐಷಾರಾಮಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯೂ ತಮ್ಮತನವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವ ಕನ್ನಡಾಂಜೆಯ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಂಡಾಗ ಸಂತೋಷದ ಕಣ್ಣೀರು ಹರಿಯಿತು.



ಕನ್ನಡ ಬಳಗ ಯುಕೆಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆ ಏನೆಂದರೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಯಾವುದೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಏನೇ ತೊಂದರೆ ಅಥವಾ ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳಿಗೆ ತಕ್ಷಣ ಸ್ಪಂದಿಸಿ ಸಹಾಯ ಹಸ್ತ ನೀಡುವುದು ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯವಾಗಿ ಮೂಡಿ ಬಂದಿದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ

ಕನ್ನಡ ಬಳಗ ಯುಕೆಯ ಸಹಾಯ ಹಸ್ತ ದೊರೆತಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಒಂದು ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದ ಉದಾಹರಣೆ ಎಂಬಂತೆ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕದ ಗಡಿಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಕನ್ನಡ ಬಳಗ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ನೀಡಿರುವ ಅಪೂರ್ವ ಹಾಗೂ ಸಮಯೋಚಿತ ಸಹಾಯ ಮರೆಯಲಾಗದು. ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಕಳೆದ ಎರಡು ದಶಕಗಳಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸದಾ ಬರಗಾಲದಿಂದ ತತ್ತರಿಸುತ್ತಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಯಾವುದೋ ಶಾಪದಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯ ಜನ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಆರೋಗ್ಯ

ಸೇವೆಗಳನ್ನಾಗಲೀ ಪಡೆಯದೆ ಎಲ್ಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಂದ ವಂಚಿತವಾಗಿ ಭಯಾನಕ ಖಾಯಿಲೆಗಳಾದ ಕುಷ್ಠ ಹಾಗೂ ಕ್ಷಯರೋಗಗಳಿಂದ ಪೀಡಿತರಾದ ಜನರಿಗೆ ನೆಮ್ಮದಿಯ ತಾಣ ಎಂಬಂತೆ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದು ೧೯೯೯ ಹಾಗೂ ೨೦೦೦ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಭಾಗವಾದ ಸುಸಜ್ಜಿತ ಕಣ್ಣಿನ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಬಳಗ ಯುಕೆಯ ಸಹೃದಯರು ನೀಡಿದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಒಂದು ವಿಭಾಗವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವಂತಾಯಿತು. ಅಂದು ಕನ್ನಡ ಬಳಗ ನೀಡಿದ ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯ ಸಹಾಯ ಇಂದು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಸುಮಾರು ೧೫೦೦ಕ್ಕೂ ಮಿಗಿಲಾದ ಉಚಿತ ನೇತ್ರ ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ನೇತ್ರ ನ್ಯೂನತೆ ಇರುವ ಸಹಸ್ರಾರು ಜನರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಚಿತ ಸೇವೆಯನ್ನು ನೀಡುವಂತಾಗಿದೆ. ಈ ಮಹತ್ತರವಾದ ಯೋಜನೆಯ ಆರಂಭ ಕನ್ನಡ ಬಳಗ ಯುಕೆಯಿಂದ ನಡೆಯಿತು ಎಂದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿ ಎನಿಸಲಾರದು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಸಾಗರದಾಚೆಯಿಂದ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ತಮ್ಮ ತಾಯ್ನಾಡಿನ ಜನರ ಸಂಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಮಿಡಿಯುವ ಕನ್ನಡ ಬಾಂಧವರು ಯುಕೆ ಕನ್ನಡ ಬಳಗದವರು ಕೂಡಿಕೊಂಡು ತನ್ನೂಲಕ ಸರ್ವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಹಸ್ತವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನಬಹುದು.

ನಾನು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಭೇಟಿಯಿತ್ತಾಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಸಹೃದಯರು ನನ್ನನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ಸದಾ ಸಹಾಯಹಸ್ತವನ್ನು ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೀಡುತ್ತಿರುವುದು ಮೇಲಿನ ಶೀರ್ಷಿಕೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ. ಕನ್ನಡ ಬಳಗ ಯುಕೆ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ನಾಡಿನ ಪರಂಪರೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಕಲೆ ಹಾಗೂ ವಿಶ್ವಭ್ರಾತೃತ್ವದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಮುನ್ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಶ್ಲಾಘನೀಯವಾದ ಸಂಗತಿ. ಕನ್ನಡ ಬಳಗ ಯುಕೆ ಮೂರು ದಶಕಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇದೇ ತೆರನಾದ ಜನಪರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಜೊತೆ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರಾಗಿ ತಾಯ್ನಾಡಿನ ಸೊಬಗು, ಪರಂಪರೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮುಂದುವರೆಯಲಿ ಎಂಬುದೇ ನಮ್ಮ ಹಾರೈಕೆ.

* ಸ್ವಾಮಿ ಜಪಾನಂದ :ಆಜೀವ ಸದಸ್ಯರು, ಕನ್ನಡ ಬಳಗ ಯು.ಕೆ.
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದ ಸಂಘಟಿತ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರ, ಪಾವಗಡ, ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ.

Lt. Winston Churchill's Unpaid Bill



During Churchill's time in India, around 1897-8, he had become a member of Bangalore Club (formerly known as Bangalore United Services club, BUS Club) and stayed there for a few weeks. He left the club without settling his bill for Rupees 13, presumably his drinks bill, and in spite of several reminders this amount was never paid. Finally the BUS club committee met and decided to write off this amount.

If you visit Bangalore Club which is now more British than before (!) you can see the minutes of this meeting displayed in a glass show case

Halmidi: **The earliest Kannada inscription**



Suddenly the Halmidi inscription is on the lips of every Kannadiga. Two years ago hardly anyone would not have been aware of this record. Only professional epigraphists or scholars were concerned about it.

In the context of Kannada aspiring to get the status of classical language, Halmidi inscription has been catapulted into prominence.

What is Halmidi inscription?

It is a stone carving on a stone pillar of four feet in height discovered over sixty years ago in a small village in Belur taluk of Hassan district in Karnataka. Under a *sudarshana chakra* is an invocatory verse in praise of Vishu, in Sanskrit. The rest of the inscription at the bottom is in old Kannada script of 450 AD.

The most importantly this is considered as the earliest inscription in Kannada language and hence throws light on the special features of early Kannada as well as referring to king Kakusthavarma of the Kadamba dynasty. Kannada prose is of high order though the influence of Sanskrit is easily seen. No literary work in Kannada prior to 450 AD has been found so far. Hence this is considered as the earliest specimen of literary Kannada.

The stone containing the Halmidi inscription is now exhibited in the Government Museum at Bangalore. At least out of curiosity people should visit this museum and have a glimpse of this fifteen centuries old inscription.

(Courtsey: A V Narasimha Murthy
of Star of Mysore)

A Royal retreat

C P Belliappa visits Osborne House, particularly frequented by Queen Victoria and Prince Albert, and even Indian royals such as Princess Victoria Gowramma



Osborne House, situated in Isle of Wight is a former Royal residence. After Prince Albert and Queen Victoria bought this estate covering 342 acres in 1845 he planned and developed it personally and when presented to the Queen she

exclaimed: "It is difficult to imagine a prettier spot than Osborne." House became a favourite of the royal family. During their stay here, they could freely enjoy themselves as a normal family. The family values and morality that Queen Victoria and Prince Albert valued so much were nurtured and instilled in their children in this idyllic locale.

Indian royalty

Victoria Gowramma was a god-daughter of Queen Victoria and a playmate of her children; and she used to be a frequent guest at Osborne House during the sojourns of the royal family.

There are two important artefacts concerning Coorgi Princess Victoria Gowramma on display at the Osborne House. The first is an iconic painting of Princess Victoria Gowramma by a renowned artist — Franz Xaver Winterhalter. Winterhalter was the queen's favourite visual artist and has painted a portrait of Maharaja Duleep Singh of Punjab as well. The watercolour of 11-year-old Gowramma holding a Bible was commissioned in 1854, two years after her baptism

The second is an equally stunning artefact: a marble bust of Victoria Gowramma, sculpted by Queen Victoria's favourite sculptor — Baron Carlo Marochetti — in 1856. This marble bust has been further enhanced by painting over it, thus bringing out the oriental complexion and features of Victoria Gowramma. This is on display along with a marble bust of Maharaja Duleep Singh, also sculpted by Marochetti.

Queen Victoria had bestowed a status equivalent to that of European prince and princess on them

One of the quaint buildings in the estate is the Swiss Cottage, which was specifically built for the royal children. Maharaja Duleep Singh and Princess Victoria Gowramma too joined the royal siblings in all these domestic activities whenever they were invited to Osborne House.

It is claimed that, the Queen's attempt in match-making between the two, eventually failed. On the seafront, the royal family had their secluded beach where the prudish Queen Victoria often ventured into the water in her bathing suit. Queen Victoria chose to live her last days in Osborne House. In 1902, a year after Queen Victoria's death, Osborne was gifted to the nation by her son and successor, King Edward VII.

Think Globally, Act Locally

— H. N. Ananda, Bangalore

Kannada Kotyadhipati is a popular quiz programme on a Kannada TV channel in Karnataka. It attracts a variety of participants from all corners of the state who subject themselves to a test of their general knowledge. And they can go back with a fat cheque if they do well and the earnings could be as high as Rs. 1 crore! A big sum for any Indian.

But what do they do with the prize money?

There are innumerable causes and reasons - as explained by the winners. But let us take one example. Here was a primary school teacher who revealed his card – **he wants to buy a computer for his school!**

Yes, this primary school teacher was ready to spend money on his students! But why? He wanted them to keep abreast of computer technology and if his government cannot provide a computer for his school he himself is ready to buy provided there is money. And so he tries his luck in the quiz programme and see if his students would be lucky too as they would also be beneficiaries of the largesse he receives as prize money.

The reason why I am citing this example is to tell you, the NRIs, that there are a number of dedicated teachers still left in government schools in Karnataka. We still believe that there were dedicated teachers only when we were primary school kids. May be true to a large extent but hope is not lost. During my stint as a journalist and later working for an NGO in the education field I have travelled all over Karnataka and was thrilled to meet a number of primary school teachers – sincere, dedicated and honest. Some have moved me to tears. They are always willing to go an extra mile in the interest of their students. And are ready to traverse another mile or two if help is forthcoming.

Here you, the NRI, can step in and this is the purpose of this article.

NRI officially means Nonresident Indian. But it can also mean **Non-returning Indian**. Many of you have chosen to be the citizens of the UK and in the process you might have given up Indian citizenship but none of you have given up India. That's for sure and that's why Kannada Balaga exists. It is the link with India, the Indian ways and Indian tradition and culture and arts. It is not that easy to cut the Indian umbilical cord and that's why you are all ready to do something for the society which brought you up as a kid and a youth - till you were on your own.

I have come across several instances of Kannada Balaga members extending a helping hand to a cause back home. And many are eager to do more and do something different. Here is a field which you can explore – primary education.

India has world class post graduate facilities. But its primary education is crying for attention. It is ironic that when we have a strong higher education base the primary education is so weak. A strong edifice on a weak foundation. So can you do something to strengthen this weak foundation?

Yes, you can.

All that you need is to go back to the village primary school where you first learnt the alphabets and find out what its basic needs are. There may not a functioning toilet which might be keeping girl students away; there may not be drinking water for the thirsty children who will not be carrying water bottles to the school as the affluent kids do in cities; the art teacher wants his kids to draw and paint but there may not be colours; the enthusiastic teacher wants to prepare teaching/learning material but he may be running short of cash to buy the things needed; a compound wall is needed for the school to protect its property but who will finance it...

Well, the needs are varied but helping hands are few.

I once asked why they do not seek the help of the community to meet such basic needs. A school teacher said: When they themselves are poor how can they help the school? A blind cannot lead the blind. Of course the government is doing its bit but it is just not able to meet all the needs of all its schools. So a Good Samaritan is always welcome.

You, my dear NRI, can be that Good Samaritan. If you have the extra pound to spare for a good cause and derive the satisfaction of repaying the debt to the society you have a myriad avenues before you.

All you need is to get in touch with your first school in whose corridors you moved around with carefree innocence as a child and see where and how you can help. I know many of you are skeptics because you are not sure where your hard earned money goes. Obviously you need to do your home work before you release your payment. It calls for some efforts and it is worth doing.

The easier option is do get in touch with an active, honest NGO whom you can trust. Through which you can channelize your donation. Take for example the NGO Achalabharathi whose chairman is none other than Prof AR Mitra, a familiar figure in the Kannada Balaga circles. Achalabharathi's vision is to reach out to all government schools and colleges and underprivileged children across Karnataka and help increase their learning skills. Already in the two years of its existence hundreds of children have been benefited from its workbooks, grammar books, animated lessons and CDs. All this costs a lot of money which the Achalabharathi Trust raises through voluntary donations. For those who want a trusted route for their philanthropy Achalabharathi will be one of them. For more details: www.achalabharathi.org. There are many such NGOs sweating it out and they will be glad to receive help from you. The Karnataka Government itself has a similar school adoption plan.

Think big act locally – applies to all those who feel the itch to reach out to the larger world. We all have great visions but we can start locally. And the primary school could be that local point for one to act.

And if it is our primary school where we first learnt the three R's...!

Dr Jyotsna Shrikanth



Dr Jyotsna Shrikanth had the opportunity to perform with Dr. Balamuralikrishna & Ustad Zakir Hussain in Chennai for 'Times of India' festival last December 2012, for a packed audience. She is planning to perform such concerts in the near future. Kannada Balaga U.K congratulates her on her achievements.

Non-linear jottings



S Sharma* Dhruv Arts
www.dhruvarts.org

Paying tribute to many organisations and individuals who have been instrumental in spreading the word and melody of Indian music in many forms in

United Kingdom below is an attempt to present a feature on the journey of Indian music and its relevance to Asian-British people.

Music scene in the UK has always been and remains very vibrant and London is the music capital of the world which boasts of great electiveness both in the flavour and appeal of music being dished out in venues across the country. If what is gathered from many of our interactions in the cultural context can be summarised, quite a few of us are in many ways connected with our culture and events here in UK more than while back in India, and thanks to the multitude of individuals and organisations who strive hard to deliver such events promoting our music and culture. Kannada Balaga, I am proud to say, has been in the forefront of such efforts.

Karnataka

In this happy context where Kannada Balaga is

bringing out a very valuable souvenir it's a true privilege to be part of it. Karnataka state was home to many arts, and from the music perspective alone we have bragging rights to great masters like Purandaradasa, P. B. Sreenivas, Gangubai Hangal, GK Venkatesh [who hired Ilaiyaraaja as an assistant for his 200 films!] Bhimsen Joshi, Basavaraja Rajaguru, Violin Chowdiah, Kumar Gandharva. Therefore we have a bigger share of responsibility in continuing our service to culture.

With AR Rahman and Bombay Jayashree's recent projection on the global scene in the context of Oscar and their collaborative projects – Indian music's profile is more visible to the outer-world. Now is the most opportune time to give that push. We need more well profiled live events to be promoted and attended featuring Indian classical music. That will help bring out the next generation of Ravishankars and L Subramanyams. We need cultural missionaries to create an impact.

A survey in East-London, that Dhruv Arts administered, revealed that 18% of South-Asians had never attended a live musical event reflecting South-Asian arts.

Western interests and alliances

Lot of us have given a thought to the maestro Ravi Shankar's music and life in the past few months as we sadly deal with and come to terms with the fact that we are now left with only his happy memories and a great legacy.

We owe it to the legend, Ravi Shankar, undoubtedly, for adding the element of exoticness to the melodic offering and making Indian music popular and available. It was in the late Sixties, Indian classical music entered a new journey both in India and outside, India from an 'export' perspective. Indian Raga and spontaneity almost instantaneously and infectiously found a huge and sincere following in the West. Ravi Shankar, along with other well-known musicians like the Sarod maestro Ali Akbar Khan, was to make his home in the United States, and for the first time Indian classical music began to acquire Western interests and alliances.

Ravi Shankar is labelled as the 'godfather' of world music, aptly. Back home in India it was an unbelievable realisation that our music was accepted by the west. Then on there was no stopping.

A continuum of collaboration

Following from that spark of the 1960s, many other illustrious musicians like Vilayat Khan, L Subramaniam, Zakir Hussain, L Shankar, began their 'foreign tours' which was a fantasy dream for any Indian musician then, and whose measure of success from an audience perspective was loosely associated with the number of such trips.

Continuing on from such tours and the consequential influences, musical collaborations ensued between Indian and Western musicians. It's worth checking two notable and very successful collaborations 'Passages' and 'Conversation', especially if you have a taste for or would like to invest inquisitions on such cross-over projects.

We need these projects to be nurtured from both ends and organisations and individuals need to invest time now in creating a channel for these projects.

Western music

A common question that is encountered when we operate in multi-cultural context is unsurprisingly, '*what is the difference between Indian and western music?*'

By far the best English short-description, personally to me, of what Indian music does to one's mind has come from Yehudi Menuhin, the noted musician who said "*for appreciating Indian music one has to adopt totally a different set of values... one must orientate oneself and at least for the concerned period, forget the passing of time and just sink into a kind of thematic, almost hypnotic trance. The rhythmic and melodic features of Indian music that are repetitive, acquires an extraordinary charm and fascination... despite this hypnotic mood's domination, which is an Indian music characteristic, actively frees the mind.*"

Domination and freedom, delivered from a single source at the same point of time, how contradicting! Yet true.

Raga

It is unusual to not encounter the question 'what is Raga' either from a student of Indian music or a western musician. Here's an attempt from both the chronological and musical perspectives.

Raga is a pattern of notes presented in particular grammatical sequences having

characteristic intervals, and embellishments, used as a basis for improvisation. "*Ranjayati iti Raga*" in Sanskrit that translates to, that which colours the mind is a raga' summarises it up.

The term raga, on which Indian music is based, was first discussed in Matanga's work from 10th century *Brhaddesi*. In the 13th century, the theorist Sarngadeva, author of *Sangitaratnakara*, listed 264 ragas; by which time, the Islamic presence was beginning to be felt in India. The lyrics [having Bhakti and / or social messages] of Tyagaraja, Muttuswami Dikhitari and Shyama Sastry, known as the Carnatic Trinity alongside many other reputed composers like Surdas, Tulsidas, Kabir and Mirabai, Purandara Dasa, Annamacharya were taking centre stage helped popularise the underlying raga and bhava [musical emotion]. More and more ragas were being discovered and rendered through many sub-genre like folk and bhajan.

Southern and northern music systems and polarisation.

By the sixteenth century, the distinction between Hindustani and Carnatic, South Indian music was being widely discussed and the polarisation of grammar and concepts was beginning. Music in the north, owing to the strong Muslim presence and Islamic influence, had been more open to outside influences and these are even in today's presentation are hard-etched on the signature of Hindustani music. Raga or Rag took centre stage and *sahitya* that focussed more on Indian Gods and Hindu philosophies was less prominent in the classical context that was promoted by many noble and culturally orientated Kings.

Around the same time the South of India, in the context of musical genre, was adopting foreign instruments and in 1805 AD, violin entered the repertoire of South Indian music. An 'import' that gained lot of prominence ever since and is now an integral part of the concert scene.

In today's artistic world we have secular art and so the element of religion does not seem to have taken over. We live in a complex but thankfully a well-connected world where we share the same space through invisible data wires, and it is worth exploring the many

forms of music from India and around using the modern gadgets. How surprising that our little hand-helds can act as personal music servers.

We need more and more music lovers to appreciate the many forms and beauty of Indian music. There are many online and offline resources to enable this. There are many hidden gems amongst us that need appreciation. According to world music analysts, the next 20 years, it is India's music taking centre stage in the world scene, and lets all be a party to that.

I'd like to thank Shiva Prasad and Kannada Balaga for letting me chip in my jottings on the subject.

Divya

By
Dr. Shivaprasad

She is my Divya

Standing high on the pedestal
Draped in the silk, soft and white
Pretty and perfect, shining bright
On a moon lit night

She is my divya

Tall and gracious
Her charm pernicious
Image infinitely gorgeous

She is my divya

The angel from heaven
A voice rich and divine
Talent so genuine.

She is my divya

Gentle yet power full
Mystical and magical
Seductive and sensual.

She is my divya

Delicate and supple
Purest of pure
Eternal and immortal.

She is my divya

Singing the glory of love
While tears move.

Ships may sink, lives may perish,
Candles may burn no more,
Memories fade and seasons
change

But your songs Divya; will always
remain.

Chef VIJAY
Outdoor Caterers
QUALITY FOR EVERY PENNY
MOBILE 079042 78800
TEL 01922 629655
www.chefvijay.co.uk
EMAIL info@chefvijay.co.uk

For All your Catering Needs
Where you want it ?
How you want it ?
We are there for you !!!

We offer complete catering service to any number

- **Weddings**
- **Anniversaries**
- **Birthdays**
- **Meals**
- **Meetings & Conference**

We Specialise

- **Live Dosa**
- **Live Starter stations**
- **Table service**
- **Hot Buffet**

Menu Starts as low as £. 5.00/pp
We Rated 5 Star in Food Hygiene

www.chefvijay.co.uk

The ‘How to’ Guide for convincing your parents to let you take a Gap Year abroad

—Ananya Prasad



On a balmy June afternoon, I sat in the main hall of my school, looking over my A-Level Maths paper for mistakes and waited. At long last, the exam invigilators instructed us to stop writing, signifying not only the end of my last exam, but the end of 13 years of schooling. The year was 2009 and I was officially a high school graduate. The world was my oyster; but the catch was, I had to go straight to university to take advantage of that oyster. And therein lies the problem. I had always wanted, from the day I knew it was possible, to take a year out after school (a gap year) and travel to some of the magnificent places I'd only seen on David Attenborough documentaries. My conservative Indian parents however, who were the epitome of caution and safety, gave that suggestion a resounding 'NO'. My father saw this as an attempt at emancipation in the throes of teenage rebellion and my mother prayed to Ganesh to give me a shred of wisdom. And so, the year before I was to finish school, I had the monumental (to put it mildly) task of convincing my parents that it would be a good idea to let their only child go gallivanting around a rainforest full of pit vipers and tarantulas and God only knew what else.

But go gallivanting I did. In March 2010, having never been anywhere on my own, I embarked on a 3 month conservation project in Ecuador with the company Greenforce to work with local NGOs, learning about and helping preserve the dry-forest and rainforest ecosystems. Before you decide that my parents need an MRI brain scan, the very fact that they allowed me to do this is a testament to the number of advantages of having a gap year. I answered their various objections with days' worth of research into how a gap year is beneficial and should you, budding explorers, ever find yourself in my predicament, below is a summary of my points.

Counteracting the 'it's expensive' argument

Let's start with the obvious; wherever you go and whatever you do, travelling requires quite a lot of funding, and so it is necessary to take up a job after exams. Considering the length of time you have, this will not impinge on any extensive travel plans and gives you something productive to do when not travelling. I myself worked at a GP surgery and did this until I travelled to Bangalore with my family. Staying in India with my relatives for 3 months also

cut down on costs, while still giving me the chance to explore the city in greater depth and travel to other parts of India. When visiting a completely new place, many 'gappers' choose to backpack and make their own itinerary, which can be cheaper but not always safer than going with a reputable gap year company. However, make sure you know where your money is going before spending vast amounts of money on a programme. Lastly, a paid job can greatly benefit your CV, with employers putting greater demands on applicants to have more and more work experience, as well as giving you more insight into the world of work.

Counteracting the 'it's a waste of a year' argument

Many people are under the misconception that a gap year is like an extended holiday where time is frittered away lazing on a beach or TV-surfing at home. While this is certainly the case with many a student, the options for a productive and structured gap year are endless. To take full advantage of your time, there is no substitute for solid planning. By having a clear idea of what you want out of a gap year and making a well-structured plan, you're more likely to gain the most out of it, especially with a plethora of gap year companies vying for your interest and hard earned money, offering everything from business work experience in Japan to 10 week treks in the sub-Saharan wilderness; there are about as many programmes as there are stars in a cloudless sky. I myself had to sift through numerous websites and information to find one that I was passionate about and suited me best.

Having considered everywhere from Barcelona to Borneo, I chose a structured conservation programme in Ecuador, in South America. The diverse programme let me work in different parts of Ecuador, and the country itself is like a microcosm of South America, containing the Amazon rainforest, the Andes mountain range, the Pacific coastline and the famous Galapagos Islands, whilst being able to expand my Spanish language skills. As well as giving me the chance to see these places, the discipline and hard work that the project required was extremely valuable and rewarding. I found that the manual labour in harsh conditions forces in you a sense of perseverance and cooperation and breaks down the fussiness that living in an affluent western society drives into you. Having volunteer work on a CV is also extremely attractive to employers, who see the benefits of a gap year as a manifestation of cultural capital. The range of skills developed, such as discipline, initiative, teamwork and ability to handle yourself in unfamiliar environments among others, will help you stand out from the crowd. With these particular benefits, a gap year is far from a waste, so long as it is well planned and used as an opportunity to broaden your skills and move out of your comfort zone. Take the chance to make a travel blog or keep a diary, so you can keep track of your activities.

Counteracting the 'isn't it bad for your academics' argument

A common worry for both parents and students alike is the effect that taking a year out of academic studies will have on your motivation to work. Having deferred my university offer, I had an entire 16 months from when I finished my A-Levels to my first day of university, where I didn't have to worry about academic work. Personally, I found it initially difficult getting back into the swing of full time education, but this was common with many non-gap year students as well, who struggled with the new style of teaching, demanding workload and new environment. However the independence I gained from my gap year allowed me to overcome this and made me more focused and less distracted by the diversissements of a university environment. Statistically, gap year students are less likely to drop out of university and a study in US colleges showed that they had a higher Grade Point Average across all 4 academic years, irrespective of background. Additionally, a study by the Department of Education and Skills showed that employers are more attracted to students with practically applied skills such as communication, teamwork and leadership skills, which they feel a degree alone doesn't give them. In my experience, gap year experiences are like gold dust in interviews to demonstrate various skills. On a personal note, I found that my travels gave me a profound gratitude for the opportunities I have and an appreciation for the value of education. As an Economics and Philosophy student, it also gave me a fresh perspective on my work and unique practical knowledge on the mechanisms behind different economies.

Counteracting the 'it's dangerous' argument

Now this is where my defence breaks down. Any country you go to that you're not familiar with will require constant caution. So there isn't really much I can do to counteract this argument and having been on my gap year, I can say quite frankly that parents' worries are completely justifiable; after all, I came from a very sheltered background and wanted to go parading into foreign surroundings far from home, fresh out of school and on my own. Don't even try the 'but Prince William did it' card on this one; they'll simply retort with 'Prince William isn't my only child. Besides, he's male. It's different.' Male or female, you can only try and soothe their fears by reading as much as you can about your programme and country (the Foreign and Commonwealth Office is a good place to start) and taking all the precautions you can, such as vaccinations, travel insurance, appropriate equipment and money reserves.

Whatever precautions you take, remember you will always encounter unforeseen problems. However, there are safety training courses available that you can do, specifically for gap year students that teach you about the general do's and don'ts to avoid difficulties. My mother, adamant that I was going nowhere until I walked and talked like a Bear Grylls protégé, enrolled

me in a course before I left, which I found highly useful. Nonetheless, you may still experience moments which you'll laugh at in hindsight but were scary at the time, and hopefully avoid certain moments that I like to call 'how-the-hell-did-I-survive' moments. In my case, these involve walking into a venomous pit viper and human sized cobwebs, being swept into a 12ft. wave, getting stranded in a rural village, literally getting ants in my pants, falling into the raging rapids of an Amazon tributary, accidentally kicking a shark and others that I will tactfully fail to mention for the purposes of this article. You'll look back on such experiences fondly, I promise! In all seriousness, it is important to take a sensible and realistic approach to your travels and do as much research about the place as you can to reduce potential problems. If you do have to deal with things not going your way, it will teach you how to handle tough situations in future and give you the confidence that you can deal with it; the well-worn phrase, experience is the best teacher, is all too accurate in this particular case. But in the words of my father, 'always have constant vigilance!'

Having done my gap year, I can wholeheartedly say that it was one of the greatest and most eye opening experiences I have been lucky enough to have. Aside from the qualities I have gained above, there are many immeasurable benefits that having a well-structured and productive gap year will give you which cannot be written down on a CV. The sense of achievement that I felt afterwards, whether it was getting over a fear of spiders or breaking my mental and physical boundaries is something that will stay with me for the rest of my life. Something that I didn't expect to feel was the liberation that comes with living out of a single rucksack for 3 months; it made me realise just how many material things we accumulate in our lives, that we think we can't live without but aren't essential at all. Tolerance was another; tolerance when working with different people, tolerance for different opinions and different ways of living. However, the most important thing I gained was a deep respect and appreciation for the great diversity of natural and human life and its numerous manifestations and cultures; this is something that is at the heart of being a Kannadiga and which Kannada Balaga celebrates. As Jawaharlal Nehru once remarked, 'we live in a wonderful world that is full of beauty, charm and adventure. There is no end to the adventures we can have if only we seek them with our eyes open.' So go ahead and plan your road trip through the Australian outback or your teaching placement in Cambodia. When your parents object to you taking a gap year, just tell them you want to learn what it means to be a Kannadiga. The world is your oyster. No catches.

DOSAE, DAMROAT and DIABETES!!

Dr. Preethi Rao



I hope this article can 'Sweet' talk its way to your heart and mind. My mom is a Professor in preventive medicine and she grilled hard into me that 'Prevention is better than cure'. When I was in medical school I found 'diabetes' as a fascinating entity because many of its complications could be 'prevented' by just changing your lifestyle and controlling your blood sugars better! Hence I have chosen the path of specializing in diabetes.

Diabetes Mellitus commonly known as 'SUGAR' disease is ironically not so 'SWEET' a news!! Diabetes is one of the biggest health challenges both developed or developing countries are currently facing. There are currently 2.9 million people with diabetes in UK and the numbers are only increasing year by year. It is estimated that by 2025, five million people will have diabetes which means every 10 min 3 new people are being diagnosed with diabetes. Majority of them (90%) have what is known as type 2 diabetes and the rest of them (10%) have type 1 diabetes. The other forms of diabetes such as MODY (Maturity Onset Diabetes of the Young - which is due to genetic disorders) or secondary diabetes due to pancreatic problems are very rare.

Ethnicity: Am I disadvantaged due to my genetic make up??

Cardio-metabolic risk such as diabetes is strongly influenced by our genetic background. Unfortunately Type 2 diabetes is up to 6 times more common in our ethnic group (South Asian descent). The International Diabetes Federation (IDF) estimated in 2011 that the five countries with largest numbers of people with diabetes are China, India, USA, Russia and Brazil. This risk further increases when we live in an urban westernized dwelling such as living UK. In a

recent conference I went to, it became apparent that south Asians are a disadvantaged race with regards to cardiovascular risk. As south Asians we burn 50% lesser fat for the same amount of exercise compared to Europeans, which means that we have to do twice as much exercise as a fellow European to burn the same amount of calories. Talk about 'life being unfair'!! But hey look at this fact positively.....clearly the creator thought we Asians can handle a harder challenge!! Reminds me of the saying: 'When the going gets tough.....the tough get going'. So my dear friends, don't ignore those exercise bikes and treadmills of yours.....they determine your health and longevity in future.

Diet and lifestyle:

Adopting a healthy diet and lifestyle is the corner stone in managing your diabetes successfully. Body breaks down all carbohydrates (starch and sugars) into its simplest form - glucose. The aim is to keep your blood glucose levels between 4-7 mmol/l before meals and less than 9 mmol/l post meals (2 hours after) at your home monitoring. This decreases the risk of complications from diabetes in the future.

Carbs are bad...are they really??

People have a misconception that once you are diagnosed with diabetes you should not eat any carbohydrates at all. This is not true. Carbohydrates are part of your balanced diet and their main role is to provide your body with energy. However don't over do it!! Generally people need between 75g to 150g of carbohydrate in their daily diet. But it is important to switch to a healthy carbohydrate option which has a lower glycaemic index (GI). Different foods can affect blood glucose levels at different rates dependent on how the food is absorbed by the body. This is described as glycaemic index (GI). Lower the GI better the food is for you. Low GI (<55) foods are known to stabilize blood glucose control, improve long term blood glucose and also aid weight loss by increased sense of fullness or the satiety value. So substitute your regular dosa to ragi dosa!! Believe me it does taste yummy. If you need further information about GI value of various foods please refer to www.glycaemicindex.com

See page 73

Five portions a day....still applies to me??

There is a myth that patients with diabetes can't eat fruits.....This is so wrong. I would encourage everyone to eat lots of fruits and vegetables. They are rich in vitamins, minerals and fibre. The aim should still be 'FIVE PORTIONS A DAY'. Each portion is 80g of fruit/veg or 30g of dried fruit. Your one portion may be 1 apple, orange, pear or a banana or your 1 portion may be 2 slices of melon or 12 grapes or raspberries....whatever tickles your palate!! They are all healthy. My mother-in-law ensured we ate 2 portions of fruit with morning breakfast and 1 portion in the evening plus 2 portions of salads with our meals.....now that's a habit hard to let go!! Don't forget our childhood quote – An apple a day keeps the doctor away!! Further, eating a bowl of salad before your meals fills you up and helps you control the portion of your main meal.

Exercise: It is too hard and time consuming....its not for me....Isn't it??

People say.....exercise is hard....So was my opinion about exercise 2 years ago...not anymore!! Any increment in your baseline physical activity gives you a great deal of benefit in lowering blood glucose, blood pressure and cholesterol as well as reducing the risk of heart disease. Ask yourself what little change YOU can do to increase your activity levels a bit by bit every week. May be parking your car a bit further and walking those extra steps when you go shopping, may be taking those stairs instead of lifts at your work place..... 'Every little helps' like our Diabetes UK charity partners TESCO would say!! Or it reminds me of a kannada saying 'hani hani kudidare halla'. Exercise does not only mean sweating it out for 2 hours in gym!! The current recommendations are 20-30 minutes of

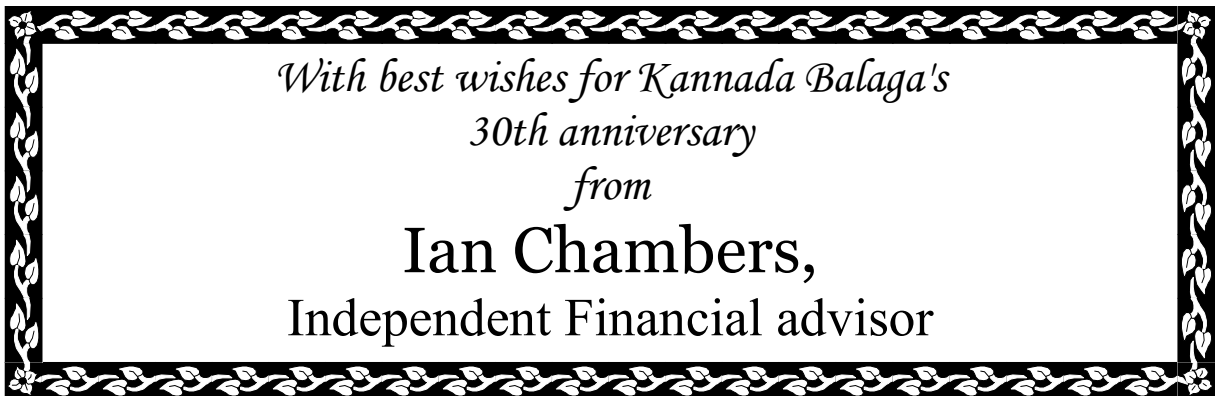
exercise 3-5 times a week. Aim to achieve this over a period of time. I could not run more than a few yards 2 years ago and today I can run 10K runs for diabetes charity. I believe that if I can do it anyone can!!! Don't quit – give it a try!!

Empowerment: Take things in your own hands!!

In my clinical experience I find that an empowered patient manages his or her diabetes much better than one who has no clue about their diabetes and trusts their doctors blindly. So acquire knowledge about your diabetes as much as you can. Upon diagnosis of diabetes your general practioner should enroll you into a structured educational programme locally to impart insights into your condition. One such example of such course is the DESMOND course for type 2 diabetes patients and DAFNE course for patients with type 1 diabetes. Don't hesitate to ask your GP if you haven't been to one of the above courses or its equivalent. Part of empowerment is knowing what screening tests you should have annually for diabetes complications. Your GP should be able to advice you further about these screening tests.

Change is not easy but I would finally like to conclude with an interesting quote:

**Sow a thought and you reap an action;
Sow an act and you reap a habit;
Sow a habit and you reap a character;
Sow a character and you reap a destiny;
So my friends it's all in your hands to change
your cardiovascular destiny by initiating a
healthy change now!!**



THE PRESIDENTIAL MERIT AWARD



**Dr. (Mr.) Bisalahalli Muddu with his wife
Dr. (Mrs) Vijayalakshmi.**

Dr. (Mr.) Bisalahalli Muddu has been awarded by the British Orthopaedic Association, London, 'The Presidential Merit Award', for outstanding contribution and services to Orthopaedic Surgery. In particular, the British Orthopaedic Association Council, paid tribute to his founding of the Indian Orthopaedic Society, the instrumental part he played in establishing the Indian Summer event at the BOA Congress and his involvement in a number of philanthropic projects in India. The award was presented at the Opening Ceremony of BOA Congress in Manchester on Wednesday the 12th September 2012.

Bangalore's road to growth

Mar 5, 2013 : From Deccan Herald



Bangalore owes a lot of its development to the British who promoted education and provided healthcare facilities. A railway line from Bangalore to Jolarpet was laid in 1859, and the City was soon on the fast track to growth, writes S Srinivas.

The British connection with Bangalore began in 1809 when they established a cantonment here for stationing their troops. Soon Bangalore began to grow and within a century was ranked next to Madras among the cities of South India. In this transition from a small town to a city, the role

of the British is conspicuous. The importance attached to Bangalore even in the very early days of British rule is evidenced by the remark of Lord William Bentinck, the then Governor General of British India.

In his secret dispatch dated April 4, 1834, he proposed that Bangalore and the surrounding areas should be ceded to the British government in full sovereignty, because of its central and commanding position and salubrious climate, it was the best place to be the capital of South India. Twenty four years later, in a letter from the Government of India to the Governor of Madras dated December 20, 1858 Bangalore is being alluded to as "that great C&M Station" (Civil and Military Station as Bangalore cantonment was called) from which it is apparent that even in those days Bangalore was something more than an ordinary cantonment. Hence when the British began their rule in Mysore after deposing Krishnaraja Wodeyar III for maladministration, they chose Bangalore as the capital in 1831.

Schools and infrastructure:

As a capital city with the Commissioner's Secretariat working from here, the British developed Bangalore's infrastructure, promoted education and provided health facilities. Roads were laid connecting Bangalore with all headquartered towns. The laying of a railway line from Bangalore to Jolarpet began in 1859. Later this track was extended up to Madras. Progress in infrastructural development attracted merchants, artisans and labourers.

In 1858, the Bangalore High School was started, which in 1875 became a first grade college and was designated Central College. Earlier, in 1842, the Wesleyan Mission had started an English school; by 1852 there were five such schools in Bangalore. In the cantonment area, the Bishop Cotton School and the St. Joseph's College were started in 1865 and 1882 respectively. A philanthropist, Rao Bahadur Arcot Narayanaswamy Mudaliar, started a school (the Present RBANM Institutions) in 1873, where Bipin Chandra Pal, the famous Congressman worked as Principal.

In 1880, a number of leading gentlemen of Bangalore town started the Arya Balika Patasala. In January 1891, it was converted into a

girls' school. The first dispensary was opened in June 1835 in Bangalore fort, and a hospital and dispensary in Bangalore pete in 1839 which in 1846 was extended to accommodate 70 inpatients.

After 1881, when power was transferred to the Maharaja, the capital of the State was shifted to Mysore.

But Bangalore still retained its power status because the British Resident lived here. All British dignitaries who visited Mysore State used to pay a visit to Bangalore to review the imperial troops stationed at the cantonment. There was more population and trade activity in the British-ruled cantonment than Bangalore town. For instance, in 1862, when Municipal Boards were established in both Bangalore pete and cantonment, the population of the former was 36,302 while that of the latter was 57,193. While Bangalore pete occupied an area of 8¼ sq miles, cantonment covered an area of 12½ sq miles.

The annual fund allotted to the municipality of Bangalore pete was Rs 21,681 while a fund of Rs 37,509 was allotted to the municipality of cantonment. Then, there is the question of octroi — the amount of octroi collected indicates the volume of business done. The cantonment municipality used to collect octroi both from its limits and also that of the pete limits and credited one third of it to the pete municipality.

This shows that octroi collection was more in cantonment as more business was carried out there when compared to the pete area and hence the cantonment municipality used to retain two-thirds of the amount.

Even after the formation of Basavanagudi and Malleshwaram extensions, the pete area was 9.7 sq miles during 1903-04. Gradually the pete expanded and during 1914, its area was 10.72 sq miles. During 1923, it was extended to 11.82 sq miles. In 1943, it had outgrown the area of cantonment and stood at 14.8 sq miles. Even the population of the pete increased relatively to that of cantonment only from the late 1920s.

Decline in population

The probable reasons for the decline in the population in the cantonment could be due to the fact that the administration there was in the

hands of the British and rules and regulations were strictly enforced. This may have inhibited immigrants, especially Indians who were then increasingly exposed to national movements, to relocate to the cantonment. Area-wise, Bangalore cantonment could not be expanded unlike Bangalore town and the ongoing talks between the State government and British authorities over the question of retrocession of C&M Station to Mysore State during 1930s made Europeans wary of migrating to the Cantonment due to the uncertainty over the future status of the said place and their position.

In the early phase of its existence, the municipality of Bangalore pete used to adopt various bye-laws framed by the cantonment municipality. By establishing a cantonment here and developing the City, the British offered an opportunity for enterprising people from elsewhere to migrate to the City in search of a calling. If Bangalore has retained its cosmopolitan flavour, a part of the credit should go to the British.

Plaistow Doctor is Finalist in Annual Awards



[Kay](#)

Atwal, Chief Reporter

Dr Ramaswamy Setty Venugopal with his award, accompanied by his wife Mrs Prabhvathi Venugopal, standing, Mrs Sujatha Goripathi, seated, Dr Venkata Rao Goripathi, sitting and Dr Pasupala Subramanyam, standing.

November 27, 2012

A GP who has run a practice in Newham for 30 years has been chosen as a finalist for this year's GP Awards.

Dr Ramaswamy Setty Venugopal, of the Esk Road Medical Centre, Plaistow was shortlisted for the

General Practice Awards 2012 which were held in central London.

The event was organised by the Campden Publishing Company which produces magazines for the medical profession and was attended by more than 800 people.

Dr Venugopal, 67, was among five GP shortlisted in the awards from among hundreds of colleagues nominated by other doctors and patients.

He said his practice had been a “dilapidated house and a shop when I purchased it. I started with no patients.”

He has since refurbished the practice and now has 2,700 patients, many of whom have been with him for 30 years.

Dr Venugopal said: “The success of this award is due to the hard work by the practice manager, the receptionist, practice staff and the patients, without whose co-operation I would not have got this award.”

He said his patients were particularly pleased at his award which has pride of place at his surgery. Kannada Balaga U.K. congratulates Dr. Venugopal for his achievement.

-----+-----

SAM RAMAIAH



Sam Ramaiah was champion and advocate for public health and an academic leader. Sam qualified in Bangalore in 1972 and began work for the National Health Service in

Wales and Middlesborough. He played a significant role in the public health world through his significant roles as Director of Public Health in Walsall in the West Midlands and visiting professor of health and wellbeing at the University of Wolverhampton. Known as "Dr Walsall", he was a dynamic and innovative public health leader who worked tirelessly to reduce inequalities and improve health in the local area. Sam was also a staunch advocate for disadvantaged groups and persistently promoted the cause for communities who experience entrenched health inequalities. He led significant programmes of Public Health work covering a wide range of issues including teenage pregnancy; obesity; tobacco; alcohol and migrant health and wellbeing.

Sam was a co-founder of the West Midlands Liaison Committee on Minority Ethnic Groups , a voluntary group of Chief Executives and Directors of NHS and local government ; senior academics and researchers working on issues of cultural competence. For more than 15 years, WELCOME has concerned itself with improving the health and wellbeing of minority and disadvantaged communities. Over the years WELCOME has organised a number of major national conferences on issues such as neonatal and perinatal mortality, care of older people from disadvantaged communities and mental health. WELCOME has also published in academic journals on topical issues such as social marketing and health.

Sam was a charismatic man and a supreme networker who inspired and enthused others with his personality; knowledge; insight and vision. Sam was a social person who thrived off the company of others and, although holding a very senior position in the health sector, treated everyone equally and with great respect.

In Sam's memory and to celebrate his many and varied achievements and contribution to public health his employer, NHS Walsall and WELCOME established the “Sam Ramaiah Award” an endowment which is administered by the national Faculty of Public Health (FPH). The FPH shall each year award a prize to the best piece of work, including papers, policies, posters, presentations, audits or research, on a public health topic seeking to improve the health of black and minority ethnic communities or reduce health inequalities in the United Kingdom.

Sam valued education and his favourite charity was a school in Bangalore that strove to bring learning to poor children in rural Karnataka, the state in India from where he came.

With his wife, Jyothi, he raised money for many good causes and charities.

Sam was an outstanding man who made a huge difference to the lives of the people in the community he served and to practitioners; professionals and trainees lucky enough to have worked with him.

Horse gram mini rolls (Huruli Rolls)



By Savitha Suri

Ingredients:

Horse gram flour-1cup
Hurihittu(one hand full of Bengal gram, Rice and Black gram each dry roasted)- 1 cup
Ginger-Garlic paste- 1 spoon
Coriander leaves- 1 bunch finely chopped
Sesame seeds- required quantity for coating the rolls.
Green chillies -4-5 finely chopped
Water- 1 and a half cup
Oil- one spoon
Salt to taste

Method:

In a pan, keep 500 ml water for boiling. Meanwhile, in a mixing bowl add horse gram flour and hurihittu. Mix it with a fork, then add finely chopped coriander leaves and chillies. Mix them together and add salt. While mixing you can smell the aroma of coriander leaves when salt is added, then add ginger garlic paste. Add half spoon of oil, mix it well and sprinkle water little by little all over to make a dough to a consistency to make rolls. Split the mixed dough into small rolls. Spread the sesame seeds on a plate and roll the mini rolls to give a thick sesame coating. Once the water comes to boil, remove the lid and bring the flame to simmer and then place all the rolls carefully and add few drops of oil so that they do not stick to each other. Close the lid and raise the flame. Boil for 10-12 mins. Put off the flame. Take out the rolls on a plate and allow them to cool for a while. Serve them with Pudina Chutney or Chilli sauce.

Shakuntala Devi



Shakuntala Devi, dubbed as human computer was born in Bangalore in 1929. Although she had no formal education, too poor to afford school fee, she had excelled in mathematics from a very young age. When she was three, Shakuntala began exhibiting her skill with numbers and by the time she was five, could calculate cube roots. A year later she amazed mathematicians at Mysore University with her ability to solve complex mathematical problems in her head. While growing up in a run down area of Bangalore, she was able to retain large number of digits in her memory. This singular talent came to wider attention when she beat one of the world's fastest computer by 10 seconds in a complicated calculation.

In 1988, during her first UK tour she calculated the 23rd root of a 201 digit number in her head in less than a minute at Imperail college London. This feat enabled her to go Guinness Book of Records.

She had toured extensively around the world and appeared in many TV shows including Terry Wogan and Russel Hearty shows in the UK.

"Numbers have life, they're not just symbols on paper" she once said.

Shakuntala passed away after a short illness in Bangalore on April 20th 2013.

A daughter survives her

Two Different Ways.

1729 is the natural number following 1728 and preceding 1730. 1729 is known as the Ramanujan number after the famous Indian mathematician Srinivasa Ramanujan. Once a British mathematician G. H. Hardy was visiting to the hospital to see the great Indian mathematician Srinivasa Ramanujan.

"I remember once going to see him when he was ill at Putney. I had ridden in taxi cab number 1729 and remarked that the number seemed to me rather a dull one, and that I hoped it was not an unfavorable omen. "No," he replied, "it is a very interesting number; it is the smallest number expressible as the sum of two cubes in two different ways."

The two different ways are these:

$$1729 = 1^3 + 12^3 = 9^3 + 10^3$$

Profile of Guest writers from Karnataka

We acknowledge the contributions of the following writers and we wish to provide a brief personal profile.

Dr. S.L. Bhyarappa

Eminent novelist obtained Masters in Philosophy from Mysore University and a Doctorate in Philosophy from the University of Baroda. He is a retired professor at the Regional College in Mysore where he has settled. He has been writing novels for over four decades producing about 20 novels, an autobiography and four literary proses. Many of his novels have been reprinted up to 30 times and been translated into other Indian languages and to English. His novels cover social, religious, political and other wide ranging issues. Some of his novels have been made into popular movies, adapted into plays and television serials. He has also attempted re-visiting the historical perspectives. He has been on many international literary delegations, chaired literary seminars in India and abroad. He has won many awards and the notable ones are literary academy awards both central and state. He is the first kannadiga to receive the prestigious national award "Saraswathi Samman" last year, considered to be among one of the highest literary awards in India. He has many honorary Doctorates from several universities.

Dr.G.S. Shivarudrappa

Known as Dr. GSS, he is a distinguished academician and a popular poet. He obtained the Masters degree and a Doctorate in Kannada Literature from Mysore University under guidance of legend Dr. Kuvempu. He served as professor and director of Kannada studies at Bangalore University. He has been a national lecturer under UGC. After retirement he chaired the state literary academy and was visiting professor at Mysore University. He has composed several hundred poems which are compiled into a dozen volumes and has published 24 books which include 4 travelogues. He has chaired many literary seminars both in India and abroad. He was the chief guest at the last World Kannada meeting held in Belgaum, Karnataka. He has received many prestigious awards notable ones are literary academy awards both central and state. He has many honorary doctorates from several universities. He has been conferred the title of Rashtrakavi (Poet Laureate) in 2006 by the Karnataka government and is the 3rd poet to receive this honour since it was instituted more than 60 years ago.

Prof. A R Mithra (Ara Mithra)

He retired as Principal of Maharani's college, Bangalore. He is a writer of classical literature and humour. He has written over 100 essays in Kannada which are compiled in two volumes. Besides, 30

books and the most prominent one is "Mahabharata patra sangathigalu" which has been rendered into English by Dr. Vasantha shree. UK KB has hosted his humour sessions many a times in the past and he has chaired the American Kannada Koota (AKKA) meetings.

His Holiness Dr. Swami Shivamurthy Shivacharya

The present pontiff of the Sirigere Brihanmath succeeded to this religious seat in the year 1979. The swamiji is an eminent Sanskrit scholar with Ph.D from Banaras Hindu University. He is well known for his enormous literary achievements. His holiness is also the President of the Taralabalu Education Society. Treading the path of his predecessor, the Swamiji has been relentlessly striving for the upliftment of the rural poor and the downtrodden. He has been contributing to the society in many ways and accessible to common man by writing a weekly column (Every Thursday) in a well-known Kannada daily (Vijaya Karnataka) under the caption "BISILU BELADINGALU". The collection of these articles is also available in series of books published by "Taralabalu Prakashana" as well as in Mutt's official website i.e. www.taralabalu.org.

Dr. K. Marulasiddappa

Known as KMS he is a well-known theatre critic and a writer. He obtained his masters from Mysore University and doctorate from Bangalore University. He served as professor and director of Kannada studies at Bangalore University. He also served as director of publications at Bangalore University. After retirement he was the chairman of Karnataka Theatre academy. He has received many awards for his contributions to Kannada theatre with which he is closely associated for over 3 decades. He is a recipient of Karnataka Nataka academy award besides Rajyothsava award. He has published a dozen books including a travelogue on UK and Europe. He has translated many plays into Kannada.

Dr. H.S. Venkatesh Murthy

HSV is a significant poet in the contemporary Kannada literature. He served as a professor of literature at St. Joseph College, Bangalore and has now retired. His work on "Kannada Kathana Kavanagalu" a ballad, earned him his Doctorate. While constantly exploring the rich cultural and literary heritage of Kannada he has produced a few masterpieces in Kannada poetry. He has been awarded both central and state literary academy awards. His contributions to children's literature in Kannada are also well recognized. He is currently involved on a mega project "Kumaravyasa Bharatha" and an epic poem called "Buddha Smitha" which is due to be released soon.

Mr. B.R. Lakshman Rao

After a degree in education and further masters, he served as a tutor. He is one of the popular poets in contemporary Kannada literature. He has many

collections of poems, mini poems, short stories and novels to his credit. He has undertaken literary translations and is an author of selected plays. He has received many awards and notable ones are the state literary academy and Rajyothsava awards. Many of his poems based on love and romance have found their way into popular sugama sanageetha.

Mr. Jayanth Kaikini is regarded as one of the most significant of the young writers in Kannada. He has published six anthologies of short stories, four poetry books, three plays and a collection of essays. He has provided lyrics to many Kannada films which are hugely popular and include Mungaru male, Gaalipata and Milana. He has received literary academy awards on four separate occasions, Filmfare award and an honorary doctorate.

Mr. G.S.Jayadev is a recognised social worker and a writer. He is retired professor who taught at JSS educational institutions near Mysore and he briefly served as honorary professor at Vivekananda Chair, Mysore University. He has founded an orphanage called "Deena Bandhu" which has been funded by philanthropists all over India and also by French, Dutch and UK agencies. He received the Karnataka state government award for his social work. He is a regular columnist in Prajavani, a well known Kannada daily where he writes about issues relating to rural welfare. He has authored a few books on rural issues and children's behaviour.

His Holiness Swami Japananda. Swamiji is well recognised for his social work. He runs a charitable organization called Vivekananda Integrated rural health centre and also an eye hospital and research centre in the rural setting near Pavgada in Karnataka. His mission aims at leprosy elimination, control of blindness, HIV and TB. Several national, international and state recognitions have come his way, including Paul Harris Award (Rotary Intl's highest honour) Rajiv Gandhi Manav Seva award, "Rashtriya Vikasa Ratan" from Economic Growth Society of India, New Delhi, He is also an honorary member of UK Kannada Balaga which is supporting his Charities.

Mr. M Nataraj is one among the most important Kannada poets settled in the United States. "Naanoo American aagibitte" was his first collection of poems and his second "madhuchandra-sirikendra" received Gorur award in 2003. "Jalataranga" and "jalatarangini" are his collections of column articles written over a period of six years. In addition to poetry and essays, he has written six one-act plays and translated a full length play from Hindi into Kannada (Shankar Shesh's " maayaavi sarovar") all of which have been staged numerous times. Nataraja who is currently the president of Kannada Sahitya Ranga is deeply involved in translating literary works from English to Kannada and vice versa. He recently translated Kusumakara Devaragennuru's Kannada novel "bayalu basiru" (The Void and the Womb") to English.

Mrs. Jayshree Bhatt is a Visual Arts Graduate from the University of Mysore, Karnataka, India. She is an art conservator who has worked in Bangalore for nine years. Since 2004 she has been working in Singapore as the founder director of Benaka Art Conservation Centre. She has contributed articles, short stories and poems for various Kannada Dailies and Magazines including 'Sinchana' a monthly newsletter by Kannada Sangha, Singapore. She released her critically acclaimed first book 'Maona Koneya Nartaka' a translation of English book 'Mao's Last Dancer' in 2012. She lives in Singapore with her husband and daughter.

Mr. M. Shiva Kumar

Editor of the humour magazine 'Aparanji' which has been spreading good cheer and happiness. Its predecessor 'Koravanji' had the revered Dr. M Shivaram as its inspiring editor which was shut down after 25 years. Koravanji was resuscitated as 'Aparanji' and has his illustrious and industrious son M. Shivakumar and he is running it for more than 30 years and he has not given up!

Humour writers group, Karnataka.

H N Ananda is a retired journalist now settled in Bangalore. He is also a humour writer and is associated with *Aparanji*, the monthly humour magazine being published from Bangalore. H Gopala Krishna has written more than 20 collections which also includes short stories. E.R. Ramachandra another humour writer contributes to *Aparanji* and *Churumuri*.

Profile of writers from Kannada Balaga UK (KBUK)

We acknowledge the contributions of the following writers and we wish to provide a brief personal profile.

Rama Murthy has been a life member of KB UK for over 25 years and also served as past president. He has been actively involved in all KB major events as a coordinator for Vishwa Kannada Sammelana (1998), Sahasrabdhi event (2000) and Rajata Mahotsava (2008). He is currently serving as election officer for KB UK and is also on the editorial board of the newsletter Sandesha.

Rajaram Cavale

Dr. Rajaram Cavale is a retired General Medical Practitioner living in Basingstoke Hampshire UK for the past 36 years and spent 10 years as a consultant family physician in the National Guard hospital in Jeddah in Saudi Arabia. His interest in writing in Kannada started in the year 1988 when the then Chief Minister of Karnataka Mr. Ramakrishna Hegde, on his visit to London, presented a mechanical Kannada typewriter to Kannada Balaga U.K. His curiosity made him take up a challenge to learn to use the typewriter and soon started to produce Newsletters for the Balaga twice a year. This was the time before the era of Computers. During his stay in the Middle

East, after a gap of 5 years his interest in writing in Kannada flourished again when the Internet came there in the year 2000. In a very restrictive country this opened up the flood gates of free information for him and he soon started writing articles in Kannada for the Internet news portal 'That's Kannada'. Since returning from the Middle East in the year 2004 he has been totally dedicated in looking after the Kannada Balaga's E-mail, Internet Services, Newsletters and has produced 'Nenapugalu' the memoir of Silver Jubilee of Kannada Balaga U.K. He is still actively working in this field for Kannada Balaga.

Arvind Kulkarni. Mr. Kulkarni worked as a Medical Practitioner in National Health Service, U.K. from 1968 to 1999 and is leading a happy retirement Life with his children and 5 grandchildren in Radlett. Hertfordshire, U.K. During 1982 Diwali celebration he with 4 other proud Kannada Families at Doncaster, U.K. founded Kannada Balaga (U.K.)

Dr. Vathsala Rama Murthy. She been a member of K.B. for more than 25years and on the Editorial committee of Sandesha (newsletter) for at least five years. She has been an executive committee member and also served as secretary of KB UK. She has played active part during Vishwa Kannada Sammelana in 1988 and Millennium year 2000 organised by KB UK. She has contributed articles and poems to our newsletter.

Dr. Uma Venkatesh. She has a PhD in Botany. She lives in Cardiff, South Wales, UK for the past 17 years. She is interested in Kannada language and culture and has been writing articles on popular science, translation of scientific biography and research articles. She is one of the editorial members of Kannada Balaga UK newsletter, Sandesha.

Dr. Shrivathsa Desai. A semi-retired ophthalmic consultant at an NHS hospital in Doncaster, where he has lived for the past 30 years, has been associated with Kannada Balaga UK from literally Day one. He comes from Dharwad and rarely misses a KB meeting! He has occasionally contributed pieces to Sandesha. He has a grown up son and a daughter and a new grandson.

Dr. G.S. Shiva Prasad. After obtaining specialist training in Paediatrics with an interest in respiratory medicine and allergy from West Midlands is now a consultant at Chesterfield Royal hospital. He is keen on writing poetry both in Kannada and in English. He has presented his poems at various UK Kannada Balaga meetings and a few of his poems have been published in the UK KB newsletters and previous souvenir. He has written more than 30 poems and translated a few of Dr GSS's Kannada poems and a dozen Basaveshwara Vachanas into English. He is

considering compiling his poems into a collection.

Srikanth Sharma hails from a family of musicians. Srikanth is a keen music student and a critic, writing for Madras' Shruti magazine and few others in the UK. In the last decade, hosting music concerts and festivals, writing a new series on English notations for Carnatic music and working as Delivery Manager in Banks has kept him busy and he hopes to contribute more effectively in the coming decade. Founding Dhruva Arts has given him an opportunity to interact with many cultural stakeholders in both India and the UK. He enjoys training music students on Carnatic basics.

Annapoorna Anand has been actively participating in the cultural activities of UK KB. She has managed to retain her fluency in Kannada and has been compering at various KB ceremonies. She is a proud Kannadiga who loves reading Kannada books

Dr Dakshayani Gowda. After having graduated from the Bangalore Medical College she came to the UK in late 90s. She works as a General Practitioner and lives with her husband Basavaraj & daughter Siri in North-East of England. She enjoys reading books in Kannada and English. She is of the opinion that there is no substitute to reading a good book.

Savitha Suresh. She obtained a Masters in Organic Chemistry from Bangalore University. She has represented Indian throw ball team in Japan, South Korea and other countries. She lives in Bradford where she works as an assistant co-ordinator for Indian arts as well as an Inter-Faith Tutor. She is involved in running "Kannada Kali" classes for children in West Yorkshire. She has undertaken a few translation works from English to Kannada.

Dr.Preethi Mohan Rao. She has nearly completed higher specialist training in Diabetes and Endocrinology and is awaiting consultant position. She is currently pursuing a PhD in diabetes and endocrinology at Sheffield University. While in pursuit of her research, she has received international prizes and awards from the British society of endocrinology, more recently for a research paper on thyroid hormones. She is looking forward to writing health related articles for the general public to improve awareness of diabetes.

Ms. Ananya Prasad. She is a student at Southampton University pursuing a degree in Economics and Philosophy. She is widely travelled at a young age, taking a gap year programme. She is very keen on Drama and Dance and has represented her university at various levels. She is into creative writing and theatre productions. She has completed an internship programme at Ernst and Young at London.